

መጽሐፈ ኢያሱ

መግቢያ

መጽሐፈ ኢያሱ የአስራ-ኤል ሕዝብ በሙሴ እግር ተተክቶ በተሾመው በኢያሱ መሪነት በጦርነት ድል ነሥተው ከነፃነት እንዴት እንደያዙ የሚገልጠውን ታሪክ ይዞአል፤ በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ከተመዘገቡት ታላላቅ ታሪኮች መካከል ዋና ዋናዎቹ፡- የኖርዳኖስን ወንዝ ስለ መሻገር፤ ስለ ኢያሪኮ ግንብ መፍረስ፤ በዐይ ስለተደረገው ጦርነትና ሕዝቡ ከአግዚአብሔር ጋር የገቡትን ቃል ኪዳን ስለግደላቸው የሚናገሩት ናቸው። በመጽሐፉ ውስጥ በጣም ታዋቂ ከሆኑት ዘፍ ሎች አንዱ “የምታመልኩትን ዛሬውኑ ምረጡ፤ እኔና ቤተሰቤ ግን እግዚአብሔርን እናመልካለን” የሚለው ነው። (24፡15)

ምዕራፍ 1

ድል ነሥቶ የከነፃነት ምድር ስለ መውረስ
አግዚአብሔር ለኢያሱ የሰጠው ትእዛዝ

“የአግዚአብሔር አገልጋይ ሙሴ ከሞተ በኋላ፡ የሙሴ የቅርብ ረዳት የነበረውን የነዌን ልጅ ኢያሱን እግዚአብሔር እንዲህ ሲል አነጋገረው፤ ² “እነሆ፡ አገልጋዩ ሙሴ ሞቶአል፤ አንግዲህ አንተና የአስራ-ኤል ሕዝብ ሁሉ ተዘጋጁ፤ እኔ ወደማወርሳችሁም ምድር ለመግባት የኖርዳኖስን ወንዝ ተሻገሩ። ³ ለሙሴ በነገር ሁት መሠረት በምትዘምቱበት ጊዜ በእግራችሁ የምትረግጡትን ምድር በአጠቃላይ ለእናንተ ስጥቼለሁ። ⁴ ድንበራችሁም በስተደቡብ በኩል ካለው በረሐ ተነሥቶ፤ በስተሰሜን እስከ ሚገኙት እስከ ሊባኖስ ተራራዎች ይደርሳል፤ በስተምሥራቅ ከታላቁ የኤፍራጥስ ወንዝ በመነሣት የሒታውያንን አገር አልፎ፤ በስተ ምዕራብ በኩል እስከሚገኘው እስከ ሜድትራኒያን ባሕር ይደርሳል። ⁵ አንተ ኢያሱ፤ በምትኖር በት ዘመን ሁሉ አንተን ተቋቁም ድል የሚነግዝ ግንም አይኖርም፤ እኔ ከሙሴ ጋር እንደነበርሁ ከአንተም ጋር አሆናለሁ፤ ሁልጊዜም ከአንተ ጋር ነኝ፤ ከቶም አልተውሀም። ⁶ አይዘህ! በርታ! እኔ ለቀድሞ አባቶቻቸው ልሰጣቸው ቃል የገባሁላቸውን ምድር ለማውረስ ለአነዚህ ሕዝብ መሪ ትሆናለህ። ⁷ አንተ ብቻ አይዘህ! በርታ! አገልጋዩ ሙሴ ሰሰጠህም ሕግ ሁሉ እውነተኛ ታዛዥ ሁን፤ በምትሄድበት ስፍራ ሁሉ ማናቸውም ነገር እንዲከናወንልህ ከዚህ ሕግ ከቶ ዝንፍ አትበል፤ ⁸ ይህን የሕግ

መጽሐፍ ምን ጊዜም ከማንበብ አትቂጠብ፤ በእርሱ የተጻፈውን ሁሉ መረጸም ትችል ዘንድ እርሱን ሌሊትና ቀን አስላስለው፤ ይህንን ብታደርግ ሁሉ ነገር በተቃና ሁኔታ ይከናወናል ሃል። ⁹ ‘አይዘህ! በርታ!’ ብዬ ያዘዝኩህን እስታውስ፤ ከቶ አትፍራ፤ ተስፋም አትቀረጥ፤ ምክንያቱም በምትሄድበት ስፍራ ሁሉ እኔ እግዚአብሔር አምላክህ ከአንተ ጋር ነኝ።”

ኢያሱ ለሕዝቡ
ትእዛዝ ሰጠ

¹⁰ ከዚህ በኋላ ኢያሱ የሕዝቡን አለቆች እንዲህ ብሎ አዘዘ፤ ¹¹ “ወደ ሰፈር ገብታችሁ ሕዝቡን ‘ሰንቃችሁን እዘጋጁ፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር አምላካችሁ የሚሰጣችሁን ምድር ለመውረስ በምስት ቀን ውስጥ የኖርዳኖስን ወንዝ ተሻገራላችሁ’ ብላችሁ ንገሩ።”

¹² ኢያሱ የሮቤልንና የጋድን ነገዶች፤ አንዲሁም የምናዕን ነገድ እኩሌታ እንዲህ አላቸው። ¹³ “እግዚአብሔር አምላካችሁ እዚህ ከኖርዳኖስ በስተምሥራቅ ያለውን ምድር ለእናንተ መኖሪያ እድርን የሚሰጣችሁ መሆኑን የእግዚአብሔር አገልጋይ ሙሴ የነገራችሁን አስታውሱ። ¹⁴ ሚስቶቻችሁ፤ ልጆቻችሁና ከብቶቻችሁ በዚህ ይቆዩ፤ የጦር ልብስ ለብስው ሰው ጊያ የተዘጋጁ ሰዎቻችሁ ግን ወገኖቻቸውን እስራኤላውያንን ለመርዳት ግንባር ቀደም ሆነው ኖርዳኖስን ይሻገሩ፤ ¹⁵ እግዚአብሔር አምላካቸው የሰጣቸውን በምዕራብ በኩል ከኖርዳኖስ ማዶ ያለውን ምድር እስከሚወርሱም ድረስ አብረው ይዝመቱ፤ እግዚአብሔር አምላካችሁ

1፡3-5 ፡- ዘ። 11፡24-25 ፡- 1፡5 ፡- ዘ። 31፡6-8 ፡- ሐ. 13፡5 ፡- 1፡6 ፡- ዘ። 31፡6-7 ፡- 23 ፡-

1፡12-15 ፡- ዘ። 32፡28-32 ፡- ዘ። 3፡18 ፡- ኢያሱ 22፡1-6 ፡-

ለአሰራሪው ነገዶች ሁሉ የሰላም ዕረፍትን በሚሰጣቸው ጊዜ፤ እናንተ ተመልሳችሁ መብታችሁ፤ በምሥራቅ በኩል ከዮርዳኖስ ማዶ የእግዚአብሔር አገልጋይ መሆኑ በሰጣችሁ በገዛ ምድራችሁ ትቀመጣላችሁ።”

¹⁶ እነርሱም ለኢያሱ እንዲህ ብለው መለሱለት፡ “የነገርከንን ሁሉ እንደጽማለን፤ ወደምትልከንም ሰፍራ ሁሉ እንሄዳለን፤ ¹⁷ ለሙሴ ሁልጊዜ ስንታዘዝለት እንደነበረ ሁሉ፤ ለአንተም እንታዘዝለን፤ እግዚአብሔር አምላክህ ከሙሴ ጋር እንደነበረ፤ ከአንተም ጋር ይሁን! ¹⁸ የአንተን ሥልጣን የሚቃወምና ትእዛዝህን ሁሉ የማይፈጽም ቢኖር በሞት ይቀጣ፤ ብቻ አንተ አይዘህ! በርታ!”

ምዕራፍ 2

ኢያሱ ወደ አያሪኮ ሰላዮችን ላከ

¹ ከዚህ በኋላ የነጭ ልጅ ኢያሱ የግራር ዛፍ ከበዛበት ከፒጢም ሰፈር ሁለት ሰላዮችን ላከ፤ እነርሱም የከነዓንን ምድር ስተላይም የኢያሪኮን ከተማ በመጠራ ሰልለው እንዲመሰሉ አዘዛቸው፤ ወደ ከተማይቱ በመጡ ጊዜ “ረዓብ” ተብላ ወደምትጠራ ወደ አንዲት ጋለሞታ ቤት ለማድረግ ገቡ። ² የኢያሪኮም ንጉሥ ከእስራኤል ውያን ወንዝ የተላኩ ሰዎች በዚያን ምሽት አገሪቱን ለመሰለል መግባታቸውን ሰማ። ³ ወደ ረዓብም መልእክት ልኮ “ወደ ቤትሽ የገቡት ሰዎች ምድሪቱን ስሙሉ ለመሰለል የመጡ ስለሆኑ አውቶቸኝ አስረክብኪ” አላት።

⁴ እርሷም እንዲህ ስትል መልስ ሰጠች፡ “በእርግጥ ወደ ቤቱ የገቡ ሰዎች ነበሩ፤ ነገር ግን ከወዴት እንደመጡ አላውቅም፤ የከተማይቱ የቅጽር በር ከመዘጋቱ በፊት ጀንበር ስትጠልቅ ወጥተው ሄደዋል፤ ወዴት እንደሚሄዱም አላውቅሁም፤ ይሁን እንጂ ፈጥኞችሁ ብትከታተሉ አቸው ልትይዙ አቸው ትችላላችሁ።” ነገር ግን ቀደም ብላ ረዓብ ሁለቱን ሰላዮች ወደ ቤቷ ጣራ እንዲወጡ በሚደረግ በረበረበችው የተልባ እግር ውስጥ ሽሽታቸው ነበር። ⁷ የንጉሡም መልእክተኞች ከከተማይቱ ወጥተው ሄዱ፤ የቅጽር ሰራም ተዘጋ፤ መልእክተኞቹም ሰላዮችን በመፈለግ የዮርዳኖስን ወንዝ ተቸግሮ እስከሚያልፈው ሰፍራ ድረስ ሄዱ።

⁸ ሰላዮቹም ከመተኛታቸው በፊት ወዳሱበት የቤት ጣራ ወጥታ፤ ⁹ እንዲህ አለቻቸው፡ “እግዚአብሔር ይህችን ምድር ለእናንተ እንደሰጣችሁ ዐውቃለሁ፤ እናንተን ከመፍራት የተነሣ የአገሪቱ ነዋሪ በሙሉ ተሸብሮአል፤ ¹⁰ ግብጽን ሊቃችሁ ወጣችሁ ጊዜ እግዚአብሔር ቀዶ ባሕርን በፊታችሁ እንዴት እንዳደረቀ ሰምተናል፤ ከዮርዳኖስ ወንዝ በሰት ምሥ

ራት የነበሩትን ሁለቱን የአሞራውያን ነገሥታት ቢሐንንና ዖሞን እንዴት እንደገደላችሁም ሰምተናል።” ¹¹ ስለዚህም ይህን ሁሉ ነገር ሰላማን ጊዜ ፈራን፤ እናንተን ከመፍራት የተነሣ ወኔአችን ሁሉ ጠፋ፤ አምላካችሁ እግዚአብሔር የሰማይም የምድርም አምላክ ነው። ¹² አሁንም እኔ ለእናንተ መልካም ነገር እንዳደረግሁላችሁ ሁሉ፤ ቤተሰቤን ከጥፋት በማትረፍ፤ መልካም ነገር ታደርጉልኝ ዘንድ ማሉልኝ፤ ለዚህም መተማመኛ የሚሆን ምልክት ሰጡኝ። ¹³ አባቴንና እናቴን፤ ወንድሞቼን፤ እጎቼቼንና የእነርሱን ቤተሰቦች ሁሉ ለማዳን ቃል ግብልኝ። እኛ እንድንጠፋ አታድርጉ።”

¹⁴ ሰዎቹም እንዲህ አሉአት፡ “እኛ በገዛን ልሽ ቃል መሠረት ባንፈጽም እግዚአብሔር በሞት ይቅጣን፤ እኛ ያደረግንውን ሁሉ ለማንም ባትነግሪ፤ እግዚአብሔር ይህችን ምድር ለእኛ አሳልፎ በሚሰጠን ጊዜ ለአንቺ መልካም ነገር ለማድረግ ቃል እንገባለን።”

¹⁵ ረዓብ የምትኖርበት ቤት ከከተማይቱ ቅጽር ግንብ ተጠግቶ በውስጥ በኩል የተሠራ ነበር፤ ስለዚህም ሰዎቹ በመስኮት በኩል ቁልቁል በተለቀቀ ገመድ ተንጠልጥለው ወደ ታች እንዲወርዱ አደረጉት፤ ¹⁶ እንዲህም ሰትል መኮረቻቸው፡ “ወደ ኮረብታማው አገር ሂዱ፤ ይህ ካልሆነ ግን የንጉሡ መልእክተኞች ሊያገኙ አችሁ ይችላሉ፤ በዚያም እነርሱ እስኪመለሱ እስከ ሦስት ቀን ድረስ ተደብቃችሁ ቆዩ፤ ከዚያን በኋላ ጉዞአችሁን መቀጠል ትችላላችሁ።”

¹⁷ ሰዎቹም እንዲህ አሉአት፡ “ቃል ያሰገባሽንን ነገር ሁሉ እንጠብቃለን፤ ¹⁸ ማድረግ የሚገባሽም ነገር ይህ ነው፡- እኛ ምድራችሁን በምንወርርበት ጊዜ ይህን ከቀይ ፈትል የተገመደ ከር፤ እኛን ሰወረድሽበት መስኮት ላይ እስሪ፤ አባትሽና እናትሽ፤ ወንድሞችሽና የአባትሽ ወገኖች ሁሉ፤ በአንድነት ተሰብስበው በቤትሽ እንዲቀመጡ አድርጌ፤ ¹⁹ ማንም ከዚያ ወጥቶ ቢገኝና ቢሞት ጥፋቱ የራሱ ይሆናል፤ እኛም በጎላፊነት አንጠየቅም፤ ከአንድ ጋር በቤት ሳለ ማንም ሰው ጉዳት ቢደርስበት ግን በጎላፊነት ተጠያቂዎች ነን።” ²⁰ ይሁን እንጂ ይህን የምናደርገውን ነገር ለማንም ነግረሽ ብትገኝ፤ በጥያቄሽ መሠረት የሰገንልሽን ቃል ለመስበቅ አንገደድም።” ²¹ እርሳቸውም ስዚህ ተሰማምታ ሽንቻቸው፤ እነርሱም ከሄዱ በኋላ ከቀይ ፈትል የተገመደውን ከር በመሰኮቱ ላይ አሰረኙ።

²² ሰላዮቹም ወደ ኮረብታዎቹ ወጥተው ተደበቁ፤ የንጉሡም መልእክተኞች ሦስት ቀን ሙሉ በአገሪቱ ውስጥ በየመንገዱ ፈለጉአቸው፤ ነገር ግን ሊያገኙአቸው አልቻሉም፤ ስለዚህም

ወደ ኢያሪኮ ተመለሱ፤ ²³ ከዚህም በኋላ ሁለቱ ሰላዮች ከኮረብታዎቹ ወርደው ወንዙን በመሻገር ወደ ኢያሱ ተመልሰው መጡ፤ የሆነውንም ነገር ሁሉ ለአርሱ ነገሩት፤ ²⁴ እንዲህም አሉት፡ “እግዚአብሔር አገሪቱን በሙሉ ለእኛ እንደሰጠን እርግጠኞች ነን፤ ምክንያቱም በዚያ የሚኖሩት ሁሉ አኛን ከመፍራት የተነሣ በመሸዘር ላይ ናቸው።”

ምዕራፍ 3

የአሰራሌል ሕዝብ የኖርዳኖስን ወንዝ ተሻገሩ

¹ በማግሥቱ ኢያሱና የአሰራሌል ሕዝብ ሁሉ ማልደው ተነሡ፤ የሺጢምን ሰፈር ለቅቀው ወደ ኖርዳኖስ ወንዝ ሄዱ፤ ከመሻገራቸውም በፊት በዚያ ሰጥቂት ጊዜ ቆዩ፤ ² ከሦስት ቀን በኋላ የሕዝቡ መሪዎች ወደ ሰፈር ገብተው፤ ³ የሚከተለውን ትእዛዝ ሰጡ፡ “የሌዊ ዝርያ የሆኑት ካህናት የአምላካችሁን የእግዚአብሔርን የቃል ኪዳን ታቦት ተሸክመው ሲነሡ በምታዩበት ጊዜ፤ ሰፈሩን ለቅቃችሁ እነርሱን ተከተሉ።” ከዚህ በፊት ይህን ቦታ ሰለማታውቁት የምትሄዱበትን መንገድ እነርሱ ያሳዩ አችኋል፤ ነገር ግን ወደ ቃል ኪዳኑ ታቦት አትቅረቡ፤ በእናንተና በቃል ኪዳኑ ታቦት መካከል የሚኖረው ርቀት አንድ ኪሎ ሜትር ያህል ይሁን።”

⁵ ኢያሱም ሕዝቡን “ራሳችሁን አንጹ፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር ነገ በመካከላችሁ ተአምራትን ያደርጋል” አላቸው፤ ⁶ ካህናቱም የቃል ኪዳኑን ታቦት ተሸክመው ከሕዝቡ በመቆደም እፊት እፊት እንዲሄዱ ነገራቸው፤ እነርሱም እንደታዘዙት አደረጉ።

⁷ እግዚአብሔርም ኢያሱን እንዲህ አለው፡ “በዛሬ ዕለት እኔ በፊታችሁ የምፈጽመው ነገር የአሰራሌል ሕዝብ ሁሉ አንተን እንደ ታላቅ ሰው አድርገው እንዲያከብሩህና ከሙሴ ጋር በነበርሁት በዩኑት ከአንተም ጋር መሆኔን አንዲያረጋግጥ ያደርጋል።” ⁸ የቃል ኪዳኑን ታቦት የሚሸከሙት ካህናት ወደ ወንዙ በሚደርሱበት ጊዜ ከዳር በኩል ወደ ወንዙ ገብተው እንዲቆሙ ንገራቸው።

⁹ ከዚህ በኋላ ኢያሱ ለሕዝቡ እንዲህ አለ፡ “ወደዚህ ቀርባችሁ አምላካችሁ እግዚአብሔር የሚለውን አድምጡ፤ ¹⁰ እናንተ ወደ ፊት እየገፋችሁ በሄዳችሁ መጠን አርሱ ከነጻውያንን፤ ሒታውያንን፤ ሒዋውያንን፤ ፈረዛውያንን፤ ጌርጌሳውያንን፤ አሞራውያንንና ኢያሱሳውያንን ከፊታችሁ ያሰወጣል፤ ሕያው እግዚአብሔር በእናንተ መካከል መሆኑንም የምታውቁት፤ ¹¹ የምድር ሁሉ ጌታ የሆነው የእግዚአብሔር የቃል ኪዳን ታቦት በፊታችሁ ቀድሞ የኖርዳኖስን ወንዝ በሚሻገርበት ጊዜ ነው።” ¹² እነሆ ከእያንዳንዱ የአሰራሌል ነገድ አንዳ

ንድ ተወካይ በማቅረብ አሁኑኑ ዐሥራ ሁለት ሰዎችን ምረጡ፤ ¹³ የምድር ሁሉ ጌታ የሆነውን የእግዚአብሔርን የቃል ኪዳን ታቦት የተሸከሙ ካህናት እግራቸው ውሃውን በሚነኩበት ጊዜ የኖርዳኖስ ወንዝ ውሃ መውረዱን ያቆማል፤ ከላይ እየጉረፈ የሚመጣውም ውሃ በአንድ ቦታ ተሰብስቦ ይቆላላል።”

¹⁴⁻¹⁵ ይህም ወቅት የመከር ጊዜ በመሆኑ ወንዙ ሞልቶ ነበር።

ሕዝቡ የኖርዳኖስን ወንዝ ለመሻገር ሰፈሩን በሰቀቁ ጊዜ፤ የቃል ኪዳኑን ታቦት የተሸከሙት ካህናት ቀድመው እፊት እፊት ይጓዙ ጀመር፤ ካህናቱ ወደ ውሃው እንደገቡ ወዲያው፤ ¹⁶ ውሃው መውረዱን አቆመ፤ በዳርታን አጠገብ “አዳም” ተብላ በምትጠራውም ከተማ ተከማችቶ በሩቁ ተከመረ፤ ወደ ሙት ባሕር ይፈስ የነበረውም ጉርፍ በፍጹም ተቋረጠ፤ ስለዚህም ሕዝቡ በቀላሉ ተሻገረው ኢያሪኮ አጠገብ ደረሱ። ¹⁷ ሕዝቡ በደረቅ ምድር እየተራመዱ በሚሻገሩበት ጊዜ የእግዚአብሔርን የቃል ኪዳን ታቦት የተሸከሙ ካህናት ሕዝቡ ሁሉ ተሻግረው አስከበቁ፤ ስረሰ በኖርዳኖስ ወንዝ መካከል በደረቅ ምድር ላይ ቆመው ነበር።

ምዕራፍ 4

የመታሰቢያ ድንጋዮች ስለማቆም የተሰጠ ትእዛዝ

¹ ሕዝቡ በሙሉ ኖርዳኖስን ከተሻገሩ በኋላ እግዚአብሔር ኢያሱን እንዲህ አለው፡ ² “ከእያንዳንዱ ነገድ አንዳንድ ሰው በመውሰድ ዐሥራ ሁለት ሰዎችን ምረጥ፤ ³ በኖርዳኖስ ወንዝ መካከል፤ ካህናቱ ከቆሙበት ከዚያው ስፍራ ዐሥራ ሁለት ድንጋዮች ይዘው እንዲወጡ እዘዛቸው፤ ድንጋዮቹንም ወሰደው ዛሬ ማታ በምትሰፍሩበት ስፍራ ያቆሙአቸው ዘንድ ንገር።”

⁴ ኢያሱም የመረጣቸውን ዐሥራ ሁለት ሰዎች ጠርቶ እንዲህ አላቸው፡ ⁵ “በአምላካችሁ በእግዚአብሔር የቃል ኪዳን ታቦት ፊት ቀድማችሁ ወደ ኖርዳኖስ ወንዝ ውረዱ፤ እያንዳንዱ የአሰራሌል ነገድ ስም፤ እያንዳንዳችሁ አንዳንድ ድንጋይ በማንሣት በትከሻችሁ ተሻከሙ።” ⁶ እነዚህም ድንጋዮች እግዚአብሔር ያደረገውን ነገር ሁሉ ለአሰራሌል ሕዝብ የሚያሰታውሱ መታሰቢያዎች ይሆናሉ፤ በሚመጡትም ዘመናት ልጆቻችሁ እነዚህ ድንጋዮች ምንድን ናቸው? ብለው በሚጠይቁአችሁ ጊዜ፤ ⁷ እንዲህ ብላችሁ ትነግሩአቸዋላችሁ፡ “የአምላካችሁ የእግዚአብሔር የቃል ኪዳን ታቦት በሚሻገርበት ጊዜ፤ የኖርዳኖስ ወንዝ ውሃ መውረዱን አቆመ፤ ስለዚህም እነዚህ ድንጋዮች በዚህ ስፍራ የተደረገውን ሁሉ ለአለቂታው ለአሰራሌል ሕዝብ የሚያሰታውሱ መታሰቢያዎች ናቸው።”

8 ሰዎቹም ኢያሱ አንዳዘዛቸው አደረጉ፤ በዐሥራ ሁለቱ የእስራኤል ነገዶች ስም ከየርዳኖስ ወንዝ መካከል ዐሥራ ሁለት ድንጋዮችን ወሰዱ፤ ወደ ሰፈርም እምጥተው በዚያ አኖሩአቸው፤ 9 ኢያሱም ደግሞ ካህናቱ የቃል ኪዳን ታቦት ተሸክመው በቆሙበት በየርዳኖስ ወንዝ መካከል ዐሥራ ሁለት የመታሰቢያ ድንጋዮች አቆሙ፤ እነዚያም ድንጋዮች እስከ ዛሬ በዚያው ይገኛሉ፤ 10 ስሕዝቡ እንዲነግሩ እግዚአብሔር ኢያሱን ባዘዘው መሠረት ሁሉ ነገር እስኪፈጸም ድረስ ካህናቱ በየርዳኖስ ወንዝ መካከል አንደኛው ቆዩ፤ ሙሴም የሰጠው ትእዛዝ ይኸው ነበር።

ሕዝቡም ፈጥነው ወንዙን ተሻገሩ። 11 ሁሉም ተሻግረው ካበቁ በኋላ፤ የቃል ኪዳን ታቦት የተሸከሙት ካህናት እንደገና ወደ ፊት ቀድመው ሕዝቡን መምራት ጀመሩ። 12 ከርቤልና ከጋድ እንዲሁም ከምናሴ ነገድ እነሱታ ለመርኅት የተዘጋጁት ሰዎች ሙሴ ባዛዛቸው መሠረት ከሕዝቡ ግንባር ቀደም ሆነው ተሻገሩ። 13 ከእነርሱም የተውጣሩ ብዛታቸው አርባ ሺ ያህል የሆነ ጦረኞች በእግዚአብሔር ፊት ተሰልፈው በኢያሪኮ እቅራቢያ ወደሚገኘው ሜዳ ተሻገሩ። 14 በዚያን ቀን እግዚአብሔር ያደረገው ድንቅ ነገር የእስራኤል ሕዝብ ኢያሱ ታላቅ መሪ መሆኑን እንዲገነዘቡት እደረገ፤ ሙሴን ያከብሩት እንደነበር ኢያሱንም በሕይወቱ ዘመን ሁሉ አከበሩት።

15-16 ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር ኢያሱን “የቃል ኪዳን ታቦት የተሸከሙት ካህናት ከየርዳኖስ ወንዝ እንዲወጡ እስከ” ብሎ ነገረው፤ 17 ኢያሱም እንደታዘዘው አደረገ፤ 18 ካህናቱም ወጥተው ወደ ወንዙ ዳርቻ በደረሱ ጊዜ የወንዙ ውሃ ዳር እስከ ዳር ሞልቶ እንደገና መውረድ ጀመረ።

19 ሕዝቡ የመጀመሪያው ወር በገባ በዐሥረኛው ቀን፤ የየርዳኖስን ወንዝ ተሻግረው ከኢያሪኮ በስተምሥራቅ በኩል በሚገኘው በጌልገላ ሰፈሩ። 20 በዚያም ኢያሱ ከየርዳኖስ ወንዝ የተወሰዱትን ህሥራ ሁለት ድንጋዮች አቆሙ፤ 21 ለእስራኤል ሕዝብ እንዲህ አለ፤ “በሚመጡት ዘመናት ልጆቻችሁ ‘እነዚህ ድንጋዮች ምንድን ናቸው?’ ብለው በሚጠይቁኋችሁ ጊዜ፤ 22 እስራኤል የየርዳኖስን ወንዝ በደረቅ ምድር የተሻገረበት ጊዜ መኖሩን ትናንሽታቸዋላችሁ፤ 23 እምላካችን እግዚአብሔር አስቀድሞ ለእኛ የቀደ ባሕርን እንዳይረቀልን፤ ለእናንተም የየርዳኖስን ወንዝ ውሃ አድርቆ ያሻገራችሁ መሆኑን ገንዘታችሁ፤ 24 በዚህም ምክንያት በምድር ላይ የሚኖር ሕዝብ ሁሉ የእግዚ

አብሔር ኃይል ምን ያህል ታላቅ እንደሆነ ይገነዘባል፤ እናንተም እምላካችሁ እግዚአብሔርን ለስላሳም ታከብራላችሁ።”

ምዕራፍ 5

1 ከየርዳኖስ ወንዝ በስተምዕራብ ያሉ የአዋራውያን ነገሥታትና በሜድትራኒያን ባሕር ዳርቻ ጦረፉን ተከትለው የሚኖሩ የከነዓናውያን ነገሥታት ሁሉ የእስራኤል ሕዝብ እስኪሻገሩ ድረስ እግዚአብሔር የየርዳኖስን ወንዝ ውሃ እንዳይረቀሳቸው ስሙ፤ እስራኤላውያንንም ከመፍራታቸው የተነሣ ይንግጠው ወኔ ተሰያቸው።

በጌልገላ የተደረገ ግዝረት

2 ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር ኢያሱን “ከባል ጨት የተሠራ መቀረጫ እዚጋጅቲህ እስራኤላውያንን ግረዛቸው” አለው። 3 ኢያሱም እግዚአብሔር እንዳዘዛቸው በማድረግ “የግዝረት ኮረብታ” ተብሎ በሚጠራው ስፍራ እስራኤላውያንን ገረዘ። 4-6 በእርግጥ የእስራኤል ሕዝብ ከሣብጽ በወጡ ጊዜ ወንዶች ሁሉ ተገርዘው ነበር፤ ይሁን እንጂ ሕዝቡ በበረሃ ይጓዙ በነበሩበት በአርባው ዘመን ውስጥ ከተወሰዱት ወንዶች ሕፃናት እንድም እንኳ አልተገረዘም ነበር፤ ከዚህም ሁሉ ጋር በዚያን ዘመን መጨረሻ ከግብር በወጡ ጊዜ ዕድሜአቸው ለመርኅት የደረሱ ወንዶች ሁሉ ለእግዚአብሔር ባሰመታዘዛቸው ምክንያት አልቀዋል፤ ይህም የሆነው እግዚአብሔር ለቀድሞ አባቶቻቸው ሊሰጣቸው ቃል የገባላቸውን ማርና ወተት የምታፈሰውን ለምሳም ምድር በዐይናቸው እንዳያዩሉት ስለሚሰሩ ነው። 7 በጉዞ ላይ ሳሉ የወሰዱአቸው ወንዶች ልጆች ሁሉ እልተገረዙም ነበር፤ ስለዚህም ኢያሱ የገረዘው ይህን እዲስ ትውልድ ነበር።

8 ግዝረቱም ከተፈጸመ በኋላ የተገረዙት ቀሳሳቸው እስኪድን ድረስ ሕዝቡ በሰፈር ቆዩ። 9 እግዚአብሔር ኢያሱን “እነሆ ዛሬ፤ በግብጽ ባሪያዎች ሆናችሁ የመኖራችሁን ሐፍረት እስመግጂላችኋለሁ” አለው፤ ስለዚህም የዚያ ቦታ ስም “ጌልገላ”። ተብሎ ተሰየመ፤ እስከ ለሁንም የሚጠራው በዚህ ስም ነው።

10 እስራኤላውያን ከኢያሪኮ እጠገብ ባለው ሜዳ በጌልገላ ሰፍረው ሳሉ፤ ከወሩ በህሥራ እራተኛው ቀን ዋዜማ የፋሲካን በዓል አከበሩ፤ 11 በከነዓን የበቀለውን እህል መብላት የጀመሩትም በዚያን ማግሥት ነበር፤ የተመገቡትም የተጠበሰ እሸትና ያስ እርሾ የተጋነረ ቂጣ ነበር። 12 ከምድሪቱ የሚገኘውን ምግብ

1* 5:9 ጌልገላ :- በዕብራይስጥ “አገሪቱ ወይም አስወገድ” ግለት ነው።
 5:6 :- ዘገ. 14:28-35 = 5:10 :- ዘገ. 12:1-13 = 5:12 :- ዘገ. 16:35 ።

መብላት ከጀመሩበት ቀን ማግሥት እንሥቶ መና መዝናሙን አዳርገን፤ እስራኤላውያንም ከዚያን በኋላ ያን መግኘት አልቻሉም፤ ከዚያን ጊዜ እንሥቶ በከነዓን የበቀለውን አህል መብላት ጀመሩ።

ኢያሱና ሰይፍ የያዘው ጉልማላ

¹³ ኢያሱ በኢያሪኮ አጠገብ ሳለ ሰይፍ የያዘ አንድ ጉልማላ በድንገት በፈቱ ቆሞ ታየው፤ ኢያሱም ወደ እርሱ ቀረብ ብሎ “አንተ የእኛ ሰው ነህ ወይስ የጠላቶቻችን ወገን?” አለው።

¹⁴ ጉልማላውም “የእናንተም ሆነ የጠላት ወገን አይደለሁም፤ ነገር ግን የእግዚአብሔር ሠራዊት አዛዥ እንደመሆኔ መጠን እነሆ መጥቻለሁ” አለ።

ኢያሱም ወደ መሬት ወደቆ ሰገደለትና “ጌታዬ ሆይ! እኔ አገልጋይህ ነኝ፤ ምን ልታዘዝ?” አለው።

¹⁵ የእግዚአብሔር ሠራዊት አዛዥም “የቆም ከባት ምድር የተቀደሰች ስለሆነች ሕይወቴን አውልቅ” አለው፤ ኢያሱም እርሱ እንዳይዘው አደረገ።

ምዕራፍ 6
የኢያሪኮ አወዳደቅ

¹ እስራኤላውያንን ከመፍራት የተነሣ የኢያሪኮ ቅጽር በሮች ተዘግተው ዘዘብ ይጠበቁ ነበር፤ ወደ ከተማይቱ መግባትም ሆነ መውጣት የሚችል ማንም አልነበረም፤ ² እግዚአብሔር ኢያሱን እንዲህ አለው፡ “ኢያሪኮን ከንጉሥዋና ከጀማሪው ወታደሮች ጋር በእጅህ እሳ ልፈ እስጥሃለሁ፤ ³ አንተና ወታደሮችህ እስከ ስድስት ቀን ድረስ በቀን አንድ ጊዜ የከተማይቱን ቅጽር በሰልፍ ትሆሩ አታላችሁ። ⁴ እያንዳንዳቸው መልከት የያዙ ሰባት ካህናት ከቃል ኪዳን ታቦት ፊት ቀድመው ይሄዱ፤ በሰባተኛው ቀን ካህናቱ ቀንደ መልከት እየነፉ አንተና ወታደሮችህ ከተማይቱን በቀን ሰባት ጊዜ ትዞሩ አታላችሁ፤ ⁵ ከዚያን ዘኔላ ካህናቱ በቀንደ መልከታቸው ከፍተኛ ድምፅ እንዲሰማ ያድርጉ፤ እርሱንም እንደሰማችሁ ወዲያውኑ ሰዎቹ ሁሉ በከፍተኛ ድምፅ በመጮኽ ይደንፉ፤ የከተማይቱም ቅጽር ያፈርሳል፤ ከዚህም በኋላ መላው ሠራዊት ወደ ከተማይቱ ሰተት ብሎ በቀጥታ ይግባ።”

⁶ ኢያሱም ካህናቱን ጠርቶ “የቃል ኪዳንን ታቦት ታሸከሙ፤ ከእናንተም ሰባታችሁ መልከት ይዛችሁ፤ ከታቦቱ ፊት በመቅደም ምሩ።” ⁷ ከእግዚአብሔር የቃል ኪዳን ታቦት ፊት ግን ባር ቀደም ሆኖ የአንድ ዘብ ጠባቂ ሰልፍ ሲያመራ ሠራዊቱ ከተማይቱን በሰልፍ እንዲዞር ኢያሱ ትእዛዝ ሰጠ።

⁸⁻⁹ ኢያሱ በሰጠውም ትእዛዝ መሠረት፤ ቀንደ መልከት ከሚነፉት ካህናት ፊት ግንባር ቀደም የሆነው ዘብ ጠባቂ ሰልፈኛ አለፈ፤ ከእነርሱም በኋላ የቃል ኪዳንን ታቦት የተሸከሙት ካህናት ከኋላ ደጀን በሆነ ሰልፈኛ ተጠብቀው ተጓዙ፤ በዚህም ጊዜ ሁሉ የመልከቶቹ ድምፅ ይሰማ ነበር፤ ¹⁰ ኢያሱ ምልክት እስከሚሰጥበት ጊዜ ድረስ ሠራዊቱ እንዳይጮኹ፤ አንድም ቃል እንዳይናገሩ አዘዘ። ¹¹ ይህም ሰልፍ ከቃል ኪዳንን ታቦት ጋር ከተማይቱን አንድ ጊዜ እንዲዞር አደረገ፤ ከዚያም በኋላ ወደ ሰፈር ተመልሰው አዳር በዚያው ሆነ።

¹²⁻¹³ በማግሥቱም ኢያሱ በማለዳ ተነሣ፤ ባለፈው ቀን በተደረገው ዐይነት በዘብ ጥበቃው ሰልፍ ተቀዳሚነት ሰባቱ ካህናት የመልከት ድምፅ እያሰሙ፤ ካህናቱና ወታደሮቹ ከተማይቱን ለሁለተኛ ጊዜ ዞሩ፤ ከዚያም በኋላ የቃል ኪዳንን ታቦት የተሸከሙት ካህናትና የኋላ ደጀን የሆነው ሰልፍ አለፈ፤ በዚህም ጊዜ ሁሉ የመልከቶቹ ድምፅ ይሰማ ነበር። ¹⁴ በዚህም በሁለተኛው ቀን ከተማይቱን አንድ ጊዜ ዞረው ወደ ሰፈር ተመለሱ፤ እስከ ስድስት ቀንም በዚህ ዐይነት አደረጉ።

¹⁵ በሰባተኛው ቀን ንእሴቱ ማልደው ተነሥተው በዚህ ተመሳሳይ ሁኔታ ከተማይቱን ሰባት ጊዜ ዞሩበት፤ ከተማይቱን ሰባት ጊዜ የዞሩበት ቀን ያህ ብቻ ነበር። ¹⁶ በሰባተኛው ዙር ካህናቱ መልከት ሊነፉ በሚዘጋጁበት ጊዜ ወታደሮቹ ድምፃቸውን ከፍ አድርገው እንዲደነፉ ኢያሱ እንዲህ የሚል ትእዛዝ ሰጠ፡ “እግዚአብሔር ከተማይቱን እሳልሮ ሰጥቶአችኋል፤ ¹⁷ በከተማይቱና በውስጡ ያለው ነገር ሁሉ እግዚአብሔር እንደሚቀርብ መሥዋዕት ሆኖ መደምሰስ አለበት፤ መትረፍ የሚገባቸው ጋለሞታይቱ ረዓብና ከእርስዋ ጋር በዜትዋ ያሉት ብቻ ናቸው፤ ምክንያቱም እርስዋ ሰላዮቻችንን ደብቃ እድናለች።” ¹⁸ እናንተ ግን መደምሰስ ከሚገባው ሁሉ ምንን ነገር እታንሡ፤ ይህን ብታደርጉ በእስራኤል ሰፈር መካራንና ጥፋትን ታስከትላላችሁ፤ ¹⁹ ከብር፣ ከወርቅ፣ ከነሐስ ወይም ከብረት የተሠራ ማናቸውም ነገር እግዚአብሔር የተሰየ ይሁን፤ እርሱም በእግዚአብሔር የዕቃ ግምጃ ቤት መቀመጥ አለበት።”

²⁰ ስለዚህም ካህናቱ የመልከቶቹን ድምፅ አሰሙ፤ ሠራዊቱም ያን ድምፅ በሰማ ጊዜ በከፍተኛ ጮኾት ደነፉ፤ የከተማይቱም ቅጽሮች ፈረሱ፤ ከዚህም በኋላ ሠራዊቱ ኮረብታውን ወጥቶ ሰተት ብሎ ወደ ከተማይቱ በመግባት በቀጥታ ሥር አደረጋት፤ ²¹ ሰይፍቸውንም መዝዘው በከተማይቱ የተገኘውን ወንድንም ሴቱንም ወጣቱንና ሽማግሌውን ሁሉ ገደሉ፤ የከብት፣ የሰማና የአህያውን መንጋ ሁሉ ፈጁ።

²²ኢያሱ ሰላዮች ሆነው የተላኩትን ሁለት ሰዎች “ወደ ጋስዋታይቱ ረዓብ ቤት ሄዳችሁ በገባችሁላት የተሰፋ ቃል መሠረት እርስዎንና ቤተሰብዎን እውጡ” አላቸው። ²³እነርሱም ሄደው ረዓብን ከአባትዋና ከእናትዋ ከወንድም ችዋና ከሌሎችም የእርስዋ ወገን ከሆኑት ሰዎች ሁሉ ጋር አውጥተው ከእስራኤላውያን ሰፈር ውጭ እየሩአቸው። ²⁴ከዚህ በኋላ ከተማይቱን እሰክ ሥር መሠረትዋ ድረስ አቃጠሉአት፤ እነርሱ ወሰደው በእግዚአብሔር ግምጃ ቤት ካሰቀ መጡአቸው ከወርቅ፣ ከብር፣ ከነሐስና ከብረት ከተሠሩት ነገሮች በቀር፣ በከተማይቱ የነበረው ነገር ሁሉ አብሮ ተደመሰሰ። ²⁵ነገር ግን ኢያሱ ጋስዋታይቱን ረዓብን፣ ቤተ ዘመዶችዋንና ከእርስዋ ጋር ያሉትን ሌሎች ሰዎች ሁሉ ከሞት አተረፈ፤ ምክንያቱም እርስዋ ወደ ኢያሪኮ የላካቸውን ሁሉትን ሰላዮች ደብቃ ከሞት እድና ነበር፤ የእርስዋም ዘሮች እሰክ አሁን ድረስ በእስራኤል ምድር ይኖራሉ።

²⁶በዚያን ጊዜ ኢያሱ የሚከተለውን ብርቱ ማሰጠንቀቂያ ሰጠ፡

“የኢያሪኮን ከተማ እንደገና መልሶ የሚሠራት ሰው ቢኖር፣
የእግዚአብሔር መርገም በእርሱ ላይ ይሆናል፤
እርስዎን ለመሥራት የመሠረት ድንጋይ የሚጥል፣
የበዠር ልጁን ያጣል፤
ቅጽሮችዋንም የሚገነባ፣
የመጨረሻ ልጁ በሞት እንዲቀጣ ያደርጋል።”

²⁷በዚህም ዐይነት ሁኔታ እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር ስለነበር የኢያሱ ዝና በአገሪቱ ሁሉ ተሰማ።

ምዕራፍ 7

ዓካን የፈጸመው በደል

¹መደምሰስ የሚገባው ሁሉ እንዲደመሰስና ለእግዚአብሔር ከተሰየውም ሀብት ምንም ነገር እንዳያነሡ እግዚአብሔር ለእስራኤል የሰጠው ትእዛዝ አልተከበረም ነበር፤ ያንንም ትእዛዝ ተላልፎ የተገኘው ዓካን የተባለው ሰው ነበር፤ ስለዚህም እግዚአብሔር በእስራኤላውያን ላይ እጅግ ተቁጣ፤ ዓካን የካርሚ ልጅ፣ የካብዲ የልጅ ልጅ ሲሆን፣ ከይሁዳ ነገድ የካራሕ ጉሳ ነበር።

²ኢያሱ በኢያሪኮ ሳስ በዚትአዌን አጠገብ ከቤትኤል በሰተምሥራቅ የምትገኘውን “ዐይ” ተብላ የምትጠራውን ከተማና የምድራቱን እቀ ማመጃ አዋንተው ይመሰሰ ዘንድ ጥቂት ሰዎች ላከ። ይህንንም በትእዛዙ መሠረት ከፈጸሙ

በኋላ፣ ³ስለኢያሱ ከዚህ የሚከተለውን ማስረጃ አቀረቡለት፡ “በዐይ ላይ እደጋ ስመጣል፣ ያስ ወን ሰው ሁሉ በእጠቃላይ ማዝመት እያሰራል ግም፤ ሁለት ወይም ሦስት ሺ ሰዎች ብቻ ላክ፤ በዚያ ስመዋጋት መላውን ሠራዊት አት ላክ፤ ምክንያቱም እነርሱ ጥቂቶች ናቸው።” ⁴ስለዚህም ሦስት ሺ እስራኤላውያን ዘምተው እደጋ ጣሉባት፤ ነገር ግን እነርሱ ከዐይ ወታደሮች ፊት ሸሹ፤ ⁵የዐይ ሰዎች ከከተማይቱ ቅጽር በር ጀምሮ እሰክ ድንጋይ መፍለጫው ቦታ ድረስ እያባረሩ በኮረብታው ቁልቁስት ላይ ሠላሳ ስድስት ሰዎችን ያህል ገደሉባቸው፤ በዚህ ምክንያት እስራኤላውያን ደንግጠው ወኔ ተሰያቸው።

⁶ኢያሱና የእስራኤል መሪዎች ከሐዘናቸው ብዛት የተነሣ ልብሳቸውን ቀደዱ፤ በእግዚአብሔርም ቃል ኪዳን ታቦት ፊት ለፊት እሰክ ምሽት ድረስ ተዘርረው በመውደቅ ቆዩ፤ ሐዘናቸውንም ስመግስቱ ዘራሳቸው ላይ ትቢያ ነበን ሰው ነበር፤ ⁷ኢያሱም እንዲህ ሲል ጸለየ፡ “እግዚአብሔር አምላክ ሆይ! የዮርዳኖስን ወንዝ እሻ ግረህ ስለምን ወደዚህ እመጣለን? ለአምራውያን አሳልፈህ ልትሰጠንና ልታጠፉን ነው? በዚያው በዮርዳኖስ ማዶ ስለምን አልቆየንም? ⁸አምላክ ሆይ! እስራኤል ከጠላቶቹ ፊት ማፈግ ፈግ ከጀመረ፣ እንግዲህ ምን እላለሁ? ⁹ከነፃና ውያንና ሌሎችም በዚህች ምድር የሚኖሩት ሁሉ ይህን ነገር ይሰማሉ፤ ስለዚህም ዙሪያችንን ከብዘው ሁላችንንም ያፈጁናል፤ እኛ ሕዝብህ እንድንጠፋ ከተውሽን ታዲያ ስለከብርህ ስመከላ ከል የምታደርገው ምንድን ነው?”

¹⁰እግዚአብሔር ኢያሱን እንዲህ አለው፡ “ተነሥ! ስለምን በዚህ ዐይነት ሁኔታ በመሬት ላይ ትዘረራለህ? ¹¹እስራኤል እኮ ዘድሰዋል! እንዲጠብቁት ከእኔ ጋር ያደረጉትን ኪዳን አፍርሰዋል፤ መደምሰስ ከሚገባቸው ነገሮች እንዳንገድችን ወስደዋል፤ እነርሱንም ከሰረቁ በኋላ ምንም ነገር እንዳልወሰዱ በመቀሸት ከራሳቸው ንብረት ጋር ይባልቀዋል፤ ¹²እስራኤላውያን ጠላቶቻቸውን መቋቋም ያልቻሉበትም ምክንያት ይሸው ነው፤ እነርሱ ራሳቸው ጥፋት ስለተፈረደባቸው ከጠላቶች ፊት ወደ ኋላ ይሸሻሉ። እንዳትወሰዱ ከታዘዛችሁ በኋላ የወሰዳችኋቸውን ነገሮች እሰክልደመሰሳችሁ ድረስ ከእንግዲህ ወዲህ እኔ ከእናንተ ጋር አልሆንም፤ ¹³ተነሥ! ሕዝቡን እንጽተህ ወደ እኔ እንዲቀርቡ አድርግ፤ ስንገ እንዲዘጋጁ ንገራቸው፤ የእስራኤል አምላክ የሆነሁ እግዚአብሔር የምንግራቸውም ይህ ነው፤ እስራኤል ሆይ! እንድትደመሰሱ ካዘዘኋችሁ ነገሮች እንዳንገድቅ ወሰዳችኋል፤ እነዚህን ነገሮች እሰክላለሁገዳችሁ።”

ጠላቶቻችሁን መቋቋም ከቶ አትችሉም፤¹⁴ ስለዚህ እያንዳንዳቸው በየነገራቸው ነገ ጠዋት ተሰልፈው በፊቱ እንዲቀርቡ ንገራቸው፤ እኔ የምለየው ነገድ በየጉሳው በመስለፍ በፊቱ ይቀርባል፤ እኔ የምለየው ጉሳ እንደገና በየቤተሰቡ በፊቱ ተሰልፎ ይቀርባል፤ እኔ የምለየውም ቤተሰብ እንደገና በግለሰብ ደረጃ በፊቱ ይቀርባል፤¹⁵ ከዚህ በኋላ መደምሰስ የሚገባው እርም የሆነ ዕቃ በእጄ የተገኘበት ሰው ለብቻው ይልያል፤ ስለሆነም እርሱ በእጄ ከተገኘው እርም ከሆነ ዕቃ ጋር፤ እንዲሁም ከቤተሰቡና ከንብረቱ ሁሉ ጋር በእሳት ይቃጠላል፤ ምክንያቱም ከእኔ ጋር የገባውን ኪዳን በማፍረስ በእስራኤል ላይ አሠቃቂ የሆነ ሐፍረት አምጥቶታል።”

¹⁶ በማግሥቱም ማስጻድኢያሱ እስራኤላውያንን በየነገራቸው አምጥቶ አቀረባቸው፤ ከዚያም የይሁዳ ነገድ ለብቻው ተለየ፤¹⁷ ኢያሱም የይሁዳን ነገድ በየጉሳው አቀረበ፤ ከዚያም በኋላ የዛሬሕ ጉሳ ለብቻው ተለየ፤ የዛሬሕንም ጉሳ በየቤተሰቡ አቀረበው፤ የዛብዲም ቤተሰብ ለብቻው ተለየ፤¹⁸ የዛብዲንም ቤተሰብ በየግለሰቡ ለይቶ አቀረበ፤ በመጨረሻም የዛብዲ የልጅ ልጅ የሆነው የካርሚ ልጅ ዓካነ ለብቻው ተለየ፤¹⁹ ኢያሱም “ልጄ ሆይ! የእስራኤል አምላክ በሆነው በእግዚአብሔር ፊት በመናዘዝ እውነቱን ተናገር፤ ያደረግከውንም ሁሉ አሁን ንገረኝ፤ እርሱንም ከእኔ ለመደበቅ አትሞክር” አለው።

²⁰ ዓካነም እንዲህ ሲል መለሰ፡ “እውነት ነው፤ የእስራኤል አምላክ በሆነው በእግዚአብሔር ፊት በይደ ሠርቻለሁ፤ እነሆ፤ ያደረግሁትም ከዚህ የሚከተለው ነው፤²¹ ካገኘው ዕቃ መካከል ውብ የሆነ የበሌሎናውያን ካባ፤ ሁለት ኪሎ ያህል የሚመዝን ብርና ግማሽ ኪሎ ያህል የሚመዝን ምዝምዝ ወርቅ አየሁ፤ እነርሱንም ለማግኘት ብርቱ ፍላጎት ስላደረብኝ ወስጃቸዋለሁ፤ እነርሱንም ብሩ ከታች ሆኖ በድንኳኔ ውስጥ ተቀብረው ታገኝቸዋለሁ።”

²² ከዚህ በኋላ ኢያሱ ጥቂት መልእክተኞችን ላከ፤ እነርሱም ወደ ድንኳኑ እየጮሯደው፤ ብር ከሥር ሆኖ የተቀበሩትን እርም የሆኑ ዕቃዎች እገኙ፤²³ እነርሱንም ከድንኳኑ በማውጣት፤ ወደ ኢያሱና ወደ እስራኤላውያን ሁሉ አምጥተው በእግዚአብሔር ፊት አኖሩአቸው።²⁴ ኢያሱም ከወጣው የእስራኤል ሕዝብ ጋር ዓካነን ይዞ ብሩን፤ ካባውን፤ የወርቅ ምዝ ምዙን ከዓካነ ወንዶችና ሴቶች ልጆች ጋር ከብቶቹን፤ አሀዮቹንና በጎቹን ጭምር፤ ድንኳኑንና የእርሱ ንብረት የሆነውን ሁሉ ሰብሰበ፤ “የመከራ ሸለቆ” ተብሎ ወደሚጠራው ስፍራ አመጣቸው፤²⁵ ኢያሱም “ይህን ሁሉ መከራ፤ በእኛ ላይ ያመጣህብን ስለምንድን ነው?

እነሆ፤ በአንተም ላይ እግዚአብሔር መከራን ያመጣብሃል” አለው። ከዚህ በኋላ ሕዝቡ ሁሉ ዓካነን በድንጋይ ወግረው ገደሉት፤ ቤተሰቡንም በድንጋይ ወግረው ንብረቱን ሁሉ እቃጠሉ፤²⁶ በእርሱም ላይ እስከ ዛሬ ድረስ ያለውን ትልቅ የድንጋይ ክምር ቄሰሉበት፤ ያም ስፍራ እስከ ዛሬ “የመከራ ሸለቆ” ተብሎ የሚጠራበት ምክንያት ይኸው ነው።

ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር ብርቱ ቀጣውን እንዲገታ አደረገ።

ምዕራፍ 8

የዐይ ከተማ መያዝና መደምሰስ

¹ ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር ኢያሱን እንዲህ አለው፡ “የጦር ወታደሮችህን ይዘህ ወደ ዐይ ከተማ ለመዝመት ውጣ፤ ከቶ አትፍራ፤ ወኔህም አይቀዝቅዝ፤ እኔ በዐይ ንጉሥ ላይ ድልን እንድትቀዳጅ አደርግለሁ፤ ሕዝቡ፤ ከተማይቱና ምድሪቱ የአንተ ይሆናሉ፤² ከዚህ በፊት በኢያሪኮና በንጉሥዋ ላይ የደረሰውን ጥፋት በዐይና በንጉሥዋም ላይ ደግሞ ትፈጽምባቸዋለህ፤ ነገር ግን በአሁኑ ጊዜ ከእርሱም የሚገኘውን የንብረትና የከብት ምርቱ ለራሳችሁ ታደርጋላችሁ፤ ከኋላ በኩል ጀምረህ በከተማይቱ ላይ በድንገት አደጋ ለመጣል ተዘጋጅ።”

³ ስለዚህም፤ ኢያሱ ከወታደሮቹ ጋር ወደ ዐይ ለመዝመት ተዘጋጀ፤ ከሠራዊቱም የተሻለ ችሎታ ያላቸውን ሠላላ ሺ ወታደሮች መርጦ በሌሊት ሲልካቸው “እንዲህ የሚል ትእዛዝ በጣቸው፤ “ከከተማይቱ በስተኋላ አድፍጣችሁ ቆዩ፤ ይሁን እንጂ ከከተማይቱ ብዙ ላትርቁ አደጋ ለመጣል በሚያስችላችሁ ሁኔታ ተዘጋጅታችሁ ጠብቁ፤⁴ እኔና ከእኔ ጋር የተመደቡት የጦር ሰልፈኞች ወደ ከተማይቱ እንቀርባለን፤ የዐይ ወታደሮች በእኛ ላይ አደጋ ለመጣል በሚመጡብን ጊዜ ልክ ከዚህ በፊት ባደረግነው ዐይነት ወደ ኋላ እንሸሻለን፤⁵ ከከተማይቱም እስከነፍርዎቻው ድረስ እኛን ማሳደድ ይጀምራሉ፤ ለእነርሱም ከዚህ በፊት ባደረግነው ዐይነት የምንሸሽ መሰለን እንታያቸዋለን፤⁶ በዚህን ጊዜ እናንተ ከተደበቃችሁበት ስፍራ ወጥታችሁ ከተማይቱን ያዙ፤ አምላካችሁ እግዚአብሔርም ከተማይቱን ለእናንተ አሳልፎ ይሰጣችኋል።⁷ ከተማይቱን ከያዛችሁ በኋላ፤ እግዚአብሔር በዝሙት መሠረት በእሳት ተቃጥላ እንድትወድም አድርጉ፤ እንግዲህ የምትፈጽሙአቸው ትእዛዛት እነዚህ ናቸው።”⁸ ከዚህ በኋላ ኢያሱ ወታደሮቹን ላከ፤ ከዐይ በስተምዕራብ በኩል በዐይና በቤትኤል መካከል ድብቅ ጦር ሆነው ቆዩ፤ ኢያሱም በሰፈር አደረገ።

¹⁰ በማግሥቱም ጠዋት ኢያሱ ቀደም ብሎ በመነሣት ወታደሮቹን በአንድነት ጠራ፤ እርሱና የእስራኤል መሪዎች ሁሉ ዘማቹን ጦር

ወደ ዐይ መምራት ጀመሩ፤ ¹¹ ከእርሱም ጋር የነበረው ሠራዊት ወደ ፊት ቀድሞ በመጓዝ ወደ ከተማይቱ ዋና መዝጊያ በር ቀረበ፤ በስተ ሰሜንም በኩል ለእርሱና በዐይ መካከል ካለው ሸለቆ ማዶ ሰፈረ። ¹² ኢያሱ አምስት ሺ ሰዎች መርጦ ከከተማይቱ በስተምዕራብ በኩል በዐይና በቤትኤል መካከል እንዲሸዋቱ እድርን ነበር። ¹³ ወታደሮቹም ከከተማይቱ በስተሰሜንና በስተምዕራብ ከሰፈረው ሠራዊት ጋር ተቀብረው ውጊያ ለመጀመር ሁሉን ነገር አደራጁ፤ ኢያሱም ሌሊቱን በሸለቆ ውስጥ አሳለፈ። ¹⁴ የዐይ ንጉሥ ኢያሱንና ሠራዊቱን ባዩ ጊዜ ፈጥኖ ሰው ጊያ ተዘጋጀ፤ እርሱና ሠራዊቱም ሁሉ በኋላ በኩል ባደረጠው የደጃን ጦር የሚደርስባቸውን አደጋ ሳያውቁ ከዚህ በፊት ባደረጉት ዐይነት በተመሳሳይ ቦታ የሰፈሩትን እስራኤላውያንን ለመውጋት ወደ ዮርዳኖስ ሸለቆ ብቅ አሉ። ¹⁵ ኢያሱና ሠራዊቱም የሚሸሹ መስሰው ወደ ኋላ ማፈግፈግ ጀመሩ፤ ሽምጥጠው በመርጥም ገላጣ ወደሆነው ባይ ምድር ሄዱ፤ ¹⁶ የከተማይቱም ሰዎች እርስ በርስ በመጠራራት በሙሉ ወጥተው እነርሱን ማሳደድ ቀጠሉ፤ ኢያሱንም በሚያሳድዱበት ጊዜ ከከተማይቱ እየራቁ ሄዱ። ¹⁷ በዐይና በቤትኤል የሚገኝ ሰው ሁሉ ወጥቶ እስራኤላውያንን ሲያሳድድ ከተማይቱ ያላንዳች መከላከያ ባይዋን ክፍት ሆኖ ቀረች።

¹⁸ ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር ኢያሱን፡ “ጦርህን እንሥተህ በዐይ ከተማ እንዲቃጣ አድርግ፤ እኔ እርስዎን ሰአንተ አሳልፌ ሰጥቼሃ ሰሁ” አለው። ኢያሱም እንደታዘዘው አደረገ፤ ¹⁹ ጦሩን ለማንሣት እጁን ሲዘርጋ፡ ድብቅ ጦር ሆነው ይጠብቁ የነበሩት ሁሉ ወዲያውኑ ተነሥተው ወደ ከተማይቱ ሰጥተው ብለው በመግባት በቁጥጥራቸው ሥር አደረጉአት፤ ወዲያውኑም በእሳት አቃጠሉአት፤ ²⁰ የዐይ ከተማ ሰዎችም ወደ ኋላ መለሰ ብለው ባዩ ጊዜ የከተማይቱ ጢስ እየተትጉሰጉሰ ወደ ሰማይ ሲወጣ ተመለከቱ፤ ሽሽታው የሚያመልጠበት መንገድ አልነበረም፤ ምክንያቱም አነሆ ገላጣ ወደሆነው ባይ ምድር ሸሽተው የነበሩት እስራኤላውያን እንደገና ተመልሰው በእነርሱ ላይ አደጋ ሰመጣል ከበዋቸው ነበር። ²¹ ኢያሱና ከእርሱ ጋር ተሰልፎ የነበረው ሠራዊት ቀደም ብለው ያዘጋጁት ሽምቅ ጦር ከተማይቱን በቁጥጥር ሥር ማድረጉንና በእሳት ማቃጠሉን በተመለከቱ ጊዜ ወደ ኋላ መለሰ ብለው ከዐይ ከተማ የመጣውን የጦር ሰልፈኛ ዘመምታት መግደል ጀመሩ። ²² ወደ ከተማይቱም ገብተው የነበሩት እስራኤላውያን ወደ እነርሱ ጦርደው የጦርነቱ ተካፋይ ዎች ሆኑ፤ ስለዚህም የዐይ ሕዝብ ዙሪያቸውን በእስራኤላውያን መከበባቸውንና በእልቂት ላይ

መሆናቸውን ተገነዘቡ፤ አንድ እንኳ ማምሰጥ የቻለ አልነበረም፤ ²³ ከዐይ ንጉሥ በስተቀር በሕይወት የተረፈ እንደም አልነበረም፤ እርሱም ተማርኮ ወደ ኢያሱ ቀረበ።

²⁴ እስራኤላውያን ገላጣ በሆነው ባይ ምድር፤ ቀደም ሲል የዐይ ወታደሮች እነርሱን አሳድደዋቸው በነበረው ስፍራ ሁሉንም ገደሉ፤ እንደገናም ወደ ዐይ ከተማ ገብተው በዚያ የተረፉትንም ፈጁ፤ ²⁵⁻²⁶ ኢያሱም የጠላት ወገን ተገድሎ እስኪያልቅ ድረስ በዐይ ከተማ ላይ የቃጣውን ጦር አልመለሰም ነበር። ስዚያን ቀን የተገደለው የዐይ ከተማ ኑዋሪ ሕዝብ ሴቶችም ወንዶችም ጭምር ብዛታቸው ዐሥራ ሁለት ሺ ነበር። ²⁷ እግዚአብሔርም ለኢያሱ በነገረው መሠረት እስራኤላውያን በዚያች ያገኙትን የከብትና የሌላ ንብረት ምርኩ ሁሉ ለራሳቸው አደረጉ። ²⁸ ኢያሱ የዐይን ከተማ በሚቃጠል ፍርሰራሽ አድርጎ ተዋት፤ እስከ አሁንም ድረስ በዚህ ዐይነት ሁኔታ ትገኛለች። ²⁹ የዐይንም ከተማ ንጉሥ በእንጨት ላይ ሰቅሎ ሬሳው እስከማታ ተንጠልጥሎ እንዲቆይ አደረገ። ፀሐይም በምትጠልቅበት ጊዜ ሬሳው ከተሰቀለበት እንጨት ላይ ወርዶ በከተማይቱ ቅጽር በር መጣ ቢያ እንዲጣል አደረገ፤ በእርሱም ላይ የድንጋይ መዓት ከመራበት፤ የድንጋዩም ክምር እስከ አሁን በዚያው ይገኛል።

ሙሴ የጻፈው ሕግ በዔባል ተራራ ላይ ተነበበ

³⁰ ከዚህም በኋላ ኢያሱ በዔባል ተራራ ላይ የእስራኤል አምላክ ስሆነው እግዚአብሔር መሠዊያ ሠራ፤ ³¹ እርሱንም የሠራው የእግዚአብሔር አገልጋይ የሆነው ሙሴ ለእስራኤላውያን በሰጠው ሕግ “ከድንጋይ መሠዊያ በምትሠሩበት ጊዜ በብረት መግሪያ የተጠረበ እንዳይሆን” ተብሎ በታዘዘው መሠረት ነው። በእርሱም ላይ የሚቃጠልና በኅብረት የሚቀርበውንም የደኅንነት መሥዋዕት ለእግዚአብሔር ሠጧ፤ ³² እስራኤላውያንም እየተመለከቱ ኢያሱ ሙሴ ከሰጠው ሕግ አንዱን ቅጂ እዚያ በድንጋይ ላይ ቀረጸው። ³³ ዚህም በሚሆንበት ጊዜ እስራኤላውያን ከመሪዎቻቸው ከጦር አለቆቻቸውና ከዳኞቻቸው ጋር፤ እንዲሁም በመካከላቸው የሚኖሩ የውጭ አገር ስደተኞች፤ የሌዊ ዝርያ የሆኑት ካህናት በተሸከሙት በቃል ኪዳን ታቦት ፊት በማራና በቀኝ ቆመው ነበር፤ ከእነርሱም እኩሌቶቹ በዚያ ጀርባቸውን ወደ ገሪዛን ተራራ፤ እኩሌቶቹም ወደ ዔባል ተራራ አዙረው ቆሙ፤ ሕዝቡን ሲባርኩ ይህን እንዲያደርጉ የእግዚአብሔር አገልጋይ ሙሴ እግዚአብሔር ነበር። ³⁴ ከዚህም በኋላ ኢያሱ ድምፁን ከፍ አድርጎ፤ ልክ በሕጉ መጽሐፍ በተጻፈው

መሠረት በረከቱንም መርገሙንም ጭምር ሕጉንም በሙሉ እነበበ። ³⁵ ሴቶች፣ ሐፃናትና በመካከላቸውም የሚኖሩ የውጭ አገር ስደተኞች ባሉበት የእስራኤል ሕዝብ ጉባኤ ኢያሱ እያንዳንዱን የሙሴን ትእዛዝ እነበበ።

ምዕራፍ 9

የገባዎን ሰዎች ኢያሱን አታለሉ

¹ በሰሜን እስከ ሊዋናስ በሜድትራኒያን ባሕር ጠረፍና ከዮርዳኖስ በስተምዕራብ በደጋውም በቆላውም ያሉት ነገሥታት ሁሉ የእስራኤልን ድል እድራጊነት ሰሙ፤ እነዚህም የሒታውያን፣ የአሞራውያን፣ የከነዓናውያን፣ የፈሪዛውያን፣ የሒዋውያንና የኢያሳብውያን ነገሥታት ነበሩ። ² እነዚህም ሁሉ የሰዓላቸውን በእንድነት አስተባብረው በኢያሱና በእስራኤላውያን ላይ ለመዝመት መጡ።

³ የሒዋውያን ወገኖች የሆኑት የገባዎን ሰዎች ግን ኢያሱ በኢያሪኮና በዐይ ከተማዎች ላይ ያደረገውን ሁሉ ስለ ሰሙ፣ ⁴ እርሱን ለማታለል ወሰኑ፤ እነርሱም ስንቃቸውን አዘጋጅተው፣ አሮጌ ሰልቻና ቀዳዳው ተለጥፎ የተሰፋ የወይን ጠጅ አቋማዳ በአሀዮች ጫኑ፤ ⁵ ተቀዳድሶ ያለቀ አሮጌ ልብስ ለብሰው፣ የተጠጋገነ እላቂ ጫማ አደረጉ፤ ለሰንቅ የያዙትም እንጀራ ደረሩት የኖጉት ነበር። ⁶ ይህን ሁሉ ካደረጉ በኋላ በኔልገላ ወደሚገኘው ሰፈር ሄደው ኢያሱንና እስራኤላውያንን፣ “እኛ የመጣነው ከሩቅ አገር ነው፤ የመጣነውም ከእናንተ ጋር በሰላም መኖር የሚያስችል ውል ለማድረግ ነው” አሉላቸው።

⁷ የእስራኤል ሰዎች ግን “ከእናንተ ጋር እንዴት ውል እናደርጋለን? ምናልባትም እናንተ በቅርብ የምትኖሩ ልትሆኑ ትችላላችሁ” አሉላቸው።

⁸ የገባዎንም ሰዎች ኢያሱን “እኛ እገልጋዮችህ ነን” አሉት።

ኢያሱም “እናንተ እነማን ናችሁ? የመጣችሁትስ ከየት ነው?” ሲል ጠየቃቸው።

⁹ እነርሱም ይህን ታሪክ ነገሩት፡ “ጌታው! እኛ የመጣነው በጣም ሩቅ ከሆነ አገር ነው፤ ምክንያቱም አምላካችሁ እግዚአብሔር እናንተን በመርዳት ዘግብጽ ላይ ያደረገውን ሁሉ ሰምተናል፤ ¹⁰ እንዲሁም ከዮርዳኖስ ማይ በስተምሥራቅ በነበሩት በሁለቱ እሞራውያን ነገሥታት ላይ ያደረገውን ሁሉ ሰምተናል፤ እነዚህም ሁለቱ ነገሥታት በዐስታሮት ይኖሩ የነበሩት የሐሴቦን ንጉሥ ሲሐንና የባሳን ንጉሥ ያሣ ናቸው። ¹¹ መሪዎቻችንና በምድራችን የሚኖሩት ሕዝብ ሁሉ ለመንገዳችን የሚገኙን ሰንቅ እዘጋጅተን መጥተን ከእናንተ ጋር እንድንገናኝ

ልከውናል፤ ለእናንተ የምንታዘዝ አገልጋዮች እንድንሆንና እናንተም ከእኛ ጋር የሰላም ውል እንድታደርጉ እንጠይቃችሁ ዘንድ አዝዘውናል። ¹² የያገዘውን ሰንቅ ተመልከቱ፤ ከቤት ተነሥተን ከእናንተ ጋር ለመገናኘት ጉዞ ስንጀምር ገና ትኩስ እንጀራ ነበር፤ አሁን ግን ደረቅና የሻገተ መሆኑን ተመልከቱ፤ ¹³ እነዚህንም የወይን አቋማዳዎች በሞላናቸው ጊዜ ገና አዲስ ነበሩ፤ አሁን ግን የተቀደዱ መሆናቸውን ተመልከቱ፤ ከጉዞው ርቀት የተነሣ እነሆ ልብሳችንም ጫማችንም እልቆኤል።”

¹⁴ የእስራኤልም ሰዎች ከመንገደኞቹ ሰንቅ ጥቂት ወሰዱ፤ ስለሁኔታው ግን የእግዚአብሔርን ፈቃድ አልጠየቁም። ¹⁵ ስለዚህም ኢያሱ ከገባዎን ሕዝብ ጋር የወዳጅነት ስምምነት አድርጎ በሰላም እንዲኖሩ ፈቀደላቸው። የእስራኤል ሕዝብ መሪዎችም ስምምነቱን ለመጠበቅ ቃል ገቡላቸው።

¹⁶ ስምምነቱ በተደረገ በሦስተኛውም ቀን እነዚህ ሰዎች በቅርብ የሚኖሩ መሆናቸውን እስራኤላውያን ዐወቁ፤ ¹⁷ ስለዚህም የእስራኤል ሕዝብ ጉዞ ጀምረው ከሦስት ቀን በኋላ እነዚህ ሕዝብ ወደሚኖሩባቸው ከተሞች ደረሱ፤ ከተሞቻቸውም ገቢዎን፣ ክፈራ፣ በኤሮትና ቁርያት ይዓሪም ተብለው ይጠሩ ነበር፤ ¹⁸ እስራኤላውያን ግን እነርሱን መገደል አልቻሉም፤ ምክንያቱም መሪዎቻቸው የእስራኤል እምላክ በሆነው በእግዚአብሔር ስም ቃል ገብተውላቸው ነበር፤ ስለዚህም ጉዳይ የእስራኤል ሕዝብ ሁሉ በመሪዎቻቸው ላይ አጉረመረመ። ¹⁹ መሪዎቹ ግን እንዲህ ሲሉ መለሱላቸው፡ “እርግጥ ነው የእስራኤል እምላክ በሆነው በእግዚአብሔር ስም ቃል ገብተንላቸዋል፤ ስለዚህም አሁን ጉዳት ልናደርስባቸው እንችልም፤ ²⁰ የገባነውን ቃል ለማክበር በሕይወት እንዲኖሩ እንፈቅድላቸዋለን፤ ይህን ባናደርግ ደግሞ እግዚአብሔር ራሱ ይቀጣናል። ²¹ በመካከላችን ይሁሩ፤ ነገር ግን እንጨት እየቋረጠ፣ ውሃ እየቀዳ ያገልግሉን፤” መሪዎቹ ያቀረቡት አሳብ ይህ ነበር።

²² ኢያሱም የገባዎን ሕዝብ ወደ እርሱ ፊት እንዲቀርቡ አድርጎ እንዲህ ሲል ጠየቃቸው፡ “በዚሁ በቅርብ የምትኖሩ ሲሆን በጣም ሩቅ ከሆነ አገር የመጣን ነን ብላችሁ ስለምን አታስላችሁን? ²³ ይህን በማድረጋችሁ ምክንያት እግዚአብሔር ፈርዶብኝኋል፤ ስለዚህም የእናንተ ሕዝብ እንጨት በመቅረጥና ውሃ በመቅዳት ለእምላኬ ለእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ለዘላለም እገልጋዮች ይሆናሉ።”

²⁴ እነርሱም እንዲህ ሲሉ መለሱ፡ “ጌታው! በእርግጥ ይህን እድርገናል፤ ምክንያቱም እምላካችሁ እግዚአብሔር እናንተ ወደ

ፊት እየገፋችሁ በመጣችሁ መጠን በውስጡ የሚኖሩትን ሕዝብ በመግደል ምድሪቱን ያወርሳችሁ ዘንድ እገልጋቸን መሴን ያዘዘው መሆኑን ዐውቀናል፤ ይህንንም ያደረግነው እናንተን ከመፍራታችን የተነሣ ሕይወታችንን ሰማትረፍ ፈልገን ነው።²⁵ እነሆ አሁን በእናንተ ሥልጣን ሥር ነን፤ መልካም መስሎ የታየህን ሁሉ አድርግብን።”²⁶ በሰዚህም ኢያሱ ከአስራኤል ሕዝብ ወገን ማንም እንዳይገድላቸውና ተጠብቀው እንዲኖሩ አደረገ።²⁷ ነገር ግን በዚሁ ጊዜ እንጨት በመቀረጥና ውሃ በመቅዳት ለአስራኤል ሕዝብና ለእግዚአብሔር መሠዊያ እገልጋዮች እንዲሆኑ አደረገ። እነርሱም እስከ አሁን ድረስ እግዚአብሔር ሲመለከብ በመረጠው ቦታ፣ ይህንኑ አገልግሎት በመፈጸም ላይ ይገኛሉ።

ምዕራፍ 10
አሞራውያን ተሸነፉ

¹ ኢያሱ የዐይን ከተማ በመርነት ከያዘ በኋላ በኢያሪኒና በንጉሥም ላይ ባደረገው ዐይነት በፍጹም የደመሰሳት መሆኑንና ንጉሥምንም መግደሉን የኢየሩሳሌም ንጉሥ አዶኒዴዴቅ ሰማ፤ እንዲሁም የገባሥን ሰዎች ከአስራኤላውያን ጋር ስምምነት አድርገው በሰላም መኖራቸውን ተረዳ።² ከዚህም የተነሣ የኢየሩሳሌም ነዋሪ ሕዝብ ብርቱ ድንጋጤ አደረገባቸው፤ ምክንያቱም ገባሥን በንጉሥታት እንደሚተዳደሩት ከተሞች ታላቅ ስትሆን ከዐይ ከተማም የምትበልጥ ነበረች፤ ሰዎችዋም ብርቱ ጦረኞች ነበሩ።³ በሰዚህ አዶኒዴዴቅ ሆሃም ተብሎ ለሚጠራው ለስሜን ንጉሥ፣ ፒራም ስተባለው ሰዳርሙት ንጉሥ፣ ያፈሳ ስተባለው ሰላኪሽ ንጉሥና ደቢር ስተባለው ሰዴግሎን ንጉሥ እንዲህ የሚል መልእክት ላከ፤ “ገባሥንን ለመውጋት መጥታችሁ እርዱኝ፤ ምክንያቱም በእርሰዋ የሚኖሩት ሕዝብ ከኢያሱና ከአስራኤላውያን ጋር በሰላም አብሮ የመኖር ስምምነት አድርገዋል።”⁴ እነዚህ የኢየሩሳሌም፣ የኬብሮን፣ የያርሙት፣ የላኪሽና የዴግሎን ገዥዎች የሆኑት አምቡቱ አሞራውያን ነገሥታት ሠራዊቶቻቸውን አስተባብረው የሶር ማንባር በመፍጠር ገባሥንን ከብው እደጋ ጣሉባት።⁵ የገባሥን ሰዎችም ሰፈሩን በጌልገላ አድርጎ ወደነበረው ወደ ኢያሱ እንዲህ ሲሉ መልእክት ላኩበት፡ “ጌታው! እጣክህ ችል ብስህ እትቀወን፤ በፍጥነት መጥተህ እርዳን፤ አድናንም፤ ምክንያቱም በከረብታማው አገር የሚኖሩ አሞራውያን ነገሥታት ሁሉ ሠራዊቶቻቸውን በማስተባበር በእኛ ላይ እደጋ ጥሰውብናል።”

⁷ በሰዚህም ኢያሱና መላው ሠራዊት፣ ምርጥ የሆኑት ወታደሮች ጭምር ከጌልገላ ተነሥተው ጉዞ ጀመሩ፤⁸ እግዚአብሔርም ኢያሱን “እነርሱን አትፍራቸው፤ እኔ ፍጹም ድልን ሰጥቼኋለሁ፤ ከእነርሱ አንድም የሚቋቋምህ አይኖርም” አለው።⁹ ኢያሱና ሠራዊቱ ሌሊቱን ሙሉ ከጌልገላ ወደ ገባሥን ቢገሠግሡ አድረው በአሞራውያን ላይ ድንገተኛ እደጋ ጣሉባቸው።¹⁰ እግዚአብሔርም በአስራኤል ሠራዊት ፊት አሞራውያንን በድንጋጤ እንዲሸቡ አደረገ፤ አስራኤላውያንም እነርሱን በገባሥን ዐረዱአቸው፤ የቀሩትንም በዚትሐሮን እስከ ተራራው መተላለፊያ ቁልቁስት ድረስ አሳደዱ አቸው፤ በደቡብ በኩል እስከ ዐዚቃና እስከ ማቄዳ ድረስ እያሳደዱ እደጋ ጣሉባቸው።¹¹ አሞራውያን በመተላለፊያው ቁልቁስት ከአስራኤላውያን ሠራዊት በሚሸቡበት ጊዜ፣ እግዚአብሔር እስከ ዐዚቃ ድረስ ከሰማይ ታላላቅ በረዶ አወረደባቸው፤ ለሰዚህም አስራኤላውያን ከገደሉአቸው ይልቅ በበረዶ የሞቱት እጅግ ብዙዎች ሆኑ።

¹² እግዚአብሔር ለአስራኤል በአሞራውያን ላይ ድልን በሰጠበት ሰዓት ኢያሱ ከእግዚአብሔር ጋር ተነጋገረ፤ በአስራኤላውያንም ፊት፡

“በገባሥን ላይ ፀሐይ ሳይጠልቅ ይቆይ፤ ጨረቃም በእያሱን ሸለቆ ቆማትታይ” አለ።

¹³ በሰዚህም የአስራኤል ሕዝብ ጠላቶቻቸውን ድል እስኪመቱ ዐሐይ ቆመ፤ ጨረቃም ነሐሹበት ሳትንቀሳቀስ ቆየች፤ ይህም በያሻር መጽሐፍ፣ ተጽፎ ይገኛል፤ ዐሐይ ሳይንቀሳቀስ በሰማይ መነክል ቆመ፤ ቀኑንም ሙሉ ሳይጠልቅ ቆየ፤¹⁴ እግዚአብሔር የሰውን ቃል የሰማ በት እንደዚያ ያለ ቀን ከዚያም በፊት ሆነ ከዚያ ወዲህ ታይቶ አይታወቅም፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር ከአስራኤል ጉን ተሰልፎ ይዋጋላቸው ነበር።

¹⁵ ከዚህ በኋላ ኢያሱና ሠራዊቱ በጌልገላ ወደ ነበረው ሰፈር ተመሰሱ።

ኢያሱ አምቡቱን አሞራውያን ነገሥታት ማረከ

¹⁶ የሆነ ሆኖ አምቡቱ አሞራውያን ነገሥታት አምልጠው በማቄዳ ዋሻ ተደብቀው ነበር፤¹⁷ ነገር ግን እንደ ሰው አይቶአቸው ስለነበር የተደበቁበት ቦታ ለኢያሱ ተነገረው፤¹⁸ እርሱም እንዲህ ሲል ትእዛዝ ሰጠ፡ “ታላላቅ ድንጋዮች እንከባልላችሁ የዋሻውን ቦር ዝጉ፤ በዚያም ዘብ ጠባቂ እቁሙበት፤¹⁹ እናንተ ግን በዚያ እትቆዩ፤ ጠላትን እያሳደዳችሁ

ከኋላ በኩል አደጋ መጣላችሁን ቀጥሎ ፤ ሸሽተው ወደ ከተሞቻቸው እንዲገቡ መንገድ እትሰጡላቸው ፤ እምላካችሁ እግዚአብሔር በእነርሱ ላይ ድልን ሰጥቶአችኋል።²⁰ ጥቂቶች ብቻ በየከተማቸው ባሉት ግንቦች ውስጥ ተደብቀው ከሞት ለመታረፍ ቢችሉም ፤ ኢያሱና የእስራኤል ሰዎች ሁሉንም ዐረዳላቸው።²¹ ከዚህ በኋላ የኢያሱ ሰዎች ሁሉ በሰላም ተመልሰው እርሱ ወደ ሰፈረበት ወደ ማቄዳ መጡ።

ከዚህም የተነሣ በምድሪቱ በእስራኤላውያን ላይ ደፍሮ ቃል የሚናገር እንኳ አልነበረም።

²² ከዚህም በኋላ ኢያሱ “የዋሻውን በር ከፍታችሁ በማውጣት እነዚያን አምስት ነገሥታት ወደ እኔ አምጡ” ሲል ትእዛዝ ሰጠ።²³ ስለዚህም ዋሻው ተከፍቶ እነዚያ አምስቱ የኢየሩሳሌም ፤ የኬብርን ፤ የያርሙት ፤ የላኪሽና የዒግሎን ነገሥታት እንዲወጡ ተደረገ።²⁴ ወደ ኢያሱም አመጡላቸው ፤ ኢያሱም የእስራኤልን ሰዎች ሁሉ ወደ እርሱ ጠራ ፤ ከእርሱ ጋር የዘመቱት የጦር መኰንናቸው መጥተው እግራቸውን በነገሥታቱ እንገት ላይ እንዲያደርጉ ትእዛዝ ሰጠ። እነርሱም እንደታዘዙት አደረጉ።

²⁵ ኢያሱም ስጦር መኰንናቹ እንዲህ አለ ፡ “ከቶ አትፍሩ ፤ በርቱ! ቈራጥነትና ድፍረት ይኑራችሁ! ምክንያቱም እግዚአብሔር በጠላቶቻችሁ ሁሉ ላይ ልክ እንደዚህ ያደርጋል።”²⁶ ከዚህም በኋላ ኢያሱ አምስቱን ነገሥታት ገድሎ በአምስት ዕንጨት ላይ ስቀላቸው ፤ ሬሳቸውም እስከ ምሽት ድረስ በዚያው ዋለ።

²⁷ ፀሐይም ስትጠልቅ የነዚያ ነገሥታት ሬሳ ከየተሰቀሰበት እንጨት እንዲወርድና ቀድሞ ተደብቀው ወደነበሩበት ዋሻ ውስጥ እንዲጣል ኢያሱ ትእዛዝ ሰጠ ፤ ታላላቅ ድንጋዮችንም እንከባልለው የዋሻውን ደጃፍ ገጠሙት ፤ እስከሬናቸውም ሁሉ እስከ እሁን በዚያ ይገኛል።

ኢያሱ በተጨማሪ ብዙ የአሞራውያንን ግዛት ያዘ

²⁸ በዚያን ቀን ኢያሱ ማቄዳ ላይ እደጋ ጥሎ ንጉሥዋን ማረከ ፤ በከተማይቱ የነበሩትን ሰዎች ሁሉ አንድም ሳያስቀር ፈጀ ፤ በማቄዳም ንጉሥ ላይ ቀድሞ በኢያሪኮ ንጉሥ ላይ ባደረገው ዐይነት የሞት ቅጣት ፈጸመበት።

²⁹ ከዚህም በኋላ ኢያሱና ሠራዊቱ ከማቄዳ ወደ ሊብና ዘምተው እደጋ ጣሉባት ፤³⁰ እግዚአብሔርም ደግሞ በዚህች ከተማና በንጉሥዋ ላይ ለእስራኤላውያን ድልን ሰጣቸው ፤ እንድሰው እንኳ ሳያስተርፉ በከተማይቱ የነበሩትን ሰዎች ሁሉ በሰይፍ ገደሉ ፤ በንጉሡም ላይ ቀድሞ በኢያሪኮ ንጉሥ ላይ ባደረጉት ዐይነት የሞት ቅጣት ፈጸመበት።

³¹ ከዚህ በኋላ ኢያሱና ሠራዊቱ ከሊብና ወደ ላኪሽ ዘምተው ከበባ በማድረግ እደጋ

ጣሉባት ፤³² እግዚአብሔርም ጦርነቱ በተጀመረ በሁስተኛው ቀን ለእስራኤላውያን በላኪሽ ላይ ድልን ሰጣቸው ፤ በሊብና ባደረጉትም ዐይነት በከተማይቱ ያገኙትን ሁሉ ፈጁ፤³³ በዚህን ጊዜ የጊዘር ንጉሥ ሆራም ላኪሽን ለመርዳት መጥቶ ነበር ፤ ነገር ግን ኢያሱ እርሱንና ሠራዊቱን ድል አደረገ ፤ ከእነርሱም በሕይወት የተረፈ እንድ እንኳ አልነበረም።

³⁴ ቀጥሎም ኢያሱና ሠራዊቱ ከላኪሽ ወደ ዒግሎን ዘምተው ከበባ በማድረግ እደጋ ጣሉበት ፤³⁵ በዚያንም ዕለት ከተማይቱን ያዙ ፤ ልክ በላኪሽ ባደረጉትም ዐይነት ያገኙትን ሰው ሁሉ ገደሉ።

³⁶ ከዚህ በኋላ ኢያሱና ሠራዊቱ ከዒግሎን ኮረብታውን ወጥተው በኬብርን ላይ እደጋ ጣሉባት ፤³⁷ እርሰዋንም ይዘው ንጉሡን ፤ በከተማይቱና በአካባቢዋም የገጠር ከተሞች ያገኙትን ሁሉ ገደሉ ፤ ኢያሱም ልክ በዒግሎን ባደረገው ዐይነት ከተማይቱ እንድትደመስስ ፈረደባት ፤ በእርሰዋም ውስጥ በሕይወት የተረፈ እንድም አልነበረም።

³⁸ ከዚህ በኋላ ኢያሱና ሠራዊቱ ወደ ደቢር ተመልሰው በመዝመት እደጋ ጣሉባት ፤³⁹ እርሱም ከተማይቱን ፤ ንጉሥዋንና በአካባቢዋ ያሉትን ታናናሽ ከተሞች ሁሉ ያዘ ፤ እስራኤላውያን በዚያ የነበሩትን ሁሉ ገደሉ ፤ ኢያሱ ደቢርና በንጉሥዋ ላይ ልክ በኬብርንና በሊብና እንዲሁም በነገሥታቶቻቸው ላይ ባደረገው ዐይነት ቅጣት ፈጸመባቸው።

⁴⁰ በዚህ ዐይነት ኢያሱ ምድሪቱን በሙሉ ያዘ ፤ የተራራማውን አገር ፤ በምሥራቅ ቁልቁለትና ከኮረብታዎቹ ግርጌ በስተምዕራብ በኩል በሩብ በኩል እስካልው በራሐማው አገር ድረስ የነበሩትን ነገሥታት ድል አደረገ። አንድ ሰው እንኳ ሳያስተርፍ ሁሉንም በሞት ቀጣ ፤ የእስራኤል አምላክ እግዚአብሔር የሰጠው ትእዛዝ ይኸው ነበር።⁴¹ የኢያሱም የዘመቻ ድል በደቡብ በኩል ከቃዴስ በርቴ ተነሥቶ በባሕር ጠረፍ እስካልችው እስከ ጋላ የነገሩንን አካባቢ ሁሉ ጨምሮ ፤ በሰሜን እስከ ገባዎን ድረስ ተስፋፋ።⁴² ኢያሱ እነዚህን ነገሥታትና ግዛቶቻቸውን ሁሉ በአንድ ዘመቻ ድል አጠቃለለ ፤ ምክንያቱም የእስራኤል አምላክ የሆነ እግዚአብሔር ለእስራኤል ይዋጋላቸው ነበር።⁴³ ከዚህም በኋላ ኢያሱና ሠራዊቱ በጌል ገላ ወደነበረው ሰፈር ተመለሱ።

ምዕራፍ 11

ኢያሱ ያቢንንና የጦር ተባባሪዎቹን ድል አደረገ

¹ የሐጸር ንጉሥ ያቢን የእስራኤልን ድል እድራጊነት በሰማ ጊዜ ወደ ማዶን ንጉሥ የባብ ፤ ወደ ሺምሮንና ወደ እከሻፍ ነገሥታት ፤² በሰሜን በኩል በኮረብታማው አገር ፤

ከገሊላ ባሕር በስተደቡብ በዮርዳኖስ ሸለቆ ፡ በኮረብታዎቹ ግርጌ በዶር አቅራቢያ በሚገኘው ጠረፍ ወደሚኖሩ ነገሥታት መልእክት ላከ ፡³ እንዲሁም ከዮርዳኖስ በስተ ምሥራቅና በስተ ምዕራብ ወደሚገኙት ወደ ከነዓናውያን ፡ ወደ አሞራውያን ፡ ወደ ሒታውያን ፡ ወደ ፈረዛውያንና ፡ በኮረብታማው እገር ወደሚገኙት ወደ ኢያሱሳውያን ፡ እንዲሁም በምጽጳ ምድር በሔርሞን ተራራ ግርጌ ወደሚገኙት ወደ ሒዋውያን ሁሉ መልእክት ላከ ፡⁴ እነርሱም ከነወታደሮቻቸው ሰሰመጡ ፡ የሠራዊቱ ብዛት ሊቁጠር እንደማይቻል እንደ ባሕር አሸዋ ሆነ ፡ ከዚህም ሁሉ ጋር ብቡ ፈረሶችና ሠረገላዎች ነበራቸው ፡⁵ እነዚህም ሁሉ ነገሥታት ኅይላቸውን አስተባብረው በመዝመት እስራኤላውያንን ለመውጋት በሚሮም ምንጭ አጠገብ ሰፈሩ ።

⁶ እግዚአብሔርም ኢያሱን “እነርሱን አትፍራ ፡ ስለ እስራኤል በመዋጋት ነገ ይህን ጊዜ ሁሉንም አጠፋችዋለሁ ፡ አንተም የፈረሶቻቸውን ቋንቋ ትቁርጣለህ ፡ ሠረገላዎቻቸውንም በእሳት ታቃጥለህ” አለው ፡⁷ ስለዚህም ኢያሱና መላ ሠራዊቱ ዘመተው በሚሮም ድንገተኛ እደጋ ጣሉባቸው ።⁸ እግዚአብሔርም በእነርሱ ላይ እስራኤላውያን ድልን እንዲቀዳጁ አደረገ ፡ እስራኤላውያንም ጦርነት ከፍተው በሰሜን እስከ ሚስራርትማይምና እስከ ሲደና ፡ በምሥራቅም እስከ ምጽጳ ሸለቆ ድረስ አሳደዱአቸው ፡ ጦርነቱም ከጠላት ወገን አንድ ሰው እንኳ ሳይተርፍ ሁሉም እስከሚያልቁበት ጊዜ ድረስ ቀጠለ ።⁹ ኢያሱም በእነርሱ ላይ እግዚአብሔር ያዘዘውን ሁሉ አደረገ ። ይኸውም የፈረሶቻቸውን ቋንቋ ፈረጠ ፡ ሠረገላዎቻቸውንም በእሳት አቃጠለ ።

¹⁰ ኢያሱም ወደ ጓላ ተመልሶ ሐጸርን ድል ነሥቶ ያዘ ፡ ንጉሥዋንም በሰይፍ ገደለ ፡ ሐጸር በዚያን ዘመን ከነበሩት የዘውድ መንግሥታት ሁሉ የሚበልጥ ንደል ያላት ነበረች ።¹¹ እስራኤላውያን በሐደድ የተገኘውን ሰው ሁሉ ሰለገደሉ በሕይወት የተረፈ አልነበረም ፡ ከተማይቱም በእሳት ተቃጠለች ።

¹² የእግዚአብሔር አገልጋይ ሙሴ ባዘዘው መሠረት ኢያሱ እነዚህን ከተሞችና ነገሥታቶቻቸውን ሁሉ ማረከ ፡ ያነገውንም ሁሉ በሞት ቀጣ ።¹³ ይሁን እንጂ ኢያሱ ካቃጠላት ከሐጸር በቀር እስራኤላውያን በኮረብታ ላይ የተሠሩ ከተሞችን አላቃጠሉም ።¹⁴ የእስራኤል ሕዝብ ዋጋ ያሰውን ንብረትና ከብቱን ሁሉ ከእነዚህ ከተሞች ወስደው የራሳቸው ንብረት አደረጉት ፡ ነገር ግን ከሰው ወገን ማንንም በሕይወት ሳያስቀሩ ሁሉን በሞት ቀጡ ።¹⁵ እግዚአብሔር ትእዛዙን ለአገልጋዩ ለሙሴ ሰጠ ፡ ሙሴም ለኢ

ያሱ ሰጠ ፡ ኢያሱም ትእዛዙን ፈጸመ ፡ እግዚአብሔር ሙሴን ባዘዘው መሠረት ኢያሱ ሁሉን ነገር አደረገ ፡ አንዳችም አሳስቀረም ።

ኢያሱ የያዘው ግዛት

¹⁶ ኢያሱ ምድሩን ሁሉ ያዘ ፤ ይኸውም ኮረብታማውን አገርና በኮረብታው ግርጌ በሰሜንም በደቡብም ያሰውን ፡ የዮርዳኖስን ሸለቆ ጨምሮ ፡ የኃሼንና የደቡባዊውን በረሐማ ምድር ሁሉ የሚያጠቃልል ነበር ፤¹⁷⁻¹⁸ ግዛቱም በደቡብ በኤዶም አቅራቢያ ካሰው ከሐላቅ ተራራ ተነሥቶ ፡ በሰሜን ከሔርሞን ተራራ በስተደቡብ በሚገኘው በሊባኖስ ሸለቆ እስከ ባዓልጋድ ይደርስ ነበር ፡ ኢያሱም ሰረዥም ጊዜ በእነዚህ ግዛቶች ነገሥታት ላይ ጦርነት ሲያደርግ ቆየ ፡ በመጨረሻ ግን ሁሉንም ድል በማድረግ ማርኮ በሞት ቀጣቸው ፤¹⁹ ከእስራኤል ሕዝብ ጋር ሰምምነት አድርጋ በሰላም የኖረች አገር ከሒዋውያን ወገን ጥቂቶቹ የሚኖሩ ባት የገባዋን ምድር ብቻ ነበረች ፡ ሌሎቹ በሙሉ ጦርነት ድል ሆነው የተያዙ ናቸው ።²⁰ እነዚህም ሁሉ ከእስራኤላውያን ጋር ጦርነት እንዲገጥሙ እግዚአብሔር ልባቸውን እልኸኛ አድርጎ አነሣሣቸው ። ስለዚህም በእጠቃላይ እንዲደመሰሱ ተፈርዶባቸው ያለ ምሕረት ተገደሉ ፡ እግዚአብሔርም አስቀድሞ ለሙሴ የሰጠው ትእዛዝ ይኸው ነበር ።

²¹ በዚህን ጊዜ ዘምቶ ረገዥሞች የዋህትን የዐናቅን ዝርያዎች ደመሰሰ ፡ እነርሱም በኮረብታማው አገር በኬብርን ፡ በደቡር ፡ በወሃብ ፡ በይሁዳና በእስራኤል ኮረብታማ እገሮች የሚኖሩ ነበሩ ። ኢያሱ እነዚህን ሕዝብና ከተሞቻቸውን ሁሉ ደመሰሰ ።²² ከዐናቅ ዝርያዎች በእስራኤል ምድር የተረፈ አልነበረም ፡ ነገር ግን ጥቂቶች ብቻ በጋዛ ፡ በጋትና በአሽዶድ ይኖሩ ነበር ።

²³ እግዚአብሔር ሙሴን ባዘዘው መሠረት ኢያሱ ምድሩን ሁሉ በእጁ አደረገ ፡ ለኢያንዳንዱ ነገድ አንዳንድ ድርሻ በመሰጠት ለእስራኤላውያን በሙሉ አከፋፈለ ።

ስለዚህም ሕዝቡ ከጦርነት ዐረፉ ።

ምዕራፍ 12

ሙሴ ድል ያደረጋቸው ነገሥታት

‘ከዚህ በፊትም የእስራኤል ሕዝብ ከዮርዳኖስ ወንዝ በስተምሥራቅ ያሰውን ምድር በጦርነት ድል አድርገው ይዘው ነበር ፡ የምድሩም ሰፋት ከእርኖን ሸለቆ ተነሥቶ ፡ ከዮርዳኖስ ሸለቆ በስተ ምሥራቅ ያሰውን አገር ሁሉ በማጠቃል ፡ በሰሜን እስከ ሔርሞን ተራራ የሚደርስ ነበር ፡ ይህንንም ምድር ለመውረስ ሁሉት

ነገሥታትን ድል ነሥተዋል፤ ²ከሁለቱ ነገሥታት አንዱ፣ በአሰቦን ሆኖ የሚገዛው የአምራውያን ንጉሥ ሲሆን ነበር፤ ግዛቱም የገሰገድን እኩሌታ በማጠቃለል፣ በአርኖን ሸለቆ ጠርዝ ከምትገኘው ከንድግር ተነሥቶ በዚያ ሸለቆ መካከል ያለችውን ከተማ በመጨመር የዐምናውያን ወሰን እስከሆነው እስከ ያዩት ወንዝ ይደርስ ነበር፤ ³እርሱም ከገሰገላ ባሕር ተነሥቶ የዮርዳኖስን ሸለቆ በመጨመር በደቡብ በኩል ከሙት ባሕር በስተምሥራቅ እስከምትገኘው እስከ ቤትየሺምትና እስከ ፒስታ ተራራ ግርጌ የሚደርሰውን ምድር ሁሉ ያጠቃልል ነበር።

⁴እንዲሁም ከረፋያውያን ወገን መጨረሻ የቀረውን የባሳንን ንጉሥ ያማን ድል ነሠ፤ እርሱም መኖሪያው በዕስታሮትና በኤድራሂ ነበር፤ ⁵ግዛቱም የሐርሞንን ተራራ፣ ሳለካን፣ እስከ ገሹርና ማዕከ ድንበሮች የሚደርሰውን የባሳንን ምድር ሁሉ ጠቅሎ፣ የሐሰቦን ንጉሥ የሲሐን ይዞታ እስከሆነው ግዛት የገሰገድን እኩሌታ የሚጨምር ነበር።

⁶እንግዲህ እነዚህ ሁለት ነገሥታት በሙሴና በአስራኤል ሕዝብ ጦርነት ድል ሆነው ነበር፤ የእግዚአብሔር አገልጋይ ሙሴም ይህን ምድር ለደቤልና ለጋድ ነገዶች እንዲሁም ለምናሴ ነገድ እኩሌታ በማከፋፈል ርስት አድርጎ ሰጣቸው።

ኢያሱና ድል የነግቸው ነገሥታት

⁷ኢያሱና የአስራኤል ሕዝብ ከዮርዳኖስ በስተምዕራብ ባለው ግዛት የነበሩትን ነገሥታት ሁሉ ድል ነሠ፤ ይህም ግዛት በሊባኖስ ሸለቆ ከሚገኘው ከባግልጋድ ተነሥቶ፣ በደቡብ በኩል በኤድም አጠገብ እስካለው እስከ ሐሳቅ ተራራ ይደርስ ነበር፤ ኢያሱም ይህን ምድር በማከፋፈል ለአያንዳንዱ ነገድ ርስት አድርጎ ሰጠ። ⁸ይህም የርስት ድርሻ ከረብታማውን አገር፣ በስተ ምዕራብ ያለውን የኮረብታ ግርጌ፣ የዮርዳኖስን ሸለቆና በእርሱም ኮረብታዎች ግርጌ ያሉትን በስተ ምሥራቅ በኩል የሚገኘውን ረባዳ ዞታና በደቡብ በኩል የሚገኘውን በረሐማ ምድር ሁሉ ያጠቃልል ነበር፤ ይህም ምድር ቀድሞ የሒታውያን፣ የአምራውያን፣ የከነዓናውያን፣ የፈረዛውያን፣ የሒዋውያንና የኢያቡዓውያን መኖሪያ ነበር። ⁹የአስራኤል ሕዝብ ነገሥታቶቻቸውን ድል ነሥተው የያዙ አቸውም ከተሞች ከዚህ የሚከተሉት ናቸው፡ አያሪ፣ በቤትኤል አጠገብ ያለችው ቦይ፣ ¹⁰አየሩሳሌም፣ ኩብሮን፣ ¹¹ያርሙት፣ ላኪሽ፣ ¹²ዓግሎን፣ ጌዜር፣ ¹³ደቢር፣ ደዴር፣ ¹⁴ሐርማ፣ ዐራድ፣ ¹⁵ሊብና፣ ዐዱላም፣ ¹⁶ማቂዳ፣ ቤትኤል፣ ¹⁷ታፑሐ፣

ሔሬር፣ ¹⁸አፌቅ፣ ላሻሮን፣ ¹⁹ማዶን፣ ሐጾር፣ ²⁰ሺምሮንመሮን፣ አከሻና፣ ²¹ታዕናክ፣ መጊዶ፣ ²²ቂዴሽ፣ በቀርሚሎስ የሚገኘው ዮቅነዓም፣ ²³በባሕር መሪና የሚገኘው ዶር፣ በኤልገላ የሚገኘው ጎይምና ²⁴ቲርዳ ሲሆኑ፤ ነገሥታቱም በሙሉ ሠላሳ አንድ ነበሩ።

ምዕራፍ 13

መጠሪስ የነበረበት ገና ያልተያዘ ምድር

¹እነሆ ኢያሱ በዕድሜ እየገፋ ስለሄደ አረጀ፤ ስለዚህም እግዚአብሔር እንዲህ አለው፡ “እነሆ አንተ አጅግ ሸምግላለህ፤ ነገር ግን መያዝ የነበረበት ገና ብዙ ምድር ቀርቶአል፤ ²ከዚህም ውስጥ የፍልስጥኤምና የገሹር ግዛት በሙሉ፤ ³በደቡብ በኩልም እስከ ዓረም የሚደርሰው ግዛት በሙሉ፤ ይኸውም በግብጽ ጠረፋ፣ ከሚገኘው ከሺሐር ምንጭ አንሥቶ በሰሜን እስከ ዓቅሮን የሚደርሰው ምድር የከነዓን ሆኖ፣ እነሆ አምስት የፍልስጥኤማውያን ነገሥታት በጋዛ፣ በአሽዶድ፣ በአስቀሎና፣ በጋትና በዔቅሮን ይኖራሉ፤ ⁴በሌላም በኩል የሲዶናውያን ይዞታ የሆነው የከነዓን አገር መዓራ ተብሎ የሚጠራውን ሁሉ ጨምሮ በአምራውያን ጠረፋ እስከ አፌቅ ድረስ የሚገኘው፣ ⁵የጊባላውያን ምድርና ከምሥራቅ በሐርሞን ተራራ ደቡብ ከሚገኘው ከባግልጋድ ተነሥቶ እስከ ሐማት መተላለፊያ ያለው መላው ሊባኖስ ገና አልተያዘም። ⁶ይህም በሊባኖስ ተራራዎችና በሚሰረድ ትማይም መካከል በሚገኘው ኮረብታማ አገር የሚኖሩትን የሲዶናውያንን ግዛት ሁሉ የሚጨምር ነው፤ የአስራኤል ሕዝብ ወደፊት እየገፋ በሚሄዱ መጠን እኔ እነዚህን አሕዛብ አሳድድላቸዋለሁ፤ አንተም ባዘገቡህ መሠረት ምድሩን ሁሉ ለአስራኤላውያን ታከፋፍላለህ። ⁷ይህንንም ምድር ርስት አድርገህ የምታካፍለው ለዘጠኙ ነገዶችና ለምናሴ ነገድ እኩሌታ ነው።”

ከዮርዳኖስ ወንዝ በስተምሥራቅ ያለው ግዛት አከፋፈለ

⁸የደቤልና የጋድ ነገዶች እንዲሁም የምናሴ ነገድ እኩሌታ የእግዚአብሔር አገልጋይ ሙሴ የሰጣቸውን ምድር ቀድሞ ብሰው ወርሰዋል። ይህም ምድር የሚገኘው በስተምሥራቅ ከዮርዳኖስ ወንዝ ማዶ ነው። ⁹ግዛታቸውም ከአርኖን ሸለቆ ዳርቻ ተነሥቶ እስከ ዓረዳርና በዚያም ሸለቆ መካከል እስከምትገኘው ከተማ ይደርስና ከሚደባ እስከ ዲቦን ያለውን ደጋማ አገር ሁሉ ያጠቃልላል። ¹⁰በሌላም በኩል እስከ ዐሞን ድንበር እየተዋሰነ በሐሰቦን ሆኖ የሚገዛውን የአምራውያን ንጉሥ የሲሐንን ከተሞች ሁሉ

ያጠቃልላል፤ ¹¹ እርሱም ገለፃድን፤ የገዢርንና የማዕከን አውራጃዎችና የሔርሞንን ተራራ በሙሉ እንዲሁም እስከ ሳለካ ድረስ ያለውን ባሳንን ይጨምራል፤ ¹² እንዲሁም በወሰታዊትና በኤድረሳ ሆኖ ይገዛ የነበረውን ከረፋያውያን መጨረሻ የቀረውን የንጉሥ ያማን ግዛት ባሳንን አጠቃሎ ይዞአል፤ ሙሴ እነዚህን ሕዝብ ሁሉ ድል ነሥቶ አባረረ፤ ¹³ ይሁን እንጂ እስራኤላውያን የገዢርንና የማዕከን ሕዝብ አላሰጡም፤ ሰለዚህም እንርሱ እስከ አሁን በእስራኤላውያን መካከል ይኖራሉ።

¹⁴ ሙሴ ለሌዊ ነገድ የርስት ድርሻ አልሰጠም፤ እግዚአብሔር ሙሴን ባዘዘው መሠረት የእስራኤል አምላክ ለሆነው ለእግዚአብሔር የእመዋያ ሳይ የሚቃጠል መሥዋዕት ሆኖ ከሚቀርበው መባ የሚያገኙት ድርሻ እንደ ርስት ሆኖ ተመድቦላቸዋል።

ለሮቤል ርስት ሆኖ የተመደበ ምድር

¹⁵ ሙሴ ከምድሪቱ ከፊሉን ለሮቤል ነገድ ቤተሰቦች ሁሉ ርስት አድርጎ ሰጠ፤ ¹⁶ ግዛታቸውም በአርኖን ሸለቆ ዳርቻ እስከሚገኘው እስከ ዓረዲርና በዚያም ሸለቆ መካከል እስካላቸው ከተማ አልፎ በሚደባ ዙሪያ ያለውን ደጋማ አገር ሁሉ ያጠቃልላል፤ ¹⁷ እንዲሁም ሐሴቦንን፤ በደጋማው አገር ያሉትን ከተሞች፤ ዲቦን፤ ባሞትቦዓል፤ ቤትቦዓልመያን፤ ¹⁸ ያህጽ፤ ቀዴሞት፤ ሚፋንት፤ ¹⁹ ቂርያታ ይም፤ ሲቦማ፤ በነረብታማው ሸለቆ የሚገኘው ጼሬትሻሐር፤ ²⁰ ቤትፕያር፤ ከፒሲን ተራራ በታች ያለው ረባዳ ምድርና ቤትሺሞት ተብሎ የሚጠሩትን ሁሉ ይጨምራል፤ ²¹ በደጋማውም አገር የሚገኙትን ከተሞችና መኖሪያውን በሐሴቦን አድርጎ ደገዛ የነበረውን የአሞራውያን ንጉሥ የሲሐንን ግዛት ሁሉ ይጨምራል። ሙሴም ንጉሥ ሲሐንንና የምድያም መሪዎች የነበሩትን፤ ኤዊን፤ ሬቂምን፤ ጹርን፤ ሔርንና ራባዕን ድል ነግ፤ እነዚህ ሁሉ ምድሪቱን የሚያስተዳድሩት የንጉሥ ሲሐን ገባዊች በመሆን ነበር። ²² የእስራኤል ሕዝብ ከገደቦአቸውም መካከል አንዱ ጠንቋይ እየተባለ ይጠራ የነበረው የሲያር ልጅ በሰዓም ነበር። ²³ የኦሮዳኖስም ወንዝ በምዕራብ በኩል ለሮቤል ነገድ የግዛቱ ወሰን ነበር፤ እንግዲህ ለሮቤል ነገድ ቤተሰቦች ርስት ሆነው የተሰጡአቸው ከተሞችና መንደሮች እነዚህ ነበሩ።

ለጋድ ርስት ሆኖ የተመደበ ምድር

²⁴ ሙሴ ከምድሪቱ ከፊሉን ደግሞ ለጋድ ነገድ ቤተሰቦች ሁሉ ርስት አድርጎ ሰጠ፤ ²⁵ የእንርሱም ግዛት ያዕዜርንና በገለፃድ የሚገኘውን

ኙትን ከተሞች ሁሉ የሀሞንን ምድር እኩሌታ ጨምሮ ከራባ በስተምሥራቅ እስከምትገኘው እስከ ዓረዲር ይደርሳል። ²⁶ የምድራቸውም ስፋት ከሐሴቦን ተነሥቶ እስከ ራማት ምጽጴና እስከ ቤመኒም እንዲሁም ከማሕናይም ተነሥቶ እስከ ሎደባር ድንበር ይደርሳል፤ ²⁷ ከኦሮዳኖስም ሸለቆ በተለይ የሐሴቦን ንጉሥ የሲሐን መንግሥት ቅሬታ የሆኑትን ቤትሀራም፤ ቤትኒምራ፤ ሱኮትና ጸፎን ተብሎ የሚጠሩትን ጭምር ያጠቃልላል፤ በምዕራብ በኩል የሚዋስናቸውም የኦሮዳኖስ ወንዝ ሲሆን፤ በሰሜን እስከ ገሊሳ ባሕር ይደርሳል። ²⁸ እንግዲህ ለጋድ ነገድ ቤተሰቦች ርስት ሆነው የተሰጡአቸው ከተሞችና መንደሮች እነዚህ ነበሩ።

በምሥራቅ በኩል ለሚኖረው ለምናሴ ነገድ እኩሌታ የተመደበ ምድር

²⁹ ሙሴ ከምድሪቱ ከፊሉን ለምናሴ ነገድ እኩሌታ ቤተሰቦች ሁሉ ርስት አድርጎ ሰጠ፤ ³⁰ ግዛታቸውም ማሕናይምንና ባሳንን ሁሉ ያጠቃልላል፤ ይህም ባሳን መላውን የባሳን ንጉሥ የያማን ግዛት እንዲሁም በባሳን በተለይ ያሊር ተብላ በምትጠራው ሰፍራ የሚገኙትን ስልሳ መንደሮች ይጨምራል፤ ³¹ እርሱም የገለፃድን እኩሌታ ጨምሮ በባሳን የያማ መንግሥት ዋና ከተሞች እስከሆኑት እስከ ዐስታሮትና ኤድረዒ ይደርሳል፤ ይህ ሁሉ ከምናሴ ነገድ ለተወለደው ለማከር ዝርያ ቤተሰቦች ተሰጠ። ³² በሞአብ ሚዳ በነበረበት ጊዜ ሙሴ በኢያሪነና በኦሮዳኖስ ወንዝ ምሥራቅ ያለውን ምድር ያከፋፈለው በዚህ ዐይነት ሁኔታ ነበር። ³³ ይህ ሁሉ ሲሆን ሙሴ ለሌዊ ነገድ የሚሰጥ የርስት ድርሻ አልመደበም፤ የእንርሱ ርስት የእስራኤል አምላክ የሆነው እግዚአብሔር ስለሆነ፤ ድርሻቸውን የሚያገኙት ለእግዚአብሔር ከሚቀርበው መሥዋዕት መሆኑን ነግሮአቸዋል።

ምዕራፍ 14

ከኦሮዳኖስ ወንዝ በስተምዕራብ ያለው ምድር አከፋፈለ

¹ ከዚህ የሚከተለው ታሪክ ከኦሮዳኖስ ወንዝ በስተ ምዕራብ ያለው የከነዓን ምድር በእስራኤል ሕዝብ መካከል አንዴት እንደተከፋፈለ የሚያስረዳ ነው፤ ካህኑ አልዓዛር፤ የነዌ ልጅ ኢያሱና የእስራኤላውያን ነገዶች የቤተሰብ አለቆች ምድሪቱን ለሕዝቡ አከፋፈለ። ² እግዚአብሔር ሙሴን ባዘዘው መሠረት ከኦሮዳኖስ ወንዝ በስተምዕራብ ያለው ግዛት በሙሉ ለዘጠኙ ነገድ ተኩል በዕጣ ተከፈለ። ³⁻⁴ ከኦሮዳኖስ ወንዝ በስተ ምሥራቅ ያለውን ምድር ግን

ሙሴ ለሁለቱ ነገድ ተኩል እስቀድሞ መድቦላቸው ነበር። የዮሴፍ ዝርያ ምናሴና ኤፍሬም ተብሎ በሁለት ተከፍሎ ነበር፤ ይሁን እንጂ ሙሴ ለሌዋውያን ከምድሪቱ የርሱት ድርሻ አልመደበላቸውም፤ በዚህ ረንታ የሚኖሩባቸውን ከተሞች፣ ለከብቶቻቸው፣ ለበንቻቸውና ለፍየሎቻቸው መንጋ ከሚሆን የግሥሽ መሬት ጋር ተቀበሉ፤ እግዚአብሔር ሙሴን ባዘዘው መሠረት የእስራኤል ሕዝብ ምድሪቱን ተካፈሉ።

ኬብሮን ለካሌብ ተሰጠች

፩ አንድ ቀን ከይሁዳ ነገድ የሆኑ ጥቂት ሰዎች በጌልገላ ወደ ኢያሱ ቀረቡ፤ ከእነርሱ አንዱ የቀኒዛዊው የይፋኔ ልጅ ካሌብ እንዲህ አለው፡ “በቃዴስ በርኔ በነበርንበት ጊዜ እግዚአብሔር በእገልጋዬ በሙሴ እማካይነት ስለ አንተና ስለ እኔ የተናገረውን ታውቃለህ፤ የእግዚአብሔር እገልጋይ ሙሴ የዚህችን ምድር ሁኔታ ለማጥናት ከቃዴስ በርኔ በላከኝ ጊዜ የእርሳህ ዓመት ጉልማሳ ነበርኩ፤ ለእርሳህም እስተማማኝ የሆነ ማስረጃ አቅርቤአለሁ፤ ፩ ከእኔ ጋር ሄደው የነበሩ ሰዎች ግን በማስፈራራት ሕዝቦችን አሸበሩ፤ እኔ ግን ለአምላኬ ለእግዚአብሔር በታማኝነት ታዛዥ ሆኛለሁ፤ ያህንንም በማድረግ ምክንያት እኔ በእግራዊ የረገጥኋት ምድር ለእኔና ለልጆቼ ለዘላለም ርስት እንድትሆኑ ሙሴ በዚያን ቀን ቃል ገብቶልኛል።¹⁰ እንግዲህ ልብ በል፤ እግዚአብሔር ለሙሴ ይህን ቃል ከተናገረ እርሳ ከምስት ዓመት አልፎአል፤ ያም ዘመን እስራኤላውያን በበረሃ የሚንከራተቱበት ጊዜ ነበር፤ እግዚአብሔር በሰጠኝም ተበላፍ መሠረት እነሆ በሕይወቴ ጠብቆ እስከ አሁን አቆይቶኛል፤ እስቲ ተመልከተኝ፤ እኔ አሁን የሰማኒያ አምስት ዓመት ሰው እመሰላለሁ?¹¹ ይሁን እንጂ አሁንም ያለኝ ብርታት ሙሴ እኔን በሳከበት ዘመን እንደነበረው ዐይነት ነው፤ ስለዚህ አሁንም ለመዋጋትም ሆነ ማናቸውንም ነገር ለማድረግ ብርቱ ጉልበት አለኝ።¹² እንግዲህ በዚያን ዕለት እግዚአብሔር በሰጠኝ ተበላፍ መሠረት ይህችን ኮረብታማ አገር ለእኔ አወረሰኝ፤ እኛ በዚያን ጊዜ በናቃውያን ተብለው የሚጠሩ ረዣዥም ሰዎች ዙሪያቸውን የምሽግ ቅጽር ዘተሠራላቸው ታላላቅ ከተሞች ውስጥ ስለመኖራቸው የተናገርነውን ሁሉ አንተም ራስህ ታውቀዋለህ፤ አሁንም ቢሆን እግዚአብሔር ከእኔ ጋር ሊሆን ስለሚችል እርሱ በተናገረው መሠረት ነቃቅዬ አባርራቸዋለሁ።”

¹³ ኢያሱም የይፋኔን ልጅ ካሌብን ባረከው፤ ኬብሮንም ርስት አድርጎ ሰጠው፤ ፩ ስለዚህም ኬብሮን እስከ አሁን ድረስ የቀኒዛዊው የይ

ፋኔ ልጅ የካሌብ ዝርያዎች ይዞታ ናት፤ ምክንያቱም እርሱ የእስራኤል አምላክ ለሆነው ለእግዚአብሔር በታማኝነት ታዛዥ ሆኖአል፤¹⁵ ከዚህ በፊት ኬብሮን የእርሳ ከተማ ተብላ ትጠራ ነበር፤ ይህም እርሳ ከወናቃውያን ሁሉ የሚበልጥ ታላቅ ሰው ነበር።

ከዚያም በኋላ ሰምድሪቱ ላይ ሰላም ሰፈነ።

ምዕራፍ 15

ለይሁዳ ነገድ ርስት ሆኖ የተመደበ ምድር

¹ የይሁዳ ነገድ ቤተሰቦች ከምድሪቱ ከዚህ የሚከተለው ድርሻ ተሰጣቸው፡

የእነርሱም ግዛት ከኤዶም ድንበር ዘመዋሰን በደቡብ በኩል እስከ ጸን ምድረ በዳ ጫፍ ይደርሳል፤² ይህም ደቡባዊ ድንበር ከሙት ባሕር ደቡባዊ ጫፍ፣ ተነሥቶ፣³ ወደ ደቡብ አቅጣጫ ከወቅራቢም መተላለፊያ እስከ ጸን ይደርሳል፤ በቃዴስ በርኔ ደቡብም በኩል ኤጽሮንን አልፎ ወደ አዳር ከፍ ይልና ወደ ቃርቃ አቅጣጫ ይታጠፋል።⁴ ወደ ዓጽሞንም በመገለቅ፣ በግብጽ ድንበር ላይ የሚገኘው ወንዝ እስከ ሚድትራኒያን ባሕር ይከተላል፤ ያም የድንበሩ መጨረሻ ይሆናል፤ እንግዲህ በደቡብ በኩል የይሁዳ ድንበር ይህ ነው።

⁵ በምሥራቅ በኩልም ድንበሩ የሙት ባሕር ሲሆን የሮጶሞስ ወንዝ ውሃ እስከሚሰርግበት ስፍራ ይደርሳል።

የሰሜንም ድንበር ከዚያ ተነሥቶ፣⁶ ወደ ላይ እስከ ቤትሐግላ ከፍ በማለት በዮርዳኖስ ሸለቆ ትይዩ እስካለው ተረተር ወደ ሰሜን ይወጣል፤ ከዚያም ወደ ቦሃን አለት ይወጣል፤ (ቦሃን የሮቤል ልጅ ነው።)⁷ የመከራ ሸለቆ ተብሎ ከሚጠራው ስፍራ በመነሣት ወደ ደቢር ይወጣና በሸለቆው በስተደቡብ በአዱሚም መተላለፊያ ፊት ለፊት ወደሚገኘው ወደ ጌልገላ ሰሜን ይታጠፋል፤ እንዲሁም የዔንሼሚሽን ምንጭ አልፎ ወደ ዓንሮጌል ይደርሳል፤⁸ ከዚያም የሂናምን ሸለቆ እየተከተለ የኢያቡሳውያን ከተማ የሆነችው ኢየሩሳሌም ወደ ምትገኝበት ኮረብታ በስተደቡብ በኩል ይዘልቃል፤ ይህም ድንበር በራፋዶም ሸለቆ ወደሚገኘው፣ ከሂናም ሸለቆ በስተ ምዕራብ ወዳለው ኮረብታ ጫፍ ይወጣል።⁹ ከዚያም በመነሣት ወደ ኔፋቶሐ ምንጮች አልፎ፣ በዔፍሮን ተራራ እጠገብ ወደሚገኙት ከተሞች ይወጣል፤ ከዚያም ወደ ባሃላ ወይም ቂርያትይዓረም ይታጠፋል፤¹⁰ ይኸውም የባሃላን ምዕራብ በመሆር በሲይር ወደምትገኘው ኮረብታማ አገር የሚያልፍበት ነው፤ ከዚያም ይዓሳው ወይም ክላሉን ተብሎ ወደሚጠራው ተራራ ሰሜናዊ

ክፍል አልፎ ወደ ቤትጄሚኸ በመዘቅዘቅ ቲም ናን አልፎ ይሄዳል።¹¹ ይኸው ድንበር በዔቅሮን ሰሜናዊ ኮረብታ ከፍ፡ በማለት ወደ ሸክሮን አቅጣጫ ይታጠፍና የባዓላን ኮረብታና እንዲሁም ያብኒኤልን አልፎ ይሄዳል፤ መጨረሻውም የሚድትራኒያን ባሕር ይሆናል።¹² ይኸውም ምዕራባዊ ወሰን መሆኑ ነው።

እንግዲህ በእነዚህ ጠረፎች ክልል ውስጥ የሚኖሩት ከይሁዳ ነገድ ቤተሰቦች የተወሰዱት ሕዝብ ነበሩ።

ካሌብ ኬብሮንና ደብርን ድል አድርጎ ያዘ
(መላ. 1:11-15)

¹³ እግዚአብሔር ኢያሱን ባዘዘው መሠረት ከይሁዳ ማዛት የተወሰነ ክፍል ትውልዱ ከይሁዳ ነገድ ስሆነው ሰይፉኔ ልጅ ስካሌብ ተሰጠ፤ እርሱም ኬብሮን ተብላ የምትጠራውን ቀድሞ የቦናቅ አባት አርባዕ ይዞታ የነበረችውን ከተማ ተቀበለ።¹⁴ ካሌብም የቬሻይ፣ የአሒማንና የታልማይ ጉሳዎች የሆኑትን የዐናቅን ዝርያዎች ነቃቅሎ አባረረ።¹⁵ ከዚያም ተነሥቶ በደብር በሚኖሩት ሕዝብ ላይ ለደጋ ስመጣል ሄደ፤ ይህች ከተማ ቀድሞ ቂርያትሴፌር ተብላ ትጠራ ነበር።¹⁶ ካሌብም፣ “ቂርያትሴፌርን ወግቶ ስሚይዛት ሰው ልጄን ዓክሳን እድርስታለሁ” ብሎ ተናገረ።¹⁷ ስለዚህም የካሌብ ወንድም ከሆነው ከቀናዝ የተወሰደው ያትኒኤል ያችን ከተማ ወግቶ ያዘ፤ ካሌብም ልጁን ዓክሳን ዳረሰት።¹⁸ ያትኒኤልም በሠርጋቸው ቀን ዓክሳን ከአባትዋ የእርሻ መሬት እንድትሰጥን መከራት፤¹⁹ እርሷም ከበቅሎዋ ላይ ወረደች፤ ካሌብም “ምን ትፈልጊለሽ” ብሎ ጠየቃት፤²⁰ እርሷም “የሰጠኸኝ ምድር ደረቅ ስለሆነ ጥቂት የውሃ ጉድጓዶች እንድትሰጠኝ እፈልጋለሁ” አሰችው። ካሌብም ከሳይና ከታች በኩል ያሉትን ሁለቱን የውሃ ምንጮች ሰጣት።

የይሁዳ ከተሞች

²⁰ የይሁዳ ነገድ ቤተሰቦች የተቀበሉት የርስት ድርሻ ይህ ነው፤²¹ እነዚህም በስተ ደቡብ በኩል የወረሰሉቸውና በኤዶም ድንበር አጠገብ የሚገኙት ታብጽኤል፤ ዓዶሮ፤ ያጉር፤²² ቂና፤ ዲሞና፤ ዓድዓዳ፤²³ ታዶስ፤ ሐዶር፤ ይትናን፤²⁴ ዚና፤ ጢሌም፤ በዓሎት፤²⁵ ሐዶር ሐዳታ፤ ቂርዮትሒጽሮን ወይም ሐዶር፤²⁶ አማም፤ ሸማዕ፤ ሞሳዳ፤²⁷ ሐዳርጋዳ፤ ሒሽሞን፤ ቤትጸሌጥ፤²⁸ ሐዳርሹዓል፤ ቢርሳቤህ፤ ቢዝዮትያ፤²⁹ በዓላ፤ ዒዶም፤ ዒዴም፤³⁰ ኤልቶላድ፤ ከሲል፤ ሐርማ፤³¹ ጺቅላግ፤ ማድማና፤ ሳንሳ፤³² ልባዎት፤ ሸልሒም፤

ዓይንና፤ ሪሞን ተብለው የሚጠሩት በድምሩ ሃያ ዘጠኝ ከተሞች ሲሆኑ፤ በዙሪያቸው የሚገኙት ታናናሽ ከተሞችንም ሁሉ ያጠቃልላሉ።

³³ በኮረብታዎች ግርጌ ያሉትም ከተሞች ኤሽታኤል፤ ጾርዓ፤ አሽና፤³⁴ ዛናሐ፤ ዔንጋኒም፤ ታፑሐ፤ ዒናም፤³⁵ ያርሙት፤ ዐዱላም፤ ሶኮህ፤ ዐዚቃ፤³⁶ ሻዕራይም፤ ዐዲታይም፤ ገዴራና ገዴሮታይም ተብለው የሚጠሩ በድምሩ ዐሥራ አራት ከተሞች ሲሆኑ፤ በዙሪያቸው የሚገኙ ታናናሽ ከተሞችን ሁሉ ያጠቃልላሉ።

³⁷ እንዲሁም ጽናን፤ ሐዳሻ፤ ሚግዳልጋድ፤³⁸ ዲልዓን፤ ምጽጳ፤ ዮቅጥኤል፤³⁹ ሳኪሽ፤ ቦጽቃት፤ ዒማሎን፤⁴⁰ ካበን፤ ሳሕማስ፤ ኬትሲሽ፤⁴¹ ገዴሮት፤ ቤትዳጎን፤ ናዕማና ማቂዳ ተብለው የሚጠሩ በድምሩ ዐሥራ ስድስት ከተሞች ሲሆኑ በዙሪያቸው ያሉትን ታናናሽ ከተሞችን ሁሉ ያጠቃልላሉ።

⁴² ከነዚህም ሁሉ ጋር ሲብና፤ ዒቲር፤ ዐሻን፤⁴³ ይናታሕ፤ አሽና፤ ነጺብ፤⁴⁴ ቀዲሳ፤ አከዚብና፤ ሚሬሻ ተብለው የሚጠሩ በድምሩ ዘጠኝ ከተሞች ሲሆኑ በዙሪያቸው ያሉትንም ታናናሽ ከተሞች ያጠቃልላሉ።

⁴⁵ በዚያም ከታናናሽ ከተሞችዋና መንደሮችዋ ጋር ዒቅሮን የምትባል ከተማ ነበረች፤⁴⁶ በአሽዶድም አቅራቢያ ከዒቅሮን እስከ ሚድትራኒያን ባሕር የተሠሩ ከተሞችና መንደሮቻቸው ነበሩ።

⁴⁷ እንዲሁም በግብጽ ወሰን እስከሚገኘው ወንዝና እስከ ሚድትራኒያን ባሕር ጠረፍ ድረስ የሚደርሱ ታናናሽ ከተሞችና መንደሮች ያሉአቸው አሽዶድና ጋዛ ተብለው የሚጠሩ ከተሞች ነበሩ።

⁴⁸ በኮረብታማውም አገር ሻሚር፤ ያቲር፤ ሶኮህ፤⁴⁹ ዳና፤ ቂርያትሴፌር ወይም ደብር፤⁵⁰ ዐናብ፤ ኤሽተሞዓ፤ ዐኒም፤⁵¹ ጎሼን፤ ኤሎንና ጊሎ ተብለው የሚጠሩ በድምሩ ዐሥራ አንድ ከተሞች ሲሆኑ በዙሪያቸው ያሉትንም ታናናሽ ከተሞች ያጠቃልላሉ።

⁵² ደግሞም አራብ፤ ዱማ፤ ኤሽዓን፤⁵³ ያኒም፤ ቤትታፑሐ፤ አፌቃ፤⁵⁴ ሐምጣ፤ ኬብሮንና ጺዶር ተብለው የሚጠሩ በድምሩ ዘጠኝ ከተሞች ሲሆኑ በዙሪያቸው ያሉትን ታናናሽ ከተሞችን ያጠቃልላሉ።

⁵⁵ እከእነዚህም ሌላ ማዖን፤ ቀርሜሎስ፤ ዚና፤ ዩጣ፤⁵⁶ ኢይዝራኤል፤ ዮቅድዓም፤ ዛናሐ፤⁵⁷ ቃይን፤ ጊብናን ቲምና ተብለው የሚጠሩ በድምሩ ዐሥር ከተሞች ሲሆኑ በዙሪያቸው ያሉትን ታናናሽ ከተሞች ያጠቃልላሉ።

2* 15:18 መከራት 1- በሐብራይስጥ “መረቅ” ይባላል (መላ. 1:14 ተመልከት)።
15:13-14 :- መላ. 1:20።

⁵⁸ እንዲሁም ሐልሐል ፡ ቤትጽር ፡ ጌዶር ፡
⁵⁹ ማዕራት ፡ ቤትዓየትና ኤልትቆን ተብለው
የሚጠሩ በድምሩ ስድስት ከተሞች ሲሆኑ ፡
በዙሪያቸው ያሉትን ታናናሽ ከተሞችን ያጠቃ
ልላሉ ።

⁶⁰ ደግሞም ቂርያትባዳ ወይም ቂርያትይዓ
ሪምና ራባ ተብለው የሚጠሩ ሁለት ከተሞች
ሲሆኑ ፡ በዙሪያቸው ያሉትን ታናናሽ ከተሞ
ችን ያጨምራሉ ።

⁶¹ ከእነዚህም ሁሉ ጋር በበረሐማው ምድር
ቤትዐራባ ፡ ሚዲን ፡ ሴካካ ፡ ⁶² ኒብሻን ፡
የጨው ከተማና ዓንገዲ ተብለው የሚጠሩ በድ
ምሩ ስድስት ከተሞች ሲሆኑ በዙሪያቸው የሚ
ገኙትን ታናናሽ ከተሞችን ያጠቃልላሉ ።

⁶³ ነገር ግን የይሁዳ ሕዝብ በኢየሩሳሌም
የሚኖሩትን ኢያዙሳውያንን ማባረር አልቻ
ሉም ፤ ስለዚህም ኢያዙሳውያን እስከ አሁን
ድረስ በኢየሩሳሌም ከይሁዳ ሕዝብ ጋር ይኖ
ራሉ ።

ምዕራፍ 16

ለኤፍሬምና ለምናሴ ነገድ እኩሌታ ርስት
ሆኖ የተመደበላቸው ምድር

¹ ለዮሴፍ ዝርያዎች የተመደበው የምድሪቱ
ይዙባዊ ክፍል በኢያሪብ አጠገብ ከዮርዳኖስ
ወንዝ ይጀምራል ፤ ይኸውም ከኢያሪብ ምን
ጮች ምሥራቃዊ ጫፍ በመነሣት ወደ በረሐው
ይዘልቃል ። ከኢያሪብም ተነሥቶ ወደ ኮረብታ
ማው አገር በመውጣት እስከ ቤትኤል ያደር
ሳል ፤ ² ከቤትኤልም ተነሥቶ አርካውያን የሚ
ኖሩበትን ዐጣሮትአዳርን በማለፍ ወደ ሎዛ ይዘ
ልቃል ። ³ ከዚያም በምዕራብ በኩል ወደሚገ
ኙት ወደ ያፍሌጣውያን ይዞታ በመዝለቅ እስከ
ታችኛው ቤትሖሮን ያደርሳል ፤ ከዚያም ወደ
ጌዘር ያልፍና መመለሻው የሚድትራኒያን
ባሕር ይሆናል ።

⁴ የዮሴፍ ዘሮች የሆኑት የኤፍሬምና በምዕ
ራብ በኩል የሰፈረው የምናሴ ነገዶች ይህን
ምድር ርስት አድርገው ወረሱ ።

የኤፍሬም ድርሻ

⁵ የኤፍሬም ቤተሰቦች የርስት ድርሻ ይህ
ነው ፡ ድንበራቸው ከዐጣሮትአዳር በምሥራቅ
በኩል ወደ ላይኛው ቤትሖሮን ይወጣል ።
⁶ ከዚያም አልፎ እስከ ሚድትራኒያን ባሕር ያደ
ርሳል ፤ ሰሜናዊ ድንበራቸውም ሚክመታት
ነው ፤ ከዚያም ተነሥቶ ወደ ታእናት ሺሎ
ታጥፎ በምሥራቅ በኩል በማለፍ ወደ ያኖሐ
ይሄዳል ። ⁷ ከያኖሐም ተነሥቶ ወደ ዐጣሮትና
ወደ ናዓራት በመዘቅዘቅ ኢያሪብ ደርሶ መመለ
ሻው የዮርዳኖስ ወንዝ ይሆናል ። ⁸ ይኸው ድን

በር በምዕራብ በኩል ከታፑሐ ተነሥቶ እስከ
ቃና ወንዝ ያደርስና መመለሻው የሚድትራኒ
ያን ባሕር ይሆናል ፤ ለኤፍሬም ቤተሰቦች ሁሉ
ርስት ሆኖ የተሰጠው ምድር ይህ ነበር ። ⁹ እር
ሱም በምናሴ ድንበሮች ክልል ውስጥ ያሉትንና
ለኤፍሬማውያን የተሰጡትን ከተሞችና መንደሮ
ችንም ይጨምራል ፤ ¹⁰ እነዚህ ኤፍሬማውያን
ግን በጌዘር የሚኖሩ ከነዓናውያንን አላሰውጡም
ነበር ፤ ስለዚህም ከነዓናውያን እስከ አሁን ድረስ
በኤፍሬማውያን መካከል ይኖራሉ ፤ ሆኖም ለኤ
ፍሬማውያን የጉልበት ሥራ ለመሥራት ይገደ
ዳሉ ።

ምዕራፍ 17

በዮርዳኖስ ምዕራብ የሰፈረው
የምናሴ ነገድ እኩሌታ

¹ ከዮርዳኖስ ወንዝ በስተ ምዕራብ ያለው
ምድር ተከፍሎ የዮሴፍ ታላቅ ልጅ ከሆነው
ከምናሴ ለተወለዱት ቤተሰቦች ተሰጠ ፤ የገለፃድ
አባት ማኪር የምናሴ በዮር ልጅና የወር ሰው
ነበረ ፤ ስለዚህም ከዮርዳኖስ ወንዝ በስተ ምሥ
ራቅ የሚገኙት ገለፃድና ባሳን ለእርሱ ተሰጡ ፤
² ከዮርዳኖስ በስተ ምዕራብ ያለው ምድር ለቀ
ሩት ለምናሴ ቤተሰቦች ተሰጠ ፤ እነርሱም እቢ
ጌዘር ፡ ሐሌቅ ፡ አሥራኤል ፡ ሼኪሮ ፡ ሐፌ
ሮና ሽሚዳቦ የተባሉት ናቸው ፤ የዮሴፍ ልጅ
የምናሴ ዝርያዎች በተለይ ወንዶቹ እነዚህ
ሲሆኑ ፡ እነርሱም የቤተሰብ አለቆች ነበሩ ።
³ ጸለጵሐድ ፡ የሐፌር ልጅ ፡ ሐፌር የገለፃድ
ልጅ ፡ ገለፃድ የማኪር ልጅ ፡ ማኪርም የምናሴ
ልጅ ነው ፤ ታዲያ ይህ ጸለጵሐድ ሴቶች እንጂ
ወንዶች ልጆች አልነበሩትም ፤ አምስቱ ሴቶች
ልጆቹም ማሕላ ፡ ኖዓ ፡ ሐጣላ ፡ ሚልካና ቱርጻ
ተብለው ይጠሩ ነበር ። ⁴ እነርሱም ወደ ካህኑ
አልዓዘር ፡ ወደ ነዌ ልጅ ፡ ኢያሱና ወደ መሪ
ዎቹ ቀርበው “እንደ ወንዶች ዘመዶቻችን የር
ስት ድርሻ እንዲሰጠን እግዚአብሔር ሙሴን
አዞታል” አሉአቸው ። ስለዚህም እግዚአብሔር
ባዘዘው መሠረት ለእነርሱ ከወንዶች ዘመዶቻ
ቸው ጋር የርስት ድርሻ ተሰጣቸው ፤ ⁵ ምናሴ
በዮርዳኖስ ወንዝ በስተምሥራቅ ከሚገኙት ከገ
ለፃድና ከባሳን ጋር በተጨማሪ ዐሥር ዕጣ እን
ዲደርሰው የተደረገው ስለዚህ ነበር ። ⁶ ምክንያ
ቱም ሴቶች ዝርያዎቹም እንደ ወንዶች ዝርያ
ዎቹ የርስት ድርሻ ተሰጥቶአቸዋል ። የገለፃ
ድም ምድር ለቀሩት ለምናሴ ዝርያዎች
ተሰጠ ።

⁷ የምናሴ የርስት ይዞታ ከአሴር ተነሥቶ በሴ
ኬም በስተ ምሥራቅ እስከምትገኘው እስከ
ሚክመታት ያደርስ ነበር ፤ ድንበሩም ወደ

ደቡብ በማለፍ የዓንታፑዓሕን ሕዝብ ይጨምራል፤⁸ በታፑሐ ዙሪያ የሚገኘውም ምድር ሰምናሴ ተሰጠ፤ በድንበር ላይ የምትገኘው ትንሽ የታፑሐ ከተማ ግን የኤፍሬም ዘሮች ይዞታ ነበረች።⁹ ድንበሩም ከዚያ ተነሥቶ እስከ ቃና ወንዝ ይደርሳል፤ ከወንዙ በስተ ደቡብ የሚገኙት ከተሞች ምንም እንኳ በምናሴ ግዛት ክልል ውስጥ ቢሆኑም የኤፍሬም ይዞታዎች ነበሩ፤ የምናሴ ድንበር በሰሜን በኩል ከወንዙ እየተዋሰነ መመለሻው የሚድት ራኒያን ባሕር ነበር፤¹⁰ ከዚህም የተነሣ የሁለቱም ምዕራባዊ ወሰን የሚድት ራኒያን ባሕር ሆኖ ኤፍሬም በደቡብ፤ ምናሴ በሰሜን እንዲሰፍሩ ተደረገ፤ እሴር በሰሜንና ምዕራብ ይሳኮር ደግሞ በሰሜንና ምሥራቅ ሰፈሩ።¹¹ በይሳኮርና በእሴር ግዛቶች ክልል ውስጥ በጠረፍ የምትገኘውን ዶርን፤ ዓንዶርን፤ ተዕናከን፤ መጊዶንና በዙሪያቸው ያሉ ታናናሽ ከተሞችን ጨምሮ ቤትሻንና ዱብሳም ተብሎ የሚጠሩት ቦታዎች በዙሪያቸው ከሚገኙት ታናናሽ ከተሞች ጋር የምናሴ ይዞታዎች ሆኑ።¹² ይሁን እንጂ የምናሴ ሕዝብ በነዚያ ከተሞች የሚኖሩትን ሕዝብ ማባረር እልተቻላቸውም፤ ስለዚህም ከነዓናውያን በዚያ መኖርን ቀጠሉ፤¹³ እስራኤላውያን በጎይል እየበረቱ ቢሄዱም እንኳ ከነዓናውያንን ሁሉ እላባረሩላቸውም፤ ነገር ግን የጉልበት ሥራ እንዲወሩላቸው ያስገድዱላቸው ነበር።

ኤፍሬምና ምዕራብ ምናሴ
ተጨማሪ መሪት ጠየቁ

¹⁴ የዮሴፍ ዝርያዎች ወደ ኢያሱ ቀርበው “ስለምን ከምድሪቱ አንድ ዕጣ ብቻ እንድንወርስ እደረግህ? እኛ ብዙዎች ነን፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር ባርኮናል” አሉት።¹⁵ ኢያሱም መልሶ “ብዙዎች ከሆናችሁና ኮረብታማይቱ የኤፍሬም ምድር ትንሽ ከሆናችሁና ፈሪዛውያንና ረፋያውያን ወደሚኖሩበት ምድር ሄዳችሁ ጫካውን መንጥሩ” አላቸው።¹⁶ እነርሱም “ኮረብታማይቱ አገር ስለኛ በቂ አይደለችም፤ ከዚህም ሁሉ ጋር በኢይዝራኤል ሸለቆ በቤትሻንና በዙሪያዋ ባሉት ታናናሽ ከተሞችና በሚዳማው አገር የሚኖሩ ከነዓናውያን ብዙ የብረት ሠረገላዎች አሉላቸው” ሲሉ መሰሉ።

¹⁷ ኢያሱም ለኤፍሬምና በዮርዳኖስ ምዕራብ ለሰፈረው ሰምናሴ ነገዶች እንዲህ አላቸው፡ “እናንተ በእውነት ብዙዎች ናችሁ፤ በጎይልም ብርቱዎች ናችሁ፤ ከእንደ የሚበልጥ ድርሻ ሊኖራችሁ ይገባል፤¹⁸ ስለዚህ ኮረብታማይቱ አገር የእናንተ ይሆናል፤ ጫካም ቢሆን

መንጥራችሁ ዳር እስከ ዳር የራሳችሁ ርስት አድርጉት፤ ስለ ከነዓናውያን ጉዳይ የሆነ እንደ ሆነ ምንም የብረት ሠረገላዎች ቢኖራቸውና ምንም ብርቱዎች ቢሆኑ ነቃትላችሁ ልታባርሩ አቸው ትችላላችሁ።”

ምዕራፍ 18 የቀሪው ምድር አከፋፈል

¹ ድል አድርገው ምድሪቱን ከያዙ በኋላ መላው የእስራኤል ሕዝብ በሴሎ ተሰብሰቦ እግዚአብሔር የሚመለከበትን ድንኳን ተከሉ።² ከእስራኤልም ሕዝብ መካከል ገና የርስት ድርሻ ያላገኙ ሰባት ነገዶች ነበሩ፤³ ስለዚህም ኢያሱ ለእስራኤል ሕዝብ እንዲህ አለ፡ “ንብታችሁ የቀድሞ አባቶቻችሁ እምላክ የሆነ እግዚአብሔር የሰጣችሁን ምድር ሳትወርሱ የምትቆዩት እስከ መቼ ነው? ⁴ ከእያንዳንዱ ነገድ ሦስት ሦስት ሰዎች ምርጡልኝ፤ እኔም እያንዳንዱ ነገድ መውረስ የሚገባውን የርስት ድርሻ ሰማወቅ የምድሪቱን ሁኔታ አጥንተው እንዲመዝግቡ በመላ አገሪቱ እልካቸዋለሁ፤ ከዚያም በኋላ ተመልሰው ወደ እኔ ይመጣሉ። ⁵ እነርሱም የሚያጠኑት ምድር ለሰባቱ ነገድ ይከፋፈላል፤ ይሁዳ በደቡብ በኩል፤ የሴፍም በሰሜን በኩል የተመደበላቸውን የርስት ድርሻ ይዘው ይኖራሉ፤ ⁶ የእነዚህን ሰባት ከፍያዎች የሚገልጠውንም ማስረጃ በጽሑፍ አድርጋችሁ እምጡልኝ፤ እምላካችን የሆነውን እግዚአብሔርን ለመጠየቅ ዕጣ እጥልላችኋለሁ። ⁷ ይሁን እንጂ ሌዋውያን ከሴሎቻችሁ ጋር የርስት ድርሻ አይኖራቸውም፤ ምክንያቱም የእነርሱ ድርሻ ካህናት ሆነው እግዚአብሔርን ማገልገል ነው፤ የሮቤልና የጋድ እንዲሁም የምናሴ ነገድ እኩሌታ ከዮርዳኖስ ወንዝ በስተ ምሥራቅ በኩል የእግዚአብሔር እገልጋይ መሴ የሰጣቸውን ርስት እስቀድመው ወርበዋል።”

⁸ ሰዎቹም የምድሪቱን ሁኔታ ለማጥናት ከመሄዳቸው በፊት ኢያሱ፤ “ወደ ምድሪቱ ሁሉ ሂዱ፤ እቀማመጥዎንም እጥንታችሁ መዝግቡ፤ ወደ እኔም ተመልሳችሁ ኑ፤ እኔም በዚህ በሴሎ ስለ እናንተ እግዚአብሔርን ለመጠየቅ ዕጣ እጥልላችኋለሁ” የሚል መመሪያ ሰጣቸው፤⁹ ሰዎቹም በአገሪቱ በመላ ተዘዋወሩ፤ ከተሞቹንም ሁሉ መዝግበው ምድሪቱ ለሰባት ነገድ እንዴት እንደሚትከፈል በጽሑፍ ገሰጡ፤ ከዚህም በኋላ ኢያሱ ወዳለበት ወደ ሴሎ ተመልሰው መጡ።¹⁰ ኢያሱም እግዚአብሔርን ለመጠየቅ ዕጣ አወጣላቸው፤ ሰቀሩትም ለእስራኤል ነገዶች እያንዳንዳቸው ተወጣጣኝ የሆነ የርስት ድርሻ ተመደበላቸው።

ለብንያም ርስት ሆኖ የተመደበ ምድር

¹¹ በመጀመሪያ የተመደበው ለብንያም ነገድ ቤተሰቦች የተሰጠው የርሰት ድርሻ ነበር፤ ስለነ ርሱም የተመደበላቸው ርስት የሚገኘው በይሁዳና በዮሴፍ ነገዶች መካከል ነበር፤ ¹² ስለሚን በኩል የሚገኘውም ድንበራቸው ከዮርዳኖስ ወንዝ ተነሥቶ ወደ ኢያሪኮ ሰሜን ሽቅብ ይወጣና በምዕራብ አቅጣጫ በሚገኘው ኮረብታማ አገር በኩል እስከ ቤትአዌን በራሐ ይደርሳል፤ ¹³ ይኸው ድንበር በደቡብ በኩል ቀድሞ ሉዛ ተብላ ትጠራ ወደነበረችው ወደ ቤትኤል ይወጣና በታችኛው ቤትሐሮን ተራራ በኩል ወደ ዐጣሮትአዳር ይወርዳል፤ ¹⁴ ይኸው ድንበር በሌላም እትጣጫ ከዚህ ተራራ በስተ ምዕራብ ወደ ደቡብ በመታጠፍ የይሁዳ ነገድ ይዞታ ወደ ሆነችው ወደ ቂርያትባዓል ወይም ቂርያት ይዳራም ያልፋል፤ ይህም በምዕራብ በኩል የሚገኘው ድንበር ነው፤ ¹⁵ የደቡቡም ድንበር በምዕራብ በኩል ከቂርያትዳራም ተነሥቶ ወደ ኔፍቶሐ ምንጮች ያልፋል፤ ¹⁶ ከዚያም በራፋ ይም ሸሰቆ ሰሜናዊ መጨረሻ በሚገኘው በሂኖም ሸሰቆ ትይዩ ወደ ተራራው ግርጌ ይወርዳል፤ እንደገናም ተነሥቶ ከኢያቡላውያን ተረተር ደቡባዊ ክፍል በሚገኘው በሂኖም ሸሰቆ በኩል ወደ ዔንጮሬል ያልፋል፤ ¹⁷ በስተሰሜን በኩል ወደ ዓንሼሚሽ ይታጠፍና በአዱሚም መተላለፊያ ትይዩ ወደሚገኘው ወደ ገሊሎት ይመሰላል፤ ከዚያም ተነሥቶ ቀድሞ በሮቤል ልጅ ስም ይጠራ ወደነበረው ወደ ቦሄን ድን ጋይ በመውረድ፤ ¹⁸ በስተሰሜን በኩል በዮርዳኖስ ሸሰቆ ትይዩ የሚገኘውን ተረተር አልፎ ይሄዳል፤ ከዚያም በኋላ ወደ ሸሰቆው ይወርዳል፤ ¹⁹ የቤትሐጣላን ተረተር ሰሜንም ያልፍና የዮርዳኖስ ወንዝ ውሃ ስርን ወደሚገባበት በሙት ባሕር ሰሜናዊ ጫፍ ላይ ሲደርስ ያበቃል፤ እንግዲህ የደቡብ ድንበር ይህ ሲሆን፤ ²⁰ የምሥራቅ ድንበር የዮርዳኖስ ወንዝ ነው፤ የብንያም ነገድ ቤተሰቦች ርስት አድርገው የወረሱት ምድር ድንበሮቹ እነዚህ ነበሩ።

²¹ የብንያም ነገድ ቤተሰቦች ይዞታ የሆኑት ከተሞችም ኢያሪኮ፣ ቤትሐጣላ፣ ዒሚቀጸጽ፣ ²² ቤትዐራባ፣ ጸማራይም፣ ቤትኤል፣ ²³ ዐዊም፣ ፋራ፣ ሥፍራ፣ ²⁴ ከፋርዐምናይ፣ ሥፍኒና፣ ጌባዕ ተብለው የሚጠሩ በድምሩ ዐሥራ ሁለት ከተሞች ሲሆኑ፣ በከራያቸው የሚገኙ ታናናሽ ከተሞችንም ይጨምራሉ። ²⁵ በተጨማሪም ገባሆን፣ ራማ፣ በኤሮት፣ ²⁶ ምጽጳ፣ ከፊራ፣ ምጸ፣ ²⁷ ሬቄም፣ ይርአኤል፣ ታራላ፣ ²⁸ ጸላዕ፣ ኤሌ፣ ኢያቡስ (ኢያሩሳሌም) ጊባዓና ቂርያትዳራም ተብለው

የሚጠሩ በድምሩ ዐሥራ አራት ከተሞች ሲሆኑ፣ በከራያቸው የሚገኙትን ታናናሽ ከተሞችንም ይጨምራሉ። እንግዲህ የብንያም ነገድ ቤተሰቦች ርስት አድርገው የወረሱት ምድር ይህ ነው።

ምዕራፍ 19

ለስምያን ርስት ሆኖ የተመደበ ምድር

¹ ሁለተኛው ምድብ ስስምያን ቤተሰቦች የተሰጠው የርሰት ድርሻ ነበር፤ ግዛቱም ለይሁዳ ነገድ እስከተመደበው ምድር ድረስ ገባ ያስነበር፤ ² እርሱም ቤርሳሌህ፣ ሼባዕ፣ ሞላዳ፣ ³ ሐጸርሹግል፣ ባላ፣ ዒጼም፣ ⁴ ኤልቶላድ፣ በቱል፣ ሐርማ፣ ⁵ ጸቅላማ፣ ቤትማርካበት፣ ሐጸርሱላ፣ ⁶ ቤትሰክትና ሻሩሔን የተባሉትን ዐሥራ ሦስት ከተሞች በከራያቸው ካሉት ታናናሽ ከተሞች ጋር ይጨምር ነበር።

⁷ ከዚህም ሁሉ ጋር በተጨማሪ ዓይን፣ ራሞን፣ ዒቴርና ዐሻን ተብለው የሚጠሩትን አራት ከተሞች በከራያቸው የሚገኙ ታናናሽ ከተሞችን ያጠቃልል ነበር፤ ⁸ በደቡብ በኩል እስከምትገኘው እስከ ባዕላትበኤር (ራማ) ድረስ በእነዚህ ከተሞች ከራያ ያሉትን ታናናሽ ከተሞች ሁሉ ያጠቃልል ነበር፤ የስምያን ነገድ ቤተሰቦች ርስት አድርገው የተቀበሉት ምድር ይህ ነበር። ⁹ ለይሁዳ የተመደበው ድርሻ ከሚያሰልግገው በላይ ስስነበር ከእርሱ ተከፍሎሉት ስስምያን ነገድ ተሰጠ።

ለዛብሎን ርስት ሆኖ የተመደበ ምድር

¹⁰ ሦስተኛው ምድብ ለዛብሎን ነገድ ቤተሰቦች የተሰጠው የርሰት ድርሻ ነበር፤ እነርሱም የተቀበሉት ምድር እስከ ሣራሪ ይደርሳል፤ ¹¹ ድንበሩም ከዚያ በመነሣት ከዳባሼትና በዮቅ ነፃም ምሥራቅ ከሚገኘው ወንዝ እየተዋሰነ በምዕራብ በኩል እስከ ማርዕላ ይደርሳል። ¹² ከሣራድም ባሻገር በምሥራቅ በኩል ወደ ኪሳሎትታር አልፎ እስከ ዳብራትና እስከ ያፊዓ ይደርሳል፤ ¹³ እንደገናም በዚሁ በምሥራቅ በኩል ወደ ራሞን በሚወስደው መንገድ ወደ ኔዓ እቅጣጫ ይታጠፍና ወደ ጋትሐፊርና ወደ ዒትቃኢን ይዞልቃል፤ ¹⁴ የሰሜንም ድንበር መመስሻው የይፍታሕኤል ሸሰቆ ሆኖ ወደ ሐናቶን እቅጣጫ ይታጠፋል፤ ¹⁵ እርሱም ቃጣት፣ ናህላል፣ ሼምሮን፣ ይዳላና በኩል ሌም ተብለው የሚጠሩትን ዐሥራ ሁለት ከተሞችና በከራያቸው ያሉትን ታናናሽ ከተሞች ያጠቃልላል፤ ¹⁶ ስስዚህም እነዚህ ታላላቅና ታናናሽ ከተሞች ለዛብሎን ነገድ ቤተሰቦች ርስት ሆኖ የተሰጠው ምድር ክልል ውስጥ የሚገኙ ናቸው።

ለይሳብር ርስት ሆኖ
የተመደበ ምድር

¹⁷ እራተኛው ምድብ ለይሳብር ነገድ ቤተሰቦች የተሰጠው የርስት ድርሻ ነበር፤ ¹⁸ የምድሩም ክልል ኢይዝራኤልን፣ ከሱሎትን፣ ሹኔምን፣ ¹⁹ ሐፋራይምን፣ ሺእንን፣ እናሐራትን፣ ²⁰ ራቢትን፣ ቂሽዮንን፣ አቤድን፣ ²¹ ሬሜትን፣ ዒንሀጂምን፣ ዒንሐዳንና ቤትጳጼጽን ይጨምራል፤ ²² ድንበሩም መመለሻው የዮርዳኖስ ወንዝ ሆኖ፣ ከታቦር፣ ከሻሐጼማና ከቤትሼሜሽ ጋር ይዋሰናል፤ እርሱም ዐሥራ ስድስት ከተሞችንና በዙሪያቸው ያሉትን ታናናሽ ከተሞች ሁሉ ያጠቃልላል፤ ²³ ስለዚህም እነዚህ ከተሞችና መንደሮቻቸው ለይሳብር ነገድ ቤተሰቦች ርስት ሆኖ በተሰጠው ምድር ክልል ውስጥ የሚገኙ ናቸው።

ለአሴር ርስት ሆኖ
የተመደበ ምድር

²⁴ አምስተኛው ምድብ ለአሴር ነገድ ቤተሰቦች የተሰጠው የርስት ድርሻ ነበር፤ ²⁵ የምድሩም ክልል ሐልቃትን፣ ሐሊን፣ ቤጢንን፣ አክሻፍን፣ ²⁶ አላሚሌክን፣ ዓምዓድንና ሚሽእልን ይጨምራል፤ በምዕራብም ከቀርሜሎስና ከሺሐርሊብስ ይዋሰናል፤ ²⁷ ወደ ምሥራቅም ይታጠፍና ድንበሩ ወደ ቤትዒሚቅና ወደ ነዒኤል በሚወስደው መንገድ ከዛብሎንና ከይፍታሕኤል ሸለቆ እየተዋሰነ ወደ ቤትዳንን ይዘልቃል። በሰሜንም ወደ ካቡል፣ ²⁸ ወደ ዒብሮን፣ ራሐብ፣ ሐምንና ቃና አልፎ እስከ ሲዶና ይደርሳል። ²⁹ ድንበሩ እስከተመሸገኘው እስከ ጢርስ ከተማ ይደርስና ወደ ራማ ይታጠፋል፤ ከዚያም መመለሻው የሚድትራኒያን ባሕር ሆኖ ወደ ሐሳ ይታጠፋል፤ እርሱም ማሐብ፣ አክዚብ፣ ³⁰ ዑማ፣ አፈቅና ራሐብ ተብለው የሚጠሩትን ሃያ ሁለት ከተሞችና በዙሪያቸው የሚገኙ ታናናሽ ከተሞችንም ይጨምራል፤ ³¹ ስለዚህ ታላላቅና ታናናሽ ከተሞች ለአሴር ነገድ ቤተሰቦች ርስት ሆኖ በተሰጠው ምድር ክልል ውስጥ የሚገኙ ናቸው።

ለንፍታሌም ርስት ሆኖ
የተመደበ ምድር

³² ስድስተኛው ምድብ ለንፍታሌም ነገድ ቤተሰቦች የተሰጠው የርስት ድርሻ ነበር፤ ³³ ድንበሩም ከሐሌፍ፣ በመንሣት በአዳሚኔቄብና በያሚኒያ በኩል መመለሻው የዮርዳኖስ ወንዝ ሆኖ እስከ ላቄም ድረስ እስከ ዳዕናኒም ወርክ ይዘልቃል። ³⁴ ከዚህ በኋላ ድንበሩ በምዕራብ በኩል ወደ እዝናትታቦር ይታጠፋል፤ ከዚያም

በመንሣት በደቡብ በኩል ከዛብሎን ምዕራብ በኩል ከአሴርና ከዮርዳኖስ ምሥራቅ እየተዋሰነ ወደ ሐቆቅ ይደርሳል፤ ³⁵ እንዲሁም የተመሸገ ጉት ከተሞች ጼዲም፣ ጼር፣ ሐማት፣ ራቃት፣ ኪናሬት፣ ³⁶ አዳማ፣ ራማ፣ ሐጼር፣ ³⁷ ቂዴሽ፣ ኤድረዒ፣ ዒንሐጸር፣ ³⁸ ይርእን፣ ሚግዳልኤል፣ ሐራም፣ ቤትዐናትና ቤትሼሜሽ ተብለው የሚጠሩ ዐሥራ ዘጠኝ ከተሞች በዙሪያቸው ካሉት ታናናሽ ከተሞች ጋር ከዚህ ክልል ውስጥ ይገኛሉ፤ ³⁹ ስለዚህ እነዚህ ታላላቅና ታናናሽ ከተሞች ለንፍታሌም ነገድ ቤተሰቦች ርስት ሆኖ በተሰጠው ምድር ክልል ውስጥ የሚገኙ ናቸው።

ለዳን ርስት ሆኖ
የተመደበ ምድር

⁴⁰ ሰባተኛው ምድብ ለዳን ነገድ ቤተሰቦች የተሰጠው የርስት ድርሻ ነበር፤ ⁴¹ የምድሩም ክልል ደርንን፣ ኤሽታኦልን፣ ዒርሼሜሽን፣ ⁴² ሻዓልቢምን፣ አያሎንን፣ ይታላን፣ ⁴³ ኤሎንን፣ ቲምናን፣ ዒቅሮንን፣ ⁴⁴ ኤልተቄን፣ ጊቦቶንን፣ ባዕላትን፣ ⁴⁵ ይሁድን፣ በኔበራቅን፣ ጋትራምን፣ ⁴⁶ ሚያርቆን፣ ራቆንና እንዲሁም በአያኤ ዙሪያ ያለውን ግዛት ጭምር ያጠቃልላል። ⁴⁷ የዳንም ሕዝብ ይህን ምድር ለመውረስ የማይመች ሆኖ ባገኙት ጊዜ ወደ ላዩሽ ሄደው አደጋ በመጣል ከተማይቱን ያዙ፤ ሕዝብዋንም ፈጅተው የራሳቸው ይዞታ አደረጉለት፤ በዚያም ሰፈሩ፤ ላዩሽ ትባል የነበረችውን ከተማ ስሟን ለውጠው በቀድሞ አባታቸው ስም ዳን ብለው ጠሩለት፤ ⁴⁸ ስለዚህ እነዚህ ታላላቅና ታናናሽ ከተሞች ለዳን ነገድ ቤተሰቦች ርስት ሆኖ በተሰጠው ምድር ክልል ውስጥ የሚገኙ ናቸው።

ለኢያሱ ርስት ሆኖ የተመደበ
የመጨረሻው ምድር

⁴⁹ የእስራኤል ሕዝብ ምድሪቱን ተከፋፍለው በጨረሱ ጊዜ ለነጭ ልጅ ኢያሱ ከምድሪቱ ከፍለው የራሱን ድርሻ ሰጡት፤ ⁵⁰ አግዚአብሔርም ባዘዘው መሠረት በኩብታማው በእፍሬም አገር እንዲሰጡት የጠየቃቸውን ቲምናትሴራሕ ተብላ የምትጠራውን ከተማ ሰጡት፤ ያችንም ከተማ አንደገና ሠርቶ መኖሪያው አደረጋት።

⁵¹ ካሁኑ አልዓዛር፣ የነጭ ልጅ ኢያሱና የእስራኤልን ነገዶች የሚወክሉት የቤተሰብ መሪዎች እግዚአብሔርን በሚያመልኩበት በሴሎድንኳን ደጃፍ የእግዚአብሔርን ፈቃድ በመጠየቅ ዕጣ አየጣሉ ይህን ሁሉ የርስት ድርሻ እክፋፈሉ። በዚህም ዐይነት ሁኔታ ምድሪቱን እክፋፍለው ጨረሱ።

ምዕራፍ 20

የመማጽኛ ከተሞች

¹ ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር ኢየሱን፤ ² ለእስራኤል ሕዝብ እንዲህ ብለው ንገር ላለው፡ “መሴ እንዲንግራችሁ ብዙዝሁት መሠረት የመማጽኛ ከተሞችን ምረጡ፤ ³ ማንም ሰው ሳያውቅ በድንገት ሰው ቢገድል፤ ወደዚያ በመሄድ ሊበቀለው ከሚፈልገው ሰው ይድናል፤ ⁴ እርሱም ከእነዚህ ከተሞች ወደ አንዲት ፈጥኖ በመሄድ በከተማይቱ መግቢያ በር ወደሚገኘው ፍርድ ሸንጎ ቀርቦ የሆነውን ንገር ሁሉ ለመሪዎቹ ይገልጣል፤ ከዚያም በኋላ ወደ ከተማይቱ እንዲገባ ይፈቅዳሉትል፤ የሚኖርበትንም ስፍራ ይሰጡትና በዚያ ይቆያል፤ ⁵ ሊበቀለው የሚፈልገው ሰው ተከትሎት ቢመጣ፤ የከተማይቱ ሰዎች እርሱን አሳልፈው መስጠት አይገባቸውም፤ ሰውን የገደለው በድንገተኛ አጋጣሚ እንጂ በቂም በቀል ተነሣሥቶ ሰሳይደስ፤ ከእደጋ ሊጠብቁት ይገባል፤ ⁶ በሸንጎ ቀርቦ ፍርድ እስከሚቀበልና በዘመኑ ያለው ሊቀ ካህናት እስከሚሞትበት ጊዜ ድረስ በዚያች ከተማ ሊቆይ ይችላል፤ ከዚያም በኋላ ሸሽቶ ወደወጣበት ከተማ በመመለስ ወደቤቱ ይገባል።”

⁷ ስለዚህም ክፍርዳናስ ወንዝ በስተ ምዕራብ የንፍታልም ይዞታ ይሆንታል፤ በከተማዋ አገር በምትገኘው በገሊሳ፤ ቂዴሽ ተብላ የምትጠራውን፤ በከተማዋም በኤፍሬም አገር ሴኬምንና በከተማዋም በይሁዳ ምድር ኬብሮንን መርጠው ለዩ፤ ⁸ በምሥራቅ ዮርዳኖስ፤ ከኢያሪኮም በስተ ምሥራቅ ከፍ ብሎ በሚገኘው በራሐማ አገር፤ በሮቤል ግዛት ውስጥ የምትገኘውን ቤዴርን፤ ቢጋድ ግዛት ውስጥ በገላዓድ የምትገኘውን ራሞትንና በምናሴ ግዛት በባሳን የምትገኘውን ኅላንን መርጠው ለዩ፤ ⁹ ለእስራኤል ሕዝብና በመካከላቸውም ለሚኖሩ የውጭ አገር ሰዎች መማጽኛ ይሆኑ ዘንድ የተመረጡ ከተሞች እነዚህ ነበሩ፤ ማንም ሰው በድንገተኛ አጋጣሚ ሰው ቢገድል፤ በሸንጎም ሳይፈረድበት እንዳይገደል ከእነዚያ ከተሞች ወደ አንዲት ሄዶ ሊበቀለው ከሚፈልገው ሰው እጅ ያመልጣል።

ምዕራፍ 21

ለሌዋውያን የተመደቡ ከተሞች

¹ የሌዊ ነገድ ቤተሰቦች መሪዎች ወደ ካህኑ አልዓዛር፤ ወደ ነጭ ልጅ ኢያሱና ወደ እስራኤል ሕዝብ ነገዶች ቤተሰብ መሪዎች ሄዱ፤ ² በዚያም ቤከኒዓን ምድር በምትገኘው በሴሎ ወደ እነርሱ ፊት ቀርበው “እግዚአብሔር

በሙሴ አማካይነት የምንኖርባቸው ከተሞችና በዙሪያቸውም ለከተላቸውን ግጦሽ የሚሆን መሬት እንዲሰጠን አዝዞላል” አሉአቸው። ³ ስለዚህም በእግዚአብሔር ትእዛዝ መሠረት የእስራኤል ሕዝብ ለሌዋውያን የተወሰኑ ከተሞችና ለከተላት ግጦሽ የሚሆን መሬት ከግዛቶቻቸው ከፍለው ሰጡአቸው።

⁴ በመጀመሪያ ከተሞችን የተረከቡ ከሌዊ ነገድ የተወለደው የቀሃት ጉሳ ቤተሰቦች ነበሩ፤ የካህኑ አሮን ዝርያዎች የሆኑ ቤተሰቦች ከይሁዳ ከስምዖንና ከብንያም ነገዶች ግዛት ዐሥራ ሦስት ከተሞች ተመደቡላቸው፤ ⁵ ለቀሪው ለቀሃት ጉሳ ከኤፍሬም፤ ከዳንና ከምዕራብ ምናሴ ዐሥር ከተሞች ተመደቡለት።

⁶ ለዲርሾን ጉሳ ከይሳኮር፤ ከአልር፤ ከንፍታ ሌምና በባሳን ካልው ከምሥራቅ ምናሴ ግዛት ተከፍለው ዐሥራ ሦስት ከተሞች ተመደቡለት።

⁷ ለመራሪ ጉሳ ቤተሰቦችም ከሮቤል፤ ከጋድና ከዛብሎን ግዛቶች ተከፍለው ዐሥራ ሁለት ከተሞች ተመደቡላቸው።

⁸ በሙሴ አማካይነት እግዚአብሔር ባዘዘው መሠረት የእስራኤል ሕዝብ እነዚህን ከተሞችና የግጦሽ ምድር ለሌዋውያን በዕጣ አካፈሉአቸው። ⁹⁻¹⁰ ከይሁዳና ከስምዖን ግዛቶች ተከፍለው፤ ከሌዊ ነገድ በተወለደው የቀሃት ጉሳ ለሆኑት የአሮን ዝርያዎች የተሰጡት ከተሞች እነዚህ ናቸው፤ የእነርሱም ምድብ የመጀመሪያ ሆኖ፤ ¹¹ የአርባዕን ከተማ ተረከቡ፤ አርባዕ የዐናቅ አባት ነበር፤ ይህችም አርባዕ አሁን በከተማዋም በይሁዳ አገር በዙሪያዋ ካለው የግጦሽ ምድር ጭምር ኬብሮን ተብላ ትጠራለች፤ ¹² ይሁን አንጂ በከተማይቱ የሚገኘው የእርሻ ቦታና በከልልዋ ውስጥ ያሉት መንደሮች አስቀድሞ ለይፋቴ ልጅ ለካሌብ ርስት ሆነው ተሰጥተዋል።

¹³ ከመማጽኛ ከተሞች አንድዋ ከሆነችው ከኬብሮን ጋርም በተጨማሪ ለካህኑ ለአሮን ዘሮች ከዚህ የሚከተሉት ከተሞች ተመደቡላቸው፤ እነርሱም ሊብና፤ ¹⁴ ያቲር፤ ኤሽተ ሞዓ፤ ¹⁵ ሐሎን፤ ደቢር፤ ¹⁶ ዓይን፤ ዩጣና ቤትሼሚሽ ተብለው የሚጠሩት ከግጦሽ ምድራቸው ጭምር ከይሁዳና ከስምዖን ምድር ተከፍለው የተሰጡ ዘጠኝ ከተሞች ናቸው። ¹⁷ ከብንያም ግዛት ተከፍለው አራት ከተሞች ተሰጡአቸው። እነርሱም ከግጦሽ ምድራቸው ጋር ገባዎን፤ ጊባዕ፤ ¹⁸ ዐናቶትና ዐልሞን ተብለው የሚጠሩት ናቸው። ¹⁹ የአሮን ዝርያዎች ለሆኑት ካህናት ከግጦሽ ምድራቸው ጋር በድምር ዐሥራ ሦስት ከተሞች ተመደቡላቸው።

²⁰ ለሌሎችም ከሌዊ ነገድ ለተወለደው ለቀ ሃት ጉሳ ቤተሰቦች ከኤፍሬም ግዛት ተከፍለው ጥቂት ከተሞች ተሰጡላቸው ። ²¹ ለእነርሱም የተሰጡት አራት ከተሞች ከመማጽኛ ከተሞች አንድዋ የሆነችው ሴኬምና በባረብታማው በኤፍሬም አገር የሚገኙት የግጦሽ መሬቶችዋ ፣ ጌዜር ፣ ²² ቁብጻይምና ቤትሖርን የተባሉት ከግጦሽ መሬቶቻቸው ጋር ናቸው ። ²³ ከዳን ግዛትም ተከፍለው የተሰጡላቸውም አራት ከተሞች ከግጦሽ ምድራቸው ጋር አልተቀሩ ፣ ጊቦቶን ፣ ²⁴ አያሎንና ጋትሪምን ናቸው ። ²⁵ ከምዕራብ ምናሴ ግዛት ተከፍለው የተሰጡላቸውም ሁለት ከተሞች ከግጦሽ ምድራቸው ጋር ታሪክ ከና ጋትሪምን ናቸው ። ²⁶ እነዚህ የቀሩት የቀ ሃት ጉሳ ቤተሰቦች ከግጦሽ ምድራቸው ጋር በድምሩ ዐሥር ከተሞች ተረከቡ ።

²⁷ የጌርሾን ጉሳ የሆነው ሌላው የሌዋውያን ወገን ከግጦሽ ምድራቸው ጋር ከምሥራቅ ምናሴ ግዛት ተከፍለው የተሰጡት ሁለት ከተሞች በባሳን ከመማጽኛ ከተሞች አንድዋ የሆነችው ንላንና ከዔሽተራ ናቸው ። ²⁸ ከይስባር ግዛትም ተከፍለው ከግጦሽ ምድራቸው ጋር የተሰጡላቸው አራት ከተሞች ፣ ቂሽየን ፣ ጸበራት ፣ ²⁹ ያርሙትና ዔንጋኒም ናቸው ። ³⁰ ከአሴር ግዛትም ተከፍለው ከግጦሽ ምድራቸው ጋር የተሰጡላቸው አራት ከተሞች ፣ ሚሽአል ፣ ሳብዶን ፣ ³¹ ሔልቃትና ራሐብ ናቸው ። ³² ከነፍታሌም ግዛት ተከፍለው ከግጦሽ ምድራቸው ጋር የተሰጡላቸው ሦስት ከተሞች በገሊላ ከመማጽኛ ከተሞች አንድዋ የሆነችው ቂይሽ ፣ ሐምት ፣ ዶርና ቃርታን ናቸው ። ³³ የጌርሾን ጉሳ ቤተሰቦች በሙሉ በድምሩ ዐሥራ ሦስት ከተሞችን ከግጦሽ ምድራቸው ጋር ተረከቡ ።

³⁴ ከመራሪ የተወለዱትም ቀሪዎቹ ሌዋውያን ከዛብሎን ግዛት ተከፍለው ከግጦሽ ምድራቸው ጋር የተረከቡላቸው አራት ከተሞች የቅንዓም ፣ ቃርታ ፣ ³⁵ ዲምናና ናህላል ናቸው ። ³⁶ ከሮቤል ግዛትም ተከፍለው ከግጦሽ ምድራቸው ጋር የተሰጡላቸው አራት ከተሞች ቤዴር ፣ ያህጽ ፣ ³⁷ ቀዴምትና ሚፋግት ናቸው ። ³⁸ ከጋድ ግዛት ተከፍለው ከግጦሽ ምድራቸው ጋር የተሰጡላቸው አራት ከተሞች ከመማጽኛ ከተሞች አንድዋ የሆነችው በገላዓድ ግዛት የምትገኘው ራምት ፣ ማሐናይም ፣ ³⁹ ሐሴቦንና ያሕዜር ናቸው ። ⁴⁰ በዚህም ዐይነት ሁኔታ የመራሪ ጉሳ በድምሩ ዐሥራ ሁለት ከተሞችን ተረከቡ ።

⁴¹⁻⁴² የእስራኤል ሕዝብ ርስት እድርገው ከወረሰት ምድር በጠቅላላ አርባ ሰምንት ከተሞች ከግጦሽ ምድራቸው ጋር ለሌዋውያን ተሰጡ ።

እበራኤላውያን ምድሪቱን ወርሰው ሰላም አገኙ

⁴³ ስለዚህ እግዚአብሔር ለቀድሞ አባቶቻቸው ሊሰጣቸው በመሐላ ቃል የገባላቸውን ምድር ሁሉ ለእስራኤላውያን ሰጠ ። ምድሪቱንም ከወረሰ በኋላ ሥርዓተ ኑሮ መመሥረት ጀመሩ ። ⁴⁴ እግዚአብሔርም ለቀድሞ አባቶቻቸው በገባው ቃል መሠረት በምድሪቱ ሁሉ ሰላምን ሰጣቸው ፤ ከጠላቶቻቸውም አንድ እንኳ የሚቋቋማቸው አልነበረም ፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር በጠላቶቻቸው ላይ ድልን አቀዳ ጅቶአቸው ነበር ። ⁴⁵ ስዚህም ዐይነት ሁኔታ እግዚአብሔር ለእስራኤል ሕዝብ የሰጠውን እያንዳንዱን የተሰሩ ቃል ፈጸመላቸው ።

ምዕራፍ 22

ኢያሱ ከምሥራቅ በኩል የመጡትን ነገዶች አሰናበተ

¹ ከዚህ በኋላ ኢያሱ የሮቤልን ፣ የጋድንና በምሥራቅ ያሉትን የምናሴን ነገዶች በአንድ ነት ጠርቶ እንዲህ አላቸው ፡ ² “የእግዚአብሔር እገልጋይ ሙሴ እንድታደርጉት ያዘዛችሁን ሁሉ ፈጽማችኋል ፤ የእኔንም ትእዛዝ ሁሉ ጠብቃችኋል ። ³ በዚህ ጊዜ ሁሉ ወገኖቻችሁን እስራኤላውያንን የከዳችሁበት ጊዜ የለም ፤ የእምላካችሁን የእግዚአብሔርን ትእዛዝ በጥንቃቄ ፈጽማችኋል ። ⁴ እነሆ አሁን አምላካችሁ እግዚአብሔር በገባው የተሰሩ ቃል መሠረት ለወገኖቻችሁ ለእስራኤላውያን ሰላምን ስጥቶአቸዋል ፤ ስለዚህ የእግዚአብሔር እገልጋይ ሙሴ ወደ ሰጣችሁ ከዮርዳኖስ ወንዝ ማይ በስተ ምሥራቅ ወደ ሚገኘውና ርስት አድርጋችሁ ወደ ወረሳችሁት ምድር ተመልሳችሁ ሂዱ ። ⁵ ሙሴ የሰጣችሁን ሕግ በጥንቃቄ ፈጽሙ ፤ ይኸውም አምላካችሁን እግዚአብሔርን ወደዱ ፤ ፈቃዱን ፈጽሙ ፤ ትእዛዛትንም ጠብቁ ፤ ለእርሱም ታማኞች ሆናችሁ በሙሉ ልባችሁ በፍጹም ነፍሳችሁ እገልግሉት ።” ⁶⁻⁸ ኢያሱም ከባረካቸው በኋላ ሲያሰናብታቸው የሚከተለውን መመሪያ ሰጣቸው ፡ “እነሆ አሁን ብዙ ከብት ፣ ብር ፣ ወርቅ ፣ ኑሐስ ፣ ብረትና የብዙ ልብስ ምርት ይዛችሁ ህብታሞች በመሆን ወደ አገራችሁ ልትመለሱ ነው ፤ ስለዚህም ከጠላቶቻችሁ ያገኛችሁትን ምርት ከነገድ ወገኖቻችሁ ጋር ተከፈሉ ።” ከዚህም በኋላ ወደየመኖሪያ ርስታቸው ሂዱ ።

ሙሴ ከዮርዳኖስ ወንዝ በስተ ምሥራቅ በባሳን ምድር ለምናሴ ነገድ እኩሌታ ርስት ሰጥቶ ነበር ፤ ሰሌውም ለምናሴ ነገድ እኩሌታ ግን ኢያሱ ከዮርዳኖስ ወንዝ በስተ ምዕራብ ከሌሎቹ ነገዶች ጋር የሚወርሰውን ምድር ሰጠው ።

⁹ በዚህም ዐይነት ሁኔታ የሮቤል፡ የጋድና በምሥራቅ ያሉት የምናሴ ነገዶች ወደየመኖሪያ ርስታቸው ተመልሰው ሄዱ፤ እነርሱም ተስናብተው በሙሴ እማካይነት እግዚአብሔር ባዘዘቸው መሠረት ቀድሞ ርስት አድርገው ወደ ወረሰአት ወደ ገሰዓድ ምድር በተመለሱበት ጊዜ ሴሎቹ እስራኤላውያን በሴሎ ነበሩ።

በዮርዳኖስ ወንዝ አጠገብ የተሠራ መሠዊያ

¹⁰ የሮቤል፡ የጋድና የምሥራቅ ምናሴ ነገዶች በዮርዳኖስ ወንዝ አጠገብ በከነዓን ምድር ወደሚገኘው ወደ ገሊሎት እንደደረሱ በወንዙ አጠገብ አሰደናቂ የሆነ ታላቅ መሠዊያ ሠሩ፤ ¹¹ የቀሩትም የእስራኤል ሕዝብ “እነሆ አድምጡ! የሮቤል፡ የጋድና በምሥራቅ ያሉት የምናሴ ነገዶች ሕዝብ በዮርዳኖስ ወንዝ አጠገብ በከነዓን ምድር በምትገኘው የእኛ ይዞታ በሆነችው በገሊሎት መሠዊያ ሠርተዋል” የሚል ወሬ ሰሙ። ¹² የእስራኤልም ሕዝብ ይህንን በሰሙ ጊዜ ሁሉም በአንድነት ወደ ሴሎ መጥተው በመስበስበስ በምሥራቅ ነገዶች ላይ ሊዘምቱ ተዘጋጁ።

¹³ ይህም ከመሆኑ በፊት የእስራኤል ሕዝብ የካህኑን የአልዓዛርን ልጅ ፈንሐሰን በገሰዓድ ምድር ወደሚገኙት ወደ ሮቤል፡ ወደ ጋድና በምሥራቅ ወደሚኖሩት የምናሴ ነገዶች ሕዝብ ላኩት፤ ¹⁴ ከፈንሐሰም ጋር ፀሥር ታላላቅ ሰዎች ነበሩ፤ እነዚህም እያንዳንዱ በምዕራብ ከሚገኙት ነገዶች የተውጣጡ በየጉሳቸው የቤተሰብ መሪዎች የሆኑ ናቸው። ¹⁵ እነርሱም የሮቤል፡ የጋድና በምሥራቅ የሚኖሩት የምናሴ ሕዝብ ወደሚኖሩባት ወደ ገሰዓድ ምድር መጡ፤ ¹⁶ እዚያም ደርሰው ለመላው የእግዚአብሔር ሕዝብ ሲናገሩ እንዲህ አሉአቸው፡ “በእስራኤል አምላክ ላይ ስለምን ይህንን ክፉ ነገር አደረጋችሁ? ምክንያቱም ይህንን መሠዊያ ለራሳችሁ በመሥራታችሁ በእግዚአብሔር ላይ አምፃችኋል፤ እርሱንም መከተል ትታችኋል፤ ¹⁷ እግዚአብሔር ሕዝቡን በሚቀሥፍ በሽታ በቀጣ ጊዜ በጥር የሠራነውን ኃጢአት ረሳችሁትን? ከእርሱ የተነሣ እነሆ እስከ አሁን ድረስ እየተሠቃየን ነን፤ ታዲያ ያ ኃጢአት አይበቃምን? ¹⁸ እናንተስ አሁን እግዚአብሔርን ለመከተል እምቢ ማለታችሁ ነውን? እናንተ ዛሬ በእግዚአብሔር ላይ ብታምፁ፤ እርሱ ነገ በመላው እስራኤል ላይ ይቂጣል፤ ¹⁹ እንግዲህ ይህ ያላችሁበት ምድር ለአምልኮት የማይመች ሲሆን፤ የእርሱ ድንኳን ወደ ተተክለችበት ስፍራ ወደ እግዚአብሔር ኑ፤ የእኛ ይዞታ ከሆነው ምድር የሚሰማማችሁን ቦታ ያዙ፤ ነገር ግን በአምላካችን በእግዚአብሔር ላይ እታ

ምፁ፤ ወይም አስቀድሞ ከተሠራው ከአምላክ ችን ከእግዚአብሔር መሠዊያ ጋር በተጨማሪ ሌላ መሠዊያ በምሥራቅ እኛንም ጭምር በመፀኞች እታድርጉን። ²⁰ የዛሬ ሕልጅ ዓካን መደምሰስ ስለሚገባቸው ነገሮች ለመታዘዝ እምቢ ማለቱን አሰታውሱ፤ በዚያም ምክንያት እግዚአብሔር መላውን የእስራኤል ሕዝብ ተቈጥቶ አል፤ ታዲያ በኃጢአቱ ምክንያት የሞተ አካን ብቻ አይደለም።”

²¹ የሮቤል፡ የጋድና በምሥራቅ የሚኖሩት የምናሴ ነገዶች ሕዝብም ለምዕራብ ነገዶች የቤተሰብ መሪዎች እንዲህ ሲሉ መለሱላቸው፡ ²² “ከሁሉ የሚበልጥ ጎያል እግዚአብሔር ነው! እርሱ የሁሉ ጌታ ነው! እርሱ ከሁሉ የሚበልጥ ጎያል አምላክ ነው! እኛ ስለምን ይህንን እንደሠራን እርሱ ያውቃል! እናንተም ስለምን እንደሠራነው አንድታውቁት እንፈልጋለን፤ በእውነት ካመልክን በእግዚአብሔር ላይ ያለንን እምነት አንድሰን ከተገኘን፤ በሕያወት እንድንኖር አትፍቀዱን? ²³ እእግዚአብሔር የማንታዘዝ ከሆነና የሠራነውን መሠዊያ የሚቃጠል መሥዋዕት፤ የእህል ቍርባን፤ ወይም ለደገንነት የሚሆን የጎብረት መሥዋዕት ልናቀርብ በት አስበን ከሆነ ራሱ እግዚአብሔር ይቅጣን፤ ²⁴ እኛ የሠራነው ለዚህ አይደለም! እኛ እርሱን የሠራነው በሚመጡ ዘመናት የእናንተ ዝርያዎች የእኛን ልጆች ‘እናንተ የእስራኤል አምላክ ከሆነው ከእግዚአብሔር ጋር ምን ግንኙነት አላችሁ? ²⁵ እርሱ በእኛና በእናንተ፤ በሮቤልና በጋድ ሕዝቦች መካከል የዮርዳኖስን ወንዝ መሰያ ድንበር አድርጎአል፤ በሰዚህ ከእግዚአብሔር ጋር ምንም ግንኙነት አይኖራችሁም’ ይሉአቸው ይሆናል ብለን ሰመናራት ብቻ ነው። በዚህም ዐይነት የእናንተ ዝርያዎች የእኛን ዝርያዎች ለእግዚአብሔር እንዳይሰማዱ ይከለክሉአቸው ይሆናል። ²⁶ ስለዚህ እኛ የሠራነው መሠዊያ የሚቃጠል ወይም ሌላ መሥዋዕት በማቅረብ አይደለም። ²⁷ እኛ እርሱን የሠራነው በእኛና በእናንተ ሕዝብ መካከል ምልክት ሆኖ እንዲኖር ነው፤ ይኸውም ከእኛ በኋላ ለሚነሡት ትውልዶች በተቀደሰ ድንኳኑ ፊት እግዚአብሔርን እንደምናመልክ የሚቃጠልና ሌላም መሥዋዕት፤ እንዲሁም ለደገንነት የሚሆን የጎብረት መሥዋዕት ስናቀርብ ለመኖራችን ምስክር ይሆናል፤ ይኸውም የእናንተ ዝርያዎች የእኛን ዝርያዎች ‘ከእግዚአብሔር ጋር ምንም ግንኙነት የላችሁም’ እንዳይሉአቸው ለማድረግ ይጠቅማል። ²⁸ እንግዲህ ምናልባት ይህ ነገር ሲሆን የእኛ ዕቅድ፤ ዝርያዎቻችን ‘ተመልከቱ! የቀድሞ ሰላቶቻችን የሠሩት መሠዊያ በእግዚአብሔር ከተሠራው መሠዊያ ጋር አንድ

ዐይነት ነው፤ ይኸውም በእኛና በእናንተ ሕዝቦች መካከል ምልክት ሆኖ እንዲኖር እንጂ የሚቃጠል ወይም ሌላ መሥዋዕት እንዲቀርብ በት ታስቦ አልነበረም፤ ማለት እንዲችሉ ነው፤ ²⁹ እኛ በእርግጥ በእግዚአብሔር ላይ አላመልከንም፤ የሚቃጠል መሥዋዕት ወይም የአህል መባ፤ ወይም ሌላ መሥዋዕት ለማቅረብ አስበን ሌላ መሠዊያ በመሥራት እግዚአብሔርን ማምለክ አልተውንም፤ እርሱ በሚመለከበት ድንኳን ፊት ለፊት ለቆመው ለአምላካችን ለእግዚአብሔር ከተሠራው ሌላ የተለየ መሠዊያ አልሠራንም።”

³⁰ ከህጉ ፊንሐስና ከእርሱ ጋር የነበሩት ሕዝቡ የላካቸው የምዕራብ ነገዶች የቤተሰብ አባቶች የሆኑት ታላላቅ ሰዎች፤ የሮቤል፤ የጋድና በምሥራቅ በሚኖሩ የምናሴ ነገዶች ሕዝብ የተናገሩትን ሰምተው መልሱ አረካቸው፤ ³¹ ስለዚህም የአልዓዛር ልጅ ካህኑ ፊንሐስ እንዲህ አላቸው፡ “እነሆ አሁን እግዚአብሔር ከእኛ ጋር መሆኑን ሀወቅን፤ እናንተ በእርሱ ላይ አላመኘችሁም፤ ስለዚህም የእስራኤልን ሕዝብ ከእግዚአብሔር ቅጣት አድናችኋል።”

³² ከዚህም በኋላ የካህኑ የአልዓዛር ልጅ ፊንሐስና መሪዎቹ የሮቤልና የጋድን ሕዝቦች በዚያው በጎለባድ ምድር ትተው በከነዓን ምድር ወደሚገኙት ወደ እስራኤል ሕዝብ ተመልሰው በመምጣት፤ ያነኙትን ማስረጃ አቀረቡ፤ ³³ እስራኤላውያንም በመልሱ ረከተው እግዚአብሔርን አመሰግኑ፤ ከዚያም በኋላ የሮቤልና የጋድ ሕዝብ የሚኖሩባትን ምድር ለመደምሰስ ጦርነት ሰለማኝነት ጉዳይ መናገር አልፈለጉም።

³⁴ የሮቤልና የጋድ ሕዝብም “ይህ መሠዊያ እግዚአብሔር ብቻ አምላክ ስለመሆኑ ለሁላችን ምስክር ነው” አሉ፤ ከዚህም የተነሣ “ምስክር” ብለው ጠሩት።

ምዕራፍ 23

ኢያሱ የተናገረው የመሰናበቻ ቃል

¹ ከብዙ ጊዜ በኋላ እግዚአብሔር እስራኤላውያንን በሁሪያቸው ከሚገኙ ጠላቶቻቸው በማሳረፍ የሰላምን ኑሮ ሰጣቸው፤ በዚያን ጊዜ ኢያሱ በዕድሜው ሸምግሎ ነበር፤ ² ስለዚህም እርሱ መላውን እስራኤልን፤ ሽማግሌዎችን፤ መሪዎችን፤ ጳጳሮችንና የጦር አዛዥዎችን በአንድነት ጠርቶ እንዲህ አላቸው፡ “እነሆ እኔ በዕድሜ ሸምግያለሁ፤ ³ አምላካችን እግዚአብሔር እናንተን ለመርዳት በእነዚህ አሕዛብ ላይ ያደረገውን ሁሉ አይታችኋል፤ አምላካችሁ እግዚአብሔር በእኛናንተ ተዋግቶላችኋል፤ ⁴ እኔም ገና ድል ያልተመቱትና ድል የመታጓቸው

አሕዛብ ይዞታ የነበረውና በምሥራቅ በኩል ከዮርዳኖስ ወንዝ በመዋሰን በስተምዕራብ እስከ ሜድትራኒያን ባሕር የሚደርሰውን ሁሉ ለነገዶቻችሁ ርስት አድርጌ ሰጥቼአለሁ፤ ⁵ አምላካችሁ እግዚአብሔር እነርሱን በፈታችሁ እንዲሸቡ ያደርጋል፤ እናንተም ወደ ፊት በተራመዳችሁ መጠን እነርሱን ነቃቅሎ ያጠፋል፤ አምላካችሁ እግዚአብሔር በስጣችሁም ተስፋ መሠረት ምድራቸውን ትወርሳላችሁ። ⁶ ስለዚህም በሙሴ ሕግ መጽሐፍ የተጻፉትን ትእዛዛት ሁሉ ለመጠበቅ ብርቱ ጥንቃቄ አድርጉ፤ ከእነርሱም ፈቀቅ አትበሉ። ⁷ ከዚህም በኋላ በመካከላችሁ ከቀሩት አሕዛብ ጋር ከቶ አትተባበሩ፤ የአማልክቶቻቸውንም ሰም አትጥሩ በእነርሱም አትማሉ፤ ለእነርሱም አገልጋዮች አትሁኑ፤ አትሰገዱላቸውም። ⁸ ይልቅስ እስከ አሁን እንዳደረጋችሁት ለአምላካችሁ ለእግዚአብሔር ታማኞች ሁኑ፤ ⁹ እናንተ ወደ ፊት በተራመዳችሁ መጠን ታላላቅና ብርቂዎች የሆኑትን አሕዛብ እግዚአብሔር ነቃቅሎ አባርራላችኋል፤ እናንተን እስከ ዛሬ ድረስ ሊቋቋማችሁ የቻሉ አንድም የለም፤ ¹⁰ ከእናንተ አንዱ ብቻውን ሆኖ ከእነርሱ ወገን አንዱን ሺ ማባረር ይችላል፤ ምክንያቱም አምላካችሁ እግዚአብሔር በስጣችሁ ተስፋ መሠረት ስለእናንተ እየተዋጋላችሁ ነው። ¹¹ እንግዲህ አምላካችሁን እግዚአብሔርን የምትወዱ መሆን እንደሚገባችሁ በጥንቃቄ አስቡ። ¹² እናንተ የማትታመኑ ከሐዲዎች ብትሆኑ በመካከላችሁም ከቀሩት አሕዛብ ጋር ብትተባበሩ ከእነርሱ ጋር በጋብቻ ብትደባህቁ ግን፤ ¹³ እናንተ ወደ ፊት በተራመዳችሁ መጠን እግዚአብሔር አምላካችሁ እንዲህን አሕዛብ ከፈታችሁ ነቃቅሎ ሊያባርርላችሁ የማይፈቅድ መሆኑን ዕወቁ፤ ይልቁንም እነርሱ ለእናንተ እንደ አደገኛ ወጥመድና መውደቂያ ጉድጓድ ይሆኑባችኋል፤ ለጀርባችሁ እንደ መርዛች አልጋች፤ ለዐይናችሁ እንደሚወጥ አሸክኖ ይሆኑባችኋል፤ አምላካችሁ እግዚአብሔር ከስጣችሁ፤ ከዚህች መልካም ምድር ተነቃቅላችሁ እስከትጠፉ ድረስ ይህ ሁሉ ጥፋት ይደርስባችኋል።

¹⁴ “እነሆ እኔ የምሞትበት ጊዜ ደርሶአል፤ አምላካችሁ እግዚአብሔር በስጣችሁ ተስፋ መሠረት ያደረገላችሁን መልካም ነገር ሁሉ ከእናንተ እያንዳንዱ በፍጹም ልቡና በፍጹም ነፍሱ ያውቃል፤ እርሱ ከስጣችሁ ተስፋ አንድም ሳይቀር ሁሉም ተፈጽሞአል። ¹⁵ ስለዚህም እርሱ እያንዳንዱን ተስፋ እንደፈጸመላችሁ ሁሉ እንዲሁም እስፊላጌ በሚሆንበት በእናንተ ላይ የሚፈጽመውን ቅጣት ሊያመጣባችሁ ይችላል። ¹⁶ አምላካችሁ እግዚአብሔር

እንድትጠብቁት ያዘዘችሁን ቃል ኪዳን ብታፈር ሱና ሌሎችን እማልክት በማገልገል ብታመልኩ አቸው በዚያን ጊዜ እርሱ በቅጣው ይቀጣችኋል፤ እርሱ በሰጣችሁም መልካም ምድር ከእናንተ መካከል የሚኖርባት አንድ እንኳ አይገኝም።”

ምዕራፍ 24

ኢያሱ በሴኬም ለሕዝቡ ያደረገው ንግግር

“ኢያሱ የእስራኤልን ነገዶች በሙሉ በሴኬም በአንድነት ሰበሰበ፤ ሽማግሌዎችን፣ መሪዎችን፣ ዳኞችንና የእስራኤልን የጦር አዛዥዎች ሁሉ ጠራ፤ እነርሱም በእግዚአብሔር ፊት ተሰበሰቡ።² ኢያሱም ለሕዝቡ ሁሉ እንዲህ ሲል ተናገረ፡ “የእስራኤል አምላክ የሆነ እግዚአብሔር የሚለው ይህ ነው፡ ‘ከብዙ ዘመናት በፊት የቀድሞ አባቶቻችሁ ከኤፍራጥስ ወንዝ ማዶ ባዕዳን እማልክትን በማምለክ ይኖሩ ነበር፤ ከነዚያም አባቶች እንዱ የአብርሃምና የዮከር አባት ታራ ነበር፤³ ከዚህም በኋላ የቀድሞ እባታችሁን አብርሃምን ከኤፍራጥስ ወንዝ ማዶ ከሚገኘው ምድር ጠርቼ፣ በከነዓን ምድር ሁሉ መራሁት፤ ዘሩንም አበዛሁለት፤ ይስሐቅንም ሰጠሁት፤⁴ ለይስሐቅም ያዕቆብንና ዔሳውን ሰጠሁ፤ በዔሳውም የኤዶምን ኮረብታማ አገር ርስት አድርጎ በሰጠሁት፤ ነገር ግን የእናንተ የቀድሞ አባት የሆነው ያዕቆብና ልጆቹ ወደ ግብጽ ተሰደደው ወረዱ፤⁵ ዘግባች ብሎም መሴንና አሮንን በመላክ በግብጽ ላይ ታላቅ መከራ እንዲደርስዎት አደረግሁ፤ እናንተን ግን መርቼ አወጣኝችሁ፤⁶ የቀድሞ አባቶቻችሁን ከግብጽ መርቼ በወጣኝቸውም ጊዜ ግብጽውያን በሠረገዳዎችና ባረብኞች አላደዱለችው፤ ነገር ግን የቀድሞ አባቶቻችሁ ወደ ቀይ ባሕር በቀረቡ ጊዜ፤⁷ እረዳቸው ዘንድ ወደ አኔ ሑዝ፣ እኔም በእነርሱና በግብጽውያን መካከል ጨለማ እንዲሆን አደረግሁ። ባሕሩም እንዲከነበልባቸው አድርጌ ግብጽውያንን አሰጠምሁ፤ ስለዚህም በግብጽ ላይ ያደረግሁባትን እናንተ ታውቁታላችሁ።

“እናንተም ለረዥም ጊዜ ያህል በበረሃ ኖራችሁ፤⁸ ከዚህም በኋላ በዮርዳኖስ ምሥራቅ አምራውያን ወደሚኖሩባት ምድር እመጣኝችሁ፤ እነርሱ ተዋጉአችሁ፤ አኔ ግን በእነርሱ ላይ ድልን ስለሰጠኝችሁ፣ ምድራቸውን ወረላችሁ፤ ወደረገችም በተራመዳችሁ መጠን እነርሱን ደመስሰሁላችሁ፤⁹ ከዚህም በኋላ የሞአብን ሥነ በረሃው የጸጋር ልጅ ባላቅ ሊወጋችሁ በእናንተ ላይ ተነሣሣ፤ እናንተንም ይረግምለት

ዘንድ በልዓም ተብሎ ወደሚጠራው ወደ ቢዋር ልጅ መልእክት ላከ፤¹⁰ አኔ ግን በልዓምን እልስማሁትም፤ ስለዚህም በመርገም ፈንታ ባረካችሁ፤ በዚህም ዐይነት ሁኔታ ከባላቅ እጅ በመታደግ አዳንኩአችሁ፤¹¹ እናንተም የዮርዳኖስን ወንዝ ተሻግራችሁ ወደ ኢያሪኮ መጣችሁ፤ የኢያሪኬም በዎች፣ እንዲሁም አምራውያን፣ ፈሪዛውያን፣ ከነዓናውያን፣ ሒታውያን፣ ጌርጌሳውያን፣ ሒዋውያንና ኢያቡሳውያን እናንተን ለመውጋት ተነሡ፤ እኔ ግን በእነርሱ ሁሉ ላይ ድልን ሰጠኝችሁ።¹² እናንተም ወደፊት በተራመዳችሁ መጠን ሁለቱን የአምራውያን ነገሥታት ነቃቅዬ ለማጥፋት እነርሱ በከባድ ጭንቅ ላይ እንዲወድቁ አደረግሁ፤ ይህም ሁሉ ሊሆን የቻለው በእናንተ ሰይፍና ቀስት አይደለም፤¹³ እናንተ በማረሱ ያልደከማችሁበትን የልማምድርና ያልሠራችኋቸውንም ከተሞች መኖሪያ አድርጌ ሰጠኝችሁ፤ አነሆ አሁን ያልተከላችሁትን የወይን ተክልና ያልደከማችሁበትን የወይራ ዛፍ ፍራ እየተመገባችሁ ትኖራላችሁ።”

¹⁴ ኢያሱ ንግግሩን በመቀጠል እንዲህ አለ፡ “እንግዲህ እግዚአብሔርን አክብራት፤ በፍጹም ቅንነትና በታማኝነት አገልግሎት፤ የቀድሞ አባቶቻችሁ በመስጴጦምያና በግብጽ ይስግዱላቸው የነበሩትን ባዕዳን እማልክት አስወግዳችሁ እግዚአብሔርን ብቻ አምልኩ።¹⁵ እርሱን ማምለክ መልካም መስሎ ካልታያችሁ ግን የቀድሞ አባቶቻችሁ ከኤፍራጥስ ወንዝ ማዶ በነበሩበት ጊዜ ያመልኩአቸው የነበሩትን ወይም አሁን በምድራቸው የምትኖሩባቸውን የአምራውያንን እማልክት ታመልኩ እንደሆነ የምታመልኩትን ዛሬውኑ ምረጡ፤ አኔና ቤተሰቤ ግን እግዚአብሔርን እናመልክለን።”

¹⁶ ሕዝቡም እንዲህ ሲሉ መለሱለት፡ “እግዚአብሔርን ትተን ሌሎች ባዕዳን እማልክትን ማምለክ ከእኛ ይራቅ፤¹⁷ አምላካችን እግዚአብሔር አባቶቻችንንና እኛን ከግብጽ ባርነት እውጥቶናል፤ ያደረገውን ተአምራት ሁሉ እይተናል፤ እሕዛብን ሁሉ አልፈን በመግባነት ጊዜ በሰላም ጠብቀናል፤¹⁸ እኛም ወደዚህች ምድር ለመግባት ወደፊት በተራመድን መጠን በዚያ የሚኖሩትን አምራውያንን ሁሉ ከፊታችን ነቃቅሎ አባርሮልናል፤ ስለዚህም እርሱ አምላካችን ስለሆነ እግዚአብሔርን እናገለግላለን።”

¹⁹ ኢያሱም ለሕዝቡ እንዲህ አለ፡ “እግዚአብሔር ቅዱስና ቀናተኛ አምላክ ስለሆነ፣ እናንተ እርሱን ማገልገል አትችሉም፤ የምትሠሩትን ዐመፅና ኃጢአት ሁሉ ይቅር አይልም፤

24:2 :- ወፍ. 11:27 = 24:3 :- ወፍ. 12:1-9፣ 21:1-3 = 24:4 :- ወፍ. 25:24-26፣ 36:8፣ 46:1-7፣ ዘጸ. 2:5 = 24:5 :- ዘጸ. 3:1-12:42 = 24:6-7 :- ዘጸ. 14:1-31 = 24:8 :- ዘጸ. 21:21-35 = 24:9-10 :- ዘጸ. 22:1-24:25 = 24:11 :- ኢያሱ 3:14-17፣ 6:1-21 = 24:12 :- ዘጸ. 23:28፣ ዘጸ. 7:20 = 24:13 :- ዘጸ. 6:10-11 =

20 እርሱን ትታችሁ ባዕዳን አማልክትን ብታመልኩ፡ አርሱም ከአናንተ ፊቱን ይመልሳል፤ በእናንተ ላይ በቀጣ ተነግሥቶ ይቀጣችኋል፤ ምንም እንኳ ከዚህ በፊት በእናንተ መልካም ነገር ያደረገላችሁ ቢሆንም፤ ተመልሶ ያጠፋችኋል።”

21 ሕዝቡም ስኢያሱ “ይህ ከቶ አይደረግም፤ እኛ እግዚአብሔርን እናመልካለን” አሉት።

22 ኢያሱም “እንግዲህ እግዚአብሔርን ስማ ምስክር ስለመምረጣችሁ ፈላችሁ ስራላችሁ ምስክሮች ናችሁ” ቢል ነገራቸው።

እነርሱም “አዎ! ምስክሮች ነን!” አሉ።

23 እርሱም “እንግዲያውስ በመካከላችሁ የሚገኙትን ባዕዳን አማልክት አስወግዱ፤ የእስራኤል አምላክ ስሆነው ስእግዚአብሔርም ታማኝነታችሁን ግለጡ” አላቸው።

24 ከዚህም በኋላ ሕዝቡ ኢያሱን “እኛ አምላካችንን እግዚአብሔርን እናመልካለን፤ ትእዛዛቱንም እንፈጽማለን” አሉት።

25 በዚያም ቀን ኢያሱ ከሕዝቡ ጋር ቃል ኪዳን ገባ፤ በዚያም በሴኬም የሚመሩበትን ሕግና ደንብ ሰጣቸው፤ 26 ኢያሱም እነዚህን ትእዛዛት በእግዚአብሔር የሕግ መጽሐፍ ጸፈ፤ ከዚያም በኋላ አንድ ትልቅ ድንጋይ ወስዶ በእግዚአብሔር መቅደስ አጠገብ በሚገኘው የወርካ ዛፍ ሥር አቆመው፤ 27 ስሕዝቡም ሁሉ እንዲህ አለ፡ “እንግዲህ ይዞ ድንጋይ ምስክራችን ይሆናል፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር ስእኛ የተናገረውን ቃል ሁሉ ስምቶአል፤ ስለዚህ እና

ንታ በአምላካችሁ ላይ ከማመዕ እንድትገቱ፤ በእናንተ ላይ ምስክር ይሆንባችኋል።” 28 ከዚህ በኋላ ኢያሱ ሕዝቡን ሁሉ አስናበተ፤ እያንዳንዱም ወደየርሱት ይዞታው ተመልሶ ሄደ።

የኢያሱና የአልዛዛር መሞት

29 ከዚህም በኋላ የእግዚአብሔር አገልጋይ የነዌ ልጅ ኢያሱ በአንድ መቶ ዐሥር ዓመት ዕድሜው ሞተ። 30 ሕዝቡም ክጋዓሽ ተራራ በስተሰሜን በኩል በምትገኘው በኮረብታማይቱ በኤፍሬም አገር የራሱ የኢያሱ ርስት በሆነችው በቲምናትሴራሕ ቀበሩት።

31 ኢያሱ በሕይወት በነበረበት ጊዜ ሁሉ የእስራኤል ሕዝብ እግዚአብሔርን አመሰገኑ፤ ከእርሱም ሞት በኋላ እግዚአብሔር ስእስራኤል ያደረገውን ድንቅ ነገር ሁሉ በዐይናቸው ያዩት መሪዎች እስካሉበት ድረስ እርሱን በማምለክ ነሩ።

32 የእስራኤል ሕዝብ ከግብጽ ምድር ያወጡት የዮሴፍ ዐዕም በሴኬም ተቀበረ፤ ይህም ምድር ያዕቆብ የሼኬም አባት ከሆነው ከሐዋር ልጆች በአንድ መቶ ጥሬ ብር የገዛው ነበር፤ ምድሩም የሚገኘው በዮሴፍ ዘሮች የርስት ድርሻ ክልል ውስጥ ነው።

33 የአሮን ልጅ አልዛዛርም ሞተ፤ በጊብዓም ተቀበረ፤ እርሱም በኮረብታማው በኢፍሬም አገር የምትገኝና ስልጁ ስፊንሐስ መኖሪያ የተሰጠች ትንሽ ከተማ ናት።

መጽሐፈ መሳፍንት

መግቢያ

መጽሐፈ መሳፍንት ከነዓን ከተያዘችበት ጊዜ እንሥቶ ንጉሣዊው መንግሥት እስከ ተመሠረተበት ጊዜ ድረስ፤ በእስራኤል ሕዝብ ታሪክ ሕገ ወጥ ከነበረው ዘመን የተገኙትን ታሪኮች የያዘ ነው። እነዚህም ታሪኮች የሚያመለክቱት “መሳፍንት” የተባሉት ጀግኖች የፈጸሙአቸውን ተግባሮች ነው፤ ከእነዚህም መሳፍንት መካከል እብዛኞቻቸው የጦር መሪዎች ነበሩ፤ ከእነርሱም በጣም የታወቀው የጀግንነት ሥራው ከምዕራፍ 13-16 ተዘርዘሮ የሚገኘው ሳምሶን የተባለው ሰው ነው። ከመጽሐፉ የምናገኘው ታላቅ ትምህርት የእስራኤል ሕዝብ ህልውና የሚረጋገጠው ለእግዚአብሔር ባላቸው ታማኝነት ሲሆን፤ ለእርሱ ታማኞች ሳይሆኑ ሲቀሩ ዘወትር ጥፋት ይደርስባቸው እንደነበር የሚያስገነዝበው ነው፤ ከዚህም የበለጠ ሌላ ነገር አለ፤ ይኸውም ምንም እንኳ ሕዝቡ ለእግዚአብሔር ያላቸውን ታማኝነት በማንደላቸው ምክንያት ጥፋት ቢደርስባቸውም፤ ንስሐ ገብተው ወደ እርሱ በተመለሱ ቁጥር እግዚአብሔር ሲያድናቸው ዝግጁ መሆኑን የሚያመለክተው ነው።

ምዕራፍ 1

የይሁዳና የስምያን ነገዶች አድኒቤዜቅን ማረኩ

“ኢያሱ ከሞተ በኋላ የእስራኤል ሕዝብ “በከነዓናውያን ላይ አደጋ ለመጣል ከነገዶቻችን መካከል ተቀዳሚ ሆኖ ማን ይዝመት?” ሲሉ እግዚአብሔርን ጠየቁ።

“እግዚአብሔርም “የይሁዳ ነገድ ተቀዳሚ ሆኖ ይዝመት፤ እኔ ምድሪቱን ለእነርሱ አሳልፌ እሰጣለሁ” አለ።

“የይሁዳ ሕዝብ የስምያንን ሕዝብ “ለእኛ ወደተመደበልን ግዛት አብራችሁን ሂዱ፤ አብረንም በከነዓናውያን ላይ አደጋ እንጣል፤ ከዚያም በኋላ ለእናንተ ወደተመደበላችሁ ግዛት አብረናችሁ እንሄዳለን” አሉአቸው። ስለዚህም የስምያንና፣ የይሁዳ ሕዝብ በአንድነት ሆነው ዘመቱ፤ እግዚአብሔርም በከነዓናውያንና በፈሪዛውያን ላይ ድልን ሰጣቸው፤ እነርሱም በቤዜቅ ዐሥር ሺ ሠራዊት አሸነፉ።⁵ በዚያም አድኒቤዜቅን አግኝተው ከእርሱ ጋር ጦርነት ገጠመ።⁶ እርሱም ከፊታቸው ሸሸ፤ እነርሱ ግን አባርረው ከያዙት በኋላ የእጆቻችን የእግሮቹን አውራ ጣቶች ቆረጡ።⁷ አድኒቤዜቅም “የእጆቻቸውና የእግሮቻቸው አውራ ጣቶች የተቆረጡባቸው ሰባ ነገሥታት ከነበታዬ ሥር ፍርፋሪ እየለቀሙ ይበሉ ነበር፤ በእነርሱ ላይ የፈጸምኩትን ግፍ ዛሬ እግዚአብሔር በእኔ ላይ መልሶ አመጣብኝ” ሲል ተናገረ። ወደ ኢየሩሳሌምም ተወስዶ በዚያው ሞተ።

የይሁዳ ነገድ ኢየሩሳሌምንና ኬብሮንን ያዘ

“የይሁዳ ሰዎች በኢየሩሳሌም ላይ አደጋ ጥለው ያዙአት፤ ሕዝብግንም ገድለው ከተማይቱን በእሳት አቃጠሉ።⁹ ከዚህ በኋላ በደቡብ በኩል ደረቅ በሆነው ምድር፣ በኮረብታዎች ግርጌና ኮረብታማ በሆነችው አገር የሚኖሩትን ከነዓናውያንን ለመውጋት ዘመቱ፤¹⁰ የቀድሞ ሰሚ “ቂርያትአርባሰ” ተብሎ በሚጠራው በኬብሮን ከተማ የሚኖሩትን ከነዓናውያን ዘምተው አደጋ ጣሉባቸው፤ በዚያም የሺቫይን፣ የአሒማንንና የታልማይን ጉሳዎች አሸነፉ።

የትኒኤል የደቢርን ከተማ ያዘ (ኢያሱ 15:13-19)

“ከዚያም የይሁዳ ሰዎች ወደ ደቢር ከተማ ዘመቱ፤ በዚያን ጊዜ ከተማይቱ “ቂርያትሴፌር” ተብላ ትጠራ ነበር።¹² ከእነርሱም ታዋቂ የሆነው ካሌብ “ቀድሞ ቂርያትሴፌርን

ለሚይዝ ሰው ሴት ልጄን ዓክሳን እድርለታለሁ” አለ።¹³ የካሌብ ታናሽ ወንድም የቀናዝ ልጅ የትኒኤል ከተማይቱን ቀድሞ ያዘ፤ ስለዚህም ካሌብ ሴት ልጄን ዓክሳን ዳረለት።¹⁴ ቢጋብቻቸውም ቀን የትኒኤል ዓክሳን “አባትሽ የእርሻ መሬት እንዲሰጥሽ ጠይቂ”፤ አሳት፤ እርስዎም ካሌብን ስታይ ከበቅሎሞ ላይ ወረደች፤ ካሌብም “ምን እንድሰጥሽ ትፈልጊላለሽ” ብሎ ጠየቃት።¹⁵ እርስዎም “ጥቂት የውሃ ምንጮች እንዲኖሩኝ እፈልጋለሁ፤ ምክንያቱም የሰጠኸኝ መሬት የሚገኘው በደረቅ ምድር ነው” አለችው፤ ስለዚህ ካሌብ የላይኛውንና የታችኛውን ምንጮች ሰጣት።

የይሁዳና የብንያም ነገዶች የተቀዳጁት ድል

“የመሴ ዐማት የነበረው የቄናዊው ዝርያዎች ከይሁዳ ሕዝብ ጋር በመሆን የተምር ዛፎች ከሞሉባት ከኢያሪኮ ከተማ ተነሥተው፣ በይሁዳ ካለችው ከወራድ በስተደቡብ ወዳለው ደረቅ ምድር ተጓዙ፤ እዚያም በሀማሌቃውያን መካከል²⁰ ተቀመጡ።¹⁷ የይሁዳ ሕዝብ ከስምያን ሕዝብ ጋር በአንድነት ዘምተው በጸፋት ከተማ ይኖሩ የነበሩትን ከነዓናውያን ድል አደረጉ፤ ከተማይቱንም ፈጽመው ነጠፋአት በኋላ “ሐርማ” ብለው ሰየሙአት፤¹⁸⁻¹⁹ እግዚአብሔር የይሁዳን ሕዝብ ስለረዳ ኮረብታማዋን አገር ወረሰ፤ እንዲሁም ጋዘን፣ አስቀሎናን ወይም ዒቅሮንን በኩሪያቸው ካሉት ግዛቶች ጋር ያዙ፤ እነዚህ በባሕር ዳርቻ የሚኖሩ ሕዝብ ከብረት የተሠሩ ሠረገላዎች ስለነበሩአቸው የይሁዳ ሕዝብ እነርሱን ማባረር ተማናቸው፤²⁰ መሴ ባዘዘው መሠረት ኬብሮን የዐናት ዝርያዎች የሆኑትን ሦስት ጉሳዎች ከከተማይቱ ሳሰወጣው ለካሌብ ተሰጠ።²¹ የብንያም ነገድ ሕዝብ ግን በኢየሩሳሌም የሚኖሩትን ኢያቡሳውያንን አሳሰወውም ነበር፤ ከዚያን ጊዜም ጀምሮ ኢያቡሳውያን ከብንያም ሕዝብ ጋር አብረው መኖርን ቀጠሉ።

የኤፍሬምና የምናሴ ነገዶች ቤትኤልን ያዙ

“የኤፍሬምና የምናሴ ነገዶች በዚያን ጊዜ “ሎዛ” ተብላ ትጠራ በነበረችው በቤትኤል ከተማ ላይ አደጋ ለመጣል አብረው ዘመቱ፤ እግዚአብሔርም ረዳቸው፤ እነርሱም ወደ ከተማይቱ ሰላዮችን ላኩ።²⁴ ሰላዮቹም ከከተማይቱ የሚወጣ አንድ ሰው አግኝተው “ወደ ከተማይቱ እንዴት መግባት እንደሚቻል

1* 1:14 ጠይቂ አሳት፡- በቅብራዊት “ጠይቅ አሳቸው” ይላል (ኢያ. 15:18 ተመልከት)። 2* 1:16 በሀማሌቃውያን መካከል ወይም “በኤዘት መካከል”። 3* 1:17 ሐርማ፡- በቅብራዊት “አርም አደረገው” ማለት ነው። 1:21፡- ኢያሱ 15:63፤ 2ኛሙ. 5:6፤ 1ዜ.መ. 1:14።

ብትነግረን ጉዳት እንዳይደርስብህ እናደርጋለን” አሉት።²⁵ እርሱም አሳያቸው፤ የኤፍሬምና የምናሴ ሕዝብም ከዚህ ስውና ከቤተሰቡ በቀር በከተማይቱ ውስጥ የሚኖሩትን ሁሉ ገደሉ።²⁶ ያም ስሙ ዘግይቶ ወደ ሒታውያን ምድር ሄዶ ከተማ ሠራና “ሎዛ” ብሎ ስየማት፤ እስከ ዛሬም የምትጠራበት ስም ይኸው ነው።

እስራኤላውያን ያላባረሩአቸው ሕዝብ

²⁷ የምናሴ ነገድ በቤትሻን፣ በታዕናክ፣ በዶር፣ በዩብሰም፣ በመጊዶና በእቅራቢያቸው ባሉ መንደሮች የሚኖሩትን ሕዝብ አላሰወጡም ነበር፤ ከነዓናውያንም በዚያው እንሰራርተው መኖርን ቀጠሉ፤²⁸ እስራኤላውያን ብርታት ሳገኙ ጊዜ ከነዓናውያን ለእነርሱ የጥልበት ሥራ እንዲሠሩላቸው ያስገድዱአቸው ነበር፤ ሆኖም ሁሉንም ማለጣት አልቻሉም ነበር።

²⁹ የኤፍሬም ነገድም በጌዘር ከተማ ይኖሩ የነበሩትን ከነዓናውያን እላባረሩም ነበር፤ ስለዚህ ከነዓናውያን እዚያው ከእነርሱ ጋር ነዋሪዎች ሆኑ።

³⁰ የዛብሎን ነገድ በቂትሮንና በናቦሳል ከተሞች ይኖሩ የነበሩትን ሕዝብ አላሰወጡም ነበር፤ ስለዚህ ከነዓናውያን እዚያው ከእነርሱ ጋር ነዋሪዎች ሆኑ፤ ሆኖም ሰዛብሎናውያን የጥልበት ሥራ ለመሥራት ይገደዱ ነበር።

³¹ የሐሰር ነገድ በባኮ፣ በሲዶና፣ በአሕላብ፣ በአክቢብ፣ በሐልባ፣ በአፌቅና በረሐብ ከተሞች ይኖሩ የነበሩትን ሕዝብ አላባረሩም ነበር።³² ከነዓናውያንንም ሳያስወጡ በመቅረታቸው የሐሰር ሕዝብ በዚያው ከእነርሱ ጋር አብረው ይኖሩ ነበር።

³³ የንፍታሌም ነገድ በቤትሼሚሽና በቤትዓናት ከተሞች ይኖሩ የነበሩትን ሕዝብ አላሰወጡም፤ ስለዚህም የንፍታሌም ሕዝብ ከከነዓናውያን ጋር እዚያው አብረው መኖርን ቀጠሉ፤ ሆኖም የጥልበት ሥራ እንዲሠሩላቸው ከነዓናውያን ያስገድዱአቸው ነበር።

³⁴ አሞራውያን የዳንን ነገድ ሕዝብ ወደ ኮረብታማው አገር አባረሩአቸው፤ ወደ ሜዳማውም ምድር እንዲወርዱ አልፈቀዱላቸውም፤³⁵ አሞራውያን በእያሱን፣ በቫዓልቢምና በሐሬስ ተራራ መኖርን ቀጠሉ፤ ነገር ግን የኤፍሬምና የምናሴ ነገዶች የእነርሱ ተገኝተው አድርገው የጥልበት ሥራ እንዲሠሩላቸው ያስገድዱአቸው ነበር።³⁶ የአሞራውያን ይኸውም የኤዶማውያን ወሰን ከሴላዕ በሰተሰሜን እስከ ዐቅራቢም መተላለፊያ ይደርስ ነበር።

“2፡5 ቦኪም - በሐብራይስጥ “የሚያልቅሱ” ማለት ነው።
[1፡27-28] - ኢያሱ 17፡11-13። [1፡29] - ኢያሱ 16፡10።
2፡9 - ኢያሱ 19፡49-50።

ምዕራፍ 2

የእግዚአብሔር መልአክ በኪም

¹ የእግዚአብሔር መልአክ ከጌልገላ ወደ ቦኪም ሄዶ እስራኤላውያንን እንዲህ አላቸው፡ “እኔ ከግብጽ ምድር እውጥቼ ሰቀድሞ አባቶቻችሁ ልስጣቸው ቃል ወደገባሁላቸው ምድር አመጣኝችሁ፤ እንዲህም አልሁ፡ “ከእናንተ ጋር የገባሁትን ቃል ኪዳን ኩቱ አላፈርስም፤² እናንተ በዚች ምድር ከሚኖሩ ሕዝብ ጋር ምንም ዓይነት ቃል ኪዳን አታድርጉ፤ መሠዊ ያዎቻቸውንም አፍርሱ፤ እናንተ ግን እኔ ያዘዝሁአችሁን ማድረግ ትታችሁ፤ ተቃራኒ የሆነውን ነገር ፈጽማችሁ።³ ስለዚህ አሁን ወደ ሬት በምትጓዙበት ጊዜ እነዚህን ሕዝብ እንደ ማሳሰጣችሁ እነግራችኋለሁ፤ እነርሱ ለእናንተ ብርቱ ጠላቶች ይሆኑባችኋል፤ ባዕዳን እማልክቶቻቸውም ወጥመድ ይሆኑባችኋል።”⁴ መልአኩም ይህን በተናገረ ጊዜ የእስራኤል ሕዝብ ሁሉ ማልቀስ ጀመሩ፤⁵ ያ ስፍራ “ቦኪም”።፡፡፡ ተብሎ የተጠራውም በዚህ ምክንያት ነው፤ በዚያም ስለእግዚአብሔር መሥዋዕት አቀረቡ።

የኢያሱ መሞት

⁶ ኢያሱ የእስራኤል ሕዝብ በየፊናቸው ተሰናብተው እንዲሄዱ አደረገ፤ እያንዳንዱም ሰው ከምድሪቱ የተመደበለትን ድርሻ ሰመረሰብ ሄደ።⁷ ኢያሱ በሕይወት እስከነበረበት ጊዜ የእስራኤል ሕዝብ እግዚአብሔርን በእምነት አገለገሉ፤ እርሱም ከሞተ በኋላ እግዚአብሔር ለእስራኤል ታላላቅ ነገሮች በዐይናቸው የተመሰከቱ የሕዝቡ መሪዎች በሕይወት እስከነበሩበት ጊዜ ድረስ እግዚአብሔርን ማገልገላቸውን አሳዳረሙም።⁸ የእግዚአብሔር አገልጋይ የሆነው የነዌ ልጅ ኢያሱ ዕድሜው መቶ ዐሥር ዓመት ሲሆነው ሞተ፤⁹ የራሱ ድርሻ በሆነውም ርሰት ተቀበረ፤ ይህም እርሱ የተቀበረበት ምድር በከረብታማው የኤፍሬም አገር ከጋሃሽ ተራራ በስተሰሜን የሚገኘውና “ቴምናትሴራሕ” ተብሎ የሚጠራው ነው።¹⁰ ያ ትውልድ በሙሉ ሞተ፤ ከዚያም ቀጥሎ የመጣው ትውልድ እግዚአብሔርንና ለእስራኤል ያደረገውን መልካም ነገር ሁሉ ረሳ።

እስራኤል እግዚአብሔርን ማምለክ ተወ

¹¹ ከዚህ በኋላ የእስራኤል ሕዝብ እግዚአብሔርን በደሉ፤ “ባላ” ተብለው የሚጠሩትን ባዕዳን እማልክት ማምለክ ጀመሩ፤¹² የቀድሞ

“2፡5 ቦኪም - በሐብራይስጥ “የሚያልቅሱ” ማለት ነው።
[1፡27-28] - ኢያሱ 17፡11-13። [1፡29] - ኢያሱ 16፡10።
2፡2 - ዘጸ. 34፡12-13፤ ዘጸ. 7፡2-5።
2፡9 - ኢያሱ 19፡49-50።

አባቶቻቸው አምላክ የሆነውንና ከግብጽ ያወጣቸውን አግዚአብሔርን ማገልገል ተወ፤ በዚህም ፈንታ በዙሪያቸው ያሉ ሕዝብ የሚያመልኩአቸውን ሐሰተኞች አማልክት ማገልገል ጀመሩ፤ ለእነርሱም በመሰገድ አግዚአብሔርን አስቈጡት።¹³ አግዚአብሔርን ማምለክ ትተው “ባንልና ዐስታሮት” ተብለው ለሚጠሩት ባዕዳን አማልክት ሰገዱ፤¹⁴ ከዚህም የተነሣ አግዚአብሔር በእስራኤል ላይ በብርቱ ተቈጣ፤ ወን በደዎችም በእነርሱ ላይ አደጋ እየጣሉ እንዲህ ርፉአቸው ፈቀደ፤ በዙሪያቸው ያሉ ጠላቶቻቸውም እንዲበረቱባቸው አደረገ። ከዚያም በኋላ እስራኤላውያን ራሳቸውን መከላከል ተሣናቸው።¹⁵ ወደ ጦርነት በሄዱም ቁጥር ቀደም ብሎ በመሐላ በተናገረው መሠረት አግዚአብሔር ራሱ ይቃወማቸው ነበር፤ ከዚህም የተነሣ እነርሱ በብርቱ ጭንቅ ላይ ወደቁ።

¹⁶ ከዚህ በኋላ ደግሞ አግዚአብሔር ከወራሪዎች የሚያድኑአቸውን መሪዎች ለእስራኤላውያን ሰጠ።¹⁷ ነገር ግን እስራኤላውያን ለመሪዎቻቸው የማይታዘቡ ሆኑ፤ እስራኤል ለአግዚአብሔር ያለውን ታማኝነት አንድሎ የሌሎች ባዕዳን አማልክት አገልጋይ ሆነ፤ አባቶቻቸው የአግዚአብሔርን ትእዛዛት ያከብሩ ነበር፤ ይህ አዲስ ትውልድ ግን ይህን ማድረግ ዘፍጥነት ተወ።¹⁸ አግዚአብሔር ለእስራኤል አንድ መሪ ባስነሣላቸው ቁጥር፤ ያመራ አግዚአብሔር ስለሚረዳው በሕይወት አስከበሰት ጊዜ ድረስ ሕዝቡን ከጠላቶቻቸው እጅ በመታደግ ያድናቸው ነበር፤ ከሥቃይና ከጭቁና ብዛት ሕዝቡ በሚጮኹበት ጊዜ አግዚአብሔር ምሕረት ያደርግላቸው ነበር።¹⁹ ነገር ግን መሪው በሚሞት በት ጊዜ ሕዝቡ ወደ ጥንት መንገዳቸው ተመልሰው፤ ከዚያ ዘፈት ከነበረው ትውልድ የባስክፋ ጠባይ ያሳያሉ፤ ለሌሎች ባዕዳን አማልክት በመሰገድ እያገለገሉ ክፉ መንገዳቸውንም መተው አልፈለትም።²⁰ በዚያን ጊዜ አግዚአብሔር በእስራኤል ላይ ተቈጥቶ እንዲህ አለ፡ “ይህ ትውልድ አባቶቹ እንዲጠብቁት ያዘገውአቸውን ቃል ዚዳን አፍርዶአል፤ እነርሱ ለእኔ ስላልታዘዙ።²¹ ኢያሱ በሞት ጊዜ በምድሪቱ ላይ ከነበሩት አሕዛብ አንዳቸውን እንኳ አላሰወጣም።²² እንዲያውም እነዚህ እስራኤላውያን እንደ ቀድሞ አባቶቻቸው መንገዱን ያከተሉ ወይም አያሁተሉ እንደሆነ የማውቀው በእነዚህ አሕዛብ መሣሪያነት በመፈተን ነው።”²³ ስለዚህ አግዚአብሔር እነዚያም አሕዛብ በምድሪቱ ላይ እንዲቆዩ አደረገ፤ እነርሱን እስከመጨረሻው ያጠፋቸው ዘንድ ለኢያሱ እንኳ አልፈቀደ ለትም፤ ኢያሱም ከሞት በኋላ አግዚአብሔር ወዲያውኑ እንዲባረሩ አላደረገም።

ምዕራፍ 3

ላይባረሩ በምድሪቱ ላይ የቀሩ አረማውያን ሕዝቦች

¹ በዚህ በይነት አግዚአብሔር በከነዓን ገና የጦር ልምምድ የሌላቸውን እስራኤላውያን ይፈትኑ ዘንድ አንዳንድ አረማውያን ሕዝብ በምድሪቱ ላይ ተወ።² ይህንንም ማድረግ እያንዳንዱን የእስራኤላውያን ትውልድ በተሰይሞ ከዚህ በፊት ወደ ጦርነት ሄደው የማያውቁትን በእነርሱ አማካይነት የጦርነት ሰልት አንዲማሩ ነው።³ በምድሪቱ ላይ የቀሩትም አምስቱ የፍልስጥኤማውያን ከተሞች፡ ከነዓናውያን በሙሉ፤ ሲዶናውያንና ከዛጋልኤርሞን ተራራ አንሥቶ እስከ ሐማት መተላለፊያ በሊባናስ ተራራዎች የሚኖሩት ሒዋውያን ነበሩ።⁴ እነርሱም አግዚአብሔር በሙሴ አማካይነት ለቀድሞ አባቶቻቸው የሰጣቸውን ትእዛዛት እስራኤላውያን ያከብሩ ወይም አያከብሩ እንደሆነ ሰማወቁ ለእስራኤል መፈተኛዎች ነበሩ።⁵ በዚህም በይነት የእስራኤል ሕዝብ ከከነዓናውያን፤ ከሒታውያን፤ ከአሞራውያን፤ ከፈሪዛውያን፤ ከሒዋውያንና ከኢያሱሳውያን ጋር አብረው ነዋሪዎች ሆኑ።⁶ ከእነርሱም ጋር ተጋብተው ለባዕዳን አማልክቶቻቸው ሰገዱ።

የትኒኤል

⁷ የእስራኤል ሕዝብ በአግዚአብሔር ፊት በደል ሠሩ፤ አርሱንም ረስተው ባንልና አሼራ ለተባሉት ባዕዳን አማልክት ሰገዱ።⁸ ከዚህም የተነሣ አግዚአብሔር በእስራኤል ላይ ተቈጥቶ ንጉሥ ኩሻን ሪሽንታይም ድል ነሥቶ እንዲይላቸው ፈቀደ፤ ለሰምንት ዓመትም ገዛቸው።⁹ ከዚህ በኋላ እስራኤላውያን ወደ አግዚአብሔር ጮኹ፤ እርሱም በመታደግ ነፃ የሚያወጣቸውን ሰው ላከላቸው፤ ይህም ሰው የካሌብ ታናሽ ወንድም የሆነው የቀናዝ ልጅ የትኒኤል ነበር።¹⁰ የአግዚአብሔር መንፈስ በእርሱ ላይ ስላደረ የእስራኤል መሪ ሆነ፤ የትኒኤል በንጉሥ ኩሻን ላይ ዘምቶ በአግዚአብሔር ፅርዳታ ድል አደረገው።¹¹ በምድሪቱም ላይ ለአርባ ዓመት ያህል ሰላም ሰፍኖ ከቆየ በኋላ የትኒኤል ሞተ።

ኤሁድ**

¹² የእስራኤል ሕዝብ እንደገና በአግዚአብሔር ፊት በደል ሠሩ፤ በዚህም ምክንያት አግዚአብሔር የሞአቡን ንጉሥ ዔሚኤንን ከእስራኤል ይበልጥ የበረሰ እንዲሆን አደረገው።¹³ ዔሚኤንም ከዐሞናውያንና ከወሃሌቃውያን ጋር ተባበረ፤ እስራኤላውያንም ድል ነሥተው

* 3፡12 ኤሁድ :- በ1954 ዓ.ም. በተተመሰ የእግርኛ መጽሐፍ ቅዱስ “ሪፖርት” ይላል።

የተምር ዛፎች የሞሉባትን የኢያሪኮን ከተማ ያዙ።¹⁴ እስራኤላውያን ለዐሥራ ስምንት ዓመት የዲሞሎን ተገዥዎች ሆነው ቆዩ።

¹⁵ ከዚህ በኋላ እስራኤላውያን ወደ እግዚአብሔር ጮኹ፤ እርሱም በመታደግ ነፃ የሚያወጣቸውን ሰው ላከባቸው፤ ያም ሰው ከብንያም ነገድ የጌራ ልጅ የሆነው ኤሁድ ነበር፤ እርሱም ግራኝ ነበር፤ የእስራኤል ሕዝብ ኤሁድን ገጸበረከት እስያዘው ወደ ሞአብ ንጉሥ ወደ ዒግሎን ላኩት።¹⁶ ኤሁድ ንምሳ ሳንቲ ሜትር የሚያህል ርዝመት ያለው በሁለት ስኩል ስለታም የሆነ ሰይፍ ሰራሱ አሠራ፤ እርሱም በቀኝ ጐኑ በኩል በልብሱ ውስጥ ታጠቀው፤¹⁷ ከዚያን በኋላ ሰውነቱ ወፍራም ለነበረው ሰዴ ግሎን ገጸበረከቱን ይዞሰት ሄደ።¹⁸ ኤሁድ ገጸበረከቱን ለንጉሡ ካበረከተ በኋላ ገጸበረከቱን ተሸከመው የነበሩትን ሰዎች ወደ ቤታቸው ተመልሰው እንዲሄዱ ነገራቸው።¹⁹ ኤሁድ ራሱ ግን በጌልገላ እጠገብ ወዳሉት የተጠረቡ ድንጋዮች ዞር ብሎ ቆየ፤ ወደ ዒግሎንም ተመልሶ “ንጉሥ ሆይ! በግል ለእንተ የምነግርህ እንድምስጠር እስኝ” አለው።

ለሰዚህም ንጉሡ ባለሟሎቹን “እስቲ አንድ ጊዜ ውጭ ቆይልን” አሳቸው፤ እነርሱም በሙሉ ወሰኑ።

²⁰ በዚያን ጊዜ ንጉሡ በጣራው ላይ ባለው ነፋሽ ክፍል ሰብቻው ተቀምጦ ሳለ፤ ኤሁድ ወደ እርሱ ቀረብ ብሎ “እግዚአብሔር ለእንተ የተላከ መልእክት እስኝ” አለው፤ ንጉሡም ብድግ ብሎ ቆመ።²¹ ኤሁድም ሰይፉን ከቀኝ ጐኑ በግራ እጁ መዝዞ በንጉሡ ሆድ ውስጥ ሻጠበት፤²² እጅታው ሳይቀር በይፋ ነሙሉ ወደ ሆድ ሶቃው ነባ፤ ሞራውም ሸፈ፤ ስሙ ኤሁድም ሰይፉን ከንጉሡ ሆድ ሳያወጣ ስለተወው ከኋላ በኩል ሰንጥቆ ወጣ።²³ ከዚያን በኋላ ኤሁድ ወደ ውጭ ወጣ፤ በሮቹንም ዘግቶ ቄሰረበትና²⁴ ከዚያ ስፍራ ሄደ፤ ባለሟሎቹ በመው ጊዜ በሮቹ እንደተወሰዱ እዩ፤ ነገር ግን ንጉሡ ከውስጥ በኩል በመጸዳዳት የዘገየ መሰላቸው፤²⁵ መቆየት የሚገባቸውን ያህል በውጭ ቆዩ፤ ነገር ግን አሁንም በሩ አንዳልተከፈተ ባዩ ጊዜ ቍልፋን ወስደው በሩን ከፈቱ፤ እዚያም ጌታቸው ሞቶ በወሰል ላይ መዘርጋቱን ተመለከቱ።

²⁶ እነርሱ እዚያው ቆመው በሚጠባበቁበት ጊዜ ኤሁድ ርቆ ሄዶ ነበር፤ የተጠረቡትንም ድንጋዮች አልፎ ወደ ሰዲራ አመለጠ።²⁷ እዚያም ወደ ከረብታማው ወደ ኤፍሬም አገር እንደረሰ የእስራኤል ሕዝብ ለጦርነት እንዲሰበስቡ መለከት ነፋ፤ ከዚያም ሕዝቡን እየመራ ከከረብታዎቹ ወረደ።²⁸ እንዲሁም እሳቸው “እኔን ተከተሉኝ! እግዚአብሔር ጠላቶቻችሁ በሆኑት በሞአባውያን ላይ ድልን እጐናጽፎ

አችኋል።” ለሰዚህም እነርሱ ኤሁድን ተከትለው ወረዱ፤ ሞአባውያን የዮርዳኖስን ወንዝ የሚሻገሩበትን ስፍራ ያዙ፤ አንድ ሰው እንኳ በዚያ አልፎ እንዲሄድ አላደረጉም፤²⁹ በዚያን ቀን ብቻ ወደ ሀሥር ሺ የሚጠጉ ምርጥ የሆኑ የሞአባውያን ወታደሮችን ገደሉ፤ ከእነርሱ መካከል ማንም ያመሰጠ አልነበረም።³⁰ በዚያን ቀን እስራኤላውያን ሞአባውያንን ድል ነሡ፤ በምድሪቱም ላይ ሰማኒያ ዓመት ሙሉ ሰላም ሆነ።

ሻምጋር

³¹ ከዚያም ቀጥሎ የነበረው መሪ የዐናት ልጅ ሻምጋር ነበር፤ እርሱም ስድስት መቶ ፍልስጥኤማውያንን በበሬ መንጃ በመግደል፤ እስራኤላውያንን መታደግ ችሎአል።

ምዕራፍ 4
ዲቦራና ባራቅ

¹ ኤሁድ ከሞተ በኋላ የእስራኤል ሕዝብ እንደገና በእግዚአብሔር ፊት በደል ሠሩ፤² ለሰዚህም እግዚአብሔር እስራኤላውያንን በሐደር ከተማ ሆኖ ይገዛ የነበረውን የከነዓናውያንን ንጉሥ ያሴን ድል ነሥቶ እንዲይዛቸው እደረገ፤ የሠራዊቱም እዛኝ የአረማውያን ይዞታ በሆነችው “ሐርሼት” ተብላ በምትጠራው ከተማ የሚኖረው ሲሣራ ነበር።³ ያሴን ዘጠኝ መቶ የብረት ሠረገሳዎች ነበሩት፤ የእስራኤልንም ሕዝብ በጭካኔና በመፀፅ ለሃያ ዓመት ገዛቸው፤ ከዚያም በኋላ የእስራኤል ሕዝብ እንዲረዳቸው ወደ እግዚአብሔር ጮኹ።

⁴ በዚያን ጊዜ የብረት ሚስት የሆነች “ዲቦራ” የምትባል ነቢይት ነበረች፤ እርስዋም በዚያን ጊዜ በእስራኤል ላይ ፈራጅ ሆና ታግለግል ነበር።⁵ ይዞችም ነቢይት በተራራማው በኤፍሬም አገር በራማና በይትኤል መካከል በሚገኘው በተምር ዛፍ ሥር ተቀምጦ ትፈርድ ሲሰበር፤ የእስራኤል ሕዝብ ውሳኔ ለማግኘት ወደ እርስዋ ይሄዱ ነበር።⁶ አንድ ቀን የአሲኖ ዓምን ልጅ ባራቅን የንፍታሌም ድርሻ ከሆነችው ከቂዴሽ ከተማ እስጠርታ እንዲህ አሰኘችው፤ “የእስራኤል አምላክ የሆነው እግዚአብሔር ይህን ትእዛዝ በጥቶሃል፤ ‘ከንፍታሌምና ከዛብሎን ነገዶች ዐሥር ሺ ሰዎች መርጠህ ወደ ታርር ተራራ ውስዳቸው’።⁷ የያሴን ሠራዊት እዛኝ የሆነው ሲሣራ በቂሾን ወንዝ እንተን ለመውጋት እንዲመጣ እደርጋለሁ፤ እርሱም ሠረገሳዎቹንና ወታደሮቹን እስልፎ ይመጣል፤ ነገር ግን እንተ በእርሱ ላይ ድል እንድትቀዳጅ አደርግሃለሁ።”

⁸ ከዚህ በኋላ ባራቅ “አንቺ ከእኔ ጋር ከሄድኸ እሄዳለሁ፤ እብረሽኝ ካልሄድኸ ግን እኔም አልሄድም” አላት።

9 እርሰዋም “እኚ፣ እኔም ከእንተ ጋር እሄዳ ሰሁ፤ ነገር ግን እግዚአብሔር ሲሣራን ሰሴት አሳልፎ ስላረሰዋ ድሉ ስእንተ ከባር አይሆንም” እሰችው፤ ስስዚህ ዲቦራ ከባራት ጋር ወደ ቂዴሽ ዘመተች።¹⁰ ባራትም የንፍታሌም ንፍ የዛብሎንን ነገዶች ወደ ቂዴሽ አስጠራ፤ ከእንርሱም ዐሥር ሺ ሰዎች ተክተሉት፤ ዲቦራም አብረው ዘመተች።

11 በዚያኑ ጊዜ ቄናዊው ሔቤር ወደ ቂዴሽ ቀረብ ብሎ በጳዕናይም በሚገኘው በወርካ ዛፍ አጠገብ ድንኳኑን ተከሰ፤ የሙሴ ሚስት ወንድም የሐባብ ዝርያ ከሆኑት ከሌሎቹ ቄናውያንም ተሰየ።

12 ባራት ወደ ታቦር ተራራ መሄዱን ሲሣራ በሰማ ጊዜ፣¹³ ዘጠኝ መቶ የብረት ሠረገላዎች ንፍ ወታደሮቹን ሁሉ አስጠርቶ የአረማውያን ይዞታ ከሆነችው ከሐሮሼት ወደ ቂሾን ወንዝ እንዲዘምቱ አዘዘ።

14 በዚያን ጊዜ ዲቦራ ባራትን “ሂድ! እግዚአብሔር ይመራሃል፤ ዛሬ በሲሣራ ላይ ድልን ያጥናጽፍሃል” አሰችው። ስስዚህም ባራት ዐሥር ሺ ወታደሮቹን አስከትሎ ከታቦር ተራራ ወረደ።¹⁵ ባራት ከሠራዊቱ ጋር እደጋ በጣስ ጊዜ እግዚአብሔር ሲሣራን ከሠረገላዎቹና ከሠራዊቱ ሁሉ ጋር በአደናጋሪ ሁከት ላይ እንዲወድቅ አደረገው፤ ሲሣራም ከሠረገላው ወርዶ በእግሩ ሸሸ።¹⁶ ባራትም ሠረገላዎቹንና ሠራዊቱን የአረማውያን ይዞታ እስከ ሆነችው እስከ ሐሮሼት ድረስ አሳይዳቸው፤ የሲሣራም ሠራዊት በሙሉ ተገደለ፤ እንድ ሰው እንኳ አልተረፈም።

17 የሐጸር ንጉሥ ያቢን ከሐቤር ቤተሰብ ጋር ሰላም መሥርቶ ይኖር ስለነበር ሲሣራሸሸቶ የቄናዊው የሐቤር ሚስት ወደሆነችው ወደ ያዔል ድንኳን ገባ።¹⁸ ያዔልም ሲሣራን ልትቀበሰው ወጥታ “ጌታዬ ና፣ ወደ ድንኳኔ ግባ፤ ከቶ አትፍራ” አሰችው፤ እርሱም ወደ ውስጥ በገባ ጊዜ ከመጋረጃ በስተኋላ ደበቀችው፤¹⁹ ሲሣራም “እባክሽ የምጣጣው ውሃ ስፈፈኝ፤ በጣም ጠምቶኛል” አላት፤ እርሱም ወደ ከቆዳ የተሠራውን የወተት ዕቃ ከፍታ አጠጣችውና እንደገና ደበቀችው።²⁰ ከዚህ በኋላ እርሱ “በድንኳኑ በር ላይ ቁሚ፤ እንድ ሰው መጥቶ ከዚህ ሌላ ሰው እንዳሰ ቢጠይቅሽ ግንም የሰም በይው” አላት።

21 ሲሣራ በጣም ደክሞት ስለነበር ከባድ እንቅልፍ ወሰደው፤ ከዚህ በኋላ ያዔል መዶሻና የድንኳን ካስማ ወሰዳ በቀስታ ወደ እርሱ ቀረበች፤ ካስማውንም በጀሮ ግንዱ ላይ በመዶሻ መትታ ራሱን ከመሬት ጋር አጣቀቀችው።²² ባራት ሲሣራን እየፈሰገ ሲመጣ ያዔል ልትቀ

በሰው ወጥታ “ወደዚህ ና፣ እንተ የምትፈልገውን ሰው አሳይሃለሁ” አሰችው። ስስዚህም ከእርሱ ጋር ወደ ውስጥ በገባ ጊዜ የድንኳኑ ካስማ በጀሮግንዱ ላይ እንደተቸነከረ ፊላውን በመሬት ላይ ተጋድሞ አየ።

23 እግዚአብሔርም በዚያን ቀን እስራኤላውያን በከነዓናዊው ንጉሥ በያቢን ላይ ድልን እንዲቀዳጁ አደረገ።²⁴ እንርሱም እርሱን ፈጽመው እስከሚያጠፉት ድረስ በእርሱ ላይ በኃይል እየበረቱ ሄዱ።

ምዕራፍ 5

የዲቦራና የባራት መዝሙር

1 በዚያን ቀን ዲቦራና የአቢናዓም ልጅ ባራት ይህን መዝሙር ዘመዱ፡-

2 እግዚአብሔር ይመስገን!

እስራኤላውያን ለመዋጋት ቀናርጥ

ውሳኔ እደረጉ፤

ሐዝቡም ደስ ብሎአቸው በዘን ፈቃድ

ተነሣሁ።

3 እናንተ ነገሥታት እድምጡ፤

እናንተም ገዥዎች አስተውሉ፤

የእስራኤል አምላክ ሰሆነው

ስእግዚአብሔር፤

በሙዚቃ መሣሪያ እዘምራለሁ፤

4 እግዚአብሔር ሆይ!

ከሢዒር ተራራ በተነሣህ ጊዜ፤

ከኤዶምም ግዛት በወጣህ ጊዜ፤

ምድር ተንቀጠቀጠች፤

ከሰማይም ዝናም ዘነመ፤

አዎ፤ ውሃ ከደመናዎች ወደታች

ጉረፈ።

5 በሲና አምላክ ፊት ተራራዎች ተናወጡ፤

የእስራኤል አምላክ በሆነውም፤

በእግዚአብሔር ፊት ተንቀጠቀጡ።

6 በፀናት ልጅ በሻምጋርና በያዔል ዘመን፤

የጭነት አጋሰስ የሚነዱ ነጋዴዎች

በምድሪቱ እያልፉም ነበር፤

መንገደኞችም ተደብቀው በዘወርዋራ

መንገድ ይሄዱ ነበር፤

7 ዲቦራ ሆይ! የእስራኤል ከተሞች ሰው

አልባ ሆነው ነበር፤

እንቺም ለእስራኤል እናት ሆነሽ

እስከተነሣሽ ድረስ፤ ወና ሆነው

ቀርተው ነበር።

8 እስራኤላውያን ቀድሞ የማያውቁአቸውን

ባዕዳን አማልከትን በመረጡ ጊዜ፤

በምድሪቱ ላይ ጦርነት ሆነ፤

ከአርባ ሺ እስራኤላውያን

ጋሻኖ ጦር የያዘ አንድ ሰው እንኳ
አልነበረም!

9 ልቤ ከእስራኤል የጦር አሳዥዎች ጋር
ነው፤

እንዲሁም ደስ ብሎአቸው በበጎ
ፈቃድ ከተነሳሁት ጋር ነው፤
እግዚአብሔር ይመስገን!

10 አናንተ ቅርቻ በተጫኑ ነጫጭ አህዮች
የምትጋልቡ፤

እናንተም በእግር የምትጓዙ ሁሉ
ሰሰዚህ ነገር ተርኩ።

11 እነሆ እድምጥ!

ውሃ በሚቀዳባቸው ጉድጓዶች ዙሪያ
የሚሰማው፤

የብዙ ሰዎች ድምፅ፤

የእግዚአብሔርን ድል ያበሰራል፤

የእስራኤልንም ሕዝብ ድል

አድራጊነት ይናገራል።

ከዚህ በኋላ የእግዚአብሔር ሕዝብ፤
ከከተሞቻቸው ተሰልፈው ወረዱ።

12 ዲቦራ ሆይ! ንቂ! ተነሺ!

መዝሙር አየዘመርሽ ወደፊት
ቀድመሽ ምሪ፤

የአቢዮንም ልጅ ባራቅ ሆይ! ተነሣ!
ምርኮህንም እየመራህ ወደ ፊት

ገሥግሥ።

13 ከዚህ በኋላ ታማኞች የሆኑ ሁሉ

ወደ መሪዎቻቸው ወረዱ፤

የእግዚአብሔር ሕዝብ ሰውጊያ

ተዘጋጅተው ወደ እርሱ መጡ።

14 ከኤፍሬም ተነሥተው ወደሸለቆው

ወረዱ፤

ከብንያም ነገድና ከሕዝቡም በስተኋላ

ደጀን ሆኑ፤

የጦር አሳዥዎች ከማኪር ወርደው

መጡ፤

የጦር ሹማምንቱም ከዛብሎን ወረዱ።

15 የይሳኮር መሪዎች ከዲዞራ ጋር መጡ፤

እዎ! ይሳኮርም ባራቅም መጡ፤

ወደ ሸሎቆው ተከተሉት፤

ነዝር ግን የሮቤል ነገድ ሰሁስት ተከፍሎ

ለመምጣት ወይም ላለመምጣት

መወሰን አቃተው።

16 እነርሱ ከበንቻቸው ጋር ወደ ኋላ ስምን

ቀሩ?

እረኞች መንጋዎቻቸውን ሲጠሩ

ለመስማት ነው?

እዎ! የሮቤል ነገድ ሰሁስት ተከፍሎ

ነበር፤

ለመምጣት ወይም ላለመምጣት
መወሰን አቃተው።

17 የጋድ ነገድ ከዮርዳኖስ በስተምሥራቅ
ቀረ፤

የዳን ነገድ ዘመርከቦች አጠገብ ቀረ፤

የአሴር ነገድ ዘባሕር ጠረፍ ቀረ፤

በባሕር ዳርቻም ተቀመጠ።

18 የዛብሎንና የንፍታሌም ሕዝብ ግን፤

ለሕይወታቸው ሳይሳሉ በጦር ሚዳ

ተጋደሉ።

19 ነገሥታት መጥተው በመጊዬ ምንጭ

አጠገብ ባላቸው በታሪክ ተዋጉ፤

እነዚህ የባሕርን ነገሥታት በዚያ

ሲዋጉ፤

ምንም የሚዘረፍ ብር እላገኙም።

20 በሰማይ የሚዘዋወሩ ከዋክብት ተዋጉ፤

ሲሣራንም ጦርነት ገጠሙት።

21 የቂሾን ወንዝ ሞልቶ ስለጎረፈ

ጠራረጋቸው፤

የቂሾን ወንዝ ጎርፍ ፈረሰኛም

መስዳቸው፤

እንግዲህ ወደፊት እራመዳሰሁ፤

በብርታት እገሠግሣሰሁ።

22 ከዚህ በኋላ ፈረሰኞች አየጋስቡ መጡ፤

ፈረሰኛም በኩቄአቸው ምድሩን

እዳሸቁት።

23 የእግዚአብሔር መልእክ እንዲህ አሰ፡

“ሚርዝን እርገሙ!

እዚያ የሚኖሩትን ሁሉ እርገሙ!

እነርሱ በእግዚአብሔር ጎን

አልቆሙም፤

ስለ እርሱ ለመዋጋትም

አልተሰሰሩም።”

24 የቄናዊው የሔቢር ሚስት ያዔል፤

ከሴቶች ሁሉ ይልቅ የታደሰች ናት፤

በድንኳን ከሚኖሩ ሴቶችም ሁሉ

ይልቅ የተባረከች ናት፤

25 ሲሣራ “ውሃ እጠጠጣለሁ” አላት፤

እርስዋ ግን ወተት እቀረበኝላት፤

በሚያምር ዳክ እርን አመጣችላት።

26 እንዲሁም በአንድ እጅዋ የድንኳን

ነበማ፤

በቀኝ እጅዋ የሠራተኛ መደሻ ያዘች፤

ሲሣራንም መትታ የራስ ቅሉን

እነኩተችው፤

ጆሮግንዱንም በላቸው።

27 ተሸመድምዶም በጉልበቱ መሬት ነክ፤

በእግሮቸውም ሥር ወድቆ ጸዋ እለ፤

በእግሮቸውም ሥር ጉልበቱ ተዝሰፈሰ፤

በምድርም ላይ ወድቆ ሞተ።

- 28 የሲሣራ እናት በመስኮት ሆና ተመለከተች፤
በዐይኗ ርግብ ቀዳዳም አተኩራ አየች፤
“የልጄ ሠረገላ ለምን ዘገየ?
ፈረሰቼስ ለምን ፈጥነው
አልተመለሱም?” ስትል ጠየቀች።
- 29 ጥበበኞች የሆኑ ወይዘሮችዋም
ይመልሱላት ነበር፤
እርሰዋ ግን በአሳብዋ ደጋግማ እንዲህ
ትል ነበር፤
- 30 “እነርሱ አኩማርነው የሚካፈሉትን
አግኝተው ይሆናል፤
ሰእያንዳንዱ ወታደር
አንድ ወይም ሁለት ልጃገረዶች ይሰጡ
ይሆናል፤
ሰሲሣራም የተዋበ ልብስ ይሰጡታል፤
እንዲሁም ሰእኔ በአንገቴ ላይ
የማደርጋቸው
በጥልፍ ሥራ ያጌጡ ልብሶችን
ያመጡልኛል።”

- 31 እግዚአብሔር ሆይ!
ጠላቶችህ ሁሉ በዚህ ዐይነት ሞት
ይለቁ፤
ወዳጆችህ ግን እንደ ንጋት ፀሐይ
ይድመቱ።

ከዚህ በኋላ በምድሪቱ ላይ አርባ ዓመት
ሙሉ ሰላም ሆነ።

ምዕራፍ 6 ጌዴዎን

¹ የእስራኤል ሕዝብ በእግዚአብሔር ፊት
እንደገና በደል ሠሩ፤ በሰዚህ እግዚአብሔር
ለምድያማውያን አሳልፎ ሰጣቸው፤ እነርሱም
ሰባት ዓመት ሙሉ ገዙአቸው፤ ² ምድያማው
ያን ከእስራኤላውያን ይበልጥ ኃይለኞች ነበሩ፤
ከዚህም የተነሣ የእስራኤል ሕዝብ ከእነርሱ
ፊት ሸሽተው ራሳቸውን ለመጠበቅ በሚያስች
ሉአቸው ዋሻዎችና በከረብታዎች ጥጋት ይኖሩ
ነበር። ³ እስራኤላውያን ዘር በሚዘሩበት ጊዜ
ምድያማውያን ከወግሉቃውያንና በስተምሥራቅ
በቡል በበረሃ ከሚኖሩ ነገዶች ጋር እየመጡ
አደጋ ይጥሉባቸው ነበር። ⁴ በአገሪቱ ላይ በመ
ስፈር በስተ ደቡብ በቡል በጋዛ ዙሪያ እስካሰው
ስፍራ ድረስ የምድሪቱን ሰብል ያጠፉ ነበር፤
የሰጣ፣ የከብትና የአህያ መንጋቸውንም እየነዱ
ስለሚወስዱባቸው ለእስራኤላውያን ምንም ነገር
አያስቀሩላቸውም ነበር። ⁵ ከከብቶቻቸውና
ከድንኳኖቻቸው ጋር ሲመጡ ያንበባ መንጋ
ይመስሉ ነበር፤ እነርሱንና ግመሎቻቸውን
ሲመቁጥጠር እስኪማይቻል ድረስ እጅግ ብዙዎች
ነበሩ፤ መጥተውም ምድሪቱን ያጠፉ ነበር።

⁶ በዚህ ዐይነት ሁኔታ ምድያማውያን እስራኤላ
ውያንን ችግር ላይ ጣሉአቸው።

⁷ ከዚህም የተነሣ እስራኤላውያን ከምድያማ
ውያን እጅ ያድናቸው ዘንድ ወደ እግዚአብ
ሔር ጮኹ፤ ⁸ እርሱም እንደ ነቢይ ወደ እነ
ርሱ ላከ፤ ያም ነቢይ የእስራኤል አምላክ ከሆ
ነው ከእግዚአብሔር ዘንድ ያመጣው መልእክት
ይህ ነው። “እኔ በዛርነት ከሆራችሁባት ከግ
ብጽ ምድር እወጣችኋለሁ፤ ⁹ ከግብጻውያንና
በዚች ምድር ከሚጨቁኑአችሁ ሕዝብ ሁሉ
በመታደግ አዳንኩአችሁ፤ ወደ ፊት እየገፋችሁ
በሄዳችሁ መጠን እነርሱን ከፈታችሁ አባርፌ
ምድራቸውን ሰጠኋችሁ። ¹⁰ እኔ አምላካችሁ
እግዚአብሔር እንደሆንሁና እሁን ምድራቸውን
የወረሳችኋቸውን የእሞራውያንን ባዕዳን አማል
ክት እንዲታመልኩ ነግራለችሁ ነበር፤ እናንተ
ግን አልሰማችሁኝም።”

¹¹ ከዚያን በኋላ የእግዚአብሔር መልእክ
“የፍራ” ተብሎ ወደምትጠራው መንደር መጥቶ
ከአቢሄይር ጉላ የተወለደው የዮአሽ ንብረት
በሆነው የወርክ ዛፍ ሥር ተቀመጠ፤ የዮአሽ
ልጅ ጌዴዎን ምድያማውያን እንዳያየት ተሸሽን
በወይን መጭመቂያው ስፍራ የሰንዴ ነዶ ይወቃ
ነበር። ¹² በዚያም የእግዚአብሔር መልእክ ተነ
ሰጠስትና “አንተ ኃይልና ብርቱ ሰው! እግዚአ
ብሔር ከአንተ ጋር ነው” አለው።

¹³ ጌዴዎንም እንዲህ አለው፡ “ጌታዬ ሆይ!
አንድ ነገር ልጠይቅህ፤ ታዲያ እግዚአብሔር
ከእኛ ጋር ከሆነ ይህ ሁሉ ችግር እንዴት ሊደ
ርስብን ቻለ? አባቶቻችን እንደነገሩን እግዚአብ
ሔር ያደርገው የነበረ ድንቅ ሥራ ሁሉ ዛሬ
የት አለ? ከግብጽ እንዴት እንዳወጣቸውም ነግ
ረውን ነበር፤ ዛሬ ግን እግዚአብሔር እኛን በመ
ተው እንደፈሰጉ ያደርጉን ዘንድ ለምድያማው
ያን አሳልፎ ሰጥቶናል።”

¹⁴ ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር “ሂድ! ባለህ
ብርቱ ኃይል ሁሉ በመጠቀም እስራኤላውያንን
ከምድያማውያን እጅ ታደግ፤ እነሆ እኔ ራሴ
ልኬሃለሁ” ሲል አዘዘው።

¹⁵ ጌዴዎንም “ታዲያ እኔ እንዴት አድርጌ
እስራኤልን መታደግ እችላለሁ? ቤተሰቤም
ከምናሴ ነገድ ቤተሰብች መካከል እጅግ ደካማ
ነው፤ እኔም ከቤተሰቤ መካከል በጣም የተና
ቅሁ አነስተኛ ነኝ” ሲል መለሰ።

¹⁶ እግዚአብሔርም “እኔ በለምረዳህ ይህን
ማድረግ ትችላለህ፤ ምድያማውያንንም እንደ
አንድ ሰው ያህል አድርገህ ታደቃቸዋለህ”
አለው።

¹⁷ ጌዴዎንም “በእንተ ዘንድ ሞገስ አግኝቼ
ከሆነ፤ አንተ በእርግጥ እግዚአብሔር መሆንህን
የሚያስረዳ ምልክት ለጠኝ፤ ¹⁸ ምግብ የሚሆን
ቀርባን እስኪመጣልህም ድረስ እሸክህ ከዚህ
ስፍራ አትሂድ።”

እግዚአብሔርም “እንተ እስከትመለስ ድረስ እጠብቅሃለሁ” አለው።

¹⁹ጌዴዎንም ወደ ቤት ንባና የፍየል ጥበት ዐርዶ አዘጋጀ፤ ዐሥር ዚሎ የሚያህልም ዱቄት ወለዶ እርሾ ያልገባበት እንጀራ ጋገረ፤ ሥጋውን በመሰብ፤ መረቁን በምንቸት አድርጎ በወርካው ሥር ለተቀመጠው ለእግዚአብሔር መልእክ ወስዶ አቅረበለት። ²⁰መልእክትም “ሥጋውንና እንጀራውን በዚህ አለት ላይ እስቀምጠህ መረቁን በላይ እፍስሰበት” ሲል አዘዘው፤ ጌዴዎንም እንደታዘዘው አደረገ። ²¹የእግዚአብሔር መልእክ ቀረብ ብሎ በያዘው በትር ጫፍ ሥጋውንና እንጀራውን ነካ፤ እሳትም ከአለቱ ላይ ተነሥቶ ሥጋውንና እንጀራውን በላ፤ ከዚያም በኋላ መልእክት ተሰወረ።

²²ጌዴዎን ያየው የእግዚአብሔር መልእክ መሆኑን በተገነዘበ ጊዜ በፍርሃት እየተንቀጠቀጠ “ልዑል እግዚአብሔር ሆይ! የእንተን መልእክ ፊት ለፊት አየሁ” አለ።

²³እግዚአብሔር ግን “ሰላም ለእንተ ይሁን፤ አይዞህ አትፋራ፤ አትማትም” አለው። ²⁴ጌዴዎንም በዚያ መሠዊያ ሠርቶ “እግዚአብሔር የሰላም አምላክ ነው” ብሎ ሰየመው፤ (ይህም መሠዊያ እስከ ዛሬ የእቢዳዚር ጉሳ ይብታ በሆነችው በምፍራ ቆሞ ይገኛል።)

²⁵በዚያን ሌሊት እግዚአብሔር ጌዴዎንን እንዲህ አለው፡ “የእባትህን ኮርማና ሰባት ዓመት የሞላው አንድ ሌላ ኮርማ ውሰድ፤ አባትህ ለባዓል የሠራውን መሠዊያ እፍርስ፤ በእጠገቡ ያለውንም ‘አሼራ’ ተብላ የምትጠራውን የሴት አምላክ ምስል ሰባብረህ ጣል፤ ²⁶በዚያም የፍርስራሽ ጉብታ አናት ላይ ለአምላክህ ለእግዚአብሔር በደንብ የተሰተካከለ መሠዊያ ሥራ፤ ከዚያም ዘኋላ ሁለተኛውን ኮርማ ውሰድ፤ ሰባብረህ የጣልከውንም የአሼራን ምስል ሰብርባሪ በማንደድ ኮርማውን በመሱ የሚቃጠል መሥዋዕት እድርገህ አቅርብ።” ²⁷ጌዴዎንም ከእገልጋዮቹ ዐሥሩን ወስዶ እግዚአብሔር እንዳዘዘው አደረገ፤ ቤተሰቡንና የከተማይቱን ነዋሪዎች ከመፍራቱም የተነሣ ይህን ያደረገው ቀን ሳይሆን በሌሊት ጨለማ ለብሶ ነበር።

²⁸በማግሥቱ የከተማይቱ ነዋሪዎች ማልደው በተነሡ ጊዜ ለባዓል የተሠራው መሠዊያ መፍረሱንና የአሼራም ምስል ተሰባብሮ መውደቁን አይ፤ ከዚያም በተሠራው መሠዊያ ላይ ሁለተኛው ኮርማ ታርዶ የሚቃጠል መሥዋዕት ሆኖ መቅረቡን ተመሰክቱ። ²⁹እርስ በርሳቸውም “ይህን ያደረገ ማን ነው?” በማለት ተጠያየቁ፤ ብዙ ከተመራመሩም በኋላ ይህን ያደረገው የየአሽ ልጅ ጌዴዎን መሆኑን ደረሱበት፤ ³⁰ከዚህም በኋላ የአሽን “የባዓልን መሠዊያ ሰላፈረሰና በእጠገቡ ያለውንም የአሼራን ምስል

ሰባብሮ ሰለጣል፤ እንገድለው ዘንድ ልጅህን ወዲህ አውጣልን” አሉት።

³¹የአሽ ግን በቀጣ ተነሣሥተው ወደ እርሱ የመጡትን ሰዎች እንዲህ አላቸው፡ “ታዲያ እናንተ የምትከራከሩት ሰባዓል ነውን? ለእርሱስ ጥብቅና ትቆመለታላችሁን? ከእናንተ መካከል ለእርሱ የሚከራከር ቢኖር እስከንገጠዋት ድረስ እርሱ ይምታል፤ እንግዲህ ባዓል አምላክ ከሆነ፤ ለራሱ ይከላከል፤ ይህ የፈረሰው እኮ የእርሱ መሠዊያ ነው።” ³²ከዚህ በኋላ የአሽ “ፈራርሶ የወደቀው የእርሱ መሠዊያ ስለሆነ እስቲ ይችል እንደሆነ ባዓል ራሱን ይከላከል!” ለማለት ፈልጎ፤ ለጌዴዎን ይሩባዓል የሚል ስም እውጣለት።

³³ከዚያም በኋላ ምድያማውያን፤ ዐማሌቃ ውያንና በስተምሥራቅ በበረሃ የሚኖሩ ነገዶች በእንደነት ተሰብሰበው የዮርዳኖስን ወንዝ ተሻገሩ፤ በአይዝራኤል ሸለቆም ሰፈሩ። ³⁴የእግዚአብሔር መንፈስ በጌዴዎን ላይ ወረደ፤ የእቢዳዚር ጉሳ ሰዎች ሁሉ እንዲከተሉት እነርሱን ለመጥራት መለከት ነፋ፤ ³⁵በሁለቱም የምናሴ ነገድ ይዞታ በሆኑት ግዛቶች ወደሚኖሩት ሕዝብ ሁሉ መልእክት ልኮ ይከተሉት ዘንድ አስጠራቸው፤ እንዲሁም ወደአሴር፤ ወደዛብሎንና ወደንፍታሌም ነገዶች መልእክተኞች ላከ፤ እነርሱም ከእርሱ ጋር ለመሰለፍ ወጡ።

³⁶ከዚህ በኋላ ጌዴዎን እግዚአብሔርን አንዲህ አለው፡ “እስራኤላውያንን አታደግ ዘንድ እኔን መምረጥህን ነግረኸኛል፤” ³⁷እነሆ ስንዴ በምንወቃበት አውድማ ላይ የበግ ጠጉር ባዘቱ አስቀምጣለሁ፤ ነገ ጠዋት በእካባቢው ባለው ምድር ሳይሆን በዚህ ጠጉር ባዘቱ ላይ ብቻ ጠፋ ከሆነ፤ እስራኤልን ለመታገየ የመረጥኸኝ መሆኑን ዐውቃለሁ።” ³⁸ልክ እርሱ እንዳለውም ሆነለት፤ ጌዴዎን ጠዋት በማለዳ በተነሣ ጊዜ የበግ ጠጉሩን ባዘቱ ሲጨምቀው በአንድ መቅጃ የሚሞል ውሃ ከወሰጡ ወጣ። ³⁹ቀጥሎም ጌዴዎን እግዚአብሔርን እንዲህ አለው፡ “እባክህ አትቋጣኝ፤ እንደገና አንድ ጊዜ እንድናገር ፍቀድልኝ፤ ይኸውም በበግ ጠጉሩ ባዘቱ ላይ ሌላ ምልክት እንዲታይ ልጠይቅ፤ በዚህን ጊዜ የጠጉሩ ባዘቱ ደረቅ ሆኖ በዙሪያው ያሰው ምድር እርጥብ እንዲሆን አድርገልኝ።” ⁴⁰በዚያን ሌሊት እግዚአብሔር ያንኑ ምልክት አደረገ፤ በማግሥቱ ጠዋት የጠጉሩ ባዘቱ ደረቅ ሆኖ በዙሪያው ያለው መሬት ግን በጢዛ ርሰ ተገኘ።

ምዕራፍ 7

ጌዴዎን ምድያማውያንን ድል አደረገ

¹አንድ ቀን ጌዴዎንና ተከታዮቹ በጠዋት ማልደው ተነሥተው በሐይድ ምንጭ አጠገብ

ሰፈሩ ። የምድያማውያን ሰፈርም ከአነርሱ በስተሰሜን በሞሬ ኮረብታ አጠገብ በሸለቆ ውስጥ ነበር ።

²እግዚአብሔርም ጌዴዎንን እንዲህ አለው ፡ “በምድያማውያን ላይ ድልን አቀዳጃቸው ዘንድ ከአንተ ጋር ያሉ ሰዎች ለአኔ አጅግ ብዙ ሆነዋል ፤ በራሳቸው ጎይል የሚያሸንፉ ሰለሚመስላቸው ለአኔ ከብር ከመስጠት ይቋጠባሉ ፤ ³ሰለዚህ ለአገብሱ ከመካከላችሁ ፈሪ የሆነ ሰው ካለ ወደ ቤቱ ተመልሶ ይሂድ ፤ እኛም በዚህ በገሰዓድ ተራራ ላይ እንቆያለን” ብለህ ንገራቸው ።” በዚህ ምክንያት ሃያ ሁለቱ ሺ ሲመለሱ ዐሥሩ ሺ ቀሩ ።

⁴ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር ጌዴዎንን እንዲህ አለው ፡ “አሁንም ገና ብዙ ሠራዊት አሉህ ፤ አነርሱን ወደ ወንዝ ውስጥቸውና በዚያ አኔ የሚፈለጉትን አሰይልሃለሁ ፤ ከአንተ ጋር ይሂድ የምለው ሰው ይሂድ ፤ ይቅር የምለው ሰው ደግሞ ይመለስ ።” ⁵ጌዴዎንም ሰዎቹን ወደ ወንዝ ውሃ እወረዳቸው ፤ እግዚአብሔርም “በጉልበቱ ተንበርክኮ ውሃ ከሚጠጣው መካከል አንድ ወች በምላሱ እየጨለፈ የሚጠጣውን ሁሉ ሰየው” አለው ። ⁶በአጃቸው ውሃ እየዘገኙ የሚጠጡት ቍጥር ሦስት መቶ ሆነ ፤ የቀሩት ሁሉ የጠጡት ግን በጉልበታቸው ተንበርክከው ነበር ። ⁷እግዚአብሔር ጌዴዎንን “በአጃቸው ውሃ እየዘገኙ በጠጡት በአነዚህ ሦስት መቶ ሰዎች አማካይነት አታደጋችኋለሁ ፤ በምድያማውያንም ላይ ድልን አቀዳጃችኋለሁ ፤ ለቀሩት ግን ወደቤታቸው እንዲመለሱ ንገራቸው” አለው ። ⁸ሰለዚህ ጌዴዎን የሕዝቡን ሰንቅና ቀንደ መለኮቶቹን ከተረከቡት ከሦስት መቶዎቹ በቀር ሌሎቹን አሰራሌላውያን ሁሉ ወደየቤታቸው እንዲመለሱ አሰናበታቸው ፤ ይህም ሁሉ በሚሆንበት ጊዜ የምድያማውያን ሰፈር ከአነርሱ በታች በሸለቆ ውስጥ ነበር ።

⁹በዚያም ሌሊት እግዚአብሔር ጌዴዎንን እንዲህ ሲል አዘዘው ፡ “ተነሥና በሰፈሩ ላይ እደጋ ጣል ፤ አኔም ድልን አቀዳጅሃለሁ ፤ ¹⁰አንተ በሰፈሩ ላይ እደጋ ለመጣል ከፈራህ ግን ፑራ ተብሎ ከሚጠራው እገልጋይህ ጋር ወደ ሰፈሩ ውረድ ፤ ¹¹አነርሱም የሚሉትን ትሰማለህ ፤ ከዚያም በኋላ በአነርሱ ላይ እደጋ ለመጣል ድፍረት ታገኛለህ ፤” ሰለዚህ ጌዴዎንና አገልጋዩ ፑራ ወደ ጣላት ሰፈር ዳርቻ ወረዱ ፤ ¹²ብዛታቸው አንድ አንበጣ መንጋ የሆነ ምድያማውያን ፤ ዐማሌቃውያንና በበተም ሥራቅ በቡል በበረሐ የሚኖሩ ነገዶች ፤ በሸለቆው ውስጥ ሰፍረው ነበር ፤ ግሙሉቻቸውም ከብዛታቸው የተነሣ አንድ ባሕር ዳር አሸዋ ሊቋጠር የማይቻል ነበር ።

¹³ጌዴዎን እዚያ በደረሰ ጊዜ አንድ ሰው ያየውን ሕልም ለገደኛው ሲነግረው ሰማ ፤ ሕልሙም እንዲህ የሚል ነበር ፡ “አንዲት የገብሰ ቂጣ ከላይ ተንከባልላ ወርዳ በሰፈራችን ያለውን ድንኳን መታችው ፤ ድንኳኑም ተገልብጦ በምድር ላይ ተዘረጋ ።”

¹⁴ገደኛውም “ይህማ የአሰራሌላውያን ሰይፍ የሆነው የዮእን ልጅ ጌዴዎን ነው ፤ ከቶ ሌላ ትርጉም ሊሰጠው አይችልም ፤ እግዚአብሔር ለጌዴዎን በምድያምና በመላው ሠራዊታችን ላይ ድልን ሰጥቶታል” ሲል መለሰለት ።

¹⁵ጌዴዎን ስለ ሰውየው ሕልምና ስለ ፍቼም ምንነት በሰማ ጊዜ በጉልበቱ ተንበርክኮ እንዲመለስ ሲገደ ፤ ወደ አሰራሌላውያንም ሰፈር ተመልሶ “ተነሡ ፤ እግዚአብሔር በምድያማውያን ላይ ድልን ሊያቀዳጃችሁ ነው ፤” አላቸው ። ¹⁶ሦስት መቶዎቹንም ሰዎች ከፍሉ በሦስት ቡድን መደባቸው ፤ ለእያንዳንዱም ሰው እንድ ቀንደ መለኮትና በውስጡ ችቦ ያለ በት አንድ ማሰሮ ሰጠ ፤ ¹⁷አንዲህም አላቸው ፡ “አኔ ወደ ሰፈሩ ዳርቻ ሰደርሰ ፤ የማደርገውን በጥንቃቄ ተመልከታችሁ ያንኑ አድርጉ ።” ¹⁸አኔና ከአኔ ጋር የተመደቡት ሰዎች በቀንደ መለኮቶቻችን ድምፅ ሰናሰማ ፤ አናንተም የራሳችሁን ቀንደ መለኮት ድምፅ በሰፈሩ ዙሪያ እያሰማችሁ “እግዚአብሔርና ለጌዴዎን አንዋጋ ለን!” ብላችሁ ጨኩ ።”

¹⁹ከአኩላ ሌሊት ጥቂት ቀደም ብሎ ፤ ዘብጠባቂዎች ከተቀያየሩ በኋላ ጌዴዎንና ከአነርሱ ጋር የተመደቡት መቶ ሰዎች ወደ ሰፈሩ ዳርቻ መጡ ፤ ቀንደ መለኮቶቻቸውንም ነፋ ፤ የያዙትንም ማሰሮ ሁሉ በባሰሩ ። ²⁰በሌላም በኩል የነበሩት ሁለቱ ክፍሎች እንዲሁ አደረጉ ፤ ሁሉም የተለኮሉትን ችቦዎቻቸውን በግራ አጃቸው ፤ ቀንደ መለኮቶቻቸውን በቀኝ አጃቸው ይዘው “ለእግዚአብሔርና ለጌዴዎን አንዋጋ ለን!” እያሉ በመጮኹ ደነፉ ። ²¹እያንዳንዱ ሰው በሰፈሩ ዙሪያ በተመደበለት ቦታ ቆመ ፤ መላው የጣላት ሠራዊትም የኡኡታ ድምፅ አያሰማ ሸሸ ፤ ²²የጌዴዎን ሰዎች ቀንደ መለኮቶቻቸውን በሚነፋበት ጊዜ እግዚአብሔር የጣላት ወታደሮችን በዝግ ሰይፋቸው እንዲተላለቁ አደረገ ፤ የተረፉትም ፈታቸውን ወደ ዳርታን በመመለስ አሰከ ቤትሺጣ ፤ ከዚያም አልፈው በጣባት አጠገብ አስካሰው አቤልመሐላ ድረስ ሸሸተው ሄዱ ።

²³ከዚህ በኋላ የንፍታሌም ፤ የአሴርና ሁለቱ የምናሴ ነገዶች ከፍሉች ተጠርተው ውጥተው ምድያማውያንን ማሳደድ ጀመሩ ፤ ²⁴ጌዴዎንም በኮረብታማው በኤፍሬም አገር ወደሉት

ሁሉ መልእክተኞች ልኮ “ወርዳችሁ ምድያማ ውያንን ውት፤ ምድያማውያን ተሻግረው እንዳያመልጡ የሮርዳኖስን ወንዝና ወደ እርሱ የሚገቡትንም መጋቢ ወንዞች እስከ ቤተባራ ድረስ በር በሩን ዘግታችሁ በተጠናከረ ሁኔታ ጠብቁ” አላቸው። ስለዚህ የኤፍሬም ሰዎች በእንድንት ተጠራርተው የሮርዳኖስን ወንዝና ወደዚያ የሚገቡትን መጋቢ ወንዞች እስከ ቤተባራ ድረስ ዘግተው ያዙ።²⁵ የራብና ዘሌብ የተባሉ ሁሉት የምድያማውያን መሪዎችንም ማረኩ፤ የራብን “የራብ አስት” ተብሎ ወደሚጠራው ስፍራ፣ ዘሌብንም “የዘሌብ የወይን መጭመቂያ” ተብሎ በሚጠራው ቦታ ገደሉአቸው፤ ከዚህም በኋላ የቀሩትን ምድያማውያን ማሳደድ ቀጠሉ፤ የራብንና የዘሌብንም ራሶች ቈርጠው ወደ ጌዴዎን አመጡለት፤ በዚያን ጊዜ ጌዴዎን ከሮርዳኖስ በስተ ምሥራቅ በኩል ነበረ።

ምዕራፍ 8

የምድያማውያን የመጨረሻ መሸነፍ

¹ ከዚህ በኋላ የኤፍሬም ሰዎች ጌዴዎንን “ምድያማውያንን ለመውጋት ስትሄድ አኛን ስምን አልጠራኸንም? ስምን እንዲህ አደረግ ኸን?” ሲሉ በመረረ ሁኔታ ቅሬታቸውን በመግሰጥ አጉረመረው።

² እርሱ ግን እንዲህ አላቸው፡ “እኔ ያደረግ ሁት ሁሉ እናንተ ካደረጋችሁት ጋር ሲነጻጸር እንዳልነበረ የሚቈጠር ነው፤ የእኔ ጉሳ በሙሉ ከሠራው ይልቅ፣ እናንተ የኤፍሬም ሰዎች ያደረጋችሁት ጥቂቱ ነገር እንኳ ይበልጣል፤³ እናንተ በእግዚአብሔር ገደል ሁሉንም የምድያማውያን መሪዎች የራብንና ዘሌብን ገደላችሁ፤ ታዲያ እኔ ከዚህ ጋር የሚወዳደር ምን ሠራሁ?” እርሱም ይህን ባለ ጊዜ ቀጣቸው ተገታ።

⁴ በዚህም ጊዜ ጌዴዎንና የእርሱ ሦስት መቶ ሰዎች ወደ የሮርዳኖስ ወንዝ መጥተው ተሻግረው ነበር፤ ምንም እንኳ ድካም ቢሰማቸው አሁንም ጠላትን በማሳደድ ላይ ነበሩ።⁵ ወደ ሱኮት በደረሱም ጊዜ ጌዴዎን ለከተማ ይቱ ሰዎች እንዲህ አለ፡ “እስቲ ለሰዎቼ እንጀራ ሰጡልን፤ እነርሱ እጅግ ደክመዋል፤ እኔም ዜባሕና ጸልሙናል የተባሉትን የምድያማውያን ነገሥታት በማሳደድ ላይ ነኝ።”

⁶ የሱኮት መሪዎች ግን “ለአንተ ሠራዊት ምግብ የምንሰጠው በምን ምክንያት ነው? ዜባሕንና ጸልሙናልን ገና አልማረክህም” አሉት።

⁷ ጌዴዎንም “ደግ ነው! እግዚአብሔር ዜባሕንና ጸልሙናልን በእጁ አሳልፎ በሚሰጥበት ጊዜ ከበረሃው የሚገኙ አሾኸና አሚክላ አገር

ፋችኋለሁ” አላቸው።⁸ ጌዴዎን ወደ ፕጉኤልም ሄዶ በዚያ የሚኖሩትን ሰዎች ያንኑ ጥያቄ አቀረበላቸው፤ ነገር ግን የፕጉኤልም ሰዎች የሱኮት ሰዎች የሰጡትን ተመሳሳይ መልስ ሰጡት።⁹ ስለዚህ እነርሱንም “ድልን ተቀዳጅቼ በሰላም እመስላለሁ፤ በዚያን ጊዜ የከተማ መጠበቂያ ግንባችሁን አፈርሳለሁ” አላቸው።¹⁰ ዜባሕና ጸልሙናል ከነሠራዊታቸው ቃርቆር ተብሎ በሚጠራ ስፍራ ነበሩ፤ ከበረሃ ነገዶች ከተውጣጠው መላው ሠራዊት አንድ መቶ ሃያ ሺ ያህል አልቆ የተረፈው ዐሥራ አምስት ሺ የሚያህል ብቻ ነበር።¹¹ ጌዴዎን መንገዱን ተከትሎ በበረሃው ዳርቻ ከኖባሕና ከሮግበሃ በስተምሥራቅ ገሥግሦ በዚያ ሠራዊት ላይ በድንገት አደጋ ጣለ።¹² ሁለቱ የምድያማውያን ነገሥታት ዜባሕና ጸልሙናል ሸቹ፤ ነገር ግን ጌዴዎን አሳድዶ ማረካቸው፤ ሠራዊታቸውንም በሙሉ በድንጋጤ ላይ እንዲወድቁ አደረገ።

¹³ ጌዴዎን በሔሬስ መተላለፊያ በኩል ከጦርነት ሲመለስ፤¹⁴ አንድ ወጣት ከሱኮት ማርኮ መረመረው፤ ወጣቱም በሱኮት ታላላቅ መሪዎች የነበሩትን የሰባ ሰባት ሰዎችን ስም ዝርዝር ጽፎ ሰጠው።¹⁵ ከዚህ በኋላ ጌዴዎን ወደ ሱኮት ሰዎች መጥቶ “ዜባሕንና ጸልሙናልን ገና አልማረክህም፤ ታዲያ አሁን በረሀብ ሰደክመው ወታደሮችህ ምግብ የምንሰጠው ስምን ድን ነው?” ስትሉ ነበር፤ ይሁን እንጂ ዜባሕና ጸልሙናል እነሆ በእጄ ይገኛሉ” አላቸው።¹⁶ ከዚህ በኋላ አሾኸና አሚክላ ከበረሃ ወሰዶ የሱኮትን መሪዎች ገረፋቸው።¹⁷ በፕጉኤል ያለውንም የከተማ መጠበቂያ ግንብ አፈረሰ፤ በከተማይቱ ውስጥ የሚገኙትንም ወንዶች ሁሉ ገደለ።

¹⁸ ከዚህ በኋላ ጌዴዎን “በታዋር ሰለገደ ላችኋቸው ሰዎች ምን ታስባላችሁ?” ሲል ዜባሕንና ጸልሙናልን ጠየቀ።

እነርሱም “አንተን ይመስሉ ነበር፤ እያንዳንዳቸው የንጉሥ ልጅ ይመስላሉ” አሉት።

¹⁹ ጌዴዎንም “እነርሱ የእናቱ ልጆች የሆኑ ወንድሞቼ ነበሩ፤ እናንተ እነርሱን ባትገድሉ ኖሮ እኔም ምሕረት አደርግላችሁ እንደነበር በእርግጥ እምላለሁ” አላቸው።²⁰ ከዚህ በኋላ የበኩር ልጁን ዩቱርን “በል አሁን ግደላቸው!” ብሎ አዘዘው። ልጁ ግን ሰይፉን ሳይመዝ ቀረ፤ ገና ልጅ ስለነበር አመነታ።

²¹ ከዚህ በኋላ ዜባሕና ጸልሙናል ጌዴዎንን “በል እንግዲህ አንተው ራሱህ ግደለን፤ የወንድ ነትን ሥራ ስመሥራት ወንድ ይጠይቃል እኮ!” አሉት፤ ስለዚህ ጌዴዎን እነርሱን ገድሎ በግመሉቻቸው አንገት ላይ የነበረውን ጌጣጌጥ በሙሉ ወሰደ።

²² ከዚህ በኋላ አስራሌላውያን ጌዴዎንን “አንተና ከአንተም በኋላ የሚነሡት ዝርያዎችህ ገዥዎቻችን ሁኑ፤ ምክንያቱም አንተ ከምድያማውያን እጅ አድነኸናል” አሉት።

²³ ጌዴዎንም “እኔም ሆንሁ ልጄ የእናንተ ገዥዎች አንሆንም፤ የእናንተ ገዥ ራሱ እግዚአብሔር ነው” ሲል መሰለላቸው። ²⁴ ቀጥሎም “እስቲ እንድ ነገር ልጠይቃችሁ፤ እያንዳንዳችሁ የወሰዳችሁትን የጀሮ ጉትቻ ሰጡኝ” አላቸው። (ምድያማውያን እንደ ሌሎቹ የበረሐ ሰዎች የጀሮ ጉትቻ ማንጠልጠል ይወዱ ነበር።)

²⁵ ሕዝቡም “በደስታ እንሰጥላለን” አሉት። ልብስ አንጥፈውም እያንዳንዱ የወሰደውን የጀሮ ጉትቻ በዚያ ላይ አኖረ። ²⁶ ጌዴዎን የተቀበለው የጀሮ ጉትቻ ሃያ ኪሎ ያህል የሚመዝን ሆነ፤ ይህም ሌላውን ጌጣጌጥ፣ የአንጎት ሐብልና የምድያማውያን ነገሥታት ይልብሱት የነበረውን ሐምራዊ ልብስ፣ እንዲሁም በግመሎቻቸው አንጎት ዙሪያ ያለውን ጌጥ ሳይጨምር ነው። ²⁷ ጌዴዎንም ከዚያ ወርቅ ኡፋድ ሠርቶ በትውልድ ከተማው በዋራራ አኖረው፤ እስራሌላውያንም በሙሉ ከእግዚአብሔር ተለይተው ያንን ማምለክ ጀመሩ፤ ለጌዴዎንና ለቤተሰቡ ሁሉ መሰናከያ ወጥመድ ሆነ።

²⁸ በዚህ ዐይነት ምድያም ሰአስራሌላውያን ተሸነፈች፤ ዳግመኛም ለእስራሌላውያን የምታሰጋ አልሆነችም፤ ጌዴዎን ለስከሞተም ድረስ በምድራቱ ላይ አርባ ዓመት ሙሉ ሰላም ሆነ።

የጌዴዎን ሞት

²⁹ ጌዴዎን ወደተወለደበት ቦታ ሄዶ በዚያ ኖረ፤ ³⁰ ብዙ ሚስቶች ስላገባ ሰባ ወንዶች ልጆች ነበሩት፤ ³¹ በሴኬም የምትኖርው ቀዳሳት ነበሩችው፤ እርስዋም ወንድ ልጅ ወለደችለት፤ ስሙንም አቢሜሌክ ብሎ ጠራው። ³² የዮአሽ ልጅ ጌዴዎን ዕድሜ ጠግባ ሞተ፤ ሰአባቱም በዮአሽ መቃብር ተቀበረ፤ ይህም መቃብር የአቢዒዘር ጉሳ ከተማ በነበረችው በዋራራ ይገኛል።

³³ ጌዴዎን ከሞተ በኋላ የእስራሌል ሕዝብ አንደኛ ለእግዚአብሔር ያላቸውን ታማኝነት አንድሰው ባህል የተባሉትን ባዕዳን አማልክት አመለከተ፤ ለባህልበረትም ሰገዱ። ³⁴ ከዚያም በኋላ በሁሪያቸው ክነበሩት ጠላቶቻቸው ሁሉ ላዳናቸው ለአምላካቸው ለእግዚአብሔር አልሰጉዱም። ³⁵ ለእስራሌል ያደረገውን መልካም ነገር ሁሉ ካለማስታወሳቸው የተነሣ፤ ለጌዴዎን ቤተሰብ ባለው ልታዎች ሆነው አልተገኙም።

ምዕራፍ 9
አቢሜሌክ

¹ የጌዴዎን ልጅ አቢሜሌክ የእናቱ ዘመዶች ወደሚኖሩበት ወደ ሴኬም ከተማ ሄደ። ² ዘመ

ደቱም የሴኬምን ሕዝብ እንዲህ ብለው እንዲጠይቁ ነገራቸው፤ “የቱን ትመርጣላችሁ? በሰባውም የጌዴዎን ልጆች መገዛትን? ወይስ በአንድ ሰው መገዛትን? አቢሜሌክ ለእናንተ የቅርብ የሥጋ ዘመድ መሆኑን አትዘንጉ።” ³ የእናቱም ዘመዶች እርሱን ወክለው ይህንኑ ለሴኬም ሰዎች ነገሩአቸው፤ የሴኬም ሰዎች ዘመዳቸው ስለሆነ አቢሜሌክን ለመከተል ወሰኑ። ⁴ ባህልበረትን ከሚያመልኩበት ቤት ሰባ ጥሬ ብር ወስደው ሰጡት፤ አቢሜሌክም በዚያ በሰባ ጥሬ ብር የማይጠቀሙ ዱር አዳሪዎችንና ወርበሎችን ቀጥሮ እንዲከተሉት አደረገ። ⁵ ወደ አባቱ ቤት ወደ ያፍራም ሄዶ የጌዴዎን ልጆች የሆኑትን ሰባውን ወንድሞቹን በአንድ ድንጋይ ላይ በረዳቸው፤ የጌዴዎን መጨረሻ ልጅ ኢዮአታም ግን ተደብቆ በላኒዘር ከሞት ተረፈ። ⁶ ከዚያን በኋላ የሴኬምና የቤትሚሎ ሕዝብ በአንድነት ተሰብስበው፤ በሴኬም ወደሚገኘው ወደተቀደሰው ወርካ ዛፍ ሄዱ፤ በዚያም አቢሜሌክን አነገሡ።

⁷ ኢዮአታም ይህን ነገር በሰማ ጊዜ ወደ ገሪ ዛን ተራራ ሜፍ ላይ ወጥቶ እንዲህ በማለት ወደ እናርሱ ጮኸ። “እናንተ የሴኬም ሰዎች! እኔን ብታዳምጡኝ እግዚአብሔርም እናንተን ያዳምጣችኋል! ፀከሰታት አንድ ቀን ዛፎች ተሰብስበው በላያቸው ንጉሥ ሊያገሡ ሄዱ፤ የወይራንም ዛፍ ‘በእኛ ላይ ንጉሥ’ አሉት።” ⁸ የወይራንም ዛፍ ‘በእናንተ ላይ ንጉሥ መሆን ካስፈለገ ለአማልክትም ሆነ ለሰዎች ጠቃሚ የሆነውን ዘይቱን መሰጠት አቆማለሁ ማለት ነው’ አላቸው። ⁹ ከዚህ በኋላ ዛፎቹ የበሰሰን ዛፍ ‘መጥተህ በእኛ ላይ ንጉሥ’ አሉት። ¹¹ የበሰሰ ዛፍ ግን ‘በእናንተ ላይ ንጉሥ መሆን ካስፈለገ ጣፋጭ የሆነውን ፍራዬን መሰጠት አቆማለሁ ማለት ነው’ አላቸው። ¹² ለዚህ ዛፍቹ የወይን ተክልን ‘መጥተህ በእኛ ላይ ንጉሥ’ አሉት። ¹³ የወይን ተክሉ ግን ‘በእናንተ ላይ መንገሥ ካስፈለገ ዛዕዳን አማልክትንና ሰዎችን የሚያሰደስተውን የወይን ጠጅን መሰጠት አቆማለሁ ማለት ነው’ ሲል መለሰላቸው። ¹⁴ ስለዚህ ዛፎች ሁሉ የእጃቸውን ቍጥቋጥ ‘መጥተህ በእኛ ላይ ንጉሥ’ አሉት። ¹⁵ የእጃቸውን ቍጥቋጥ ‘በእርግጥ ንጉሥ ልታደርጉኝ ከፈለጋችሁ፤ ኦና በጥላይ ሥር ተጠለሉ፤ ይህን ባታደርጉ ከእጃቸውም ቅርንጫፎቹ እሳት ወጥቶ የሊባኖሱን ዝግባዎች ያቃጥላል’ ሲል መለሰላቸው።

¹⁶ ኢዮአታም ንግግሩን በመቀጠል እንዲህ አላቸው፤ “አቢሜሌክን ስታነግሡ በእውነትና ከልባችሁ ነውን? ጌዴዎን ያደረገውን በማስታወስ ቤተሰቡን እንደሚገባ ረዳችሁሉትን? ¹⁷ አባቱ ለእናንተ እንደተዋጋ አስታውሉ፤ እና ንተንም በምድያማውያን እጅ ለማዳን ሲል

ሕይወቱን በአደጋ ላይ ጥሎ ነበር፤ ¹⁶ ዛሬ ግን እናንተ በአባቱ ቤተ ሰብ ላይ በጠላትነት ተነሣችሁ፤ ልጆቹን ገደላችሁ፤ በሰውንም በአንድ ድንጋይ ላይ ዐረዳችሁ፤ ይህንንም ያደረጋችሁት ጊዴዎን ከገረዱ የወሰዱው አቢሜሌክ የአናንተ ዘመድ ሰብሆን ነው፤ እርሱንም የሴኬም ንጉሥ አደረጋችሁት፤ ¹⁹ እንግዲህ ዛሬ ለጊዴዎንና ለቤተሰቡ ያደረጋችሁት በእውነትና ከልሳችሁ ከሆነ፤ ከአቢሜሌክ ጋር ደስ ይበላችሁ፤ እርሱም ከአናንተ ጋር ደስ ይበላው፤ ²⁰ ይህ ከልሆን ግን ከአቢሜሌክ አሳት ወጥቶ የሴኬም ንጉሥ የቤትሚሎን በዎች ይብላ፤ እንዲሁም ከሴኬምና ከቤትሚሎን አሳት ወጥቶ አቢሜሌክን ይብላ። ²¹ ኢዮአታም ይህን ከተናገረ በኋላ ወንድሙን አቢሜሌክን ሰሰፈራ ሸሽቶ ወደ በሐር ሄዶ እዚያ ተቀመጠ።

²² አቢሜሌክም በእስራኤል ላይ ሦስት ዓመት ነገሠ፤ ²³ ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር አቢሜሌክና የሴኬም ሰዎች እርሱ በርሳቸው በጠላትነት እንዲታያዩ አደረገ፤ ስለዚህም የሴኬም በዎች በእርሱ ላይ ዐመፁበት። ²⁴ ይህም የሆነው አቢሜሌክ ወንድሞቹን ስለገደሰ ቅጣቱን እንዲቀበልና እንዲሁም አቢሜሌክ የጊዴዎንን በባ ልጆች እንዲገድል ያደፋፈሩት የሴኬም በዎች ስለ ሠሩት ግፍ ቅጣታቸውን እንዲቀበሉ ነው። ²⁵ የሴኬም ነዋሪዎች ጥቂት በዎችን መርጠው በተራራዎች ጫፍ ላይ ሸመቁ፤ በአቢሜሌክም ላይ አደጋ እንዲጥሉ አደረጉ፤ በመንገዳቸው የሚያልፈውን ሰው ሁሉ ዘረፉ፤ አቢሜሌክም ይህን ሁሉ ሰማ። ²⁶ ከዚህ በኋላ የዒቤድ ልጅ ጋዓል ከወንድሞቹ ጋር ወደ ሴኬም መጣ፤ የሴኬምም ሰዎች እምነታቸውን በእርሱ ላይ ጣሱ። ²⁷ ሁሉም ወደ ወይን ተከሎቻቸው ወጥተው የወይን ፍሬ ሰቀሙ፤ የወይን ጠጅ ሠርተውም ትልቅ በዓል አደረጉ፤ ወደ አምላካቸውም መቅደስ ገብተው በዚያ እየበሉና እየጠጡ ስለ አቢሜሌክ በማፈዝ ተናገሩ። ²⁸ ጋዓልም እንዲህ አለ፡ “እኛ በሴኬም የምንገኝ ወንዶች ምን ዐይነት ወንዶች ነን? ለመሆኑ አቢሜሌክን የምናገላግሎ ሰዎችን ነው? ከቶ እርሱ ግን ነው? እርሱ ብሎ የጊዴዎን ልጅ! ዘቡል ስእርሱ የታዘዘ እንደሆነ እኛ እርሱን የምናገላግሎ ሰዎችን ነው? ይልቅስ የጉሳችሁ መሥራች ለሆነው ሰቀድሞው አባታችሁ ሰሐዋር ታማኞች ሁኑ። ²⁹ ይህን ሕዝብ የምናገራው እኔ በሆንኩ ኖር! አቢሜሌክን ወዲያ ለሰወግደው ነበር፤ ደግሞም ‘ሠራዊት ህን በማጠንከር ወጥተህ ተዋጋ!’ ብዬ እነግረው ነበር።”

³⁰ የከተማይቱ ገዥ ዘቡል ጋዓል የተናገረውን በበማ ጊዜ እጅግ ተቈጣ፤ ³¹ በአሩማ።

ወዳሰውም ወደ አቢሜሌክ መልእክተኞችን ልኮ እንዲህ ብለው እንዲነግሩት አሳስባቸው፡ “የዒቤድ ልጅ ጋዓል ከወንድሞቹ ጋር ወደ ሴኬም መጥቶአል፤ ስለዚህ ወደ ከተማይቱ አድርጎባ አይፈቅድልህም።” ³² እንግዲህ አንተና ተከታዮችህ በሴኬን ከዚያ ተነሥታችሁ በመስክ ውስጥ ደፈጣ አድርጉ፤ ³³ ነገ ጠዋትም ፀሐይ ስትወጣ ተነሥታችሁ በከተማይቱ ላይ በድንገት አደጋ ጣሱ፤ ጋዓልና ተከታዮቹ እናንተን ለመውጋት ቢወጡም በተቻላችሁ መጠን በብርቱ ምቱአቸው።”

³⁴ ስለዚህ አቢሜሌክና ተከታዮቹ ሁሉ በሴኬን ተነሥተው ከሴኬም ውጪ በአራት ወገን ተከፍለው ደፈጣ አደረጉ፤ ³⁵ አቢሜሌክና ተከታዮቹ ጋዓል ወጥቶ በከተማይቱ ቅጽር በር መቀመጥ ገዩ ጊዜ ከሸመቁባቸው በፍራዎች ወጡ፤ ³⁶ ጋዓልም እነርሱን አይቶ ዘቡልን “ተመልከት! በዎች ከተራራው ጫፍ ላይ እየወረዱ ነው” አለው።

ዘቡልም “እነርሱ በተራራዎች ላይ የሚታዩ ጥላዎች እንጂ ሰዎች አይደሉም” ቢል መሰበሰቡት።

³⁷ ቀጥሎም ጋዓል “ተመልከት! በተራራው ጥጋት በዎች ቁልቁል በመውረድ ላይ ናቸው፤ አንዱ ቡድን የለስማተኞች የወርክ ዛፍ በሚባሰው መንገድ እየመጣ ነው” አለ።

³⁸ ከዚህ በኋላ ዘቡል እንዲህ አለው፡ “ያሁሉ ተከራሪ ሁኑን የት ደረሰ? ‘አቢሜሌክ የተባለውን ሰው የምናገላግሎ ሰዎችን ነው?’ ብለህ የጠየቅህ አንተ አልነበርክምን? በማፈዝ ስታላግጥባቸው የነበርኩት በዎች እነሆ እነዚህ ናቸው፤ በል ወጥተህ ጦርነት ግጠማቸው!” ³⁹ ጋዓል የሴኬምን በዎች እየመራ ወጥቶ አቢሜሌክን ጦርነት ገጠመው፤ ⁴⁰ ጋዓል ሸሸ፤ አቢሜሌክም አሳደደው፤ በከተማይቱ ቅጽር በር ላይ ሳይቀር ብዙዎች ቁበሉ፤ ⁴¹ አቢሜሌክም መኖሪያውን በአሩማ አደረገ፤ ዘቡል ግን ጋዓልንና ወንድሞቹን ከሴኬም እያባረረ ለሰወጣቸው፤ ከዚያም በኋላ እዚያ ለመኖር አልቻሉም።

⁴² በማግሥቱ የሴኬም ሕዝብ ወደየእርሻቸው መሄዳቸውን አቢሜሌክ በማ፤ ⁴³ የእርሱ ተከታዮች የሆኑትን በዎች ወበዶ በሦስት ወገን በመከፈል በየመስኩ ሸምቀው እንዲጠባበቁ አደረገ፤ ሕዝቡ ከከተማ ቢወጡ ገዩ ጊዜ እነርሱን ሰመግግራል ከሸመቁበት ቦታ ወጣ፤ ⁴⁴ አቢሜሌክና ከእርሱ ጋር የተመደበው ቡድን የከተማይቱን ቅጽር በር ሰመጠበቅ ወደፊት ቢርጡ፤ የቀሩት ሁለቱ ቡድኖች በመስኩ በተገኙት ሕዝብ ላይ አደጋ ጥሰው ፈጁአቸው። ⁴⁵ ውጊያውም ቀኑን ሙሉ ቀጥሎ ዋሰ፤ አቢሜሌክ ከተማይቱን ይዞ ሕዝብዋን ሁሉ ገደለ፤

66 9:31 በአሩማ 1- ወይም “በተንኩል”

ከተማይቱን አፈራረሰ፤ በምድረቱም ላይ ጨው ዘራባት።

⁴⁶ በሴኬም ግንብ ውስጥ የነበሩ ታላላቅ ሰዎች ይህን በሰሙ ጊዜ ባላበረሰት በሚመለከ በት ቤት በሚገኘው ምሽግ ውስጥ ገቡ። ⁴⁷ አቢሜሌክም በሴኬም መሰብሰባቸውን ሰማ። ⁴⁸ ስለዚህም ከተከታዮቹ ጋር ወደ ጸልሞን ተራራ ወጣ፤ ከዚያም መጥረቢያ ወስዶ ከዛፍ ላይ እንጨት በመቀረጥ በትከሻው ተሸከመ፤ ተከታዮቹም በፍጥነት እርሱ እንዳደረገው ያደርጉ ዘንድ ነገራቸው። ⁴⁹ እያንዳንዱም ሰው ከዛፍ እንጨት ቂረጠ፤ አቢሜሌክንም ተከትለው ያን እንጨት ምሽጉን በማሰደገፍ ከመሩት፤ ሰዎቹ በውስጡ እንዳሉም በእሳት አቃጠሉት፤ ስለዚህም በምሽጉ ውስጥ የነበሩት ሰዎች ሁሉ ሞቱ፤ የወንዶቹና የሴቶቹ ቅጥር አንድ ሺ ያህል ነበር።

⁵⁰ ከዚህ በኋላ አቢሜሌክ ወደ ቶቤጽ ሄደ፤ ከተማይቱንም ከሰ ያዛት፤ ⁵¹ በከተማይቱ ውስጥ አንድ ትልቅ የከተማ መጠበቂያ ግንብ ስለነበረ፤ መሪዎቹ ላይቀሩ እያንዳንዱ ወንድም ሆነ ሴት ሮጦ ወደ እርሱ ገባ፤ በሩንም ዘግተው ወደ ጣራው ወጡ፤ ⁵² አቢሜሌክ እየተዋጋ ወደ ግንቡ በደረሰ ጊዜ በእሳት ለማያያዝ ወደ በሩ ቀረበ። ⁵³ ነገር ግን አንዲት ሴት በራሱ ላይ የወፍጮ ድንጋይ ናዳ በመጣል አናቱን ፈጠፈጠች። ⁵⁴ እርሱም የጦር መሣሪያ አንጋቹን ወጣት በፍጥነት በመጥራት፤ “ሰይፍህን መዝሙ ግደለኝ፤ ሴት ገደለችው እንድባል አልፍልግም” ሲል አዘዘው። ስለዚህ ወጣቱ በሰይፍ መትቶ ገደለው። ⁵⁵ እስራኤላውያን አቢሜሌክ መሞቱን ባዩ ጊዜ ሁሉም ወደየቤታቸው ሄዱ።

⁵⁶ በዚህ ዐይነት አቢሜሌክ ሰባ ወንድሞቹን በመግደል በአባቱ ላይ በፈጸመው በደል እግዚአብሔር ፍጻሜን ከፈበው፤ ⁵⁷ እንዲሁም እግዚአብሔር የሴኬም ሰዎች ሰባ ክፋታቸው ዋጋ የሆነውን መከራ እንዲቀበሉ አደረገ፤ በዚህ አኳኋን የጊደሞን ልጅ ኢየሁዳም በረገማቸው ጊዜ በእነርሱ ላይ እንደሚደርሰባቸው የተናገረው ሁሉ ተፈጸመ።

ምዕራፍ 10

ቶላሳ

¹ አቢሜሌክ ከሞተ በኋላ የዶዶ የልጅ ልጅ የፑኦል ልጅ የሆነው ቶላሳ እስራኤልን ነፃ ለማውጣት ተነሣ፤ እርሱም ከይሳኮር ነገድ ሲሆን የሚኖረውም በኮረብታማው በኤፍሬም አገር ሻሚር ተብላ በምትጠራ ስፍራ ነበር፤ ² ይህ ሰው ሃያ ሦስት ዓመት የእስራኤል መሪ ሆኖ ከቆየ በኋላ ሞተ፤ በሻሚርም ተቀበረ።

ያኢር

³ ከቶላሳ ቀጥሎ ገሰንዳዊው ያኢር ተነሣ፤ እርሱም ሃያ ሁለት ዓመት የእስራኤል መሪ ሆነ፤ ⁴ በሠላባ አህዮች ላይ ተቀምጠው የሚጋልቡ ሠላሳ ወንዶች ልጆች ነበሩት፤ እነርሱም በገሰንድ ምድር ሠላሳ ከተሞች ነበሩአቸው፤ እነዚህም ከተሞች እስከ ዛሬ የያኢር መንደሮች ተብለው ይጠራሉ፤ ⁵ ያኢር ሞተ፤ በቃሞንም ተቀበረ።

የፍታሔ

⁶ እስራኤላውያን ባህልና ሀሰታሮት የተባሉትን ባዕዳን አማልክት እንዲሁም የሶርያን፣ የሲዶናን፣ የሞኦብን፣ የዐሞንንና የፍልሰጥኤምን አማልክት በማምለክ እንደገና በእግዚአብሔር ላይ በደል ሠሩ፤ ከእግዚአብሔር ተለዩ፤ እርሱንም ማምለክ ተዉ፤ ⁷ ስለዚህ እግዚአብሔር በእስራኤላውያን ላይ ተቂጣ፤ ፍልሰጥኤማውያንና ዐሞናውያንም ድል ነሥተው እንዲይዙአቸው ፈቀደ። ⁸ እነርሱም ከዮርዳኖስ በቡተምሥራቅ ባለው በአሞራውያን አገር በገሰንድ በሚኖሩት እስራኤላውያን ሁሉ ላይ ጭቂናና ሰደት በማድረስ ዐሥራ ስምንት ዓመት ገዙአቸው፤ ⁹ ዐሞናውያን የይሁዳን፣ የብንያምንና የኤፍሬምን ነገዶች ለመውጋት ዮርዳኖስን ተሻገሩ፤ እስራኤልም በታላቅ ጭንቅ ላይ ነበረ።

¹⁰ ከዚህ በኋላ እስራኤላውያን “አንተን አምላካችንን ትተን ባህል የተባሉትን ባዕዳን አማልክት በመከተላችን በአንተ ላይ በደል ሠርተናል” በማለት ወደ እግዚአብሔር ጮኹ።

¹¹ እግዚአብሔር እንዲህ ሲል መለሰላቸው፤ “ግብጻውያን፣ አሞራውያን፣ ዐሞናውያን፣ ፍልሰጥኤማውያን፣ ¹² ሲዶናውያን፣ ዐማሌቃውያንና ማዖናውያን ከዚህ በፊት ጨቀነው በገዙአችሁ ጊዜ ወደ እኔ ጮኻችሁ ነበር፤ ታዲያ እኔስ ከእነርሱ እጅ በመታደግ አድኛችሁ አልነበረምን? ¹³ እናንተ ግን እስከ አሁን ድረስ እኔን ትታችሁ በባዕዳን አማልክት በጎዳችሁ፤ ስለዚህ እኔ እናንተን ዳግመኛ አልታደጋችሁም። ¹⁴ ሂዱ! ወደ መረጣችኋቸው ባዕዳን አማልክትም ጩኹ፤ መከራ በሚደርሰባችሁ ጊዜም እነርሱዉ ይታደጉአችሁ።”

¹⁵ የእስራኤል ሕዝብ ግን እግዚአብሔርን “በእርግጥ በድለናል፤ አንተ በእኛ ላይ የፈለግከውን አድርግብን፤ ብቻ አባዝህ የዛሬን አድነን” አሉት። ¹⁶ ባዕዳን አማልክቶቻቸውንም አስወግደው፤ እግዚአብሔርን አመለኩ፤ እግዚአብሔርም ሰባ እስራኤል መከራ እጅግ አዘነ።

¹⁷ ከዚህ በኋላ የዐሞናውያን ሠራዊት ለጦር ነት ተዘጋጅቶ በገሰንድ ሰፈረ፤ የእስራኤልም

ሰዎች በአንድነት ተሰብስበው በገለጻድ ምጽጳ ተብሎ በሚጠራው ቦታ ሰራ።¹⁸ በዚያም ሕዝቡና የእስራኤላውያን የነገድ ለሰቆች ሁሉ “ዐሞናውያንን ስንወጋ መሪ የሚሆኑን ማን ነው? እንግዲህ ይህን መርኅን ስናደርግ የሚመራን ሰው በገለጻድ ስሚኖር ሰው ሁሉ መሪ ይሆናል” በማለት እርስ በርሳቸው ተጠያየቁ።

ምዕራፍ 11

¹ገለጻዳዊው ዮፍታሔ ከአንዲት ጋሳሞታ ሴት የተወለደ ጀግና ወታደር ነበር።² የአርሱ አባት ገለጻድ ቀደም ብሎ ያገባት የሕግ ሚስቱ የወለደችለት ሌሎች ወንዶች ልጆች ነበሩት፤ እነርሱም ባደጉ ጊዜ ወንድማቸውን ዮፍታሔን “እንተ ከልላ ሴት የተወለድህ ስለሆነህ ከአባታችን ርስት ምንም ነገር መውረስ አይገባህም” ብለው ከሴት እንዲባረር አደረጉት።³ ዮፍታሔም ከወንድሞቹ ሽሽቶ ጣብ ተብላ በምትጠራ ምድር ኖረ፤ እዚያ ጥቂት የማይጠቅሙ ወርቦሎችን ሰበሰበ፤ እነርሱም ከአርሱ ጋር አብረው የሽፍትነት ተግባር ይፈጽሙ ነበር።

⁴ከጥቂት ጊዜ በኋላ ዐሞናውያን እስራኤላውያንን ለመውጋት ዘመቱ።⁵ ይህም በሆነ ጊዜ የገለጻድ መሪዎች ዮፍታሔን ከጣብ ምድር መልሰው ለማምጣት ሄደው።⁶ “ዐሞናውያንን መውጋት እንችል ዘንድ መጥተህ መሪያችን ሁን” አሉት።

⁷ዮፍታሔ ግን “እናንተ እኔን ጠልታችሁ ከአባቴ ሴት ተባርሬ እንድሄድ አስገድዳችሁኝ ነበር፤ ታዲያ አሁን ችግር ሲጥማችሁ ወደ እኔ መምጣታችሁ ስለምንድን ነው?” አላቸው።

⁸እነርሱም ዮፍታሔን “አሁን እኛ ወደ አንተ ተመልስናል፤ ምክንያቱም ከእኛ ጋር ዘምተህ ዐሞናውያንን እንድትወጋልንና የገሰጻድ ሕዝብ ሁሉ መሪ እንድትሆን እንፈልጋለን” አሉት።

⁹ዮፍታሔም “እንግዲህ ወደበት ከመለሳችሁኝ በኋላ እግዚአብሔር በዐሞናውያን ላይ ድልን በሚያገኙናጽፈኝ ጊዜ እኔ የእናንተ መሪ እሆናለሁ” አላቸው።

¹⁰እነርሱም “እግዚአብሔር ምስክራችን ነው፤ በዚህ ነገር እንስማማለን” ብለው መስሱለት፤¹¹ ስለዚህ ዮፍታሔ ከገለጻድ መሪዎች ጋር ሄደ። ሕዝቡም ገዥያቸውና መሪያቸው አደረጉት፤ ዮፍታሔም በምጽጳ በእግዚአብሔር ፊት በዚህ ጉዳይ መስማማቱን ገሰጠ።

¹²ከዚህ በኋላ ዮፍታሔ ወደ ዐሞን ንጉሥ መልእክተኞችን ልኮ “ከእኛ ጋር የተጣላዘበት ምክንያት ምንድን ነው? አገራችንንስ የወረረ ከው ስምንድን ነው?” ብለው እንዲጠይቁት አደረገ።

¹³ዐሞንም ንጉሥ ሰዮፍታሔ መልእክተኞች መልስ ሲሰጥ “እስራኤላውያን ከግብጽ በወጡ ጊዜ ከእርሻን ወንዝ እስከ ያባቅ ወንዝ ያሰውን ምድራችን የዮርዳኖስንም ወንዝ ወሰዱ ብኝ፤ አሁን ግን በሰላም መመለስ ይኖር ባችኋል” አላቸው።

¹⁴ዮፍታሔ እንደገና መልእክተኞችን ወደ ዐሞን ንጉሥ ላከ።¹⁵ እንዲህ በማለትም መልስ ሰጠው፡ “እስራኤል የሞአብንም ሆነ የዐሞንን ምድር ወሰዱ የሚባለው ትክክለኛ አባባል አይደለም፤¹⁶ እውነተኛው ታሪክ እንሆ ይህ ነው፡- እስራኤላውያን ከሞአብ በወጡ ጊዜ በባረሐው አቋርጠው ወደ አካባ የባሕር ሰላጤ ደረሱ፤ ከዚያም ወደ ቃዴስ አለፉ፤¹⁷ ከዚያ በኋላ በምድሩ አልፈው እንዲሄዱ ይፈቅድላቸው ዘንድ ወደ ኤዶም ንጉሥ መልእክተኞች ላኩ፤ ነገር ግን የኤዶም ንጉሥ አልፈቀደላቸውም፤ የሞአብንም ንጉሥ እንዲሁ ጠየቁ፤ እርሱም ቢሆን በምድሩ አልፈው እንዲሄዱ አልፈቀደላቸውም፤ ስለዚህ እስራኤላውያን በቃዴስ ቆዩ፤¹⁸ በረሐውንም በማቋረጥ ጉዞ ቀጥለው የኤዶምንና የሞአብን ምድር በመሞር ከሞአብ በስተምሥራቅና ከእርሻን ወንዝ ባሻገር ወዳሰው ስፍራ መጥተው ሰራ። ነገር ግን የሞአብ ወሰን ስለነበር የእርሻንን ወንዝ አልተሻገሩም፤¹⁹ ከዚህ በኋላ እስራኤላውያን በሐሰቦን ሆኖ ወደሚገዛው ወደ አሞራውያን ንጉሥ ወደ ሲሐን መልእክተኞች ልከው በአገሩ በኩል አልፈው ወደገዛ አገራቸው እንዲሄዱ አስጠየቁት፤²⁰ ሲሐን ግን እስራኤላውያን አልፈው እንዲሄዱ አልፈቀደላቸውም፤ እንዲያውም መላ ሠራዊቱን ስብስቦ በያልጽ በመሰፈር በእስራኤል ላይ አደጋ ጣለ።²¹ ነገር ግን የእስራኤል አምላክ የሆነው እግዚአብሔር እስራኤላውያን በሲሐንና በሠራዊቱ ሁሉ ላይ ድል እንዲቀዳጁ አደረገ፤ በዚህም ዐይነት እስራኤላውያን በዚያ አገር ይኖሩ የነበሩትን የአሞራውያንን ግዛት በሙሉ ወስደው የራሳቸው ርስት አደረጉት።²² በደቡብ ከእርሻን ወንዝ አንገሥቶ በሰሜን እስከ ያባቅ ወንዝ ድረስ፤ እንዲሁም በምሥራቅ ከባረሐው እንገሥቶ በምዕራብ እስከ ዮርዳኖስ ወንዝ ድረስ መላውን የአሞራውያን ግዛት ያዙ፤²³ ስለዚህ ስሕዝቡ በእስራኤላውያን ሲል አሞራውያንን አባርሮ ያሰወጣ ራሱ የእስራኤል አምላክ የሆነው እግዚአብሔር ነው፤ ታዲያ አንተ መልሱን ልትወስድ ታስባለህን? ²⁴አንተ አምላክህ ከሆኑ የሰጠህን ይዘህ ዐርፈህ ተቀመጥ፤ እኛ ግን አምላካችን እግዚአብሔር የሰጠንን ሁሉ ወርሰን እንኖራለን።²⁵ ለመሆኑ አንተ የሞአብ ንጉሥ ከነበረው ከጸጋር ልጅ ከባላቅ ትበልጣለህን? እርሱ እንኳ እስራኤልን ከቶ

11:17-18 ሁጹ 20:14-21 ሁጹ 11:18 ሁጹ 21:4 ሁጹ 11:19-22 ሁጹ 21:21-24 ሁጹ 11:25 ሁጹ 22:1-6

አልተቋቋመም፤ እኛንም ይወጋ ዘንድ ወደ ጦርነት ለመውጣት አልደፈረም፤ ²⁶ በሰዚህ ሦስት መቶ ዓመት ሙሉ እስራኤል ሐሴቦንን፣ ንሮዔርንና በእነርሱም ሁሪያ ያሉትን የገጠር ከተሞች፣ እንዲሁም በአርሾን ወንዝ ዳርቻ ያሉትን ከተሞች በሙሉ ወርሰው ኖረዋል፤ ታዲያ በነዚህ ዘመናት ሁሉ ስለምን መልሳችሁ አልወስዳችኋቸውም ነበር? ²⁷ እኔ በበኩሌ ምንም አልበደልኩም፤ በእኔ ላይ ጦርነት ስመ ከፈት ልትበድሰኝ የተነሣየህ አንተ ነህ፤ እንግዲህ ፈራጅ እግዚአብሔር ነው፤ እርሱ ዛሬ በእስራኤላውያንና በህሞናውያን መካከል ውሳኔ ይሰጣል።” ²⁸ የዐሞን ንጉሥ ግን የዮፍታሔን መልእክት ከቁም ነገር አልቈጠረውም።

²⁹ በዚያን ጊዜ የእግዚአብሔር መንፈስ በዮፍታሔ ላይ ወረደ፤ የዮፍታሔም በገለጻውና በምናሴ ግዛቶች መካከል እቋርጦ ሄደ፤ በገለጻው ወደምትገኘው ወደ ምጽጳ ተመለሰ፤ ከዚያም ወደ ዐምን ጉዞውን ቀጠለ። ³⁰ ለእግዚአብሔርም እንዲህ ሲል ተሳለ፡ “በዐሞናውያን ላይ ድልን ከሰጠኸኝ፣ ³¹ ድል አድርጌ ከዘመቻ ወደቤቱ ስመለስ ከቤት ወጥቶ ሊቀበለኝ የሚመጣው ለአንተ ይሆናል፤ እርሱንም ለአንተ የሚቃጠል መሥዋዕት አድርጌ አቀርባለሁ።”

³² ከዚህም በኋላ የዮፍታሔ ዐሞናውያንን ለመውጋት ወንዙን ተሻግሮ ሄደ፤ እግዚአብሔርም ድልን አስናጸፈው። ³³ ከዓረብና ጀምሮ በሚኒት ዙሪያ እስካለው ስፍራ በአጠቃላይ ሃያ ከተሞችን፣ እንዲሁም እስከ አቤል ከራሚም ድረስ ያሉትን ሁሉ ድባቅ መታ፤ ብሁ ሕዝብ ካለቀም በኋላ ዐሞናውያን በእስራኤል ውጊያ ተሸነፉ።

የዮፍታሔ ቤት ልጅ

³⁴ የዮፍታሔ በምጽጳ ወዳለው ቤቱ በተመለሰ ጊዜ ቤት ልጁ አታም ይዛ እየዘፈነችና እየጨፈረች ልትቀበለው ወጣች፤ ያለ እርሰዋም ሌላ ልጅ አልነበረውም። ³⁵ በደታም ጊዜ በሐዘን ልብሱ በመቅደድ “ወይኔ ልጄ! ልቤን በሐዘን ሰበርሽው! በእኔ ላይ ለሚደርስው ሥቃይ ስለምን አንጅ ምክንያት ሆንሽብኝ? እኔ ለእግዚአብሔር በመሐላ ቃል ገብቼ ተሰያለሁ፤ ልመልሰውም አልችልም!” አለ።

³⁶ እርሰዋም “አባቴ ሆይ! ለእግዚአብሔር ቃል ገብተህ ከሆነስ፤ እግዚአብሔር ጠላቶችህን ዐሞናውያንን ስለተበቀለህ በእኔ ላይ ልታደርግ ያቀድከውን ፈጽም” አላችው። ³⁷ ነገር ግን አባትዋን እንዲህ ስትል ጠየቀችው፡ “ይህን አንድ ነገር ፍቀድልኝ፤ ገና ልጃንረድሳለሁ መሞቱ ስለሆነ፣ ከንደኛቼ ጋር በተራራው ሄጄ አለትስ ዘንድ የሁለት ወር ጊዜ ፍቀ

ድልኝ።” ³⁸ እርሱም እንድትሄድ ፈቅዶ ለሁለት ወር እስናበታት፤ እርሰዋና ንደኛችዋም ወደ ተራራዎች ወጡ፤ ባል ሳታገባና ልጅ ሳትወልድ ለመሞት በመዘጋጀትዋም ስለ እርሰዋ አለቀሱላት። ³⁹ ከሁለት ወር በኋላ ወደ አባትዋ ቤት ተመልሳ መጣች፤ እርሱም ለእግዚአብሔር ቃል የገባውን ፈጽመ፤ እርሰዋም ገና ደንግል እንደሆነች ሞተች።

ከዚያም ጊዜ አንሥቶ፣ ⁴⁰ የእስራኤላውያን ወጣት ሴቶች ልጆች በየዓመቱ ለአራት ቀን ያህል ከቤታቸው ርቀው እየሄዱ ለገለጻዊው ለዮፍታሔ ቤት ልጅ ማዘናቸውና ማልቀሳቸው የተለመደ ሆነ።

ምዕራፍ 12

የዮፍታሔና ኤፍሬማውያን

¹ የኤፍሬም ሰዎች ለጦርነት ተዘጋጅተው የዮርዳኖስን ወንዝ በመሸገር ወደ ጻፎን በደረሱ ጊዜ የዮፍታሔን “ዐሞናውያንን ለመውጋት ወሰን አልፈህ ስትሄድ እኛን ያልጠራሽን ለምን ድን ነው? እንግዲህ እኛም ቤትህን በላይህ እና ታጥለዋለን?” አሉት።

² የዮፍታሔም እንዲህ አላቸው፡ “እኔና ሕዝቤ ከዐሞናውያን ጋር በብርቱ ተጣልተን በነበረበት ጊዜ እናንተን ጠርቼአችሁ ነበር፤ ነገር ግን ከእነርሱ እጅ በመታደግ ልታድሩኝ አልፈለጋችሁም፤ ³ እናንተ እኔን ለመርዳት ወደዚያ አለመሄዳችሁን ባየሁ ጊዜ ለሕይወቴ ሳልሳሳ እነርሱን ለመውጋት ወሰኑን ተሻግሬ ሄድሁ፤ እግዚአብሔርም በአነርሱ ላይ ድልን አቀዳጀኝ፤ ታዲያ አሁን እኔን ለመውጋት የተነሣችሁበት ምክንያት ምንድን ነው?” ⁴ ከዚህ በኋላ የዮፍታሔ የገለጻውን ሰዎች አስባሰቦ በኤፍሬም ሰዎች ላይ አደጋ በመጣል ድል አደረጋቸው፤ ምክንያቱም የኤፍሬም ሰዎች “እናንተ በኤፍሬምና በምናሴ ግዛት ውስጥ የምትኖሩ ገለጻውያን እኮ ኤፍሬምን ከድታችሁ የመጣችሁ ናችሁ” ይሉአቸው ስለነበር ነው። ⁵ የኤፍሬም ሰዎች እንዳያመልጡ ለማድረግ ገለጻውያን የዮርዳኖስን መሸገሪያ ቦታዎች ሁሉ ዘግተው ያዙ፤ ለማምለጥ የሚሞከር ማንኛውም የኤፍሬም ሰው ለመሸገር ፈቃድ ቢጠይቅ ገለጻውያን “አንተ የኤፍሬም ሰው ነህን?” ብለው ይጠይቁት ነበር፤ “አይደለሁም” ካለ፡ ⁶ “አስቲ ሺቦሌት” በል ይሉታል፤ እርሱ ግን “ሺ” የሚለውን ፈደል አስተካክሎ መናገር ስለማይችል “ሲቦሌት” ይላል፤ ከዚህ በኋላ እርሱን ይዘው የዮርዳኖስ መሸገሪያ ከሆኑት ስፍራዎች በአንዱ ይገድሉታል፤ ያንጊዜም በዚሁ ዐይነት አርባ ሁለት ሺ የኤፍሬም ሰዎች ተገደሉ።

፮ የፍታሔ ስድስት ዓመት ሙሉ የአሰራራል መሪ ከሆነ በኋላ ሞተ፤ በትውልድ እገሩ በገሰ ዓድ በምትገኘው በእንዲት ከተማ ተቀበረ ።

ኢብጸን፡ ኦሎን፡ ዓብደን

፩ ከፍታሔ ቀጥሎ የቤተሰቡም ተወላጅ የሆነው ኢብጸን የአሰራራል መሪ ሆነ፤ ፯ ኢብጸን ሠላሳ ወንዶችና ሠላሳ ሴቶች ልጆች ነበሩት፤ ሴቶች ልጆቹን ከጐሳው ውጭ ከሆኑ ወንዶች ጋር እጋባቸው፤ እንዲሁም ከጐሳው ውጭ የሆኑ ሴቶች ልጆችን እምጥቶ ከወንዶች ልጆቹ ጋር እንዲጋቡ እደረገ፤ ኢብጸን ሰባት ዓመት የአሰራራል መሪ ሆኖ ከቆየ በኋላ ሞተ፤
፲፬ በቤተሰቡምም ተቀበረ።

፲፫ ከኢብጸን ቀጥሎ የዛብሎን ወገን የሆነው ኦሎን አሰራራልን ዐሥር ዓመት መሪ፤ ፲፭ ከዚያን በኋላ ሞተ፤ ሰዓብሎን ግዛት በምትገኘው በአያሎንም ምድር ተቀበረ።

፲፭ ከኦሎን ቀጥሎ የፒርዓቶን ተወላጅ የሆነው የሂሌል ልጅ ዓብደን የአሰራራል መሪ ሆነ፤ ፲፭ ዓብደን ሰባ እህቶች ላይ ተቀምጠው የሚጋልቡ እርባ ወንዶች ልጆችና ሠላሳ የልጅ ልጆች ነበሩት፤ ዓብደን ስምንት ዓመት የአሰራራል መሪ ሆኖ ከቆየ በኋላ ሞተ፤ ፲፮ ነገረብታማ በሆነው በዐማሌቃውያን እገር በኤፍሬም ግዛት በምትገኘውም በፒርዓቶን ተቀበረ።

ምዕራፍ 13

የላምሶን መወለድ

፲ አሰራራውያን እንደገና በደል ሠሩ፤ ስለዚህም ፍልስጥኤማውያን እርባ ዓመት ሙሉ እንዲገቡለቸው እግዚአብሔር ፈቀደ።

፯ በዚያን ዘመን ጸርዓ በምትባል የገጠር ከተማ የሚኖር ማኑሄ የሚባል አንድ ሰው ነበር፤ እርሱም ትውልዱ ከዓን ነገድ ወገን ነበር፤ ሚስቱ መኸን ስለነበረች ልጆች አልወለደችም፤ ፯ እእርሱም የእግዚአብሔር መልእክተኛዎች ሆኑ፤ “እስከ አሁን ልጆች መውለድ አልቻልኩም፤ ነገር ግን ስቅርብ ጊዜ ውስጥ ፀንሰኸ ወንድ ልጅ ትወልጃለሽ፤” የወይን ጠጅም ሆነ ማንኛውንም የሚያስከር መጠጥ ከመጣትና ማንኛውንም የተከለከለ ምግብ ከመብላት ተጠነቀቁ። ፯ ልጅሽም ከተወለደ በኋላ ጠጉሩን በፍጹም እንዳትላፈፈው፤ ምክንያቱም እርሱ ከሚወለድበት ቀን ጀምሮ ናዝራዊ በመሆን ለእግዚአብሔር የተሰየመ ይሆናል፤ እስራኤልንም ከፍልስጥኤማውያን እጅ መታደግ ይጀምራል።

፪ ከዚህ በኋላ ሴቲቱ ሄዳ ለባልዋ እንዲህ አለችው፡ “አንድ የእግዚአብሔር ሰው ወደ እኔ

መጥቶ ነበር፤ እንደ እግዚአብሔር መልእክት አጅግ የሚያስፈራ ነበር፤ እኔ ከወይን አንደ መጣ አልጠየቅሁትም፤ እርሱም ስሙን አልነገረኝም፤ ፯ ነገር ግን እርሱ “ትፀንሻለሽ፤ ወንድ ልጅም ትወልጃለሽ” ብሎ ነገረኝ፤ እንዲሁም የሚወለደው ልጅ በሕይወቱ ሙሉ በናዝራዊ ነት ለእግዚአብሔር የተሰየመ ስለሚሆን፤ የወይን ጠጅም ሆነ ማንኛውንም የሚያስከር መጠጥ ከመጣትና ማንኛውንም የተከለከለ ምግብ ከመብላት እንድጠነቀቅ ነግሮኛል።”

፫ ከዚህ በኋላ ማኑሄ “እግዚአብሔር ሆይ! ሕፃኑ ሲወለድ ምን ማድረግ እንደሚገባን ይነግርን” ዘንድ ያ የላከኸው የእግዚአብሔር ሰው እንደገና ተመልሶ ወደ እኛ እንዲመጣ አድርግልን” ሲል ወደ እግዚአብሔር ጸለየ።

፬ እግዚአብሔርም የማኑሄን ጸሎት ሰማ፤ የእግዚአብሔርም መልእክት እንደገና ወጥቶ ሴቲቱ በእርሻ ውስጥ እንደተቀመጠች ተገለጠላት፤ ባልዋ ማኑሄ ከእርሱ ጋር አልነበረም፤ ፬ ስለዚህ በፍጥነት ወደ እርሱ ርግ በመሄድ “ተመልከት! ያ ከዚህ በፊት ወደእኔ መጥቶ የነበረው ሰው ዛሬም እንደገና ተገለጠልኝ” አለችው።

፭ ማኑሄም ከተቀመጠበት ተነሥቶ ሚስቱን ተከትሎ ሄደ፤ ወደ ሰውየውም ቀርቦ “ከሚስቱ ጋር ተነጋግረህ የነበርከው እንተ ነህን?” ሲል ጠየቀው።

ሰውየውም “አዎ፤ አኔ ነኝ” ሲል መለሰ።

፮ ቀጥሎም ማኑሄ “የተናገርከው ቃል ሲፈጸም የሚወለደው ልጅ ምን ማድረግ እለስት? መኖር የሚገባውስ እንዴት ነው?” ሲል ጠየቀው።

፯ መልእክትም እንዲህ ሲል መለሰ፤ “ሚስትህ የነገርኩአትን ሁሉ በጥንቃቄ ለመፈጸም እርግጠኛ መሆን እለባት፤ “ከወይን ተከል የሚገኝ ምንም ነገር መመገብ አይኖርባትም፤ የወይን ጠጅም ሆነ ማንኛውንም የሚያስከር መጠጥ አትጠጣም፤ ማንኛውንም የተከለከለ ምግብ አትበላም፤ ስለጠቃላይ እኔ የነገርኩአትን ሁሉ መፈጸም እለባት።”

፱ ይህም ሁሉ ሲሆን ማኑሄ ያ ሰው የእግዚአብሔር መልእክት መሆኑን አሳወቀም ነበር፤ ስለዚህም “እባክህ በቶሎ አትሂድብን፤ እንድ የፍዳዋ ጥቦት ዐርደን እናዘጋጅለሁ” አለው።

፲ መልእክት ግን “ብቆይም እንኳን የእንተን ምግብ እለባለም፤ ይሁን እንጂ ልታዘጋጅው ከፈቀድህ የሚቃጠል መሥዋዕት እድርገህ ለእግዚአብሔር እቅርበው” አለው።

፫ ማኑሄም “የተናገርከው ቃል ሲፈጸም ምስጋና እናቀርብለሁ ዘንድ ስምህ ማን እንደሆን ንገረን” አለው።

¹⁸ መልእክትም “ሰሜን ለማወቅ የፈለግኸው ለምንድን ነው? ስሜ ድንቅ የሆነ ምስጢራዊ ነው” ሲል መለሰለት።

¹⁹ ከዚህ በኋላ ማኑሄ እንድ የፍየል ጥበትና የእህል ቅርባን ወስዶ በእለቱ መሠዊያ ላይ ስለ ግዚአብሔር መሥዋዕት እድርጎ አቀረበ፤ ማኑሄና ሚስቱም እየተመስከቱ ሳለ እግዚአብሔር አስደናቂ ነገር እደረገ። ²⁰⁻²¹ የእሳት ነበልባል ከመሠዊያው ወደ ላይ በሚወጣበት ጊዜ ማኑሄና ሚስቱ የእግዚአብሔር መልአክ በነበልባሉ ውስጥ ወደ ሰማይ ሲወጣ አዩ፤ ማኑሄም በዚህ ጊዜ ያ ሰው የእግዚአብሔር መልአክ መሆኑን ተገነዘበ፤ እርሱና ሚስቱም በግንባራቸው ወደ መሬት ተደፉ፤ ዳግመኛም መልአኩን አላዩም።

²² ማኑሄ ሚስቱን “እግዚአብሔርን ሰላየን በእርግጥ አንሞታለን” አላት።

²³ ሚስቱ ግን “እግዚአብሔር ሲገድለን ቢፈልግ ኖሮ መሥዋዕታችንንና ቅርባናችንን ባልተቀበለም ነበር፤ ይህን ሁሉ እሁን ባላሳየንና እንዲህ ያሰውን ነገር ሁሉ ባልነገረንም ነበር” ስትል መለሰችለት።

²⁴ ሴቲቱም ወንድ ልጅ ወለደች፤ ስሙም ሳምሶን ብላ ጠራችው፤ ሕፃኑም አደገ፤ እግዚአብሔርም ባረከው፤ ²⁵ በጾርዓና ዘኤቺታኦል መካከል ባለው በዳን ሰፈር ውስጥ በነበረበት ጊዜ የእግዚአብሔር ኃይል ያበረታው ጀመር።

ምዕራፍ 14
የሳምሶን ጋብቻ

¹ አንድ ቀን ሳምሶን ወደ ቲምና ወረደ፤ በዚያም እንዲት ፍልስጥኤማዊት ልጃገረድ አየ፤ ² ወደ ዜቱም ተመልሶ ሰአባቱና ሰእናቱ “በቲምና እንዲት ፍልስጥኤማዊት ልጃገረድ አይቼ ወድጃታለሁ፤ ስለዚህ እርስዋን አጭታችሁ እጋቡኝ” አላቸው።

³ አባቱና እናቱ ግን “ሚስት ለማግኘት እረማውያን ወደ ሆኑ ፍልስጥኤማውያን መሄድ ለምን አስፈለገህ? ከሕዝባችን ሁሉ መካከል የራሳችን ጉሳ የሆነች ልጃገረድ ማግኘት አቅቶህ ነውን?” ሲሉ ጠየቁት።

ሳምሶን ግን አባቱን “እኔ እርስዋን በጣም ስለማወቅ ከእርስዋ ጋር አጋባኝ” አለው።

⁴ ሳምሶን ይህን እንዲያደርግ የሚመራው እግዚአብሔር እንደሆነ ወላጆቹ አላወቁም፤ በዚያም ጊዜ ፍልስጥኤማውያን አስራኤላውያንን ይገዙ ስለነበር፤ እግዚአብሔር ፍልስጥኤማውያንን ለመቃወም ምክንያት ይፈልግ ነበር።

⁵ ከዚህ በኋላ ሳምሶን ከአባቱና ከእናቱ ጋር ወደ ቲምና ወረደ፤ እዚያም በወይን ተከል

ውስጥ አልፈው ሲሄዱ አንድ ደበል አንበሳ እያገጣ መጣበት፤ ⁶ በድንገትም የእግዚአብሔር ኃይል ሳምሶንን አበረታው፤ ስለዚህም አንበሳውን እንደ አንድ የፍየል ጥበት ያህል በመቀጠር ያለ ምንም መሣሪያ በባሃ እጁ ገንጣጥሎ ጣለው፤ ያደረገውንም ነገር ለወላጆቹ አልነገራቸውም።

⁷ ከዚህ በኋላ ወደ ልጃገረዲቱ ሄዶ አነጋገራት፤ ወደዳትም፤ ⁸ ከጥቂት ቀናት በኋላ እርስዋን ለማግኘት ወደዚያ ተመልሶ ሄደ፤ በጉዞም ላይ ሳሉ ያንን የገደለውን እንበሳ ሁኔታ ለማየት ከመንገድ ዞር አለ፤ በድኑን ንቦች ሰፍረውበት በውስጡም ማር መኖሩን በተመለከተ ጊዜ እጅግ ተደንቀ፤ ⁹ ከማራም ጥቂት በእጁ ቈርጦ አየበላ መንገዱን ቀጠለ፤ ወደ አባቱና ወደ እናቱ ቀርቦ ከያዘው ማር ስጥቶአቸው በሉ፤ ነገር ግን ሳምሶን ያንን ማር ያገኘው ከሞተው እንበሳ በድን ውስጥ መሆኑን አልነገራቸውም።

¹⁰ ለባቱ ወደ ልጃገረዲቱ ቤት በሄደ ጊዜ፤ ሳምሶን በዚያ ትልቅ ግብዣ እደረገ፤ ይህም ዐይነቱ ግብዣ በወጣቶች ዘንድ የተለመደ ነበር፤ ¹¹ ፍልስጥኤማውያን እርሱን ባዩት ጊዜ ከእርሱ ጋር እንዲቆዩ ሠላሳ ወንዶች መጣቶችን መርጠው ላኩለት። ¹² ሳምሶንም እንዲህ አላቸው፡ “እስቲ ታውቁ እንደሆነ አንድ እንቆቅ ልሽ ልንገራችሁ፤ በሰባቱ የሠርጉ በዓል ቀናች ውስጥ ይህን እንቆቅልሽ ፈትታችሁ ብትነግሩኝ፤ ሠላሳ የበፍታ ቀሚስና ሠላሳ ቅያሬ ልብስ እስጣችኋለሁ፤ ¹³ ፍቼን መንገር ባትችሉ ግን ሠላሳ የበፍታ ቀሚስና ሠላሳ ቅያሬ ልብስ ትስጡኛላችሁ።”

እነርሱም “እንቆቅልሽን ንገረን፤ እስቲ እንሰማው” አሉት።

¹⁴ እርሱም

“ከበላተኛው መብል ተገኘ፤

ከብርቱውም ጣፋጭ ነገር ወጣ”

አላቸው።

እስከ ሦስት ቀን ድረስ እንቆቅልሹን መፍታት አልቻሉም።

¹⁵ በአራተኛው ቀን የሳምሶንን ሚስት እንዲህ አሉለት፡ “ባልሽን አግባብተሽ የእንቆቅልሹን ፍች እንዲነግረን አድርጌ፤ ይህን ካለደረግሽ ግን የአባትሽን ቤት በእሳት ለያይዘን አንቺንም በውስጡ በመጨመር እናታጥልሻለን፤ ስካስ እናንተ ሁሉታችሁም ወደ ግብዣችሁ የጠራችሁን ልትዘርፉ ኖሮአልን?”

¹⁶ ስለዚህ የሳምሶን ሚስት እያለቀሰች ወደ እርሱ ቀርባ “ስካስ አንተ እኔን አትወደኝም! እንዲያውም በብርቱ ትጠላኛለህ፤ ምክንያቱም ወዳጆቼን እንቆቅልሽ ጠይቀህ ለእኔ እስከ እሁን ፍችውን አልነገርኸኝም” አለችው።

እርሱም “ተመልከቼ! እኔ ይህን ስለባቱና ስለነፍቱ እንኳ አልነገርሁአቸውም! ታዲያ ስለነፍቱ የምነግርበት ምክንያት ምንድን ነው?” አላት።¹⁷ ከዚህም የተነሣ እርስዋ በሠርጉ በዓል ሰባት ቀን ሙሉ አለቀሰች! አጥብቃም ስባኑዚዘችው የእንቆቅልሹን ፍች በሰባተኛው ቀን ነገራት፤ እርስዋም ሄዳ ለፍልስጥኤማውያኑ ነገረችቸው።¹⁸ ስለዚህ በሰባተኛው ቀን ፀሐይ ከመጥሰቁ በፊት፣ የከተማ ይቱ ሰዎች

“ከማር የጣፈጠ፣
ከአንበሳስ የበረታ ምን አለ?”

ሲሉ የእንቆቅልሹን ፍች ነገሩት።
ሳምሶንም

“በእኔ ጊደር ባታርሱ ኖሮ፣
መልሱን ማግኘት ባልቻላችሁም
ነበር” አላቸው።

¹⁹የአግዚአብሔርም ንይል በድንገት ብርታት ሰጠው! ወደ አስቀሱናም ወርዶ ሠላሳ ሰዎችን ገደሰ፤ ውብ የሆነውንም ልብሳቸውን ሁሉ በመግፈፍ እምጥቶ የእንቆቅልሹን ፍች ላወቁት ሰዎች ሰጣቸው። በሆነውም ነገር ሁሉ እጅግ ተቂጥቶ ወደ ቤቱ ተመለሰ።²⁰ ሚስቱም በሠርጉ ዋና ሚዚ ለነበረው ሰው ተዳረች።

ምዕራፍ 15

¹ከጥቂት ጊዜ በኋላ በሰንዶ መከር ወራት ሳምሶን ሚስቱን ለመገባደግ አንድ የፍየል ጥበት ይዞ ሄደ፤ አባትዋንም “ሚስቴ ወዳለች በት ክፍል መግባት አፈልጋለሁ” አለው።

አባትዋ ግን እንዲገባ አልፈቀደበትም፤² ሳምሶንም “አንተ የጠላሃት ስለመሰለኝ ሚዚህ ስነበረው ሰው ዳርኋት! የሆነ ሆኖ የእርስዋ ታናሽ ይበልጥ ውብ ስለሆነች በዚያች ፈንታ ይህችን ማግባት ትችላለህ” አለው።

³ሳምሶንም “ከእንግዲህ ወዲህ በፍልስጥኤማውያን ላይ ስለምወስደው እርምጃ በጎሳፊነት አልጠየቅበትም” አለ።⁴ ሄዶም ሦስት መቶ ቀበሮዎችን በማደን ያዘ፤ ጥንድ ጥንድ አድርጎ ጭራቸውን በማያያዝ በገመድ አሰረ፤ ችቦዎችም እምጥቶ በጭራቸው መካከል አሰረ።⁵ ከዚያም በኋላ በችቦዎቹ ላይ እባት በማቀጣጠል ቀበሮዎቹን ገና ወዳልታደሰው ወደ ፍልስጥኤማውያን የሰንዶ ስብል ውስጥ ሰቀቃቸው፤ በዚህም ህይወት ሁኔታ ታጭዶ የተከመረውን ብቻ ሳይሆን ገና በማሳ ላይ ያለውን ሰንዶ፣ የወደፊና የወይን ተክል ጭምር አቃጠለ።⁶ ፍልስጥኤማውያን ይህን ያደረገው ማን እንደሆነ በጠየቁ ጊዜ፣ ሳምሶን መሆኑን ተረዱ፤ ምክንያቱም የቲምና ተወላጅ የሆነው ዐማቱ የሳምሶንን ሚስት ሚዚው ስነበረ ሌላ

ሰው ስጥቶበት ነበር፤ ስለዚህ ፍልስጥኤማውያን ሄደው ቤቱቱንና አባታን በእባት አቃጠሉ።

⁷ሳምሶንም “እንግዲህ እናንተ ይህን አድርጋችኋል፤ እኔ ደግሞ እናንተን ባልበቀል እንደማልተዋችሁ እምላለሁ” ብሎ ነገራቸው።⁸ ወዲያውም ብርቱ አደጋ ጥሉባቸው ከእነርሱ ብዙዎችን ገደሰ፤ ከዚህም በኋላ ሄዶ ዓጣም ተብላ በምትጠራ ስፍራ በዋሻ ውስጥ ተቀመጠ።

ሳምሶን ፍልስጥኤማውያንን
ድል አደረገ

⁹ፍልስጥኤማውያን መጥተው በይሁዳ ሰፈሩ፤ ሌሊ ተብላ በምትጠራ ከተማም ላይ አደጋ ጣሉባት፤¹⁰ የይሁዳም ሰዎች “በእኛ ላይ አደጋ የምትጥሉት ስለምንድን ነው?” ሲሉ ጠየቁአቸው።

እነርሱም “እኛ የመጣነው ሳምሶንን ልንይዝና እስረኛ አድርገን ወስደን በእኛ ላይ ያደረገውን ሁሉ በእርሱም ላይ ልንፈጽምበት ነው” ሲሉ መሰሉላቸው።¹¹ ስለዚህም ሦስት ሺ የሚሆኑ የይሁዳ ሰዎች በዓጣም ወዳለው ዋሻ ሄደው “ፍልስጥኤማውያን ነገርዎቻችን እንደሆኑ አታውቅምን? ታዲያ ይህ ያደረገህብን ምንድን ነው?” ሲሉ ሳምሶንን ጠየቁት።

እርሱም “እኔ በእነርሱ ላይ ያደረግሁት ልክ እነርሱ በእኔ ላይ ያደረጉትን ነው” አላቸው።

¹²እነርሱም “እኛ እሁን ወደዚህ የመጣ ነው አንተን አሰረን በእነርሱ አሳልፈን ልንሰጥህ ነው” አሉት።

ሳምሶንም “እናንተ ራሳችሁ እንደማትገድሉኝ ቃል ግብልኝ” አላቸው።

¹³እነርሱም “መልካም ነው፤ አንተን በገመድ አሰረን በእነርሱ አሳልፈን እንሰጥህን እንጂ እኛስ አንገድልህም” ሲሉ መሰሉለት። ከዚህም በኋላ በሁለት አዳዲስ ገመዶች አሰሩትና ከዋሻው አውጥተው ወሰዱት።

¹⁴ሳምሶንም ወደ ሌሊ በሄደ ጊዜ፣ ፍልስጥኤማውያን እየተሯሯሩ ወደ እርሱ መጥተው ደነፉበት፤ በድንገትም የአግዚአብሔር ንይል አበረታው፤ እጆቹ ላይ ተጠምጥመው የታሰረባቸውን ገመዶች ልክ እሳት እንደነካው ፈትል በጣጥሰ ጣስ፤¹⁵ ከዚህ በኋላ በችሮብ ጊዜ የሞተ የአንድ አሀያ መንጋጋ አገኘ፤ ጐንበስ ብሎ አንሥቶም አንድ ሺ ሰው ገደለ በት።

¹⁶ሳምሶንም፦

“በእህያ መንጋጋ አንድ ሺ ሰው
ገደለሁ፤

በዚህም የአህያ መንጋጋ

ፈባውን በሬሳ ላይ ከመርሁ” ሲል

በመቀኘት ዘመረ።

17 ከዚያም በኋላ ይዞት የነበረውን መንጋጋ ወረወረው፤ ይህም የተፈጸመበት ያ ስፍራ “ራማት ሌሊ”^{7*} ተብሎ ተጠራ።

18 ከዚህ በኋላ ሳምሶን እጅግ ስለተጠማ “ይህን የመስለ ታላቅ ድል ሰጠኸኝ፤ ታዲያ አሁን በውሃ ጥም ልሞት ነውን? በእነዚህስ አረማውያን በሆኑት ፍልስጥኤማውያን ልማረከ ነውን? ሲል የእግዚአብሔርን ስም ጠራ።”

19 እግዚአብሔርም በዚያችው በሌሊ የነበረውን አንድ ጉድጓድ ከፈተሰት፤ ከእርሱም ውሃ ወጣ፤ ሳምሶንም ያንን ጠጥቶ በጣም ስለረከ ብርታት አገኘ፤ ስለዚህም ያ ምንጭ “ሃቆሬ”^{8*} ተብሎ ተጠራ፤ እስከዛሬም ድረስ በሌሊ ይገኛል።

20 ፍልስጥኤማውያን ዘህገሩ ሳይ ገዥዎች በነበሩበት ዘመን ሳምሶን አስራኤልን ለሃያ ዓመት ሙሉ መራ።

ምዕራፍ 16

ሳምሶን በጋዛ

1 አንድ ቀን ሳምሶን የፍልስጥኤማውያን ከተማ ወደሆነችው ወደ ጋዛ ሄደ፤ እዚያም አንዲት አመንዝራ ሴት እግኝቶ ከእርሱዋ ጋር ለማደር ወደ ቤትዋ ገባ፤² የጋዛም ሰዎች ሳምሶን በዚያ መኖሩን ሰምተው ያንን ቦታ በመከበብ በከተማይቱ በር ሌሊቱን ሙሉ ሲጠብቁት አደሩ፤ “እስኪነጋ ጠብቀን እንነጽለዋለን” ብለው በማሰብ ሌሊቱን ሙሉ ጸጥ አሉ፤³ ነገር ግን ሳምሶን ከሴቲቱ ጋር ተኝቶ የቆየው እስከ አኩላ ሌሊት ብቻ ነበር፤ ከዚያም በኋላ ከመኝታው ተነሣ፤ የከተማይቱን ቅጽር በር፤ ሁለቱን ምሶሶዎችና መቄሰፊያዎቹን ሁሉ ፈነቃቀለው፤ ያንን ሁሉ በትከሻው ተሸክሞ ከኬብሮን ፊት ለፊት እስካለው ኮረብታ ድረስ ወስደው።

ሳምሶንና ደሊሳ

4 ከዚህ በኋላ ሳምሶን በሶሬቅ ሸለቆ የምትኖር ደሊሳ ተብላ የምትጠራ አንዲት ሴት ወደደ፤⁵ አምስቱ የፍልስጥኤማውያን ነገሥታት ወደ እርሱዋ ሄደው እንዲህ አሉአት፤ “ሳምሶንን እግባብተሽ ይህን ሁሉ ብርታት ያነሃው ከምን እንደሆነና እንዴትስ አሰረን በቁጥጥራችን ሥር በማድረግ ልናሸንፈው እንደምንችል ጠይቂው፤ እያንዳንዳችንም አንድ ሺ አንድ መቶ ጥሬ ብር እንሰጥሻለን።”

6 ስለዚህ ደሊሳ ሳምሶንን “ይህን ያህል ብርቱ የሚያደርግህ ምን እንደሆነ እባክህ ንገረኝ፤ አንድ ሰው አንተን አሰሮ ሊያደክምህ የሚችለው እንዴት ነው?” አለችው።

7 ሳምሶንም “እርጥብ በሆኑ ሰባት አዳዲስ ጠፍሮች ቢያስሩኝ እንደማንኛውም ሰው ደካማ እሆናለሁ” አላት።

8 ከዚህ በኋላ የፍልስጥኤማውያን ነገሥታት እርጥብ የሆኑ ሰባት አዳዲስ ጠፍሮችን ለደሊሳ ይዘውላት መው፤ እርሷም በእርሱ ሳምሶንን አሰረችው።⁹ በሌላ ክፍል ሆነው የሚጠባበቁ ወንዶች ስለነበሩ “ሳምሶን! ፍልስጥኤማውያን መጡብህ!” ስትል ጮኸች፤ እርሱ ግን ፈትል እሳት ሲነካው እንደሚበጣጠስ ጠፍሮቹን በጣጠሳቸው፤ ስለዚህ አሁንም ብርታት የሚያገኝበትን ምስጢር ገና አልደረሱበትም ነበር።

10 ደሊሳም ሳምሶንን “እነሆ አታለልኸኝ፤ እውነቱንም አልነገርከኝም፤ አሁንም አንተን እንዴት ማስር እንደሚቻል እባክህ ንገረኝ” አለችው።

11 እርሱም “ሥራ ባልተወራበት አዲስ ገመድ ቢያስሩኝ እንደማንኛውም ሰው ደካማ እሆናለሁ” ሲል መለሰላት።

12 ደሊሳም አዲስ ገመድ ወስዳ አሰረችው፤ በሌላ ክፍል ሆነው የሚጠባበቁ ወንዶች ስለነበሩ “ሳምሶን! ፍልስጥኤማውያን መጡብህ!” ስትል ጮኸች፤ እርሱ ግን ገመዱን ከከንዱ እንደ ፈትል በጣጠሰው።

13 ደሊሳም ሳምሶንን “እስከ አሁን ድረስ አሞኘኸኝ፤ እውነቱንም አልነገርኸኝም፤ አሁንም አንተን እንዴት ማስር እንደሚቻል እባክህ ንገረኝ” አለችው።

እርሱም “የራሴን ጠጥር ሰባቱን ቁንዳዳዎች ከድር ጋር ብትገብኑኝው፤ በችካልም ብትቸከዩው እንደማንኛውም ሰው ደካማ እሆናለሁ” አላት።

14 ከዚህ በኋላ ደሊሳ ሳምሶንን እየደባበሰች አንቅልፍ እንዲወስደው አደረገች፤ የራሱንም ጠጥር በባቱን ቁንዳዳዎች ከድር ጋር ገንጥሮ በችካል ቸከለችው፤ ከዚያ በኋላ “ሳምሶን! ፍልስጥኤማውያን መጡብህ!” ብላ ጮኸች፤ እርሱ ግን ከእንቅልፉ ነቀቶ ጠጥሩን ከችካሉና ከድሩ ሳይ ነቀሰው።

15 ስለዚህ እርሷም “ልብህ ከእኔ ጋር ሳይሆን እንዴት እወድሻለሁ ትለኛለህ? ሦስት ጊዜ አታለልከኝ፤ እስከ አሁንም ያህን ሁሉ ብርታት ያገኘኸው ከምን እንደሆነ አልነገርኸኝም” አለችው።¹⁶ ስለት ስለትም እየነከነከች በብርቱ ስላሰቸገረችውና ስላሰለችችው፤¹⁷ በመጨረሻ እውነቱን ንገራት፤ እንዲህም አላት “ከተወሰድሁበት ጊዜ ጀምሮ በናዝራዊነት ስእግዚአብሔር የተሰየሁ ስለሆነ ጠጥራ ተሳጭቶ አያውቅም፤ ጠጥራ ቢሳጭ ግን ንይል ተለይቶኝ እንደማንኛውም ሰው ደካማ እሆናለሁ።”

7* 15:17 ራማት ሌሊ :- በዕብራይስጥ “የመንጋጋ ኮረብታ” ማለት ነው።
8* 15:19 ሃቆሬ :- በዕብራይስጥ “የሚጠራ” ማለት ነው።

¹⁶ ደሊላ አውነቱን አንደነገራት በተረዳች ጊዜ “አውነቱን ሰልገረኝ አንድ ጊዜ ተመልሳችሁ ኑ” ስትል ወደ ፍልሰጥኤማውያን ነገሥታት መልእክት ላከች። እነርሱም ገንዘቡን ይዘው መጡ። ¹⁹ ደሊላ ሳምሶንን በጭንዋ ላይ አጋድማ እየደባበሰች እንቅልፍ እንዲወሰደው አደረገች፤ አንድ ሰውም ጠርታ ሰባቱን የጠጉሩን ቁንዳላዎች እንዲሳጥ አደረገች፤ ጎይቱም ከእርሱ ተለይቶት ስለነበር በማዋረድ ታሰጪን ቀው ነበር፤ ²⁰ ከዚያም በኋላ “ሳምሶን! ፍልሰጥኤማውያን መጡብህ!” አላችው፤ እርሱም ከእንቅልፉ ነቅቶ “እንደ ወትሮው በጣዋሼ እሄዳለሁ” ብሎ አሰበ፤ እግዚአብሔርም እንደተለየው አሳወቀም ነበር፤ ²¹ ፍልሰጥኤማውያንም ከሚረኩት በኋላ ሁለቱን ዐይኖቹን አወጡ፤ ወደ ጋዛም ወሰደው በነሐስ ሰንሰለት በማሰር በታሰረበት ቤት እህል እንዲፈጭ አደረጉት፤ ²² በዚያን ጊዜ ውስጥ፣ ጠጉሩ አንደገና ማደግ ጀመረ።

የሳምሶን አሟሟት

²³ የደስታ በዓል ሰማዚጋጆችና ለአምላካቸውም ለዳጎን ታላቅ መሥዋዕት ለማቅረብ የፍልሰጥኤማውያን ነገሥታት በአንድነት ተሰበሰቡ፤ “አምላካችን በጠላታችን በሳምሶን ላይ ድልን አንድንቀዳጅ አድርጎናል!” ሲሉም ዘመሩ። ²⁴⁻²⁵ እጅግም ደስ ብሎአቸው ስለነበር “በፊታችን እየተሟወተ እንዲያሰደስተን ሳምሶንን ጥሩት” አሉ፤ ሳምሶንንም ከእስር ቤት አውጥተው በማምጣት ያሰደስታቸው ዘንድ በምሰሶች መካከል አቆሙት፤ ሕዝቡም ባዩት ጊዜ “ምድራችንን ባጠፋውና ከእኛም ብዙዎቻችን በገደለው ጠላታችን ላይ አምላካችን ድልን አቀዳጅቶናል” በማለት አምላካቸውን በዝማሬ አመለከት። ²⁶ ሳምሶንም እጁን ይዞ የሚመራውን ልጅ፣ “ሕንጻውን ደግፈው የያዙትን ምስሶዎች አሰጩብጠኝና እነርሱን ተደግፌልቁም” አለው። ²⁷ በሕንጻውም ውስጥ ብዙ ወንዶችና ሴቶች እንዲሁም አምስቱ የፍልሰጥኤማውያን ነገሥታት ነበሩ፤ በጣራ ላይ ሆነው ሳምሶን ሲያሟውታቸው የሚመለከቁ ምስት ሺ ወንዶችና ሴቶች ነበሩ።

²⁸ ከዚህ በኋላ ሳምሶን “ልዑል እግዚአብሔር ሆይ! እባክህ አሰበኝ፤ አምላኬ ሆይ! እባክህ አንድ ጊዜ ጎይቴን መልሰልኝና ፍልሰጥኤማውያን ዐይኖቼን ሰላጠጡ አንድ ጊዜ ብቻ እንድንቀላቸው አድርገኝ” ብሎ ጸለየ። ²⁹ ስለዚህ ሳምሶን ሕንጻውን ደግፈው የያዙትን ሁለቱን መካከልኛ ምስሶዎች ጨበጠ፤ በአንድ እጁ አንዱን ምስሶ፣ በሌላ እጁም ሌላውን ምስሶ ከያዘ በኋላ፣ ³⁰ “ሕይወቴ ክፍልሰጥኤማውያን ጋር

ትልፍ!” ብሎ ጮኸ፤ በሙሉ ጎይቱም በገፋቸው ጊዜ ሕንጻው በአምስቱ ነገሥታትና እዚያ ባሉት ሁሉ ላይ ተደረመ፤ ሳምሶንም በሕይወቱ ሳለ ከገደላቸው ይልቅ በሞተበት ጊዜ የገደላቸው በቡ።

³¹ ወንድሞቹና የቀሩት ቤተሰቡ ሁሉ ሬሳውን ለማግኘት መጡ፤ ወሰደውም በጸርዓና በኤቬታኦል መካከል በሚገኘው በእዛቱ በማኑሄ መቃብር ቀበሩት፤ ሳምሶን ሃያ ዓመት ሙሉ እስራኤልን መራ።

ምዕራፍ 17

ሚካ ይሠራቸው ጣዖታት

¹ ሚካ ተብሎ የሚጠራ አንድ ሰው በኮረብታማው በኤፍሬም አገር ይኖር ነበር፤ ² ሚካም አንድ ቀን እናቱን እንዲህ አላት፣ “አንድ ሰው አንድ ሺ አንድ መቶ ጥሬ ብር በሰረቀሽ ጊዜያንን የሰረቀሽን ሰው ስትረግሚው ሰምቼሽ ነበር፤ እነሆ ያ ገንዘብ በእኔ እጅ ነው፤ እርሱንም የወሰድሁ እኔ ነበርሁ።”

እናቱም “ልጄ እግዚአብሔር ይባርክህ” አላችው። ³ ልጇም ገንዘቡን መልሶ ለእናቱ ሰጣት፤ እርሰዋም “አርግማት በልጄ ላይ እንዳይደርስ እኔ ራሴ ብሩን ለእግዚአብሔር የተለየ አደርገዋለሁ፤ ከእንጨት ተሠርቶ በብር የተለበጠ ጣዖት ማሠሪያም ይሆናል፤ ስለዚህ ብሩን ለእንተ መልሼ እሰጥሃለሁ” አላችው። ⁴ ልጇም ብሩን ለእናቱ ሰጣት፤ እርሰዋም ከላዩ ሁለት መቶ ብር አንሥታ እንጨት ጠርቦ በብር በመለበጥ ጣዖት ለሚሠራላት የብር አንጥረኛ ሰጠችው፤ ጣዖቱም ሰሚካ ቤት ተቀመጠ።

⁵ ይህ ሚካ የተባለ ሰው የራሱ የሆነ የአምልኮ ሰፍራ ነበረው፤ በርከት ያሉ ጣዖታትና አንድ ኤፋድ ወርቶ ከልጆቹ አንዱን ካሆን ሆኖ እንዲያገለግለው ጀመው፤ ⁶ በዚያን ጊዜ በእስራኤል ነጉሥ አልነበረም፤ እያንዳንዱም ሰው ለራሱ ደስ ያለውን ነገር ሁሉ አንደፈለገ ያደርግ ነበር።

⁷ በዚያን ወቅት በይሁዳ ግዛት በቤተልሔም ከተማ የሚኖር አንድ ወጣት ሌዋዊ ነበር፤ ⁸ ይህም ሰው የሚኖርበትን ሰፍራ ለማግኘት ከቤተልሔም ተነሥቶ ሄደ፤ በጉዞም ላይ ሳለ በኮረብታማው በኤፍሬም አገር ወደሚገኘው ወደ ሚካ ቤት መጣ፤ ⁹ ሚካም “ከወደት መጣህ?” አለው።

እርሱም “እኔ በይሁዳ ግዛት ከምትገኘው ከቤተልሔም የመጣሁ ሌዋዊ ነኝ፤ የምኖርበትን ሰፍራ እየፈለግሁ ነው” ሲል መለሰለት።

¹⁰ ሚካም “እንግዲያውስ ከእኔ ጋር ኑር፤ የእኔ አማካሪና ካህን ሁንልኝ፤ በዓመት ዐሥር ብር እንዲሁም ልብሰና ምግብ እሰጥላለሁ”

አለው።¹¹ ወጣቱ ሌዋዊም ከሚካ ጋር ለመኖር ተሰማማ፤ ያም ወጣት ካህን ለሚካ እንደ ልጅ ሆነለት፤¹² ሚካም እርሱን ካህን አድርጎ ሾመው፤ በቤቱም ተቀመጠ።¹³ ሚካም “እን ግዲህ ሌዋዊ ካህን ካገኘሁ እግዚአብሔር ሁሉን ነገር አንደሚያስተካክልልኝ ዐውቃለሁ” አለ።

ምዕራፍ 18
ሚካና የዳን ነገድ

¹ በዚያም ዘመን በእስራኤል ንጉሥ አልኒበ ረም፤ በዚያም ጊዜ የዳን ነገድ ተወላጆች የሚ ሰፍሩበት ርስት ለማግኘት በመፈለግ ሳይ ነበሩ፤ ምክንያቱም በእስራኤል ነገዶች መካ ከል የራሳቸው የሆነ የርስት ድርሻ ገና አላገኙም ነበር።² ለዚህ የዳን ሕዝብ ከነገዱ ቤተ ሰዎች መካከል ብርታት ያላቸውን አምስት ሰዎች መረጠ፤ ምድሪቱንም አጥንተው እንዲ መለሱ መመሪያ በመስጠት ከደርዳሩ ከኤሽታ አል ከተሞች ላኩአቸው፤ እነርሱም ኮረብታማ ሰሆነው በኤፍራም አገር በደረሱ ጊዜ በሚካ ቤት አደሩ፤³ እዚያም በነበሩበት ጊዜ ወጣቱን ሌዋዊ በእነጋገሩ ሁኔታ ከየት እንደሆነ ለይተው ዐወቁት፤ ወደ እርሱም ቀርበው “እዚህ ምን ትሠራለህ፤ ወደዚህ ያመጣህ ማንው?” ሲሉ ጠየቁት።

⁴ እርሱም “ደሞዝ አየከረለኝ ካህን ሆኜ ካገ ሰግለው ከሚካ ጋር ተሰማምቻለሁ” ሲል መለሰ ላቸው።

⁵ እነርሱም “ጉዞአችን ይሳካልን አንደሆነ አባክህ እግዚአብሔርን ጠይቅልን” አሉት።

⁶ ካህኑም “ምንም ችግር አይገጥማችሁም፤ በዚህ ጉዞአችሁ እግዚአብሔር ይጠብቃችኋል” ሲል መለሰላቸው።

⁷ ከዚህ በኋላ አምስቱ ሰዎች ከዚያ ተነሥተው ወደ ላዩሽ ሄዱ፤ በዚያም የነበሩት ሕዝብ ልክ እንደ ሲዶናውያን በሰላም የሚኖሩ መሆናቸውን ተመለከቱ፤ ሕዝቡም ከማንም ጋር ሳይጋጩ ጸጥ ባለ መንፈስ የሚኖሩ ሰላም ወዳዶች ነበሩ፤ ከዚህም ጋር ከሚያስፈልጋቸው ነገር ሁሉ ምንም የሚጉድላቸው። አልኒበ ረም፤ ከዚህም የተነሳ ከማንኛውም ሕዝብ ጋር ግንኙነት ሳይኖራቸው ከሲዶናውያን በመራቅ ተገልለው ይኖሩ ነበር።⁸ አምስቱም ሰዎች ወደ ደርዳሩ ወደ ኤሽታአል በተመለሱ ጊዜ የአገራቸው ሰዎች ምን አንዳገኙ ጠየቁአቸው።

⁹ እነርሱም እንዲህ አሉአቸው፡ “እንግዲህ ኑ፤ በላዩሽ ላይ አደጋ እንጣል፤ ምድሪቱ በጣም ጥሩ መሆኑን አይተናል፤ እዚህ ደረሰ ሥራ በዝናችሁ አትቀመጡ፤ ይልቅስ በፍጥነት ሄዳችሁ ያዙአት፤¹⁰ ወደዚያም በምትሄዱበት ጊዜ

ምንም የማይጠራጠሩ ስላም ወዳዶች ሆነው ታገኙአቸዋላችሁ፤ አገሪቱ ታላቅ ናት፤ ለሰው የሚያስፈልገው ማናቸውም ነገር በውስጥዎ ይገኛል፤ እግዚአብሔር ይሳችን አገር ለእናንተ ስጥቶአችኋል።”

¹¹ ለዚህ ከዳን ነገድ ስድስት መቶ ሰዎች ለመርነት ተዘጋጅተው ከደርዳሩ ከኤሽታአል ተነሱ፤¹² እነርሱም ወጥተው በይሁዳ በምትገኘው ከቂርያት ይዳሪም በስተ ምዕራብ ሰፈሩ፤ ያ ስፍራ አስከ አሁን የዳን ሰፈር ተብሎ የሚጠራውም ስለዚህ ነው።¹³ ከዚያም ጉዞአቸውን በመቀጠል በኮረብታማው በኤፍራም አገር ወደ ሚገኘው ወደ ሚካ ቤት መጡ።

¹⁴ በላዩሽ ዙሪያ ያለውን አገር ሲያጠኑ ተልከው የነበሩት አምስት ሰዎች ሰንደቆቻቸው “በዚህ ስፍራ ከዚህ ቤቶች በእንዱ ውስጥ በብር የተሰበሰበ የእንጨት ጣዖት እንዳለ ታውቃላችሁን? ሌሎች ጣዖታትና አንድ ኤፋድም በተጨማሪ አለ፤ ታዲያ ምን ማድረግ የሚገባን ይመስላችኋል?” አሉአቸው።¹⁵ ወጣቱ ሌዋዊ ወደሚኖርበትም ወደ ሚካ ቤት ገቡ፤ ሌዋዊውንም አንዴት እንደሚኖር ጠየቁት፤¹⁶ ሰመር ነት ተዘጋጅተው ከዳን የመጡት ስድስት መቶ ሰዎች በዚያን ጊዜ በቅጽር በር አጠገብ ቆመው ነበር።¹⁷ አምስቱም ሰላጥኑ በቀጥታ ወደ ሚካ ቤት ገብተው ያንን በብር የተሰበሰበ የእንጨት ጣዖትና ሌሎቹንም ጣዖታት ኤፋዱንም ጭምር ወሰዱ፤ ይህም በሚሆንበት ጊዜ ካህኑ የጦር መሣሪያ ከታጠቁት ስድስት መቶ ሰዎች ጋር በቅጽር በሩ አጠገብ ቆሞ ነበር።

¹⁸ እርሱም ሰዎቹ ወደ ሚካ ቤት ሄደው ምስሎቹንና ኤፋዱን በሚወስዱበት ጊዜ “ምን ማድረጋችሁ ነው?” ሲል ጠየቃቸው።

¹⁹ እነርሱም “ዝም በል! ምንም ቃል እንዳትናገር፤ ይልቅስ መጥተህ ካህናችንና አማካሪያችን ሁን፤ የአንድ ሰው ቤተሰብ ካህን ከምትሆን የአንድ እስራኤላዊ ነገድ ካህን መሆን አይችልህምን?” አሉት።²⁰ ይህም አባባል ካህኑን እጅግ ስላሰደስተው ጣዖታቱንና ኤፋዱን ይዞ ከእነርሱ ጋር ሄደ።

²¹ እነርሱም ልጆቻቸውን ከብቶቻቸውንና ንብረታቸውን ሁሉ ከፈት አስቀድመው ወደኋላ በመመለስ ጉዞአቸውን ቀጠሉ።²² ከቤቱ ራቅ ብለው ከሄዱ በኋላ ሚካ ጉራቤቶቹን ጠርቶ ለውጊያ ወጣ፤ ከዳን የመጡትንም ሰዎች ደረሱባቸውና፤²³ ደንፋባቸው፤ ከዳን የመጡትም ሰዎች ወደኋላ መለሰ ብለው ሚካን “ምን ሆነሃል? ይህስ ሁሉ ጋጋታ ምን ድን ነው?” ሲሉ ጠየቁት።

²⁴ ሚካም “እንዴ፤ ‘ምን ሆነሃል’ ለምን ትሉኛላችሁ? የሚያገለግለኝን ካህንና አኔ

9* [18:7 የሚጉድላቸው፡- ወይም “የሚያስተጋራቸውም ሆነ የሚገዛቸው።”]

የሠራላቸውን ጣዖታት ዘርፋችሁ ሄዳችሁ፤ ታዲያ እኔ ምን ተረፈኝ?” አላቸው።

²⁵ ከዳን የመጡትም ሰዎች “ምንም ቃል ከመናገር ብታርፍ ይሻልሃል፤ እስከሰዓቱም እንዲሁን ሰዎች አስቂጥተህ በራሱህ ላይ መዘዝ ታመጣህ፤ እንተሆነ መላው ቤተሰቦችህም ታልቃላችሁ” አሉት። ²⁶ ከዚህም በኋላ ጉዞአቸውን ቀጠሉ፤ ሚካም ሊቋዳማቸው እንደማይችል ባየ ጊዜ ተመልሶ ወደ ቤቱ ሄደ።

²⁷⁻²⁸ ከዳን የመጡት ሰዎች ካህኑንና ሚካ የሠራቸውን ምስሎች ያዘው ሄዱ፤ በቤተረሐብ ግዛት ውስጥ በሚገኘው ሸለቆ ያሉትንና ጸጥባለ መንፈስ የሚኖሩ ሰላም ወዳድ ሕዝብ ያሉ ባትን የላይሽን ከተማ አደጋ ጣሉባት፤ በውስጥ ዋም የሚኖሩትን ሁሉ ገድለው ከተማይቱን አቃጠሉ። ላይሽ ከሲዶና በጣም የራቀች በመሆንዋና ሕዝቡም ከሌሎች ሕዝቦች ጋር ግንኙነት ስላልነበረው ይታደጋቸው ዘንድ ማንም ሊደርሰላቸው አልቻለም። የዳንም ሰዎች ከተማይቱን እንደገና በመገንባት አድሰው መኖሪያ አደረጉአት። ²⁹ ስምዋንም ሰውጠው የቀድሞው አባታቸው በነበረው በያዕቆብ ልጅ ስም ዳን ብለው ጠሩአት፤ ³⁰ የዳን ሰዎችም ያመልኩት ዘንድ ያን ጣዖት በዚያ አኖሩ፤ ከሙሴ ልጅ ከፔሪሾም የተወሰደው ዮናታንም ሰዳን ነገድ ካህን ሆኖ ማገልገል ጀመረ። የአርሰም ዘርች ሕዝቡ ተማርከው እስከተሰደዱበት ጊዜ ድረስ ማገልገላቸውን ቀጠሉ። ³¹ በዚህም ዐይነት የሚካ ጣዖት አግዚአብሔር የሚመለከበት ድንኳን በሌላ አስከንብረበት ዘመን በዚያው ቆየ።

ምዕራፍ 19

አንድ ሌዋዊና የእርሱ ተባት

¹ በአሰራሌል ገና ጉጉሥ ባልነበረበት ጊዜ በኮረብታማው በኤፍሬም አገር ራት ብሎ በሚገኝ ሰፍራ የሚኖር አንድ ሌዋዊ ነበረ፤ ይህ ሕው በይሁዳ ግዛት ከምትገኘው ከቤተሉዊም አንዲት ልጃገረድ ቀባት ወሰደ ነበር፤ ² ነገር ግን ልጅቱ ከእርሱ ጋር ተጣልታ በቤተሉዊም ወደሚገኘው ወደ አባቷ ቤት በመከብሰል በዚያ አራት ወር ቂየች። ³ ዞግየት ብሎም ሰውየው ወደ ልጅቱ ስመሄድና በማግባባት መልሶ ሲያመጣት ቀርጥ ውሳኔ አደረገ፤ ሲሄድም አግልጋዩንና ሁለት አህዮች ይዞ ነበር፤ እዚያም በደረሰ ጊዜ ልጅቱ ተቀብላ ወደ ቤት አሰገባችው፤ የልጅቱም አባት ሰውየውን ባየው ጊዜ በደሰታ ተቀበለው። ⁴ እዚያም አንዲቆይ አደረገው፤ እርሱም ሦስት ቀን በዚያ ቆየ፤ ሳልና ሚስቱም አብረው እየተመገቡ፤ አብረው ያድሩ ነበር፤ ⁵ በአራተኛው ቀን ጠዋት በማሰዳ ተነሡና ሰመሄድ ተዘጋጁ፤ የልጅቱ አባት ግን

ሌዋዊውን “ብርታት እንድታገኝ መጀመሪያ እህል ትመስ፤ ከዚያም በኋላ ትሄዳለህ” አለው።

⁶ ስለዚህ ሁለቱ ሰዎች ተቀምጠው አብረው ተመገቡ፤ የሉቲቱም አባት ሌዋዊውን “እባክህ ዛሬ ደስ ብሎህ እዚሁ እደር” አለው።

⁷ ሌዋዊው ሰመሄድ ተነሣ፤ የልጅቱ አባት ግን እንዲቆይ አግባባውን ያንን ሌሊት በዚያው አሳለፈ፤ ⁸ በአምስተኛው ቀን ጠዋት በማሰዳ ተነሥቶ ጉዞ ጀመረ፤ የልጅቱ አባት ግን “እባክህ እህል ትመስ፤ ቆየት ብለህ ትሄዳለህ” አለው፤ ስለዚህም ሁለቱ ሰዎች አብረው ቡሉ።

⁹ ሌዋዊውና ቀባቱ እንዲሁም አገልጋዩ ሆነው እንደገና ጉዞ ሲጀምሩ የልጅቱ አባት እንዲህ አለ፤ “ተመልከቱ እነሆ ጊዜው መሸቶ አልፈደህም፤ ሌሊቱን እዚሁ ብታሳልፉ ይሻላል፤ አሁን ፈጥኖ ይጨልማል፤ እዚሁ ደስ ብሎአችሁ አደሩ፤ ነገ በማሰዳ ተነሥታችሁ ጉዞ በመጀመር ወደ ቤታችሁ ትሄዳላችሁ።”

¹⁰⁻¹¹ ሌዋዊው ግን ያንን ሌሊት እዚያ ሰማላለፍ አልፈለገም፤ ስለዚህ እርሱ፤ ቀባቱና አገልጋዩ ተነሥተው ጉዞ ጀመሩ፤ ከርቻ የተጫኑ ሁለት አህዮችም ነበሩአቸው፤ ቀኑም በመሸ ጊዜ የቡስ ተብላ ትጠራ ወደነበረችው ወደ ኢየሩሳሌም ከተማ አጠገብ ደረሰ፤ በዚያን ጊዜ አገልጋዩ “ጉዞአችንን አቁመን በዚህች በኢያቡሳው ያን ከተማ ለምን አናድርም?” ሲል ጌታውን ጠየቀ።

¹²⁻¹³ ጌታው ግን “እስራኤላውያን በማይኖሩ ባት ከተማ አንቆምም፤ ይህን ሰፍራ አልፈን ሄደን ራማ ተብላ በምትጠራው በጌብዓ አናድራለን” ሲል መለሰለት፤ ¹⁴ ስለዚህ ኢየሩሳሌምን አልፈው ጉዞአቸውን ወደፊት ቀጠሉ፤ በብንያም ግዛት በምትገኘው በጌብዓ ሲደርሱ ፀሐይ ጠልቃ ነበር፤ ¹⁵ የሚያድሩበትንም ሰፍራ ፈልገው ሰማገኘት ከመንገድ ወጣ አሉ፤ ወደ ከተማይቱም ገብተው በአደባባዩ አጠገብ ተቀመጡ፤ ነገር ግን ወደ ቤት ወስዶ የሚያሳድራቸው ማንንም አላገኙም።

¹⁶ በዚያም ተቀምጠው ሳሉ በእርሻ ቦታ የቀን ሥራውን ፈጽሞ ወደ ቤቱ የሚመለስ እንደ ሽማግሌ በአጠገባቸው አሰፈ፤ ይህ ሰው አስቀድሞ ከኮረብታማው ከኤፍሬም አገር የመጣ ሲሆን፤ አሁን ግን የሚኖረው በጌብዓ ነበር፤ በዚያ የሚኖሩት ሌሎች ሕዝብ ግን ከብንያም ነገድ የተወሰዱ ናቸው፤ ¹⁷ ሽማግሌውም በከተማይቱ አደባባይ የተቀመጠውን ሰው አይቶ “ከየት መጣህ? የምትሄደው ሰው ይህን ነው?” ሲል ጠየቀ።

¹⁸ ሌዋዊውም እንዲህ ሲል መለሰለት፤ “በይሁዳ በምትገኘው በቤተሉዊም ነበርን፤ ወደ አግዚአብሔር ቤትና በኮረብታማው በኤፍሬም አገር ራት ብሎ ወደሚገኘው ቤታችን

ሰመድረሰ በጉዞ ላይ ነን፤ ወደ ቤቱ ወስዶ የሚያሳድረን አስከ አሁን አላገኘንም፤ ¹⁹እኛ ግን ለአህዮቻችን ገፈራና ገለባ፤ ለቀባቱና ለእኔ እንዲሁም ለአገልጋዩ አንጀራና የወይን ጠጅ አለን፤ የሚያሰራጩንን ሁሉ ይዘናል።”

²⁰ሽማግሌውም “ሰላም ከእናንተ ጋር ይሁን! እነሆ ወደ ቤቱ ግቡ፤ እኔ ማደሪያችሁን አዘጋጅላችኋለሁ፤ በዚህ አደባባይ ላይ ማደር አይገባችሁም” አለ። ²¹ስለዚህ ወደ ቤት ወሰዳቸውና ለአህዮቻቸው ምግብ ሰጠ፤ እንግዶቹም አግራቸውን ታጥበው ራሳቸውን በሉ።

²²እየተደሰቱ ሳለም ከከተማይቱ የመጡ የግብረ ሥጋ ሥርዓት ሰዎች በድንገት ቤቱን ከበው በሩን መደብደብ ጀመሩ፤ ሽማግሌውንም “ያንን ወደ ቤትህ የገባውን ሰው አውጣልን! ከእርሱም ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት እና ደርጋለን!” አሉት።

²³ሽማግሌው ግን ወደ ውጭ ወጥቶ እንዲህ አላቸው፡ “አይሆንም ወዳጆቼ ሆይ! እባካችሁ ይህን የመስሐ አስከፊ ነገር አታድርጉ፤ ይህ ሰው የእኔ እንግዳ ነው፤ ²⁴እነሆ የሰውየው ቀባትና ድንግል የሆነች የእኔም ሴት ልጅ በዚህ አለ፤ እነርሱን ሳውጣላችሁና ወሰዳችሁ የፈለጋችሁትን አድርጉባቸው፤ በዚህ ሰው ላይ ግን ይህን የመስሐ አስከፊ ተግባር አትፈጽሙበት።” ²⁵ስዎቹ ግን አልሰሙትም፤ ስለዚህ ሌዋዊው ቀባትን ወደ ውጭ አውጥቶ ሰጣቸው፤ ሌሊቱንም ሙሉ በእርሰዋ ላይ ተራ በተራ በማመንዘር መጫወቻ አድርገዋት አደሩ፤ ሲነጋጋ ግን እንድትሄድ ፈቀዱላት።

²⁶ጠዋትም ነገሱ ሲቀድ ያች ሴት መጥታ ባልዋ ባደረሰበት በሽማግሌው ቤት በር አጠገብ ወደቀች፤ ፀሐይ አስከትወጣም ድረስ በዚያ ነበረች፤ ²⁷በዚያም ጠዋት ባልየው ጉዞውን ለመቀጠል በሩን ሲከፍት ቀባቱ እጅዋን ወደ በሩ እንደዘረጋች በቤቱ ፊት ለፊት ወድቃ አገኛትና፤ ²⁸“ተነሽ እንሂድ!” አላት፤ ነገር ግን ምንም መልስ አላገኘችም፤ ከዚህ በኋላ ፊሳዋን በአህያ ላይ ጭኖ ወደ ቤቱ ጉዞውን ቀጠለ፤ ²⁹እዚያም በደረሰ ጊዜ ወደ ቤቱ ገባ፤ ቢለዋም አንሥቶ የቀባቱን ፊሳ ዐሥራ ሁለት ቦታ ቈራርጠው፤ ሰዐሥራ ሁለት የእስራኤል ነገዶች ለእያንዳንዳቸው አንዳንድ ቀራጭ ላከ፤ ³⁰ያንንም ያየ ሁሉ “ይህን የመስሐ ነገር ከቶ ስምተን አናውቅም! እስራኤላውያን ከግብጽ ከወጡበት ጊዜ ጀምሮ ይህን የመስሐ ነገር ተደርጎ አያውቅም፤ ስለዚህ ጉዳይ አንድ ነገር ማድረግ አለብን፤ ታዲያ ምን ሊሆን ይችላል?” አሉ።

ምዕራፍ 20

የእስራኤል ሕዝብ ለጦርነት መዘጋጀት

¹ከሰሜን እስከ ደቡብ፤ ማስትም ከዳን እስከ ቤርሳሴህ እንዲሁም በስተምሥራቅ በገሰንድ ምድር ያሉት የእስራኤል ሕዝብ በሙሉ ለጦር ነት ተዘጋጁ፤ በአንድነትም ሆነው በምጽጳ በእግዚአብሔር ፊት ተሰበሰቡ፤ ²ከእነዚህ ከተሰበሰቡት የእግዚአብሔር ሕዝብ ጋር የእስራኤል የነገድ አለቆች ነበሩ፤ እግረኛ ወታደሮች ብቻ አራት መቶ ሺ ነበሩ፤ ³በዚያን ጊዜ የብንያም ሕዝብ እስራኤላውያን በሙሉ በምጽጳ መስብሰብ ባቸውን ሰሙ።

እስራኤላውያንም “ይህ ወንጀል የተፈጸመው እንዴት እንደሆነ ንገሩን?” አሉ፤ “ቀባቱ የተገደለችበት ያ ሌዋዊ እንዲህ ሲል መለሰ፡ “እኔና ቀባቱ ሌሊቱን ለማሳለፍ በብንያም ግዛት ወደምትገኘው ወደ ጊብዓ ሄድን፤ ⁵የጊብዓ ሰዎች በእኔ ላይ አደጋ ስመጣል መጥተው በሌሊት ቤቱን ከበቡት፤ በመጀመሪያ እኔን ስመግደል አሰበው ነበር፤ በኋላ ግን በቀባቱ ላይ ተረባርበው ሰላማንዘሩባት ሞተች፤ ⁶ፊሳውንም መሸጪያ ከቈራረጥሁት በኋላ ሰዐሥራ ሁለት የእስራኤል ነገዶች ለእያንዳንዳቸው አንዳንድ ቀራጭ ላክሁ፤ ምክንያቱም እነዚህ ሕዝብ ሥነ ምግባር የጉደለው አስከፊ ነገር በመካከላችን አድርገዋል፤ ⁷እዚህ ያላችሁት ሁሉ እስራኤላውያን ናችሁ፤ ታዲያ ስለዚህ ጉዳይ ምን ማድረግ የሚገባን ይመስላችኋል?”

⁸ሕዝቡም ሁሉ በአንድነት ቆመው እንዲህ አሉ፡ “ከእኛ መካከል በድንኳንም ሆነ በቤት ውስጥ የሚኖር ማንኛውም ሰው ወደ ቤቱ እይ መስሰም፤ ⁹የምናደርገውም ይህ ነው፤ ፅግ በመጣል በጊብዓ ላይ አደጋ የሚጥሉ ሰዎችን እንመርጣለን፤ ¹⁰ከእስራኤል ሕዝብ አንድ ዐሥረኛው ለሚዘምተው ሠራዊት ምግብ ያዘጋጃል፤ የቀሩት ግን ዘምተው ይህን የመሰለ ሥነ ምግባር የጉደለው አስከፊ በደል ስለፈጸሙ የጊብዓን ሕዝብ የቀጣቱ።” ¹¹ስለዚህም የእስራኤል ሰዎች ሁሉ በከተማይቱ ላይ አደጋ ለመጣል ዐቅደው በአንድነት ተሰበሰቡ።

¹²የእስራኤል ነገዶች በመላው በብንያም ግዛት ተዘዋውረው እንዲህ የሚል ቃል የሚናገሩትን መልእክተኞች ላኩ፡ “ይህ የፈጸማችሁት ወንጀል ምንድን ነው? ¹³እነርሱን ገድለን ይህን ከፋ ነገር ከእስራኤል እናስወግድ ዘንድ እነዚያን በጊብዓ ያሉትን ሥርዓት ሰዎች አሳልፋችሁ ሰጡን።” የብንያም ሕዝብ ግን የቀሩት እስራኤላውያን የነገሩአቸውን ነገር አልተቀበሉም፤ ¹⁴እንዲያውም እነርሱን ስመውጋት ከብንያም ከተሞች ሁሉ ተጠራርተው

ወደ ጊብን መጡ፤ ¹⁵⁻¹⁶ በዚያ ቀን ከየከተማ ወታደሮች የመጡ ሃያ ስድስት ሺ ወታደሮችን አሰለፉ፤ ከዚህም በቀር የጊብን ነዋሪዎች በተሰየ ሁኔታ የተመረጡና ግራኞች የሆኑ ሰባት መቶ ሰዎች ሰበሰቡ፤ ከእነርሱ እያንዳንዱ በወንጭፍ ድንጋይ ሲወረድ ሌላው ቀርቶ ጠጉር የማይሰት ነበር፤ ¹⁷ እስራኤላውያን የብንያምን ነገድ ሳይጨምሩ ብዛቱ እራት መቶ ሺ የሆነ የሠለጠነ ሠራዊት አሰለፉ።

በብንያማውያን ላይ የተደረገ ጦርነት

¹⁸ እስራኤላውያን በቤትኤል ወዳለው የእምልኮ ስፍራ ሄደው በዚያ “በብንያማውያን ላይ መጀመሪያ አደጋ መጣል የሚገባው የትኛው ነገድ ነው?” ሲሉ እግዚአብሔርን ጠየቁ። እግዚአብሔርም “የይሁዳ ነገድ እስቀድሞ ይዝመት” አላቸው።

¹⁹ ስለዚህ በማግሥቱ ጠየት ጉዞ ጀመሩ፤ በጊብን ከተማ አጠገብም ሰፈሩ፤ ²⁰ በብንያም ሠራዊት ላይ አደጋ ለመጣል ሄዱ፤ ወታደሮቻቸውንም በከተማይቱ ትይዩ አሰለፉ፤ ²¹ የብንያም ሠራዊት ከከተማይቱ ወጥቶ ቀኑ ከመምሸቱ በፊት ሃያ ሁለት ሺ የእስራኤላውያንን ወታደሮች ገደለ፤ ²²⁻²³ እስራኤላውያንም ወደ እምልኮው ስፍራ ሄደው እስከ ምሽት ድረስ በእግዚአብሔር ፊት አለቀሱ፤ “ወንድዎቻችን በሆኑት ብንያማውያን ላይ አደጋ ለመጣል እንደገና እንዝመትን?” ሲሉም ጠየቁት።

እግዚአብሔርም “እዎ ዝመቱ” አላቸው። የእስራኤላውያንም ሠራዊት እንደገና በመበረታታት ወታደሮቹን ከአንድ ቀን በፊት በነበሩበት ቦታ አሰለፉት። ²⁴ ሁለተኛም ጊዜ በብንያም ሠራዊት ላይ ዘመቱ፤ ²⁵ እንዲሁም ብንያማውያን ለሁለተኛ ጊዜ ከጊብን ወጡ፤ በዚህም ጊዜ ዐሥራ ስምንት ሺ የሠለጠኑ የእስራኤላውያንን ወታደሮች ገደሉ፤ ²⁶ ከዚህም በኋላ የእስራኤል ሕዝብ ሁሉ ወደ ቤትኤል ሄደው አለቀሱ፤ በዚያም ምንም ሳይበሉ እስከ ምሽት በእግዚአብሔር ፊት ተቀምጠው ቆዩ፤ ለደኅንነት የሚሆነውን የኅብረት መሥዋዕትና ሌላም የሚቃጠል መሥዋዕት አቀረቡ፤ ይህን ሁሉ ያደረጉት በእግዚአብሔር ፊት ነበር፤ ²⁷⁻²⁸ በዚያን ዘመን የእግዚአብሔር የቃል ኪዳን ታቦት በቤትኤል ነበር፤ የእርን ልጅ አልዳዛር የወላደው ፊንሐስ የቃል ኪዳን ታቦት ጠባቂ ነበር፤ ሕዝቡም “ወንድዎቻችን የሆኑትን ብንያማውያንን ስመውጋት እንደገና እንዝመትን ወይስ እንተወው?” ሲሉ እግዚአብሔርን ጠየቁ።

እግዚአብሔርም “ሂዱና ተዋጉ፤ ነገ እኔ በእነርሱ ላይ ድልን እንድትቀዳጁ እደርጋለሁ” አላቸው።

²⁹ ስለዚህ እስራኤላውያን ጥቂት ወታደሮችን በጊብን ዙሪያ እንዲሸምቱ አደረጉ፤ ³⁰ ከዚህ በፊት እንዳደረጉት ሁሉ በምስተኛው ቀን በብንያም ሠራዊት ላይ ዘመቱ፤ ወታደሮቻቸውንም በጊብን ትይዩ አሰለፉት። ³¹ ብንያማውያንንም ለመዋጋት ወጡ፤ እየተመሩም ከከተማይቱ ራቁ፤ ከዚህ በፊት እንዳደረጉትም ገላጣ ሰሆነው አገር ወደ ቤትኤልና ወደ ጊብን በሚወስዱት መንገዶች ላይ ሠላሳ የሚሆኑ እስራኤላውያንን ገደሉ፤ ³² ብንያማውያንም “ልክ ከዚህ በፊት እንዳደረግነው ፈጀናቸው!” እሉ።

ነገር ግን እስራኤላውያን ወደ ኋላ በማፈግፈግ ከከተማው እርቀው ወደ መንገዶቹ ለማሰገባት ዐቅደው ነበር። ³³ ስለዚህ ዋናው የእስራኤል ሠራዊት ወደ ኋላ አፈጣፍቶ በባላታማር ተሰባስበው በተሰለፉ ጊዜ በጊብን ዙሪያ ያሉት ሰዎች በከተማይቱ ዙሪያ ካለው ድንጋያማ እገር ከሸመቁበት ስፍራ ድንገት ብቅ እሉ፤ ³⁴ ከእስራኤል በልዩ ሁኔታ የተመረጡት ዐሥር ሺ ሰዎች በጊብን ላይ እደጋ ጣሉ፤ ውጊያውም ከባድ ሆነ፤ ይህ ሁሉ ሲሆን ብንያማውያን በቅርብ ጊዜ እንደሚደመሱ ገና እልተንነዘቡም ነበር። ³⁵ እግዚአብሔርም እስራኤላውያን በብንያማውያን ላይ ድልን እንዲቀዳጁ አደረገ፤ እስራኤላውያንም በዚያን ቀን ከብንያም ወገን ሃያ እምስት ሺ አንድ መቶ ወታደሮችን ገደሉ፤ ³⁶ በዚህም ጊዜ ብንያማውያን መሸነፋቸውን ተገነዘቡ።

በጊብን ዙሪያ በነበራቸው ሽምቅ ጦር ስለተማመኑ ዋናው የእስራኤላውያን ሠራዊት ብንያማውያን ያሸነፉት በመምሰል ወደኋላው አፈገፈገ። ³⁷ ድብቁም ጦር በፍጥነት ተንደርድሮ ወደ ጊብን ገባ፤ በከተማይቱም ውስጥ ተሰራጭቶ በዚያ ያገኘውን ሁሉ ገደለ፤ ³⁸ ዋናው የእስራኤላውያን ሠራዊትና ሽምቁ ጦር የሚጣበቡበትን ምልክት ቀደም ብለው እዘጋጅተው ነበር፤ ታላቅ የጢስ ደመና ከከተማይቱ ሲወጣ በሚያዩበት ጊዜ፤ ³⁹ በጦር ሚዳ የነበሩት እስራኤላውያን የመልሶ ማጥቃት እርምጃ ይወስዳሉ፤ እስከ እሁን ብንያማውያን ሠላሳ እስራኤላውያንን በመማደላቸው “ከዚህ በፊት እንዳደረግነው እሁንም ፈጀናቸው!” እያሉ ይደነፉ ነበር። ⁴⁰ ከዚህም በኋላ ምልክቱ ታየ፤ ይኸውም ጢሶ እንደ ደመና ሆኖ እየተትጉለገሎ ወደ ላይ ይወጣ ነበር፤ ብንያማውያንም ወደኋላቸው ሲመለከቱ ከተማይቱ በሙሉ በእሳት ተያይዞ ነበልባሉ ወደ ላይ ሲወጣ እዩ፤ ⁴¹ እስራኤላውያንም የመልሶ ማጥቃት እርምጃቸውን በወሰዱ ጊዜ፤ ጨርሰው መደምሰሳቸውን ስለተገነዘቡ ብንያማውያን በፍርሃት ተሸበሩ፤ ⁴² ከእስራኤላውያንም ፊት አፈጣፍገው

ገላጣ ወደሆነው ምድር ሸሹ፤ ነገር ግን ማምለጥ አልቻሉም፤ በዋናው ሠራዊትና አሁን ከከተማው ውስጥ በመውጣት ላይ ባሉት ወታደሮች መካከል ተይዘው ተደመሱ።⁴³ እስራኤላውያን ጠላትን ከብዘው በጊብን በስተ ምሥራቅ እስከሚገኘው ስፍራ ድረስ ተከተትለው አሳደዱት። በመንገድም ላሉ ብዙዎችን ገደሉ።⁴⁴ ከብንያማውያን ምርጥ ወታደሮች ዐሥራ ስምንት ሺ ተገደሉ፤⁴⁵ የቀሩት ወደ ጓላቸው ተመልሰው ገላጣ የሆነውን ምድር በማቋረጥ የሪሞን አለት ተብሎ ወደሚጠራው ስፍራ ወጡ፤ ከእነርሱም አምስት ሺው በመንገድ አለቁ፤ ከዚያ የተረፉትንም እስራኤላውያን እስከ ጊድሮም በማሳደድ ሁሉን ሺ ገደሉ።⁴⁶ በዚያን ቀን በአጠቃላይ የተገደሉት ብንያማውያን ሃያ አምስት ሺ ሲሆኑ ሁሉም ምርጥ ጦረኞች ነበሩ።

⁴⁷ ነገር ግን ገላጣ የሆነውን ምድር አልፈው የሪሞን አለት ተብሎ ወደሚጠራው ስፍራ በመሄድ ሰማምለጥ የቻሉት ስድስት መቶ ሰዎች ብቻ ነበሩ። እነርሱም በዚያ አራት ወር ቆዩ።⁴⁸ እስራኤላውያን ወደ ጓላ ተመልሰው በቀሩት ብንያማውያን ላይ አደጋ በመጣል ወንዶችንም ሴቶችንም ልጆችንና እንዲሁም እንስሳትን ጭምር በሙሉ ገደሉ፤ በዚያ አካባቢ ያሉትን ከተሞች ሁሉ በእሳት አቃጠሉ።

ምዕራፍ 21

ለብንያም ነገድ ተወላጆች
የተመደቡ ሚስቶች

‘እስራኤላውያን በምጽጳ በተሰበሰቡ ጊዜ “ከእኛ መካከል ማንም ሰው ሴት ልጁን ለብንያማዊ መዳር የለበትም” በማለት ለእግዚአብሔር ስእለት በማድረግ ተማማሉ።²⁻³ ስለዚህም የእስራኤል ሕዝብ ወደ ቤተሌል ሄደው በዚያ እስከ ምሽት ድረስ በእግዚአብሔር ፊት ተቀምጠው ቆዩ፤ “የእስራኤል አምላክ የሆነህ እግዚአብሔር ሆይ! ይህ ነገር የተደረገው ለምንድን ነው? የብንያም ነገድ ከእስራኤል መካከል ሊጠፋስ የተቃረበው ለምንድን ነው?” እያሉም ድምፃቸውን ከፍ በማድረግ ምርጥ ብለው አሰቀሱ።⁴ በማግሥቱም ጠዋት በማሰዳ ሕዝቡ በዚያ መሠዊያ ሠሩ፤ ለደህንነት የሚሆን የጎብረት መሥዋዕትና የሚቃጠል መሥዋዕትም አቀረቡ፤⁵ “በምጽጳ በእግዚአብሔር ፊት ስንሰበሰብ ወደዚያ ያልመጣ ከእስራኤል ነገዶች መካከል አንድ ወገን እንኳ ደገኛልን?” ብለውም ጠየቁ፤ ይህንንም ያሉበት ምክንያት ወደ ምጽጳ ያልሄደ ማንም ሰው ቢገኝ በሞት ለመቅጣት ተማምለው ስለ

ነበር ነው።⁶ የእስራኤል ሕዝብ ወንድሞቻቸው ለሆኑት ለብንያማውያን እዝነው ስለነበር “ዛሬ እስራኤል ከነገዶቹ አንዱን አጥቶአል፤⁷ ታዲያ ከሞት የተረፉት ብንያማውያን ሚስት ያገኙ ዘንድ ምን እናድርግ? ምክንያቱም ከሴቶች ልጆቻችን ማንኛይቱንም ለአነርሱ እንዳንድር በመሐላ ቃል ገብተናል” አሉ።

⁸ ከእስራኤል ነገዶች መካከል በምጽጳ በተደረገው ስብሰባ ላይ ያልተገኘ ወገን እንዳለ በጠየቁ ጊዜ በገሰሳድ ከሚኖሩት ከያቤሽ ወገን አንድም ሰው እንዳልሄደ ተረዱ።⁹ የሠራዊቱ ስም አንድ በአንድ በሚጠራበት ጊዜ ከያቤሽ ወገን “አሰሁ” ብሎ መልስ የሰጠ ማንም አልነበረም፤¹⁰⁻¹¹ ስለዚህ ጉባኤው “ወደ ያቤሽ ሄዳችሁ ሴቶችንና ልጆችን ጭምር ሁሉንም ግደሉ፤ ወንዶችንና ድንግል ያልሆኑ ሴቶችን በሙሉ ግደሉ” የሚል መመሪያ በመስጠት ከመካከላቸው ምርጥ የሆኑትን ዐሥራ ሁለት ሺ ሰዎችን ላኩ።¹² በዚህም ዐይነት ያቤሽ ካሉት ሕዝብ መካከል አራት መቶ ድንግል የሆኑ ወጣት ልጃገረዶችን አገኙ፤ ስለዚህም እነርሱን በከነዓን ምድር በሴሎ ወደሚገኘው ሰፈር ይዘው መሉ።

¹³ ከዚህ በኋላ መላው ጉባኤ የሪሞን አለት ተብሎ በሚጠራው ስፍራ ወደነበሩት ብንያማውያን መልእክት ልከው ጦርነቱ እንዲቆም ተስማሙ፤¹⁴ ብንያማውያንም ተመልሰው መጡ፤ ሌሎችም እስራኤላውያን ከሞት በመትረፍ ከያቤሽ ተማርከው የመጡትን ልጃገረዶች ሰጡላቸው፤ ነገር ግን ቍጥራቸው ተመጣጣኝ ሆኖ አልተገኘም።

¹⁵ ሕዝቡ ስለ ብንያማውያን እጅግ አዘኑ፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር በእስራኤላውያን ነገዶች መካከል ያሰው አንድነት እንዲቋረጥ አድርጎ ስለነበር ነው።¹⁶ ስለዚህም የጉባኤው መሪዎች እንዲህ አሉ፡ “በብንያም ነገድ ከአንጋዲህ ሴቶች አልተገኘም፤ ታዲያ ከሞት የተረፉት ወንዶች ሚስት ማግኘት ይችሉ ዘንድ ምን እናድርግ?”¹⁷ እስራኤል ከዐሥራ ሁለቱ ነገዶች አንዱን ማጣት የለበትም፤ የብንያም ነገድ እንዳይጠፋ አንድ ዘዴ መፈጣ አለብን፤¹⁸ ይሁን እንጂ ሴቶች ልጆቻችን ያገቡ ዘንድ ልንፈቅድላቸው አንችልም፤ ምክንያቱም ከእኛ መካከል ማንም ሰው ሴት ልጁን ለብንያማዊ ቢድር የተረገመ እንደሚሆን በመሐላ ቃል ገብተናል።”

¹⁹ ከዚህ በኋላ “በየዓመቱ በሴሎ ለእግዚአብሔር የሚዘጋጀው በዓል እነሆ ቀርቦአል” በማለትም አሰቡ፤ ሴሎ ከቤተሌል በስተ ሰሜን፤ ከሰባና በስተ ደቡብ፤ በቤተሌልና በሴኬም መካከል ካለው መንገድ በስተ ምሥራቅ ነበረች።

20 ስለዚህ ብንያማውያንን እንዲህ አሉአቸው ፡
 “ሂዱና በወይን ተክል ውስጥ ሸምቃችሁ ፡
 21 ተጠባበቁ ፤ በበዓሉ ዕለት የሴሎ ልጃገረዶች
 እየዘፈኑ ለመጨረሻ ሲመጡ እናንተም ከወ
 ይኑ ተክል ውስጥ ውጡ ፤ እያንዳንዳችሁ ከእ
 ነዚያ ልጃገረዶች መካከል እየጠለፋችሁ
 ሚስት አድርጋችሁ ውሱዱ ፤ ወደ ብንያም
 ግዛትም ይዛችኋቸው ሂዱ ። 22 አባቶቻቸውም
 ሆኑ ወንድሞቻቸው ወደ እናንተ^{10*} መጥተው
 ሊቃውሙአችሁ ቢፈልጉ ሚስቶች ለማድረግ
 የወሰድናቸው በጦርነት አሰገደደን ስላልሆነ
 እባዛችሁ ምሕረት አድርጉልን ፤ እናንተም
 በፈቃዳችሁ ስላልሰጣችሁን መሐላችሁን በማ

ፍረስ በደለኞች አትሆኑም” ብላችሁ መልሰ
 መስጠት ትችላላችሁ ።”

23 ብንያማውያንም እንደዚሁ አደረጉ ፤ በብ
 ዛታቸው ልክ እያንዳንዱ በሴሎ ከሚዘፍኑት
 ልጃገረዶች መካከል እየጠለፈ በሚስትነት ይዞ
 ሄደ ፤ ወደ ግዛታቸውም ተመልሰው ከተሞቻ
 ቸውን በማደስ በዚያ ኖሩ ። 24 በዚያኑ ጊዜ
 ሌሎቹም እስራኤላውያን በሙሉ ተበታተኑ ፤
 እያንዳንዱም ወደ ራሱ ነገድና ቤተሰብ እንዲ
 ሁም ወደራሱ ቤት ንብረት ተመለሰ ።

25 በዚያም ዘመን በእስራኤል ንጉሥ አልኅ
 በረም ፤ እያንዳንዱም ሰው ለራሱ ደስ ያለ
 ውን ነገር ሁሉ እንደፈለገ ያደርግ ነበር ።

መጽሐፈ ሩት

መግቢያ

በሰላም የተሞላው የሩት ታሪክ የተገኘው በመጽሐፈ መሳፍንት በተገለጠው የዐመፅ ጊዜ
 ነው ፤ የሞአብ አገር ተወላጅ የሆነችው ሩት ለአንድ እስራኤላዊ ሰው ተደራ ነበር ፤ ባልዋ
 በሞተ ጊዜ ሩት እስራኤላዊ ለሆነችው ምራቷ እጅግ አስደናቂ የሆነ ታማኝነት ታሳያታለች ፤
 እንዲሁም የእስራኤል አምላክ ለሆነው እግዚአብሔር ታላቅ ፍቅር ያድርባታል ፤ በመጨረሻም
 ከድር ባልዋ ዘመዶች መካከል አንድ ሌላ ሰው ታገባለች ፤ በዚህም ጋብቻ አማካይነት የእስራ
 ኤል ታላቅ ንጉሥ ለነበረው ለላዊት ቅደመ አያት የመሆንን ዕድል ትገኛጽፋለች ።

በመጽሐፈ መሳፍንት ያሉት ታሪኮች የእግዚአብሔር ሕዝብ ከእግዚአብሔር በመራቃቸው
 የደረሰባቸውን ጥፋት ያሳያሉ ፤ በመጽሐፈ ሩት ያለው ታሪክ ደግሞ የእስራኤል አምላክ ወደ
 ሆነው እግዚአብሔር ፊቷን የመለሰች አንዲት ባዕድ ሴት የምታገኘውን በረከትና ታማኞች ከሆ
 ኑት ሕዝቡ መካከል አንዷ ልትሆን መብቃቷን ያሳያል ።

ምዕራፍ 1

ኤሊሜሌክና ቤተሰቡ ወደ
 ሞአብ አገር ተሰደዱ

1* በእስራኤል አገር ነገሥታት መንገሥ ላይ
 ጀምሩ ፤ መሳፍንት በሚያስተዳድሩበት ዘመን ፤
 በአገሩ ላይ ረሀብ ሆነ ፤ ከዚህም የተነሣ በትው
 ልዱ ኤፍራታዊ ሆኖ በይሁዳ ከፍለ ሀገር በዚተ
 ልሔም ከተማ የሚኖር ኤሊሜሌክ የተባለ
 ሰው ፤ ናዖሚ^{1*} ከተባለች ሚስቱና ማሕሎንና
 ኬሊዎን ከተባሉት ሁለት ወንዶች ልጆቹ ጋር
 የረሀቡን ዘመን ለማሳለፍ ወደ ሞአብ አገር ተሰ
 ደደ ። እዚያም በሚኖሩበት ጊዜ ፤ ³ ኤሊሜሌክ
 ሞተ ፤ ናዖሚም ከሁለቱ ልጆቿ ጋር ብቻዋን

ቀረች ፤ ⁴ ልጆቿዋም ያርፋና ሩት የተባሉትን
 የሞአብ አገር ልጃገረዶች አግብተው ነበር ፤ ከዐ
 ሥር ዓመታት በኋላ ፤ ⁵ ማሕሎንና ኬሊዎንም
 ሞቱ ፤ ናዖሚም ባልዋንና ልጆቿዋን አጥታ
 ብቻዋን ቀረች ።

ናዖሚ ከሩት ጋር ወደ ቤተልሔም ተመለሰች

⁶ ናዖሚ በሞአብ አገር ሳለች ፤ እግዚአብ
 ሔር ለእስራኤል ሕዝብ ምሕረት እንዳረገላቸ
 ውና ብሎ መከር እንደሰጣቸው ሰማች ፤ ለለዚህ
 ከሁለቱ ምራቶቿ ጋር ከሞአብ ወደ እስራኤል
 ለመመለስ በቀደች ። ⁷ ወደ ይሁዳ አገር ለመሄ
 ድም አብረው መጓዝ ጀመሩ ፤ ነገር ግን በመን
 ገድ ላይ ሳሉ ፤ ⁸ ናዖሚ ምራቶቿዋን እንዲህ

10* 21:22 ወደ እናንተ ፡- ወይም “ወደ እኛ ።”

21:25 ፡- መሲ 17:6 *

1* 1:2 ናዖሚ ፡- በዕብራይስጥ “አስደላች” ማለት ነው ።

አለቻቸው፡ “እንግዲህ ወደየቤታችሁ ተመለሱና ከአናቶችሁ ጋር ኑሩ፤ ለእኔና ለሚቸቼ ባሎቻችሁ መልካም ነገር እንዳደረጋችሁ፤ እንዲሁም እግዚአብሔር ለእናንተ መልካም ነገር ያድርግላችሁ፤ ⁹እያንዳንዳችሁ እንደገና ባል አግብታችሁ ትዳር እንድትመሠርቱ እግዚአብሔር ይርዳችሁ።”

ከዚህ በኋላ ናቦሚ ለመሰናበት ሳመቻቸው፤ እነርሱ ግን ድምፃቸውን ከፍ አድርገው እያለቀሱ፡ ¹⁰“አይሆንም! እኛ ከአንቺ ጋር ወደ ወገኖችሽ እንሄዳለን እንጂ ተለይተንሽ እንቀርም” አሉአት።

¹¹ናቦሚም እንዲህ አለቻቸው፡ “ልጆቼ ሆይ! እባካችሁ ተመለሱ፤ ከእኔ ጋር ለመሄድ የምትፈልጉት ለምንድን ነው? ለእናንተ ባሎች የሚሆኑ ልጆች እንደገና መውለድ የምችል ይመስላችኋል? ¹²ወደየቤታችሁ ተመለሱ፤ እኔ ሌላ ባል እንዳላገባ ዕድሜዬ አይፈቅድልኝም፤ ለመሆኑ ለማግባት ተስፋ ቢኖረኝና ዛሬ ውኑ አግብቼ ልጆች ብወልድስ፤ ¹³እነርሱ ለእኔ ካለ መጠን እስኪደርሱ መጠበቅ ትችላላችሁን? በዚህ ምክንያት ሌሎች ባሎች ሳታገቡ ትቀራላችሁን? ልጆቼ ሆይ! ይህ ከቶ የማይቻል መሆኑን ታውቃላችሁ፤ እኔን እግዚአብሔር ተቈጥቶኛል፤ በእናንተም ላይ በደረሰው ነገር በጣም አዝናሰሁ።”

¹⁴እነርሱም እንደገና ማልቀስ ጀመሩ፤ በዚህ ጊዜ ያርፋ ዐማቷን ሰማ በመሰናበት ወደ ቤት ተመለሰች፤ ሩት ግን ከዐማቷ ላለመለየት ወስነች። ¹⁵ስለዚህ ናቦሚ “ሩት ሆይ! የባልሽ ወንድም ሚስት ወደ ወገኖችዋና ወደ ባዕዳን እማልከቶም ተመልሳለች፤ እንግዲህ እንቺም ከእርሷ ጋር ብትመለሽ ይሻላል” አለቻት።

¹⁶ሩትም እንዲህ አለቻት፡ “ተለይቼሽ እንድመለስ አታስገድድኝ፤ እብሬሽ እንድሄድ ፍቀጃልኝ፤ እንቺ ወደምትሄጃለት ሁሉ እሄዳለሁ፤ እንቺ በምትኖራለት እኖራለሁ፤ ከአሁን ጀምሮ ሕዝብሽ ሕዝብ ነው፤ እምላክሽም እምላኬ ነው፤ ¹⁷በምትሞቹበት እሞታለሁ፤ በምትቀበራለትም እቀበራለሁ፤ ከሞት በቀር ከአንቺ የሚለዩኝ የለም፤ ከአንቺ ለመለየት ባስብ እግዚአብሔር ይፍረድብኝ!”

¹⁸ሩት ከእርሷ ጋር ለመሄድ ቍርጥ አሳብ ማድረግን በተረዳች ጊዜ፤ ናቦሚ ሌላ ነገር አልተናገረችም።

¹⁹ስለዚህ ሁለቱም አብረው ወደ ቤተሉሌም ተጓዙ፤ ቤተሉሌም ሲደርሱም የከተማው ሰዎች ሁሉ ተገረሙ፤ እቢያም ያሉ ሌቶች በመደኑት “በእርግጥ ይህች ናቦሚ ናትን?” አሉ።

²⁰እርሷም እንዲህ አለች፡ “ሁሉን የሚችል አምላክ ሕይወቴን መራራ ሰላደረገው ‘ማራጋ’ በሉኝ እንጂ ‘ናቦሚ’ ብላችሁ አትጥሩኝ፤ ²¹ከዚህ አገር በሄድሁ ጊዜ ብዙ ነገር ነበረኝ፤ እግዚአብሔር ግን ባዶ እጄን መልሶኛል፤ ታዲያ ሁሉን የሚችል አምላክ ሲፈርድ ብኝና ይህን ሁሉ ችግር ሲያደርስብኝ ‘ናቦሚ’ ብላችሁ ለምን ትጠሩኛላችሁ?”

²²እንግዲህ ናቦሚ ከሞእባዊት ምራትዋ ከሩት ጋር ከሞእብ አገር የተመለሰችው በዚህ ሁኔታ ነበር፤ እነርሱ ቤተሉሌም በደረሱ ጊዜ የገብስ መከር የሚሰበሰቡበት ወቅት መጀመሩ ነበር።

ምዕራፍ 2

ሩት በባዜዝ እርሻ ልትቃርም ተሠማራች

¹ናቦሚ ሀብታምና ታዋቂ የሆነ ቦዜዝ የሚባል ወገን ነበራት፤ ይህም ሰው የባልዋ የኤሊ ሚሌክ የቅርብ ዘመድ ነበር፤ ²ከዕለታት አንድ ቀን ሩት ናቦሚን “ከእጫጆች እጅ የወዳደቀውን እህል ለመቃረም መከር ወደሚሰበሰብበችው እርሻዎች ልሂድ፤ እንድቃርም የሚፈቅድልኝ ሰው እንደማገኝ እተማመናለሁ” አለቻት፤ ናቦሚም “እሺ ልጄ፤ ሂጂ!” አለቻት።

³ሩትም ወደ እርሻዎች ሄደች፤ ከእጫጆች ኋላ እየተከተላችሁ ከእጃቸው የወዳደቀውን እህል ትቃርም ጀመሩ፤ እንደ አጋጣሚ የምትቃርምበት ቦታ የኤሊ ሚሌክ የቅርብ ዘመድ የሆነው የቦዜዝ እርሻ ነበር። ⁴ከጥቂት ጊዜ በኋላ ቦዜዝ ራሱ ከቤተሉሌም ተነሥቶ ወደ እርሻው መጣ፤ እጫጆቹንም “እንደምን ዋላችሁ! እግዚአብሔር ከእናንተ ጋር ይሁን!” አላቸው።

እነርሱም “እግዚአብሔር አንተንም ይዛርከህ!” አሉት።

⁵ከዚህ በኋላ ቦዜዝ የእጫጆቹ ኅላፊ የሆነውን ሰው “ያቺ ወጣት ቤት ማን ናት?” ሲል ጠየቀው።

⁶ሰውየውም እንዲህ ሲል መለሰ፡ “እርሷዋ ናቦሚን ተከትላ ከሞእብ አገር የመጣች እንግዳ ናት፤ ⁷እጫጆችን ተከትላ ከእጃቸው የወዳደቀውን እህል ለመቃረም እንድፈቅድላት ጠየቀችኝ፤ ከጠየቀኝ ጀምራ እስከ አሁን ስትቃርም ነበር፤ አሁን ግን ትንሽ ዕረፍት ለማድረግ ወደ ዳስ ተጠግታለች።”

⁸በዚህ ጊዜ ቦዜዝ ሩትን እንዲህ አላት፡ “እንቺ ልጅ፤ ስሜ ልምከርሽ፤ እዚህ ያሉትን ሴቶች ሠራተኞች ተከትለሽ ቃርሚ እንጂ ይህን እርሻ ትቶሽ ለመቃረም ወደ ሌላ ቦታ እትሂጂ።” ⁹እነርሱ የት እንደሚያዟሉ በመጠባበቅ እየተመለከቱሽ ከእነርሱ ጋር ሁኝ፤ ወንዶች

28 [1:20 ማራጋ፡- በዕለራይስጥ “መራራ ወይም ሬት” ግለት ነው።
2:2 :- ዘሌ. 19:9-10፤ ዘጸ. 24:19።

ሠራተኞቹ እንዳያስቸግሩሽ አስጠንቅቄአቸዋለሁ፤ ውሃም በሚጠማሽ ጊዜ እነርሱ ሞልተው ወዳስቀመጡአቸው እንሰራዎች እየሄድሽ ቀድተሽ ጠፊ።”

¹⁰ ሩትም ግንባርዋ መሬት እስኪነካ ራስዋን ዝቅ አድርጋ እጅ ነጣችና በዲዝን “ይህን ያህል በመፈኔት ለእኔ ማስብህ ሰምንድን ነው? እኔ ባይተዋር ሆኜ ላለሁ ይህን ያህል ቸርነት ለማድረግ ምን አሳስበህ?” አለችው።

¹¹ በዲዝም እንዲህ ሲል መለሰላት፡ “ባልሽ ከሞተበት ጊዜ ጀምሮ ለዐማትሽ ያደረግሽላትን መልካም ነገር ሁሉ ሰምቻለሁ፤ እባትሽንና እናትሽን፤ የትውልድ አገርሽንም እንደተውሽና ከዚህ በፊት በማታውቁው ሕዝብ መካከል ለመኖር ወደዚህ እንደመጣሽ ተረድቻለሁ።”

¹² ላደረግሽው መልካም ነገር ሁሉ እግዚአብሔር ዋጋሽን ይከፈልሽ፤ ጥበቃውን ፈልገሽ የእሱ ስራኤል አምላክ ወደሆነው እግዚአብሔር መጥተሻል፤ ስለዚህ እርሱ ዋጋሽን ሙሉ በሙሉ ይከፈልሽ።”

¹³ ሩትም “ጌታዬ፤ ታላቅ ቸርነት አሳይተሽኛል፤ ምንም እንኳ እኔ ከአገልጋዮችህ እንደ እንዲትዋ ልቈጠር የማይገባኝ ብሆንም መልካም ነገር በመናገር አጽናንተሽኛል” አለችው።

¹⁴ በምላ ሰዓት በዲዝ ሩትን “ነይ ወደ ገበታው ቅረቢ፤ በወጡም እያጠቀስሽ እንጀራ ብዬ” አላት። አርሰዋም ከአጫጆቹ ጋር ተቀመጠች፤ በዲዝም የተጠበሰ እሸት ሰማት፤ እስኪበቃት ድረስ በላች፤ ምግብም ተርፏት ነበር።

¹⁵ እንደገናም ልትቃርም ስትነሣ በዲዝ ጉልማሶቹን እንዲህ አላቸው፡ “በነዶዎች መካከል ያለውንም እንኳ ቢሆን ትቃርም፤ በጭራሽ አትከልክሉአት፤ ¹⁶ እንዲያውም ከታሰረው ነዶ እየመዘዛችሁ ተጪላትና ትቃርም።”

¹⁷ ሩትም እስከ ምሽት ድረስ ከእርሻው እህል ስትቃርም ዋለች፤ በወቃችውም ጊዜ ዐሥር ኪሎ ያህል ሆነ።

¹⁸ እህሉንም ተሸከማ ወደ ከተማ ተመለሰች፤ ምን ያህል እንደሰበሰበችም ለናምሚ አሳየችት፤ ከምሳዋ ተርፎአት የነበረውንም ምግብ ሰጠችት። ¹⁹ ናምሚም “ይህን ሁሉ ከየት ሰበሰብሽው? ስትቃርሚ የዋልሽበት እርሻ የማን ነው? ይህን መልካም ነገር ያደረገልሽን ሰው እግዚአብሔር ይባርከው!” አለችት።

ሩትም “እኔ ስቃርም የዋልሁበት እርሻ ባለቤት በዲዝ የሚባል ሰው ነው” ብላ ለናምሚ ነገረችት።

²⁰ ናምሚም “ለሕያዋንና ለሙታን የሰጠውን ተስፋ የሚፈጽም አምላክ በዲዝን ይባርከው!” አለች፤ ቀጥላም “ያ ሰው እኮ የቅርብ ዘመዳ

ችን ነው! እንዲያውም ለእኛ ኑሮ የማስብ ጎላ ፊነት ካለባቸው ሰዎች አንዱ እርሱ ነው።”

²¹ ከዚህ በኋላ ሩት “ከሁሉ የሚደንቀው፤ መከሩን ስብሰበው እስከሚፈርሱ ድረስ ከአጫጆቹ ላልለይ በእርሱ እርሻ እንድታርም መፍቀዱ ነው” አለች።

²² ናምሚም “እውነት ነው ልጄ፤ በበዲዝ እርሻ ካሉት ሴቶች ጋር ሆነሽ ብትቃርሚ ይሻልሻል፤ ወደ ሌላ ሰው እርሻ ብትሄጁ ግን ምናልባት ጉልማሶች ያስቸግሩሻል” አለችት።

²³ ስለዚህ ሩት የገብሱና የሰንደሙ መከር ተሰብሰቦ እስኪያበቃ ድረስ ከእነርሱ ጋር ሆና መቃረምዋን ቀጠለች፤ ከወጣትዋም ሳትለይ አብራተቀመጠች።

ምዕራፍ 3
ሩት ባል አገኘች

¹ ከዚህ በኋላ ናምሚ ሩትን እንዲህ አለችት፡ “ኃጆ ወጥቲሽ ትዳር እንድትይዝ ባል ብፈልግልሽ የሚሻል ይመስለኛል፤ ² ስትቃርሚ አብረውሽ የነበሩት ሴቶች የሚያገለግሉት በዲዝ የቅርብ ዘመዳችን እንደሆነ ከዚህ በፊት ነግሬሻለሁ፤ እነሆ! እርሱ ዛሬ ማታ ገብሶ ይወቃል፤ ³ ስለዚህ ሰውነትሽን ታጠቢና ሽቶ ተቀቢ፤ የክት ልብሰሽንም ልበሽ፤ ከዚህ በኋላ እርሱ ገብሱን ወደሚወቃበት አውድማ ሂጄ፤ ነገር ግን ራት ቀርቦ እስከሚበላና እስከሚጠጣ ድረስ በፈቱ አትታዩ። ⁴ የት እንደሚተኛ ካረጋገጥሽ በኋላ፤ እንቅልፍ ሲወስደው ወደ እርሱ ቀረብ በዩና ከግርጌው በኩል ልብሱን ገልጠሽ በእግሩ አጠገብ ተጂ፤ ስለ ጋብቻ ጉዳይ ምን ማድረግ እንደሚገባሽ እርሱ ራሱ ይነግርሻል።”

⁵ ሩትም “ያልሽውን ሁሉ አደርጋለሁ” አለችት።

⁶ ስለዚህ ሩት ወደ አውድማው ሄዳ ልክ ዐማትዋ እንደነገረችት አደረገች። ⁷ በዲዝ ከበላና ከጠጣ በኋላ ደሰ ብሎት ነበር፤ ወደ ገብሱም ከምር ሄዶ ጋደም አለና አንቀላፋ፤ ሩትም በቀስታ ወደ እርሱ ተጠጋች፤ ልብሱንም ገለጥ አድርጋ በእግሩ አጠገብ ተኛች።

⁸ ወደ እኩለ ሌሊት ገደማም በዲዝ ድንገት ነቅቶ ሲገላበጥ አንዲት ሴት በአጠገቡ ተኝታ በማግኘቱ ተደነቀ፤ ⁹ “አንቺ ማን ነሽ?” ብሎም ጠየቃት።

እርሰዋም “ጌታዬ ሆይ! እኔ ሩት ነኝ፤ አንተ የቅርብ ዘመድ ስለሆንህ ለእኔ ኑሮ የማስብ ጎላፊነት አለብህ፤ ስለዚህ የትዳር ንደኞዬ እንድትሆን እፈልጋለሁ” ብላ መለሰችት።

¹⁰ በዲዝም እንዲህ አላት፡ “እግዚአብሔር ይባርክሽ፤ እሁን በምታደርገው ነገር ከዚህ

በፊት ለዐማትሽ ካደረግሽው የሚበልጥ ቤተሰብ ባዊ ታማኝነትን አሳይተሻል፤ ብትፈልገህ ኖሮ እስከ እሁን ወደ ህብታም ወይም ወደ ድሻ ወጣት መሄድ ትችይ ነበር፤ ነገር ግን ይህን ማድረግ እልፈለግሽም፤¹¹ አንቺ ሩት! ከአንግዲህ ወዲህ በምንም ነገር አትጨነቁ፤ በከተማው ያሉ ሰዎች ሁሉ እንቺ መልካም ሴት መሆንሽን ስለሚያውቁ የምትፈልገውን ሁሉ አደርግልሻለሁ።¹² እኔ የቅርብ ዘመድ መሆኔ እውነት ነው፤ ለአንቺም ኑሮ ኅሳፊነት አለብኝ፤ ነገር ግን ከእኔ ይልቅ ቅርብ የሆነ ሌላ ዘመድ አለ፤¹³ እስኪነጋ እዚሁ ቆይ! ሲነጋም ያ ሰው ስለ አንቺ ኅሳፊነትን የሚወስድ መሆኑን ወይም አለመሆኑን እጠይቀዋለሁ፤ እርሱ ኅሳፊነትን የሚወስድ ከሆነ መልካም ነው፤ የማይወስድ ከሆነ ግን ስለ እንቺ ኅሳፊነትን እኔ እንደምወስድ በሕያው እግዚአብሔር ስም እምላለሁ፤ እሁንም ተኚ፤ እስኪነጋም ድረስ እዚሁ ቆይ።”

¹⁴ ስለዚህ ሩት በቦዲዝ እግር አጠገብ ተኛች፤ ነገር ግን ቦዲዝ ከእርሱ ጋር እንደነበረች ማንም እንደያውቅ ስላልፈለገ ማንም ሊያያት በማይችልበት ሰዓት በማለዳ ከመኝታዋ ተነሣች።¹⁵ ቦዲዝም “ጋቢሽን ከሳይሽ እንሸር ወደዚህ ዘርጊው!” አላት። እርሷም ጋቢዋን ዘረጋች፤ ቦዲዝም ወደ ሃያ ኪሎ የሚጠጋ ገብስ ሰፈራላትና እንሥቶ በትከሻዋ አሸከማት። እርሷም ገብሱን ተሸክማ ወደ ከተማ ተመለሰች።¹⁶ ወደ ቤት በደረሰች ጊዜም ዐማትዋ “ልጄ! ያ ጉዳይ እንዴት ሆነልሽ?” አለችት። ሩትም ቦዲዝ ያደረገላትን ሁሉ ነገረችት።¹⁷ ደግሞም “ወደ አንቺ ባይ እጄን እንዳልመጣ አስቦ ይህን ሁሉ ገብስ ሰጠኝ” አለችት።

¹⁸ ናዖሚም “ሩት! እንግዲህ ይህ ሁሉ ወደ ምን እንደሚያመራ በትዕግሥት ተጠባብቂ፤ ቦዲዝ ይህን ጉዳይ ዛሬውኑ ወደ ፍጻሜ ሳያደርስ ከቶ አያርፍም” አለችት።

ምዕራፍ 4

ቦዲዝ ሩትን እገባት

¹ ቦዲዝ በከተማው በር አጠገብ ወደሚገኘው መስብሰቢያ አደባባይ ሄዶ ተቀመጠ፤ ከዚህ በፊት ቦዲዝ ለሩት የነገራት የኤሊሚሌክ የቅርብ ዘመድ ወደዚያው ቦታ መጣ፤ ቦዲዝም ጠራውና “ወንድሜ ሆይ! ወደዚህ መጥተህ አጠገቤ ተቀመጥ” አለው። እርሱም ወደዚያ ሄዶ ተቀመጠ።² ከዚህ በኋላ ቦዲዝ ከከተማው ሽማግሌዎች ዐሥሩን መርጦ በአደባባዩ እንዲቀመጡ አደረገ፤ ከተቀመጡ በኋላም።³ ዘመዱን እንዲህ አለው፡ “እኑህ ናዖሚ ከሞላብ አገር

ተመልሳ መጥታለች፤ የዘመዳችንን የኤሊሚሌክ ንም መሬት መሸጥ ትፈልጋለች፤⁴ አንተም ስለዚህ ጉዳይ ማወቅ የሚገባህ ይመስለኛል፤ እንግዲህ መሬቱን ከፈለግሽው እዚህ በተቀመጡት ሽማግሌዎች ፊት ለራስህ ልታስቀረው ትችላለህ፤ የማትፈልገው ከሆነ ግን ቀርጡን ንገረኝ፤ ምክንያቱም መሬቱን የማስቀረት ቅድሚያ ያለህ እንተ ነህ፤ ከእንተም ቀጥሎ እኔ ነኝ።”

ሰውየውም “እኔ አስቀረዋለሁ” አለ።⁵ ቦዲዝም “መልካም ነው፤ ነገር ግን መሬቱን ከናዖሚ የምትወስድ ከሆነ ባልዋ የሞተባትን ሞአባዊት ሩትን አብረህ መውሰድ ይኖርብሃል፤ ስዚህ በይነት መሬቱ ከሚቼ ቤተሰብ አይወጣም” አለው።

⁶ ሰውየውም “እንዲህ ከሆነ መሬቱን ለማስቀረት ያለኝን ቅድሚያ እለቃለሁ፤ ምክንያቱም ስዚህ በይነት ለራሴ ልጆች የማወርሳቸው ርስት አይኖረኝም፤ ስለዚህ እንተ አስቀረው፤ እኔ አልፈልገውም” አለው።

⁷ በዚያን ዘመን ንብረት ሲሸጥና ሲለወጥ ዘእስራኤል በነበረው ልማድ ማረጋገጫ እንዲሆን ሻጩ ለገዥው ጫማውን አውልቆ ይሰጥ ነበር።

⁸ ስለዚህ ሰውየው ቦዲዝን “አንተ ልታስቀረው ትችላለህ” ብሎ ጫማውን አውልቆ ሰጠው።⁹ ከዚህ በኋላ ቦዲዝ ለሽማግሌዎቹና እዚያ ለነበሩት ሁሉ እንዲህ አለ፡ “እኑህ የኤሊሚሌክንና የልጆቼን የኤሊዎንና የማሕሎንን ንብረት ሁሉ ዛሬ ከናዖሚ በውርስ እንዳስቀረሁት እናንተ ሁላችሁ ምለከሮች ናችሁ፤¹⁰ በተጨማሪም የሚቼ የማሕሎን ሚስት ሞአባዊቷ ሩት ሚስቱ ትሆናለች፤ ይህም ንብረቱ ከሚቼ ቤተሰብ እንዳይወጣ ያደርገዋል፤ የትውልድ ሐረጉም በወገኖቹና በህገሩ ውስጥ ታውቆ ይኖራል፤ ለዚህ ሁሉ ዛሬ እናንተ ምስክሮች ናችሁ።”

¹¹ በአደባባይ ተቀምጠው የነበሩት ሽማግሌዎችና ሌሎችም ሰዎች እንዲህ አሉ፡ “አዎ፤ እኛ ለዚህ ነገር ምስክሮች ነን፤ እግዚአብሔር ይህችን ሚስትህን ለያዕቆብ ብዙ ልጆች እንደወለዱለት እንደ ራሐልና እንደ ልያ ያድርግልህ፤ እግዚአብሔር በኤፍራታ ያበልጽግህ፤ በቤተልሔም ዝነኛ ያድርግህ፤¹² እግዚአብሔር ከዚህች ውስ ወጣት የሚስጥህን ልጆች ይባርክልህ፤ ቤተሰብህንም ከይሁዳና ከትዕማር እንደተወለደው እንደ ፋሬስ ቤተሰብ ያድርግልህ።”

ቦዲዝ የትውልዱ ሐረግ

¹³ በዚህ ሁኔታ ቦዲዝ ሩትን ሚስት አድርጎ ወደ ቤቱ ወሰዳት፤ እግዚአብሔር ስለባረከት

ወዲያው ፀንሳ ወንድ ልጅ ወስደች፤ ¹⁴የጐረ ቤትም ሴቶች ናዎረን እንዲህ አሉአት፡
 “የሚጠርሽን የልጅ ልጅ ስለ ሰጠሽ እግዚአብሔር የተመሰገን ይሁን፤ እግዚአብሔር ይህን ልጅ በእስራኤል ዝንኛ ያድርገው።”
¹⁵ምራትሽ በጣም ትወድሻለች፤ ሰባት ልጆች ከሚያደርጉልሽ የበለጠ አድርጋልሻለች፤ አሁን ደግሞ ሕይወትሽን የሚያድስልሽና በእርጅናሽ ወራት የሚጠርሽን ወንድ ልጅ ወልዳልሻለች።”
¹⁶ናዎረም ይህን ሕፃን ልጅዋ አድርጋ በመቀበል አቀፈችው፤ ተከባካባም አሳደገችው።

¹⁷የጐረቤት ሴቶች ልጁን “ኢዮቤድ” ብለው ስም አወጡለት፤ “ለናዎረ ወንድ ልጅ ተወላደላት!” እያሉም ስሰው ሁሉ አወሩ።
 የነገሥ ዳዊት አባት የሆነውን እሴይን የወስደ ይኸው ኢዮቤድ ነው።
¹⁸⁻²²ከፋሬስ አንሥቶ እስከ ዳዊት ያለው የትውልድ ሐረግ የሚነጥለው ነው፤ ፋሬስ ሔጽርንን ወስደ፤ ሔጽርንን አራምን ወላደ፤ አራም ዐሚናዳብን ወላደ፤ ዐሚናዳብ ነአሶንን ወላደ፤ ነአሶን ሳልሞንን ወላደ፤ ሳልሞን ቦዲን ወላደ፤ ቦዲን ኢዮቤድን ወላደ፤ ኢዮቤድ እሴይን ወላደ፤ እሴይም ዳዊትን ወላደ።

መጽሐፈ ሳሙኤል

ክፍል አንድ

መግቢያ

መጽሐፈ ሳሙኤል ክፍል አንድ፡ እስራኤል ከመሳፍንት እገዛ ወደ ንጉሣዊ መንግሥት የተሸጋገረችበትን ሁኔታ ይገልጻል፤ ይህ ሰውጥ በእስራኤል ብሔር አቀፋ፡ ሕይወት ውስጥ ሊካሄድ የቻለው አብዛኛውን በሦስት ሰዎች ምክንያት ነው፤ እነርሱም፡- አንደኛው ከመጨረሻ ዎቹ ታላላቅ መሳፍንት አንዱ የነበረው ሳሙኤል ሲሆን፤ ሁለተኛው የእስራኤል የመጀመሪያ ንጉሥ የነበረው ሳኦል ነው፤ ሦስተኛው ደግሞ ወደ ሥልጣን ከመውጣቱ በፊት የነበረው የመጀመሪያ ታሪኩ ከሳሙኤልና ከሳኦል ታሪክ ጋር የተጣመረው ዳዊት ነው።

የዚህ መጽሐፍ ዋና መልእክት በብሉይ ኪዳን እንደሚገኙት እንደ ሌሎቹ የታሪክ መጽሐፍት ሁሉ፡ ለእግዚአብሔር ታማኝ መሆን በረከትገና የኑሮ መሳካትን እንደሚያስከትል፤ ያለ መታዘዝም ውድቀትንና ጥፋትን እንደሚያመጣ ያሳያል። ይህም እግዚአብሔር ለካህን ለዓሊ፡- “እኔ የሚያከብሩኝን አከብራለሁ፤ የሚገቱኝንም አጥርዳለሁ” በግልጽ በተናገረው ቃል ግልጽ ሆኖ ይታያል (2፡30)።

ይህ መጽሐፍ ስለ ንጉሣዊ መንግሥት አመሠራረት የነበረውን የተለያየ ስሜት ይገልጻል፤ ቀደም ሲል የእስራኤል እውነተኛ ንጉሥ አንደሆነ የሚታወቀው ራሱ እግዚአብሔር ነበር፤ ነገር ግን ዘግቶ ብሉ ከሕዝቡ በተነሳው ጥያቄ መሠረት፤ እግዚአብሔር ለአነርሱ ንጉሥ መሪ ጠላቸው። ያም ሆነ ይህ ዋናው ቂምነገር፤ ንጉሡም ሆነ፤ የእስራኤል ሕዝብ በእግዚአብሔር የበላይነትና ፈራጅነት ሥር መገኘታቸው ነው (2፡17-10)። ይህም በእግዚአብሔር ሕግ ሥር ሀብታሞችም ሆኑ ድኾች የሰዎች መብት በትክክል መከበር እንዳለበት የሚያመለክት ነው።

ምዕራፍ 1

ሕልቃናና ቤተሰቡ በሴሉ

‘በነረብታማው በኤፍሬም አገር ራማ ተብላ በምትጠራ ትንሽ ከተማ የሚኖር ትውልዱ ከኤፍሬም ነገድ የሆነ፤ ሕልቃና ተብሎ የሚጠራ አንድ ሰው ነበር፤ የእርሱም አባት ይሮሐም ተብሎ የሚጠራ የኢሉሁ ልጅ ሲሆን፤ ከጼፍ ጐሳ ክፍል የቶሌ ቤተሰብ ነበር፤ ²ሕልቃናም ሐናና ፈኒና ተብለው የሚጠሩ ሁለት ሚስቶች ነበሩት፤ ፈኒና ልጆች ነበሩአት፤ ሐና ግን እንደም ልጅ አልነበራትም፤ ³ሕልቃና በየዓመቱ

ሁሉን ቻይ ለሆነው አምላክ ስመስገድና መሥዋዕት ለማቅረብ ከራማ ወደ ሴሉ ይሄድ ነበር፤ በዚያም ዘመን ሐፍኒና ፈንሐስ ተብለው የሚጠሩት የዓሊ ልጆች የእግዚአብሔር ካህናት ሆነው በሴሉ ያገለግሉ ነበር። ⁴ሕልቃና መሥዋዕቱን በሚያቀርብበትም ጊዜ ሁሉ ከመሥዋዕቱ ሥጋ አንድ ድርሻ ስፈኒና ይሰጣል፤ እንዲሁም ለወንዶችና ለሴቶች ልጆችዋ ለእያንዳንዳቸው አንድ ንድ ድርሻ ያድሳል፤ ⁵ሐናን ይወዳት ስለነበር እጥፍ ድርሻ ይሰጣት ነበር፤ ቢሆንም እግዚአብሔር ልጅ ነጥቶለት መኻን ነበረች፤ ⁶እግዚአብሔርም ልጅ ስለነሳት ጣውንትዋ ፈኒና ሐናን